

SOTIRIOS CROTOS

366.230

INCENICUL LUI IISUS HRISTOS

Jurnalul doctorului Sotirios Crotos

Editura For You

14

UCENICUL LUI IISUS HRISTOS

BIBL. CENTR. UNIV.
„M. EMINESCU” IAȘI
I 366. 230

Titlul în limba latină:
De factis et vita exceptis medici Soterii Croti, qui Jesu
Christi, filii vivi ac veri Dei, fuit discipulus.

Titlul în limba română:
Despre faptele și viața medicului Sotirios Crotos, ucenicul lui
Iisus Hristos, fiul Dumnezeuului celui viu și adevărat.

Copyright © 2003, Editura For You

Tehnoredactare: Monica Vișan

Toate drepturile asupra versiunii în limba română aparțin Editurii For
You. Reproducerea integrală sau parțială, sub orice formă, a textului din
această carte este posibilă numai cu acordul prealabil al Editurii For You.
Tel./fax. 021/6656223; 0744352963; e-mail monica.visan@fx.ro
<http://www.editura-foryou.ro>

Printed in Romania

ISBN 973-7978-08-0

SOTIRIOS CROTOS

UCENICUL LUI IISUS HRISTOS

JURNALUL DOCTORULUI SOTIRIOS CROTOS

Traducerea din limba latină s-a făcut
conform cu originalul de mine, Serva Cristi

- 7 decembrie 1984 -

374599

B.C.U. IASI

Editura For You

CUPRINS

CONFESIUNE	5
PREFAȚĂ	16
Capitolul 1 Serbările zeiței Isis.....	17
Capitolul 2 Practica medicală	25
Capitolul 3 Vocea	33
Capitolul 4 Iisus	50
Capitolul 5 Răstignirea, Învierea și Pogorârea Duhului Sfânt	120
Capitolul 6 Evanghelia	181
Capitolul 7 Jurnalul	194

CONFESIUNE

*„Și va fi în zilele din urmă, zice Dumnezeu,
Voi turna din Duhul Meu peste orice trup
Și vor profetiza fii voștri și fiicele voastre
Și tinerii voștri vedenii vor avea
Și bătrânii voștri vise vor visa.
Și chiar peste servii și peste servele Mele,
În zilele acelea voi turna din Duhul Meu.”*

Profetul Ioil, cap. 3

Menționez de la început că descoperirea acestui papirus este rezultatul unui vis.

Sub numele de botanist se ascunde un savant englez care a cercetat grote în deșertul Arabiei, a făcut săpături la Marea Roșie, a scris cărți despre diversele lui descoperiri.

În primăvara anului 1977, la Londra, a primit o scrisoare de la un prieten care făcea săpături în Iran, să vină să-i descifreze scrierea unor monumente funerare. În drum, s-a oprit la Paris, s-a întâlnit cu un editor, a făcut ceva cumpărături și și-a luat viza pentru Iran. Seara, la hotel, înainte de culcare, a aruncat o privire în pașaport. Din greșală i se pusese viza pentru Liban. La telefon, funcționara de la aeroport i-a răspuns: „Domnule, dormi liniștit, mâine dimineață îți schimbăm viza și te duci unde vrei”.

Noaptea l-a visat pe bunicul lui, mort de treizeci de ani (pe parcurs veți afla ce influență covârșitoare a avut bunicul asupra vieții și activității acestui om). Bunicul i-a spus: „Ce cauți în Iran? Du-te în Liban și vei găsi ceva care să sature foamea lumii”.

Ca de obicei, a ascultat de bunic și s-a dus în Liban.

Plimbându-se prin pădurea de cedri, s-a întâlnit cu botaniștii libanezi care erau în căutare de plante medicinale. Împreună, au trecut cu barca de cealaltă parte a Iordanului. La despărțire, botaniștii l-au rugat să-i aștepte, să treacă iar împreună Iordanul, că n-au decât o singură barcă. Mergând agale prin pădure, atras de feeria peisajului, s-a oprit deodată pe loc și, șocat, s-a rezemat de un copac. Nu-i venea să creadă că ceea ce vedea era realitate. Sus, pe o stâncă, era cocoțată o ciupercă uriașă, mare cât o umbrelă bărbătească. De aproape, cum cădea soarele pe ea, fiind roșie și groasă de patru degete, părea carne proaspătă. Și-a zis imediat: „Cu ea poți să îndestulezi cel puțin douăzeci de persoane. Cu asta, dacă o cultivi în serie, într-un secol satureai foamea lumii”. A examinat de jur-împrejur peretele stâncii, ca să găsească vreo scobitură pentru a putea urca la ea cu piciorul. Negăsind, a scos ceva scule din sacul ce-l purta în spate și a făcut două găuri în stâncă. A pus un picior și a ajuns sus. L-a pus și pe al doilea. Când a întins mâna spre ciupercă, stânca s-a sfărâmat, iar el a căzut într-o grotă.

A ieșit printr-o deschizătură laterală din peretele stâncii, care pe afară era acoperită de frunzișul unui copac. A făcut înconjurul stâncii în căutarea ciupercii. Absolut nimic, nici urmă de ciupercă.

A doua zi și o lună în șir a căutat grota și n-a mai găsit-o. În fine, făcându-și bagajul de plecare, era nehotărât încotro s-o ia – spre Iran sau spre casă – când, la radio, a auzit de cutremurul din România. Avea un prieten la București și astfel s-a ivit posibilitatea de a se interesa de cutremur și de consecințele lui.

Eu eram în vizită chiar la gazda la care a tras el, fiind prietenă cu Margareta, soția prietenului lui, și așa l-am cunoscut.

După prezentările de rigoare, a scos din valiză un rulou de papirus învelit în piele neagră, având imprimat pe el un cerc alb și, în cercul alb, o cruce albă.

– Iată ce-am găsit într-o grotă din Liban, zise el. L-a întins pe masă și imediat s-a răspândit un parfum exotic. L-am admirat cu toții:

– Ce lucru frumos!

S-a uitat la el și a zis:

– E scris în secolul I după Hristos și, cum văd aici pilda semănătorului, este cineva care scrie despre pildele lui Iisus.

– L-a lăsat gazdei în păstrare și a plecat în Vrancea, să facă observații asupra cutremurului.

În fiecare zi din cele două săptămâni cât a lipsit, eu și Margareta am întins papirusul pe masă, l-am admirat, l-am pipăit, i-am inhalat parfumul. „Ce hârtie fină; ce scris ciudat! Numai litere una lângă alta și toate la fel. Cum s-o fi citind?”

La plecare, l-am rugat:

– Aș vrea să știu și eu ce conține acest papirus!

– Știi limba greacă?, m-a întrebat.

– Nu!, i-am răspuns.

– Latina?

– Da, m-aș descurca.

Amabil, mi-a promis ca, atunci când mai vine, o să-mi aducă o copie a papirusului în limba latină. I-am mulțumit și a plecat.

Timpul trecea; am întrebat-o mereu pe Margareta:

– Ce face englezul vostru, nu mai vine?

– Nu știm, mi-a răspuns ea. De obicei, ne trimitea câte o vedere de pe unde se ducea; acum nimic.

În anul 1980 a apărut din nou:

– V-am adus textul latin, spuse el și-mi întinse un caiet gros de vreo două sute cincizeci de foi.

– Praf m-ai făcut! Așa de gros e?

– Da, are patru sute șaptezeci și șapte de pagini – și a început să ne povestească că este vorba de un doctor grec, care a examinat un surdo-mut vindecat de Iisus și care, foarte mirat în sinea lui, și-a zis: „Dacă omul ăsta (Iisus) vindecă așa ușor și frumos orice boală, sigur El posedă un secret miraculos, secret pe care indiscutabil eu trebuie să-l aflu”. Și astfel a plecat la Ierusalim, în căutarea lui Iisus, ca să afle secretul vindecărilor Lui. Aventură, peripeții și, după cinci luni de zile, ajunge în fața lui Iisus – mai bine zis, vine Iisus la el. I-a devenit ucenic nedespărțit și a scris zilnic vorba și fapta Lui.

Când am descifrat scrierea papirusului și l-am transcris în latină, mi-am dat seama că, într-adevăr, conținutul lui satură foamea lumii – dar nu foamea trupului, ci foamea sufletului omenesc. Ciuperca a fost o momeală ca să ajungă la acest papirus, care este un prețios unicat – nu pentru că e scris de un martor ocular, ci fiindcă ne lasă un

portret splendid al personalității terestre a lui Iisus, lucru pe care absolut nimeni nu l-a făcut.

În acest document se menționează și filiația divină pe care Dumnezeu o acordă omului, prin Iisus: „Să spui tuturor oamenilor că Eu am murit pentru ei toți și că ei toți sunt obligați să trăiască pentru Mine, ca să fie frați cu Mine și copii adoptivi ai lui Dumnezeu” – și, în fine, profeția despre arderea Pământului, care se profilează deja la orizont.

– Cartea este de foarte mare actualitate, continuă el. Vă anunț că trebuie tradusă identic, adică cuvânt cu cuvânt și frază cu frază, altfel nu se poate. Vă înhămați la o muncă grea, obositoare și foarte migăloasă și vă doresc curaj și foarte mult succes.

I-am mulțumit, iar el a plecat cu prietenii săi în excursie, în munți. Eu m-am apucat de treabă, cu ajutorul Noului Testament și al dicționarului.

În vara anului 1981, botanistul a sosit iar, zicând:

– Ce faceți, doamnă, merge?

– Da, merge, dar ca melcul. Am tradus o sută de pagini. Ambiția e mare – și nu atât ambiția, cât dorința să-i cunosc conținutul până la sfârșit.

– Să știți că aveți înaintea o muncă de ani de zile, zise el. Și iar s-a dus cu prietenii prin munți. La plecare m-a binecuvântat, dorindu-mi putere și mult succes.

În anul 1982 trecusem de jumătate cu traducerea, iar el, revenind, a fost foarte surprins și mi-a zis:

– Ce spui, așa departe ai ajuns? Perseverența dumitale îmi pune ambiția la încercare; să înveți limba română, să aflu pe viu ce ai lucrat acolo. Limba română e o limbă romanică și e foarte ușor de învățat: îmi cunipăr un abecedar și data viitoare te atac de la egal la egal, adică pe limba dumitale.

Acum a venit și rândul meu să-i urez succes și i-am urat.

În anul 1983, când a revenit, mi-a întins mâna, râzând:

– Faceți cunoștință cu „jumătate de român”. E bine?

I-am răspuns:

– Chiar foarte bine, numai că trebuie lucrat puțin la accent.

Avea la subsuoară poeziile lui Lucian Blaga. În gând, mi-am zis: „Uite ce repede a și ajuns la poezii”.

– Și de ce numai jumătate de român?, l-am întrebat.

– Fiindcă cealaltă jumătate sunt englez.

După ce a citit tot ce am tradus, mi-a zis:

– Să știți că e corect tradusă. Limba dumneavoastră, după cum m-am așteptat, îi dă un farmec special, iar titlul de „Jurnal” e foarte potrivit. Mă înscriu și eu la „Jurnalul medicului Crotos” în românește.

Am promis și am zis:

– Părerea mea e s-o traduceți în limba engleză.

– Nu, doamnă, niciodată!

– De ce?

– Religia nu intră nici în studiile mele, nici în preocupările mele; asta-i treabă de preot, iar eu sunt om de știință. Astfel, aș da în vileag că documentul e la mine. Chiar dacă l-aș încuia într-o cazemată, a doua zi n-am mai fi nici el, nici eu. Așa-i de mare și de rafinată hoția de obiecte rare. Nici traducerile nu intră în vederile mele. Prefer să scriu o carte, nu să-l traduc pe altul.

– Atunci, de ce ați tradus-o în latină?, l-am întrebat

– Asta e o poveste pentru altă dată.

Și iar a plecat, cu prietenii, prin țară.

Când a venit în anul 1984, o terminasem. Era tradusă și stilizată, dar îl așteptam și nu știam nici ce profesiune are, nici care era numele lui. Imediat, mi-a zis:

– E nevoie să-mi scrieți profesiunea? Scrieți botanist.

– Ce nume să vă dau?

– Vrei, cumva, s-o publici? Eu nu dau voie să fie scris numele meu și vă spun de ce: cu ani în urmă, am făcut săpături la Marea Roșie, bineînțeles ajutat de niște muncitori. Când au ieșit la iveală obiecte și manuscrise, bandiții mi-au pus cuțitul în piept și mi-au luat tot. Nu m-am speriat de cuțit, ci de privirea de fiară a omului. Nu mai vreau să mai văd din nou această privire. Eu să stau rece în sicriu și papyrusul să se odihnească în vitrina vreunui miliardar.

– Eu nu o pot publica. O știu pe dinafară, am scris-o de unsprezece ori și cinci ani de luptă cu ea îmi ajung. Vedeți bine, la noi e

imposibil așa ceva. Nu mă întrebați cu câtă frică am făcut ce-am făcut! Dar sper s-o trimit în altă țară, spre difuzare.

– Nu sunt de acord cu publicarea ei, zise el.

– Credeți că poate să sature foamea lumii din sertarul dumneavoastră? Bunicul v-a îndrumat să-l găsiți. Credeți că v-a scos și ciuperca în cale, pentru dumneavoastră personal, în chip egoist? Cum poate spune papirusul tuturor oamenilor că Iisus a murit pentru ei toți, dacă stă în dulapul dumneavoastră? Trebuie să-i dăm drumul. Cartea aparține lumii întregi și trebuie difuzată, indiferent unde. De acolo să plece pe tot Pământul, ca toți oamenii să știe ce a făcut Domnul Iisus pentru ei.

El a tăcut. Nu l-am putut îndupleca în legătură cu difuzarea ei, dar i-am șoptit Margaretei să-l convingă ea, iar el s-a dus din nou să se plimbe în munți.

La venire, mi-a zis:

– Sunt de acord cu difuzarea ei, dacă îmi juri că nu divulgi numele meu și pe cel al prietenului meu.

Am jurat să nu le divulg numele, i-am făcut prefața, i-am dat și lui o carte și a plecat.

La câteva luni de la plecarea lui, a murit de infarct Margareta, soția prietenului lui și cea mai bună prietenă a mea. Prietenul își iubise foarte mult soția și era foarte îndurerat. Nu-și mai găsea locul și rostul, o căuta în toate părțile, nu se putea obișnui fără ea. Și-a adus o nepoată, să vadă de el, dar era de neconsolat. Până la urmă, s-a așezat în pat și se stingea văzând cu ochii. Nu mai voia nimic, nici chiar mâncare.

În anul 1985, când englezul a venit iar, prietenul lui era deja pe ducă. A mai trăit vreo nouă zile și a murit, iar el a asistat la înmormântarea lui.

Când ne-am întors amândoi de la cimitir, mi-a zis:

– Ce lucru mare e prietenia! Când îți moare un prieten, pleacă și o parte din tine.

Era foarte abătut și a continuat:

– Același lucru l-am trăit la moartea bunicului.

Am tăcut și l-am lăsat să vorbească.

Simțea nevoia unei confesiuni:

– Eu am rămas orfan de ambii părinți, la șase ani. Bunicul dinspre tată, preot anglican, m-a luat la el. Când am avut zece ani,

bunica a murit și am rămas amândoi. El mi-a fost și mamă și tată, tot restul vieții. Educația, studiile și toată activitatea mea de până azi lui i le datorez.

La o sută unu ani, bunicul murit, când eu aveam douăzeci și șase de ani. Înainte de a-și da sufletul, mi-a zis:

„Dacă mă vei asculta, te voi călăuzi și ajuta ca și până acum, ca să devii un om folositor semenilor tăi, dar te voi ajuta prin vis”.

Chiar de-a doua zi, viața mi s-a inversat: de unde, înainte, stăteam de vorbă amândoi ziua, acum discutam noaptea, în vis. Nimic nu se schimbă, decât că noaptea se făcuse zi. Nu-mi terminasem studiile, așa că îmi dădea în vis îndrumări foarte precise, cum să fac și cum să găsesc cele necesare; apoi mă trezeam și puneam totul pe hârtie. A doua noapte îmi corija tot, dacă uitam ceva. La început mi-a fost foarte greu și era foarte obositor, dar mi-am organizat viața după el, m-am obișnuit și mergea foarte bine totul. Cu el am terminat toate studiile, am scris cărți, majoritatea dictate de el. Propriu-zis, toate activitatea mea e doar scrisă și semnată de mine, restul e de el.

– Toate ca toate, l-am întrerupt, dar aveți o memorie performantă.

– Asta da, după treizeci de ani de rutină, în fiecare noapte, este normal să fie așa. Crezi toate astea?

– Sigur; se poate, la unii oameni.

– Revenind la papirus, eu ți-am promis dumitale o copie în limba latină. Acasă l-am întins din nou pe masă și am văzut scrierea lui uncială și mi-am zis imediat: „Nu se poate face nimic, am să mă scuș față de doamna că n-am putut”. Crezi că am scăpat de bunic? Te-nșeli!

„Ai promis doamnei copia în latină? Apucă-te de treabă”.

l-am răspuns:

„Nu vezi că e scris cu unciale? Cine mai descifrează azi unciala, bunicule? Îți trebuie zece ani numai să despați cuvintele. Din papirus scoți cel puțin două sute cinzeci de foi de caiet. Nu mai insista, că nu se poate”.

„Dar tu ai promis!”

„Am promis, așa, spontan, fără să-mi dau seama. Doamna o să mă scușe și o să mă înțeleagă”.

„Tot așa, spontan, să te apuci de treabă!”

A fost prima dată în viața mea când am discutat cu el în contradictoriu.

M-am dus în Iran, unde am stat două luni, timp în care nu l-am visat deloc. Îmi amintesc că eram la Delhi, în India. Două avioane plecau spre Europa: unul indian – direct Londra, altul francez – la Paris. Mă hotărâsem pentru cel indian, căci mergea direct. Chiar în somn, bunicul mi-a spus să nu mă sui în avionul indian, căci va cădea în flăcări și să plec cu cel francez. M-am speriat și m-am suit în cel francez. Când am ajuns la Paris, s-a anunțat prăbușirea în flăcări, într-o prăpastie, a avionului indian. Mi-am zis în gând că, fără bunicul, acum eram scrum. Îi eram foarte recunoscător. Iar m-a luat în primire bunicul:

„Doamna așteaptă textul de la tine, mereu o întreabă pe Margareta când vii”. Am tăcut. Nu putem să mai zic nimic, dar nu știam cum să ies din încurcătură.

„Hai să lucrăm amândoi; eu îți despart cuvintele grecești și tu le treci în latină. În plus, din biografia lui Crotos, care este foarte lungă, îți voi dicta doar strictul necesar!”

„Așa pot. Da, așa mai merge!”

Îmi despărțea cuvintele și, când mă trezeam, le scriam și transcriam direct în latină, așa că am făcut, în doi ani, textul latin. El despărțea cu o repezeală care mă amețea, iar eu făceam totul foarte încet. Toată viața lui n-a știut ce sunt uncialele și acum m-a zăpăcit cu ele. Ce ziceți de asta?

I-am răspuns:

– Nu-i de mirare. Iisus l-a atins pe medicul Crotos cu mâna pe cap și el a scris și a vorbit în limba aramaică.

A întins iar papirusul pe masă.

– Uită-te și dumneata, vezi cum sunt înșirate, unul lângă altul, pătrate, dreptunghiulare, ovale, parcă ar fi mărgelile? Chiar te rog, privește!

I-am răspuns:

– Mă uit eu, mă uit, dar mă uit fără să pricep ceva.

El a izbucnit în râs. L-am sfătuit să meargă în munți, în excursie, căci e multă lume plecată în drumeție.

– Știi bine limba română și vă puteți atașa unui grup de studenți sau de intelectuali. Când s-a întors, l-am întrebat:

– Când mai veniți pe la noi?

– Nu știi. Poate peste trei, patru ani; am adunat material pentru două cărți și vreau să le dau drumul, editorul mă zorește. Între timp, mă voi gândi în ce fel v-aș putea ajuta la difuzarea cărții. Sper să gădesc o soluție.

A plecat refăcut și mai bine dispus.

Pe 7 martie 1986 am primit un telefon.

– Aici doctor Crotos.

M-am speriat, dar mi-am închipuit că este botanistul.

– Pot sta de vorbă o oră cu dumneavoastră?

– Unde sunteți?

– La aeroport. Într-un ceas sunt la dumneavoastră.

– Poftiți!

Ce spaimă am tras! Mi-am zis: acum ce-o fi, o fi! Sosind, mi-a întins mâna. Ca întotdeauna, avea la el papirusul. L-am întrebat:

– La vamă nu vă zice nimic de papirus?

– Nici nu mă caută în bagaj, doar arăt pașaportul. Am venit val-vârtej.

Am rămas foarte mirată. El continuă:

– Vă introduc direct în vorbele bunicului:

„Trebuie să duci papirusul în Tibet: acolo sunt oameni care-l așteaptă încă pe Mesia. La cinci ani după plecarea ta, cartea va vedea lumina zilei în România și, de aici, în toată lumea!

Când am auzit aceste cuvinte, m-am zdruncinat așa de tare, încât l-am întrerupt:

– Toate ca toate, eu le cred pe toate, dar că se va tipări la noi, chiar dacă ar trece douăzeci de ani până atunci, eu tot nu cred. E imposibil.

– Același lucru i-am spus și eu bunicului, răspunse el.

În România bisericile sunt dărâmate, preoții aruncați în închisori, oamenilor le este frică să intre în biserică să aprindă o lumanare, astfel că editarea ei e imposibilă! Știți ce mi-a răspuns?

„Tu să taci, nu-ți cere nimeni părerea. La Dumnezeu totul e posibil!”

Și am tăcut.

„Înainte de a pleca în Tibet, continuă bunicul, să treci prin România, să dai toate lămuririle folositoare pentru tipărire, să fie corect

lucrată, să nu se schimbe, să se scape sau să se adauge vreun cuvânt.

Cartea e inspirată de Duhul Sfânt și scrisă cu asentimentul Domnului Iisus. Cuvântul Domnului Iisus să fie respectat întocmai, fiindcă e sfânt”.

Conform traducerii exacte din limba greacă, titlul ar fi: „*Aventurile doctorului Crotos*”; dar, cum în religie nu se poate întrebuința cuvântul aventură, vei zice: „*Întâmplări din viața doctorului Crotos*”. Acesta este titlul exact în limba română al lucrării scrise de acest doctor, om de știință, inteligent și instruit artist, din prima decadă a Bisericii creștine, între anii 30 – 40 ai erei noastre, în limba greacă. A folosit hârtie de papyrus (o plantă care crește pe malul Nilului, în Egipt). Specialiștii scoteau măduva acestei plante, o prelucrau și făceau această hârtie fină. Scrierea se făcea cu un pai de trestie, găurit la un capăt, în care se introducea o bucată de lână muiată într-un amestec de funingine cu diverse ingrediente chimice. Scrierea este uncială, în columnă (de la uncia romană – un pahar care servea ca unitate de măsură), literele au formă dreptunghiulară, pătrată și rotundă, scrise una lângă alta, fără despărțire sau legătură între ele, nici spații libere, nici accente sau punctuație. Stilul e cel al epocii, similar cu stilul Apostolului Pavel din epistole (stilul paulin).

Eu am tradus papyrusul din limba greacă în limba latină și dumneata, din latină în română. Bunicul m-a pus să învăț limba română, ca să te controlez. Ambele traduceri sunt conforme originalului, controlate și girate de mine.

Eu am adăugat:

– De jumătate de român.

A zâmbit și mi-a răspuns:

– Dacă ții așa de mult la nume, cu asta sunt de acord.

– Ce interes mare poartă bunicul acestei cărți!

– Nu el, doamnă, el primește porunca de Sus; e cineva, Sus, care dă poruncă și el trebuie să o execute. Cartea e programată pentru această dată – dar de Sus, nu e de la el. Să-i faci coperte negre, pe prima copertă pui un cerc alb, iar în cercul alb, o cruce albă, să fie la fel cu papyrusul. Cui vrea s-o traducă, să-i pui în vedere că trebuie să cunoască la perfecție ambele limbi, pe cea din care traduce și pe cea în care traduce. S-o traducă clasic, cuvânt cu cuvânt, cum ai făcut dumneata, altfel nu se poate. Calculatorul e nul, nu poate traduce, neavând

cuvinte religioase. În fine, îți las dumitale toate drepturile mele pentru traducerea și difuzarea ei.

I-am mulțumit și l-am întrebat când pleacă.

– Bunicul m-a programat pentru 7 ianuarie 1987.

– Plecați cu vreo expediție?

– Nu, singur.

– Chiar singur?, i-am strigat.

– Singur, adică în trei: dr. Crotos, bunicul și eu.

– Știe cineva – rude, prieteni – că plecați singur?

– Numai dumitale ți-am spus că plec în Tibet, din cauza cărții. Tuturor le spun că plec în China. Acolo, bunicul îmi va indica un traseu mai scurt și mai ușor de străbătut. Timpul e foarte scurt. Am multe lucruri de aranjat. Să dau o carte la editură ... Trebuie să las totul în perfectă ordine, căci nu mă mai întorc. Înainte de plecare, te rog să mă însoțești la cimitir, la mormintele prietenilor mei.

El a cumpărat flori și eu, lumânări. A presărat flori pe ambele morminte și eu am aprins lumânările. Amândoi am păstrat un moment de reculegere pentru prietenii noștri. M-a condus cu mașina acasă și, la despărțirea de adio, mi-a spus:

– Plec cu sufletul împăcat și plin de bucurie că România, o țară așa de greu încercată, este destinată acum, la sfârșit de secol, să anunțe lumii vestea cea bună a Domnului Iisus.

Azi, când dr. Crotos își serbează ieșirea în lume, vagabondul meu gând și-a luat zborul spre Tibet, la „jumătatea de român”

SERVA CRISTI, 7 septembrie 1994.

PREFAȚĂ

Jurnalul Doctorului Sotirios Crotos – cu titlul lui adevărat „Întâmplări din viața dr. Sotirios Crotos, ucenicul lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel Viu și Adevărat” – a fost găsit, sub formă de papirus, într-o grotă din Munții Libanului, de către un botanist în căutare de plante medicinale. Acesta, s-a cățărat pe o stâncă, ca să ajungă la o plantă ce-l interesa, stâncă s-a sfărâmat, iar el a căzut în grotă, viu și nevătămat. Acolo, întins pe pământ, era un schelet uman, având lipsă mâna dreaptă. Uitându-se mai atent, a remarcat craniul, care era ceva mai ridicat decât restul scheletului. A dat la o parte totul și a scos o lădiță îmbrăcată în piele neagră, deosebit de fină, cam de 50/30 cm. Când a deschis-o, și-a dat seama, din conținutul ei, că are în față o trusă medicală, cum aveau medicii în Antichitate.

Totul era în perfectă stare. Înăuntru lădiței erau mai multe punge de pânză albă, strânse la gură, conținând flori de tei, mușetel, soc, coada șoricelului, levănțică, mentă, mac și alte plante. Alături, erau diverse sticlute cu oțet, vin, ulei, tincturi și esențe aromate. Se mai aflau acolo cutiute metalice cu unsori și diverse cârpe, din pânză albă, mai mari și mai mici, unele lungi, sub formă de feșe, altele flanelate, pentru comprese. Sub aceste cârpe, a găsit un rulou de papirus, înfășurat în piele neagră, foarte fin, intact conservat, având pe copertă un cerc alb cu o cruce albă în centru. Neavând timp să-l desfacă, l-a aruncat în sacul ce-l purta în spate, peste plantele strânse; a vrut să ia și lădița, dar, fiind prea încărcat, a renunțat, în speranța că va reveni a doua zi, s-o ridice. A făcut însă o groapă mai mare și mai adâncă în grotă, a pus lădița în ea și, deasupra ei, craniul și scheletul, așa cum le găsise. Le-a acoperit cu pământ și cu sfărâmăturile de stâncă și, fiindcă ziua era în declin, și-a notat în memorie grotă și împrejurimile ei și a plecat. A doua zi, toată ziua și, în continuare, o lună în șir, a căutat grotă fără s-o mai găsească, așa că s-a ales numai cu papirusul.

Întorcându-se în țară și cunoscând limba greacă, l-a tradus în limba latină și l-a stilizat cu un specialist, care i-a spus că trebuie difuzat, deoarece conținutul aparține întregii lumi. Botanistul a fost de acord, cu condiția ca numele lui să nu fie divulgat. Conținutul cărții a rămas intact, dar s-au făcut schimbări stilistice, ca să fie mai ușor de citit și înțeles.

SERVA CRISTI, 7 septembrie 1994

CAPITOLUL I
Serbările zeiței Isis

Pericle și Casandra Crotos erau greci atenieni. Pericle Crotos, un armator foarte bogat, avea șaisprezece corăbii ale lui personale, dintre care patru pentru călători, iar douăsprezece pentru transportul diverselor mărfuri. Corăbiile lui împânzeau mările, ducând din Grecia măslin, stafide, portocale, lămâi, smochine și întorcându-se din India, China, Fenicia, Egipt, Hispania și Celția, cu stofe, mătăsuri, mirodenii, bijuterii, fel de fel de porțelanuri și metale scumpe. Corăbiile erau încăpătoare, aveau o construcție solidă și erau vâslite de oameni plătiți cinstit, nu de sclavi. Corăbiile de călătorie erau rapide, spațioase, elegante și cu un confort rar întâlnit. Pericle era de părere că dacă „omul te plătește cinstit, tu ești obligat să-l servești”. Ca fire, era un om dintr-o bucată, inteligent, cinstit, foarte priceput în meserie și foarte muncitor, dornic să știe de toate, perseverent și voluntar.

Casandra Crotos era fină, delicată, sensibilă, contemplativă, iubitoare de tot ce e artă și frumos, în special de muzică, fiind o virtuoasă, cântăreață din luth și având o voce foarte suavă. Pericle și Casandra aveau doi băieți: Sotirios și Dimitrios.

Sotirios, inteligent și dornic să afle de toate, spirit cercetător și întreprinzător, a dovedit încă din copilărie aptitudini pentru medicină; ca și maică-sa, adora frumosul și îi plăceau numai oamenii veseli și sănătoși, dorința lui fiind să vindece bolile ce produc suferință și macină omul. Moștenise de la Casandra o foarte fină ureche muzicală, o voce foarte frumoasă și deseori cânta în duet cu ea, acompaniindu-se cu ea la luth. Așa se face că, după ce a terminat de studiat medicina, a devenit ucenicul cel mai sânguinos al renumiților doctori din Atena, Ascanios – tatăl și fiul.

Dimitrios era un spirit eminent comercial. Bun la calcule (venituri și cheltuieli), se pricepea să socotească foarte riguros. După

terminarea studiilor primare, tatăl său, Pericle Crotos, l-a trimis în Celfia, unde a studiat patru ani modul de construire și reparare a corăbiilor, familiarizându-se cu mersul și transportul lor, astfel că acest mijloc de transport nu mai avea nici un secret pentru el. În Celfia era cea mai bună școală de navigație din Imperiul Roman. Când au fost ocupați de romani, Pericle Crotos le-a plătit o sumă fabuloasă ca să-și scape băieții de armată și război, iar cu corăbiile lui făcea numeroase servicii romanilor, transportând alimente pentru trupele acestora.

Când Sotiros avea douăzeci și șapte de ani, deci după zece ani de studii medicale, renumitul doctor din Atena, Ascanios-tatăl, l-a sfătuit pe Pericle Crotos ca băiatul său, Sotirios, cu mare vocație de medic, să fie trimis pentru trei ani la preoții egipteni, să se specializeze în operațiile mari (mară chirurgicală) și în nașteri. Așa că iată-l pe Sotirios debarcând la Alexandria, în Egipt; cu bani mulți, unde s-a instalat imediat și a luat contact cu preoții-doctori. Chiar din primele zile s-a împrietenit cu un oarecare Laertius, originar din Neapole, sculptor, ce venise cu un an înainte în Alexandria, ca să se specializeze în arta florilor și a sculpturii fine în piatră. Pe lângă studiile de medicină, pe care le făcea asiduu, Sotirios a căutat să-și însușească cât mai multe din cunoștințele generale ale culturii egiptene, fiind foarte avid de știință, pasionându-l descoperirile științifice în istorie, matematică, inginerie, astronomie și artă.

Recunoștea cu prisosință că acest popor milenar avea înmagazinate în Biblioteca din Alexandria trecutul și prezentul omenirii întregi – și avea deci unde să-și satisfacă dorința de cunoaștere. În primul an, un lucru l-a impresionat în chip deosebit, și anume serbările zeiței Isis. Luna egipteană era împărțită în trei decade, adică trei săptămâni a câte nouă zile lucrătoare și o sărbătoare, deci luna avea douăzeci de zile lucrătoare și trei sărbători. Religia lor număra trei zeități mari: Ra – zeul soarelui, Osiris – zeul morților și Isis – zeița fecundității.

Serbările în cinstea zeului Ra aveau loc la strângerea recoltelor, cu belșug și veselie, și țineau o lună de zile, iar pe zeița Isis o sărbătoreau tot o lună de zile, primăvara, în luna martie. Serbările zeiței Isis erau legiferate; în cursul acestei luni, cât durau serbările. Toate femeile, fără excepție, începând de la paisprezece și până la patruzeci de

ani, apte de fecundare – de la cea mai umilă femeie, până la faraoana cu femeile din palatul ei – erau obligate, o singură dată, să aducă corpul lor ofrandă zeiței Isis, adică să fie fecundate.

Serbările ținând o lună de zile, nu se putea invoca nici un motiv spre a se sustrage de la această obligație. Dacă vreo femeie ar fi îndrăznit asta, preoții egipteni, ținând o evidență foarte strictă, ar fi aflat-o, iar pedeapsa era să fie legată la stâlpul infamiei, în piață, goală până la brâu, urmând să primească pe spinare cincizeci de bice.

Cum se desfășurau serbările zeiței Isis? Cu o lună de zile înainte, se scotea în piața Alexandriei statuia zeiței Isis, împodobită cu ghirlande și flori, iar muzica cânta și toți dansau. În jurul statuii se ridicau vreo trei sute de corturi, adică se băteau țărushi în pământ, destul de distanțați, uniți la capătul de sus și legați cu sfoară. Se arunca peste ei o prelată sau o pânză densă, în diverse culori. Arăta ca o căciulă țuguată și înflorată, așezată pe pământ, acoperită așa de bine că nu se vedea nimic – nici din afară și nici din interior. În cort se așternea un covor. Când erau toate terminate, aveai impresia că Isis stătea în mijlocul a trei sute de căciuli țuguiate, așezate cu baza pe pământ. Așa se proceda în Alexandria și în toate orașele și satele Egiptului. La 1 martie (începerea serbărilor), femeile, îmbrăcate ca de obicei, cu un vâl gros pe față, mai subțire în dreptul ochilor, pentru a putea vedea să umble, veneau în piață și se așezau pe vine, una lângă alta, în fața corturilor. Bărbații veneau, fiecare atingea pe umăr femeia aleasă, care îl urma în cort. Cortul era bine închis, se lungeau amândoi pe covor și bărbatul o posedea. Apoi ieșeau împreună din cort, bărbatul mergea la treburile lui, iar femeia se întorcea acasă, mulțumită că i-a adus corpul ei ofrandă zeiței Isis – că și-a făcut datoria, împlinind legea.

Prin lege, era interzisă ridicarea vâlului de pe față; dacă vreun bărbat era divulgat ca fiind vinovat de această faptă, primea cincizeci de bice pe spatele gol, în piață. De aceste serbări profitau mai ales beduinii, cavalerii rățăcitori ai deșertului, aceștia neputând să-și satisfacă tot anul pofta de femeie. La serbările zeiței Isis, ei se adunau în număr foarte mare în Egipt, și la fel făceau soldații romani și fel de fel de negustori și călători. Bărbații, în general, erau de acord cu aceste serbări; legea e lege și trebuie împlinită. În ceea ce privește femeile, părerile erau împărțite: unele o așteptau pe Isis cu nerăbdare, sătule tot anul de același bărbat, altele o așteptau pentru bucurie, veselie și petre-

cere și nu mergeau în fața cortului numai o dată, ci de câte ori voiau. Serbările fiind legiferate, nimeni nu putea să le învinuiască de faptul că sunt femeii stricate. Preoții știau acest lucru și râdeau în barbă. Legea le obliga o singură dată în toată luna, iar pe ei nu-i interesa excesul de zel al femeilor.

Există totuși o categorie de femei, un număr restrâns, pentru care serbările zeiței Isis erau o corvoadă, femeile cinstite, măritate, cu copii, cărora nu le convenea să se întindă pe covor cu orice beduin și care recurgeau la un vicleșug: în ziua când se hotăra să împlinească legea, fiecare spunea acasă soțului ei că se duce la Isis. Pleca înainte, venea cu vâlul pe față, iar el o urma: ajunsă în piață, se așeza jos lângă cort, iar soțul ei o atinge pe umăr, ea urmându-l; se lungeau amândoi jos și o poseda pe covor, ca acasă, apoi plecau la treburile lor. Femeia era mulțumită că și-a făcut datoria față de Isis și de lege. Preoții cunoșteau acest lucru, dar nu protestau. Legea cerea femeii ofranda, dar n-o întreba cu cine a adus-o.

Dr. Crotos a fost foarte indignat de lipsa de respect față de femeie, mamă, soție, soră, fiică: „S-o expui în piață, ca pe o marfă”.

Vorbind cu preotul, acesta i-a spus că-i dă răspunsul la sfârșitul serbărilor. Laertius a fost mai practic, nu și-a făcut nici un scrupul. El a găsit cu cale că femeile trebuie ajutate să îndeplinească legea și s-a avântat cu toată tinerețea lui, să le ajute. Văzând-l pe Sotirios indignat, i-a zis:

– Ce prost ești! Fii caritabil cu ele; suntem tineri, material avem destul și, deocamdată, nepuizabil. Ele nu ne cer bani, cer doar să le ajutăm. Îndemnându-se apoi cu Laertius, a intrat și Sotirios în dansul carității.

La șase zile de la începerea serbărilor, a sosit în Alexandria, de la Ierusalim, un oarecare Manachen, cu o misiune pentru faraon, din partea regelui Irod. Tânăr, de vreo treizeci de ani, fariseu, cărturar vestit, doctor al lui Israel, cunoscând la perfecție limba egipteană, a făcut cunoștință cu dr. Crotos și cu Laertius. Era un bărbat foarte frumos, elegant și vesel. Le-a zis:

– Pentru noi trei sunt toate femeile Alexandriei! Dacă într-o lună de zile nu suntem în stare să le mulțumim, cade Isis de pe soclu!

Între patru ochi, i-a spus lui Crotos:

– Eu, ca doctor al lui Israel și viitor mare preot la Ierusalim,

nu pot să-mi fac de cap, dar aici, fiind necunoscut, prost aș fi să nu profit de ocazie!

După trei zile, tot în secret, i-a zis:

– Dacă e aceeași, cum cred eu, îi ridic vâlul, cu orice risc, căci nu mă înșel de două ori la rând: m-am întins cu ea pe covor și pot să-ți spun că ne potrivim de minune.

Râzând, dr. Crotos i-a răspuns:

– Fii prudent cu spinarea ta, n-aș vrea să te văd biciuit în piață.

La ridicarea vâlului, a tresărit, căci era o frumusețe rară, o bijuterie de femeie. Tânără, micuță, brunetă, semăna mai mult a indiană decât a egipteană: niște ochi mari, negri, dinți mărunți, albi, ca niște boabe de orez, niște buze roșii și voluptoase, având pictată pe frunte o floare de lotus, semn că făcea parte din familia faraonului.

– Ești cumva faraoana?

– Nu, răspunse femeia.

– Cine ești atunci?

– Sora Faraonului.

– Câți ani ai?

– Nouăsprezece.

– Cum te cheamă?

– Na-Lotus.

– Eu am treizeci de ani. Mă vrei de bărbat?, întrebă tânărul.

– Da.

– Să merg mâine la faraon, să te cer de soție?

– Da.

A sărutat-o voluptos, a mai adus încă o dată ofranda lui Isis și, cam târziu, au ieșit amândoi din cort.

Na-Lotus era și ea produsul serbărilor lui Isis, faraoana întinzându-se pe covor, cu douăzeci de ani în urmă, cu un negustor indian ce era în trecere prin Alexandria.

A doua zi, Manachen a cerut-o faraonului în căsătorie, care, râzând în barbă, și-a închipuit că vâlul a fost ridicat, dar prudent, a amânat răspunsul până la sfârșitul serbărilor zeiței Isis. Între timp, s-a interesat cine este îndrăznețul acesta, frumos și elegant, care cere mâna lui Na-Lotus. Manachen, pe lângă faptul că era un bărbat foarte frumos, fermecător, elegant, foarte bogat, foarte instruit, era pe deasupra

nepotul regelui Irod al Galileei. Faraonul fiind de acord, după serbările zeiței Isis, Alexandria a luat-o de la capăt cu serbările, pentru nunta lui Na-Lotus. Iată-l acum pe Manachen cu Na-Lotus la Ierusalim. Sinedriul a sărit șapte coți în sus.

— Ești nebun? Cu o idolatră? Dă-i carte de despărțire, trimite-o înapoi în Egipt, iar tu vei suporta, la stâlpul infamiei, treizeci de vergi pe spatele gol, pentru păcatul tău, cum a spus Moise.

Manachen n-o luase pe Na-Lotus ca să-i dea carte de despărțire și nici nu era dispus să suporte, pe spatele gol, cele treizeci de vergi impuse de Moise. A vândut toată averea lui Irod unor farisei bogați și cu trei căruțe pline cu aur și bijuterii, și-a luat nevasta de mână și s-a întors la Alexandria. Faraonul i-a cerut lui Na-Lotus să declare în scris că n-are nici o pretenție la tron, le-a clădit un palat în Oaza Migdalilor și i-a așezat acolo.

La sfârșitul serbărilor zeiței Isis, preotul-medic l-a invitat pe dr. Crotos la o discuție.

— Îți sunt dator cu un răspuns. Cred că serbările zeiței Isis te-au înfierbântat. Tinerețea ta și-a dat obolul la picioarele ei.

Dr. Crotos a spus râzând:

— Femeile trebuie ajutate să-și facă datoria și ele fiind sexul slab, noi, bărbații, le-am dat o mână de ajutor.

— Află că Isis este o mare binefăcătoare pentru poporul nostru, spuse preotul-medic, fără de care un popor milenar ca cel din Egipt ar cădea într-o totală decrepitudine.

Dr. Crotos l-a privit uimit.

— Da, da, gândește-te că, peste nouă luni, Isis va face ochi și întotdeauna copiii ei sunt viguroși, sănătoși, inteligenți și foarte dotați. Pentru acești copii, adăugă preotul, avem o lege specială. La naștere, soțul femeii e obligat să-i dea numele lui și să-l crească ca pe copilul lui, cu ceilalți copii, fără nici o deosebire, primind totodată o pensie substanțială pentru creșterea lui. Până la zece ani stă în sânul familiei, apoi îl luăm, îi facem educația cuvenită și scoatem din el un ilustru inginer, doctor, arhitect, preot sau altceva.

Dr. Crotos n-a mai avut nimic de obiectat. Pe lângă studiile lor, care le răpeau toată ziua, Sotirios și Laertius erau în fiecare seară invitați la cuplul Manachen, distrându-se și amuzându-se în palatul din Oaza Migdalilor.

Timpul trecea și, în ultimul an, dr. Crotos a devenit în chip dramatic un pasionat al bolii viermelui rotativ. Printre peștii ce trăiau în apa Nilului, puteai distinge, din timp în timp, un peștișor verde, mare cât degetul gros de la mână, care înota învârtindu-se ca o morișcă. Din cauza aceasta, poporul îl numise, încă de la început, peștelemorișcă. Era un peștișor grasuț, fără os, cu o singură aripioară dorsală. Apariția lui, foarte rară în apa Nilului, a fost semnalată cu trei sute de ani în urmă.

Peștele-morișcă trăia în simbioză cu un viermișor verde, vizibil numai la lupă, care trăia agățat de aripioara lui dorsală. Peștișorul se hrănea cu o lăptucă comestibilă, ce creștea din abundență în mărul Nilului. El se strecura în inima lăptucii, o creștea cu dinții, sugând un fel de zeamă lăptoasă, foarte bună. Viermișorul, cum simțea lăptuca, aluneca în ea și sugea cu nesaț zeama din creștăturile făcute de pește. Cum lăptuca era comestibilă și sățioasă, poporul o culegea din măr, o spăla și mușca direct din ea. Era foarte bună la gust, zeamoasă și lăptoasă, mâncându-se crudă. Cu două lăptuci pe zi, felahul (țăranul egiptean) se simțea sătul. Preotul atrăgea zilnic atenția poporului să spele lăptuca, foaie cu foaie, ca să nu mănânce cumva și peștele-morișcă, împreună cu ea.

Dacă din nebagare de seamă, sau pentru că lăptuca nu era bine spălată, era mâncat și peștișorul, acesta neavând os, era delicios la gust. Viermele se refugia sub limbă și cum era în formă de sfredel, își implantă coada sub limbă și se învârtea până țâșnea sângele. Atunci se întorcea cu capul în locul cozii și sugea cu nesaț sângele. Omul simțea o usturime sub limbă, credea că a mâncat ceva piperat sau ceva înțepător. După asta, avea prima criză: cădea cu fața la pământ și se învârtea pe burtă, până leșina. Diagnosticul era pus: boala viermelui rotativ, o boală foarte rară, de care lumea se ferea, căci era fără leac. În tradiția medicală egipteană (căci boala nu exista decât de trei sute de ani și numai în Egipt), ea era studiată, iar preoții au ajuns la concluzia că oamenii trebuie să se ferească de peștele-morișcă. Pentru că viermele era foarte mic, aproape invizibil, n-au găsit nici o posibilitate de a-l distruge.

Ce se întâmpla mai departe? După ce limba rămânea ca un burete uscat, omul nu mai putea nici vorbi, nici mânca, îi cădea părul de pe cap, acesta rămânând o bilă cheală; îi mânca înăuntru, în gură,

tot: mușchii faciali, pielea și restul; ieșea apoi afară, fața umplându-se de pete roșii. Dr. Crotos a stat două luni, zi și noapte, cu lupa la fața omului și a zărit de două ori un punct foarte mic, verde, învârtindu-se cu o viteză inimaginabilă. În ultima fază, preoții transportau bolnavul în afara orașului, pe un pat de vreascuri, turnau pe el un lichid inflamabil și-l ardeau de viu.

Când dr. Crotos a fost acolo, s-a îmbolnăvit de această boală unul dintre cei mai mari înțelepți ai Egiptului, marele preot, un bătrân venerabil de optzeci de ani, având o cultură vastă, un judecător drept, iubit și stimat de tot poporul, unchiul faraonului. L-au ars, iar cenușa lui au pus-o într-o urnă, în cavoul faraonului. A fost plâns și regretat de tot poporul.

Singurul avantaj era că, deși această boală era cunoscută și studiată de trei sute de ani, doar o dată la treizeci de ani se îmbolnăvea câte un om, fiindcă, în general, lumea se ferea de peștele-morișcă.

Cu aceste impresii au luat sfârșit cei trei ani de perfecționare. Dr. Crotos se pregătea de plecare, luându-și rămas bun de la toți. La ultima întrevedere cu preotul-medic, i-a spus acestuia:

– Egiptul și cu mine am fost și rămânem veșnic prieteni. El mi-a completat studiile medicale și pe cele generale și mi-a dat limba lui. În schimb, în trei ani consecutivi, i-am lăsat lui Isis trei generații de doctori.

Preotul a râs, și-au mulțumit reciproc și s-au despărțit. Lui Manachen și lui Na-Lotus le-a promis că, măcar o dată pe an, își va face timp pentru o escapadă la palatul din Oaza Migdalilor.

CAPITOLUL II

Practica medicală

Ajuns în patrie, la Atena, a constatat cu regret că doctorul Ascanios-tatăl murise. Dimitrios se căsătorise, având și un copil. Casandra Crotos era aceeași mamă bună și iubitoare pentru toți. Tatăl l-a luat în primire:

– Acum, că ești doctor deplin, până ți se clădește clinica, du-te și tu la Roma, găsește-ți o patriciană tânără și frumoasă, să te însori, să mă împodobești cu nepoți cu sânge albastru.

Sotirios a râs:

– De ce neapărat nobilă?

– Ca să ieșim dintre marinari și negustori. Să ne frecăm și noi de nobilime, să ajungem în Senat. Dimitrios este și rămâne corăbier. Tu ne poți ridica neamul!

E drept, Sotirios a cutreierat Roma, dar cu alt motiv: din curiozitate, să vadă cum sunt instalați ceilalți doctori. Într-o zi, tatăl l-a întrebat:

– Ei! Ai găsit o patriciană?

– Nu, pentru că la Roma toate femeile sunt blonde și m-am încurcat printre ele.

Casandra, mama, râdea.

– Tu crezi că dacă te însori cu o patriciană, ieși numai una? Iei încă trei, căci una îi vopsește părul și unghiile de la mâini și de la picioare și o piaptână, alta o spală și alta o îmbracă.

– Ei și!? Vrei să zici că n-ai bani să întreții luxul și splendoarea unei femei?

– Nu la asta m-am gândit, dar cum sunt patru și toate blonde, m-aș încurca printre ele și în fiecare noapte m-aș culca cu alta.

Casandra râdea cu lacrimi și-l amenința cu degetul.

– Mă, ursule, mă, o să treacă timpul pe lângă tine, ai să îmbătrânești și n-o să te mai ia nici una.

El părăsi camera, fluierând. În fine, s-a asociat cu doctorul Ascanios-fiul și s-au instalat într-o clinică cu patru săli spațioase și luminoase, cu mobilier și instrumente aduse din Egipt și China. Chiar de la început, tata Pericle le-a dat un sfat:

— Cu știința voastră, să faceți bine cât puteți tuturor oamenilor, fără nici o deosebire. Bogatul să vă dea plată după puterile lui, dar mulțumirea voastră, plata săracului să fie; să nu luați niciodată bani de la săraci.

În foarte scurt timp, cele patru săli s-au umplut de bolnavi și deși aveau personal ajutător, nu mai pridideau cu mulțimea și cu diversitatea bolilor. Aduseseră din Egipt vreo douăzeci de surori calificate, să-i ajute, și luaseră douăzeci de studenți, să-i învețe și să se ajute cu ei. Munca era multă și acerbă, căci trebuia să-și prepare singuri o sumedenie de medicamente, ceaiuri, picături, balsamuri, uleiuri, unsoiri pentru tratamente.

Între timp, romanii, schimbând mereu cezarii, avansau pe front, ocupând amândouă Galiile, Helveția, Colonia, Hispania, iar după vreo zece ani de luptă, s-au oprit în Egipt și Palestina. O dată cu transmutațiile permanente ale populației, s-a ivit o boală nouă, demonia, o boală orientală, originară din Siria, Egipt, Fenicia și Palestina, foarte stranie și cu manifestări ciudate. Când era plasată pe organe, aveai de-a face cu bolnavi liniștiți, dar când era plasată pe nervi, era de spaimă: foarte turbați, violenți, cădeau pe jos, se zvârcoleau, se înnegreau la piele, făceau spume la gură, se dezbrăcau, se aruncau în foc și în apă, le săreau oamenilor drept în brațe, îi zgâriau pe față, îi trânteau pe jos, îi maltratau, se încăierau cu ei și cu mare greutate îi desparteai. În Ahaia, în special la Atena, erau foarte puțini, însă la Roma, și cu cât avansai spre Orient, era mai cumplit.

Doctorul Crotos a luat douăzeci de bolnavi cu diverse manifestări să-i ajute și, în același timp, să studieze această nouă boală. Pe cei turbulenți îi ținea legați într-o sală separată. După zece ani de trudă, n-a izbutit absolut nimic; n-a putut să facă pentru acești nenorociți decât să le liniștească nervii cu băuturi foarte tari, lăsându-i într-o stare de prostrație, dar de vindecăt, nu.

Iulius Cezar a ocupat Palestina, Siria, Fenicia și luptându-se cu Cleopatra Egiptului, a fost lovit la picior de o sabie otrăvită. A lăsat pe Marc-Antoniu să continue lupta și s-a întors la Roma cu piciorul

cangrenat. Toți doctorii consultați au fost de acord că piciorul trebuie tăiat. În fine, l-au chemat și pe doctorul Crotos, care imediat i-a dat o băutură foarte tare, adormindu-l, și cu un cuțit înroșit în foc i-a curățat rana, salvându-i piciorul. Drept răsplată, Iulius Cezar l-a numit cetățean de onoare al Imperiului Roman, l-a înconjurat cu toate onorurile, i-a dat o vilă somptuoasă la Roma și alta în insula Capri. Trăia într-un lux fabulos, având foarte mulți bani și onoruri și fiind numit doctorul cezarilor și al aristocraților. Cezar a vrut să-i facă și statuie, dar doctorul Crotos a refuzat. Toate acestea, spre marea supărare a tatălui, Pericle, a mamei, Casandra, și, în special, a doctorului Ascanios, care a rămas singur, cu clinica plină de bolnavi. Doctorul Crotos l-a ajutat, luându-și ucenicii la Roma, iar el venea săptămânal să-l ajute.

Iulius Cezar a fost asasinat, iar Roma a intrat într-o luptă crâncenă pentru purpura imperială, o luptă mai aprigă decât lupta de pe front pentru subjugarea popoarelor. În fine, noul cezar, Octavianus Augustus, a pus capăt războiului, ocupând definitiv Egiptul și Palestina. Imperiul Roman a trăit o relativă liniște, începând *pax romana*, organizându-se și administrându-se cu legi peste legi.

Doctorul Crotos era foarte îngrijorat de sănătatea tatălui său, care se topea văzând cu ochii. Nu era bolnav, dar avea o stare de apatie, nu mai voia nimic. De când barbarii ăștia de romani, cu cezarii lor, i-l luaseră pe Sotirios, parcă se scursese tot din el. Îi lăsase lui Dimitrios toată grija transporturilor, închizându-se în el. Sotirios era sufletul și mângâierea sa. Îi părea rău că se certase cu el.

— Oare noi te-am făcut pentru romani? Am cheltuit bani cu tine, pentru ei? Ai învățat treisprezece ani medicină, ca să-i servești pe ei? Cu ce au contribuit ei la formarea ta, cu ce drept iau omul de știință gata format, care nici măcar nu este roman, și se servesc de el? Tu nu mai ești al nostru!, i-a strigat în față tatăl său.

Sotirios, liniștit, i-a răspuns:

— Eu nu aparțin nici vouă, nici cezarilor, nici romanilor, ci bolnavilor — omenirii întregi. Nu vezi că n-am timp nici pentru mine? Nu mă întrebi de ce nu mi-am luat și eu nevastă, ca toți oamenii? Pentru că n-am timp de ea. Dacă n-ar fi Filippos să-mi pregătească baia și să-mi pună mâncarea în față, nici nu m-aș mai spăla, nici n-aș mai mânca, de obosit ce sunt. Alteori, noaptea, abia ațipesc și vin câte doi servitori la ușă, spunând că stăpânii lor sunt bolnavi și nu știu la

care să mă duc mai întâi. Nu mai vorbesc de Cezar, pe care trebuie să-l țin mereu de mână. Așa se face că săptămâna următoare, când a venit acasă, l-a găsit în plină agonie; tot sângele i se urcase la cap, nu mai putea vorbi, abia l-a recunoscut și a făcut semn spre maică-sa, care plângea la picioarele patului. L-au ars și cenușa au pus-o într-o urnă, în firida morților.

Octavian Augustus, cu o ereditate încărcată și cu o sănătate șubredă, îi urmează lui Iulius Cezar în lumea umbrelor și Tiberiu, la aproape șaiszeci de ani, având o demență senilă precoce, îi ia locul. S-a instalat într-o vilă în insula Capri, ca să fie mai aproape de doctorul Crotos care să aibă grijă de el, l-a numit pe Sotirios Președintele Consiliului Medical din Imperiu și i-a poruncit să adune în grabă, la sfat, toți medicii Imperiului, pentru a lua măsuri urgente împotriva celor două mari plăgi: demonismul și șarlatanismul. Din experiența și discuțiile tuturor medicilor, s-a ajuns la concluzia că demonismul are trei cauze bine definite: alcoolismul, mai ales pentru că și femeile – în special cele din popor – beau la fel ca bărbații și simțurile rătăcite: în lipsa bărbaților, femeile se culcau cu câini (în special câini lupi domesticiți) și al treilea, întrucât rămăneau însărcinate, de frică să nu iasă monștri, mergeau la șarlatani sau la alchimiști, care le dădeau băuturi tari, ca să lepede copiii. Nu-i lepădau, dar îi nașteau cu anomalii mari și diverse. Poporul mai adaugă și o a patra cauză, și anume faptul că sufletele sclavilor chinuți și maltratați de romani, intrau după moarte în demonizați, ca să-i chinuiască, la rândul lor, pe romani.

Cât despre șarlatani, nu intrau în atribuția doctorului Crotos. E drept că se înmulțiseră peste noapte ca ciupercile, veniți din Orient și, în special, din Asia Mică, aduși de patricieni. Fiecare nobil avea vraciul, astrologul sau magul lui, care-i prezicea viitorul, norocul în afaceri comerciale, amor și schimbarea vremii. Îi sfătuiau ce să facă în diversele relații și situații încurcate sau neplăcute, laudându-se că fac minuni. Astfel, un anume mag Trismegist (de trei ori mare) a adunat tot poporul în cel mai mare amfiteatru (treizeci de mii de oameni) – bineînțeles, cu plată – sub pretext că se ridică la cer și că, după o lună de zile, se va întoarce să le spună ce-a văzut acolo. Doctorul Crotos și toată nobilimea erau prezenți, numai Cezarul lipsea. Trismegistul a apărut în mijlocul arenei și le-a repetat reclama, că se urcă la cer și că într-o lună de zile revine. Și-a luat zborul, ridicându-se până la vârful

copacilor și a căzut. Poporul dezlănțuit a sărit în arenă. Magul, în cădere, își zdrobise ambele picioare și-i plesnise burtă. A murit pe loc. Avea lipite de tălpi și la subțiori niște aripi de foiță subțire de cositor, care se rupseseră. Oricum, lumea a fost dezamăgită, iar banii, pierduți.

Când a ieșit de la sfatul medicilor, doctorul Sartanius l-a oprit pe doctorul Crotos, zicându-i:

– Băiatul meu, Tarquinius este tribun, iar Cezarul l-a trimis să inspecteze toate forturile și fortărețele de gardă ale Imperiului. La Cezareea, în Palestina, a aflat că la Ierusalim a apărut fiul unui dulgher care vindecă orice boală, numai prin cuvânt și atingere.

– Unde ai zis că a apărut?, întrebă doctorul Crotos.

– În Palestina, la Ierusalim, preciză doctorul Sartanius.

– Doar nu i-o da în gând să vină la Roma. Lasă-l să stea acolo, avem destui șarlatani aici, a răspuns doctorul Crotos.

Vreo zece zile mai târziu, a sosit un marinăr cu un bilet de la Dimitrios, anunțând că mama lui e bolnavă. Doctorul Crotos a lăsat totul și a plecat. Bătrâna n-avusese decât o ușoară indispoziție, întrucât mâncase ceva greu.

Ieșind să mai respire aerul Atenei, s-a întâlnit cu Danielos, un evreu grecizat, care avea două mari magazine cu stoffe, mătăsuri, îmbrăcăminte și încălțăminte, toate mărfurile cărate cu corăbiile Crotoșilor. Acesta s-a bucurat de vederea lui Sotirios; nu-l mai văzuse de mult. Printre altele, i-a povestit că a fost la Ierusalim, la niște rude, și că acolo a apărut profetul din Nazaret, care numai prin cuvânt și atingere vindecă orice boală.

Doctorul Crotos l-a întrebat:

– E cumva fiul unui dulgher?

La răspunsul afirmativ al lui Danielos, doctorul Crotos a adăugat:

– Mi-a mai vorbit cineva de acest șarlatan.

Danielos s-a înroșit la față și a început să tremure, zicând:

– Ah! Nu, nu, Sotirios, nu vorbi despre ce nu știi, pentru că faci păcat și-L superi pe Dumnezeu nostru, care te pedepsește. El este un Dumnezeu foarte răzbunător și pedeapsa Lui este amarnică. Profetul nu este un șarlatan. El e trimisul lui Dumnezeu din Cer, ca să facă cunoscut oamenilor voia și porunca Lui. În decursul veacurilor, istoria poporului nostru a numărat mulți profeti și toți au făcut minuni; să nu

îndrăznești să vorbești ce nu știi. Râzând, doctorul Crotos și-a zis: „Iată un om convins de ce spune și cu frica sălbatică de Dumnezeuul lui”.

– De altminteri, a adăugat Danielos, eu îl am pe Naftolios, un servitor surdo-mut și am să-l trimit cu Criticos la Iisus din Nazaret, ca să-l vindece.

– Ce are Naftolios al tău?, întreabă doctorul Crotos.

– E surdo-mut, preciză Danielos.

– Adu-l aici, să-l văd și eu.

Naftolios, un vlăjgan cam de treizeci de ani, n-avea găuri în urechi, nici un fel de orificiu. Urechile îi erau acoperite cu o piele groasă, să bați toba cu ea. Limba îi era lipită de cerul gurii.

Doctorul Crotos a întrebat:

– Cum mănâncă?

– Își pisează în strachină mâncarea, răspunse Danielos. O face ca un terci mai subțire și o aruncă pe gât, la vale.

– De cât timp e așa?, se interesă doctorul Crotos.

– Nu știu, răspunse Danielos. Cu cincisprezece ani în urmă, era încă copil, l-am găsit în port și nu m-am putut înțelege cu el. Ca să aflu ceva de la el, l-am luat acasă, i-am pus înaintea o strachină cu lapte și o bucată de pâine. A pisat bine pâinea cu lapte și a aruncat-o în gură, pe gât. Era mort de foame. A adormit buștean până a doua zi. Când s-a sculat, s-a dus la fântână, s-a spălat și s-a apucat să facă curățenie prin curte. Criticos i-a arătat ce să facă și, de atunci, face într-una tot ce-i arăți, conștiincios și curat. E foarte bun, că nu se ceartă cu nimeni, nu face gălăgie și rabdă totul în tăcere. Trebuie să ai grijă să-i dai de mâncare și îmbrăcăminte, restul face singur. De la început, copiii i-au spus Naftolios și i-a rămas numele ăsta.

Doctorul Crotos s-a mai uitat încă o dată la urechile și la gura lui și a zis:

– Danielos dragă, Naftolios al tău e surd boacă, fără vindecare, și mut pe deasupra. Ce-ai zis că vrei să faci cu el?

– Îl trimit cu Criticos, răspunse Danielos, la Profetul din Nazaret, să-l vindece.

– Știi ce te rog, Danielos?, spuse doctorul Crotos. Când Naftolios s-o întoarce din Nazaret, să mă anunți și pe mine.

– Cum vrei, Sotirios, zise Danielos și s-au despărțit.

După vreo trei săptămâni, într-o zi, doctorul Crotos a primit

printr-un marinăr un bilețel, pe când încă era la masă: „Naftolios s-a întors”. A lăsat mâncarea pe masă și s-a dus la Atena. Naftolios era foarte vesel. Vorbea, râdea, sărea în sus, nu-i oprea limba cu nimic, probabil ca să-și răscumpere tăcerea din trecut. Doctorul Crotos s-a uitat la urechile lui complet normale, orificiul și întreaga ureche complet sănătoase și nici urmă de rană, împunsătură, gaură sau sânge, nimic. Limba, dezlipită de cerul gurii, îi mergea ca o meliță. Totul normal.

– Ce ți-a făcut? întreabă doctorul Crotos.

– Să-ți spună Criticos mai bine, replică Danielos.

– L-a atins cu degetul pe frunte, apoi Și-a pus amândouă mâinile pe urechile lui, una pe o ureche și alta pe cealaltă, a ridicat ochii spre Cer și a zis: „Deschide-te!”. Când Și-a luat mâinile de la urechi, ele erau deja găurite și auzea.

– Și n-ai simțit nimic?, l-a întrebat doctorul Crotos pe Naftolios.

– Am simțit un foc aici, în piept, care m-a ars și a fugit în cap, în urechi, în ochi, în gură, în mâini, în picioare și care a ieșit apoi prin urechi, ochi, gură și prin degetele de la mâini și picioare, dispărând.

Doctorul Crotos nu-și venea în fire de uimire: dacă nu l-ar fi văzut cu trei săptămâni înainte, cu limba lipită de cerul gurii și cu urechile complet acoperite, n-ar fi crezut așa ceva.

– Ce i-a putut face?, se miră doctorul Crotos.

– Află Sotirios, că Iisus este mai mult decât profet, e un eliberator, un mântuitor. Dumnezeu ni l-a promis de mult, noi Îl așteptăm de mii de ani, să ne scape de toți asupritorii și dușmanii și să mergem cu suflete curate și inimi pline de bucurie înaintea Lui. Noi sperăm ca El să ne scape de romani, să fim liberi.

– Ei, Danielos dragă, aici te contrazic. Eu nu știu ce sperați și așteptați voi de la acest om, pe care nici nu-l cunosc, dar îți spun ție cu tărie că dacă El vindecă oamenii ușor și frumos, asta e mână de doctor iscusit și nu e mână de general. El vindecă omul, nu-l taie cu sabia. Nu merge una cu alta: să fii general și doctor, adică să faci omul bucățele și să aduni bucățelele, să-l faci iarăși om întreg, nu se poate. ăsta e numai doctor și e un doctor unic, după cât mă pricep eu, așa că să așteptați pe altul ca să vă scape de romani. ăsta nu pune mâna pe sabie, El este și rămâne doctor, să vindece oamenii și suferința lor.

Danielos a rămas pe gânduri.

– Da, da, ascultă ce-ți spun, adăugă Sotirios, e numai doctor și posedă un secret unic și miraculos. Ce sumă i-a plătit?, întrebă el.

– Nimic, el nu primește bani, răspunse Danielos.

– Sigur, ce a făcut el nu se poate plăti cu nimic!

Doctorul Crotos a adăugat în sinea lui: „Trebuie să aflu acest secret, chiar dacă mă rup în două.” Și cu asta s-a și hotărât să plece la Ierusalim. L-a mai întrebat o dată:

– Ce sumă i-a dat?

– Nimic, nu primește nici o plată de la nimeni.

S-a mai uitat o dată la urechile lui Naftolios și, cu un salut frățesc, s-au despărțit.

Aproape fugind, s-a dus direct în port. Nici n-a mai trecut pe la mama lui s-o vadă. Văzându-l așa grăbit, Danielos și-a zis: „Asta, cât e de ambițios, orgolios și dornic să afle tot, tocmai la Nazaret se oprește.”

Ajuns la Roma, și-a adunat studenții și le-a făcut propunerea să meargă în Palestina. Doi s-au oferit.

– Măine dimineată, la plecarea corăbiilor, ne întâlnim în port. Veți lua fiecare o sumă mare de bani, ceva merinde și un schimb de îmbrăcăminte, căci într-o lună de zile ne întoarcem.

Zis și făcut.

CAPITOLUL III

Vocea

A doua zi dimineată, în port era o priveliște ce depășea orice închipuire: o corabie plină până la refuz cu orbi și schiopi, care își căutau un loc zbatându-se, lovindu-se, tipând, urlând. Bărbați, femei și copii, de toate vârstele, bolnavi de diferite boli, se rupeau și se luptau pentru un colțisor în spațiul corăbiei; era o viermuială întreagă. A doua corabie trasă în port a fost luată cu asalt de aceeași marfă: se călcau în picioare unii pe alții, demonizării săreau peste ei, într-un vacarm de valuri dezlănțuite. Doctorul Crotos se întreba: „De unde a apărut acest infern? Unde au stat până acum?” Întrucât îl cunoștea pe patronul celei de a doua corăbii, abia a găsit un loc în cabina lui.

– Ce faci cu ăștia?, întrebă el.

– Îi duc la Cezareea, răspunse patronul.

– Cum de ai luat așa ceva pe corabie?

– Mi-au plătit toți călătoria și sunt duși la destinație, replică stăpânul corăbiei.

– În cât timp?, întrebă doctorul.

– Dacă vântul e prielnic, în trei zile suntem acolo: în caz contrar, facem și șapte zile, răspunse patronul.

În sfârșit, luându-și avânt, una dintre corăbii s-a desprins lin de chei și, urmată de cealaltă, a ieșit în larg. Prima zi și-au petrecut-o în cabina patronului, cu diverse discuții. Printre altele, acesta le-a povestit că, săptămâna trecută, întorcându-se tot din Cezareea, a luat din port vreo douăzeci de iudei care fuseseră vindecați de Profetul din Nazaret: șase schiopi, patru orbi, șapte demonizați și trei paralizați.

– La El, totul e foarte simplu, zise patronul. Îți pune mâna la ochi și vezi; îți zice „ridică-te” și mergi; îți zice „ia-ți patul tău și pleacă”, te scoli din pat, îți iei patul în spate și pleci, asta fiind treabă de câteva minute, nu mai mult. Vindecă foarte mulți, de orice boală. Totul e să-L găsești și să ajungi la El, pentru că e foarte multă lume.

Sotirios Crotos

Vestea vindecărilor s-a aflat numai de vreo lună de zile și s-a răspândit ca fulgerul, iar tot poporul suferind aleargă la El.

Printre cei trei paralizați era și o fată. O căraseră cu patul, tatăl ei și un frate, iudei originari din Corint. Tatăl fetei, bătrânul Iacob, era șeful sinagogii din Corint. Avea două fete și doi băieți; la zece ani, Miriam (așa se numea fata) a căzut de la etaj și și-a rupt ambele picioare. Douăzeci de ani au alergat cu ea pe la diverși doctori și vraci, fără nici un rezultat. Iacob, mergând de sărbători la Ierusalim, a aflat de vindecările Profetului din Nazaret. S-a întors repede în Corint și, împreună cu Samuel, au transportat-o cu corabia în Palestina. L-au găsit pe Iisus la Ierusalim, ieșind din templu. S-au nimerit cu patul drept în fața Lui. Iisus S-a uitat la ea și a întrebat-o: „Vrei să fii sănătoasă?” Miriam, plângând, a strâns harfa la piept și i-a răspuns: „Doamne, de douăzeci de ani vreau să fiu sănătoasă.”

El a atins-o cu degetul pe frunte și i-a zis: „Scoală-te, ia-ti patul și du-te acasă!” Miriam s-a sculat din pat și plângând, a îngenunchiat la picioarele Lui, zicând: „Doamne, vreau să cânt un psalm de laudă lui Dumnezeu, drept mulțumire!” Și, acompaniată de harfă, a început să cânte. Toți care erau în jurul lui Iisus au căzut în genunchi și, împreună cu Miriam, l-au cântat lui Dumnezeu un psalm de mulțumire și laudă. Iisus, cu ochii plini de lacrimi, a cântat cu ei. Când s-au sculat, i-a binecuvântat și le-a zis: „Mergeți în pace!” O dată cu povestea patronului, s-a făcut noapte și o liniște adâncă a umplut cabina. Au aprins lampa, iar băieții au ieșit pe covertă să ia aer.

Patronul corăbiei a reluat:

– Află Sotirios, că iudeii sunt un popor foarte ciudat, dar și mai ciudată e religia lor. Ei cred într-un singur Dumnezeu, absolut unic, care a făcut întreg Universul și-l conduce după legile Lui. Ei sunt, prin excelență, poporul ales de El, iubit de El și ocrotit de El. El le-a dat legi și porunci, cărora trebuie să li se supună întocmai: în caz contrar, îi pedepsește aspru.

Doctorul Crotos a întrebat:

– Deci este un Dumnezeu viu?

– Sigur, El e mereu cu ei – și știe, vede și aude tot.

– L-a văzut cineva?, îl întreabă doctorul Crotos.

– Asta nu i-am întrebat. Ei trebuie să-L iubească și să țină mereu legătura cu El, făcând voia Lui, rugându-se Lui și mulțumindu-L.

Bătrânul Iacob era un om învățat și foarte pios. Patru zile cât am călătorit cu ei, tot timpul au cântat cântece de rugă, mulțumire și laudă lui Dumnezeu, niște cântece melodioase și pline de nostalgie. Miriam era ca o grădină cu flori, nu mai ostenea mulțumindu-l lui Iisus, căci îi redase picioarele. Se poate adăuga că, la treizeci de ani ai ei, era foarte frumoasă, avea o voce splendidă și, împreună cu harfa, răspândea o fermecătoare armonie. Au fost o companie plăcută și toți au regretat când s-au despărțit.

A doua zi, când s-au sculat, la orizont, înaintea lor, pluteau încă două corăbii, pornite din diverse porturi cu aceeași mai-fă, și încheind rândul, în urma lor, din Creta, pornise altă corabie. După socoteala patronului, mergeau la Cezareea, deci în Palestina, în căutarea Profetului din Nazaret, cam o mie cinci sute de bolnavi – și asta, dacă în port nu se mai găseau alte corăbii, ce descărcau aceeași marfă.

Călătoria a durat cinci zile, cu mici incidente. Din fiecare corabie s-a strecurat în lumea umbrelor un număr apreciabil de bolnavi, luând calea valorilor. Ajunși la Cezareea, alte două corăbii din Asia Mică deja deversau la mal aceeași marfă, cu o încetineală de melc. Abia după o săptămână de așteptare corabia lor a putut intra în port. Punând piciorul pe pământ, în acest iureș uriaș de oameni, unul din băieți a propus întoarcerea la Roma:

– Nu se poate pătrunde printr-un zid de două mii de oameni.

Doctorul Crotos a fost ispitit de aceeași idee, să lase totul baltă și să se întoarcă acasă, dar vindecarea lui Naftolios îi intrase în sânge, iar povestea patronului, cu cei douăzeci de bolnavi vindecați și cu vindecarea picioarelor lui Miriam, îl împingea înainte.

Din Cezareea, chiar din port, porneau două căi ce străbăteau toată Palestina, până în capitală, la Ierusalim: Via Romana, un drum curat, pardosit cu dale mari de piatră, păzit din loc în loc de soldați; paralel cu el, despărțită printr-un gard de sârmă, se întindea fără hotar a doua cale, Via Populi; adică o luai la picior peste câmp, în praf până la genunchi, spini și mărăcini, gropi, movile și, în caz de ploaie, noroi până la genunchi.

Când romanii au făcut strada lor, au propus Sinedriului să dea bărbați care să ajute, împreună cu meșterii lor, să pietruiască și Via Populi. Sinedriul a refuzat. Romanii au despărțit prin gard, Via Romana, au pus santinele și le-au dat voie să călătorească pe ea doar

somităților romane, armatei și cetățenilor romani. Doctorul Crotos și studenții formau un grup nehotărât, care se distingea prin îmbrăcăminte. Nu știau încotro s-o ia. Un om li s-a adresat într-o greacă stălcită, scoțându-i din încurcătură:

– Unde mergeți?

– La Ierusalim, răspunseră cei din grupul doctorului Crotos.

– Vă duc eu cu cămila.

Întorcându-se, au văzut lângă debarcader o cămilă.

– Cât costă?, întrebară ei.

– Două sute de dinari, răspunse stăpânul cămilei.

– Ești nebun, i-a zis doctorul Crotos, cu nouăzeci de dinari am venit toți trei pe corabie, de la Roma.

– Stăpâne, eu vă duc pe Via Romana și acolo sunt soldați de gardă din loc în loc și la toți trebuie să le dai ceva, altfel nu te lasă să treci. Eu am cort pe cămilă, unde puteți să stați și să dormiți și, în trei zile, vă duc în mers legănat până la Ierusalim. Dacă mergeți cu poporul, vă trebuie trei luni ca să ajungeți acolo. Vedeți bine ce lume și ce drum aveți în față. În fine, după lungi discuții, au căzut de acord la o sută cincizeci de dinari, adică cincizeci de dinari de fiecare. Un student i-a dat avans cincizeci de dinari; s-au urcat, în cort, pe cămilă, care a luat-o la trap.

Înainte și în urma lor, cât cuprindeau cu vederea, numai și numai lume. Prima și a doua zi au mers fără incidente, iar în a treia zi, când soarele era cam demult pe cer, doctorul Crotos a fost trezit de o voce. Vorbea un bărbat. O voce dinamică, autoritară, entuziastă și, în același timp, foarte muzicală, sentimentală, tândră, iubitoare, îl învăluia ca o caldă melodie. „Cine o fi bărbatul ăsta cu o voce așa de nuanțată?”, zise el. S-a sculat în cort, în picioare și a privit peste imensitatea de capete plecate, mohorâte, ale mulțimii care aproape nu se mișcase din loc. Nu, nu era din mulțime, căci în toată zarea nu se vedea nimic deosebit, decât lume. „Cum o fi arătând acest om?”, gândea doctorul. S-au sculat și băieții.

– Voi auziți un bărbat vorbind?, întrebă doctorul Crotos.

– Nu, n-auzim nimic, răspunseră băieții.

A întrebat-o și pe călăuza cămilei. Nici el n-auzea nimic. „Ce-o fi spunând?”, se întrebă Sotirios Crotos. Aici spunea numai un cuvânt, două, aici mai multe, sau povestea ceva, dar într-o limbă com-

plet necunoscută lui, încât nu putea nici măcar s-o asocieze cu vreo limbă pe care o cunoștea. Toată ziua a treia l-a urmărit această voce. Sculându-se în picioare și tot ascultând-o, i se părea ca o pasăre care plana deasupra mulțimii și venea la el, oprindu-i-se drept în inimă. Stranie treabă și totuși încântătoare. Când s-a lăsat noaptea, a avut alt gând: din moment ce numai el o auzea, n-o fi vreo halucinație? N-ar fi de mirare, cu atâția bolnavi în jur. A patra zi, în zori, i-a deșteptat omul cu cămila:

– Am ajuns la Rama, suntem la marginea Ierusalimului. Cămila nu mai poate înainta, din cauza mulțimii. Dacă vă strecurați încet printre oameni, într-o jumătate de ceas sunteți în fața templului din Ierusalim.

Înainte de a coborî de pe cămilă, doctorul Crotos a aruncat o privire asupra mulțimii, iar vocea fermecătoare, legănându-se în armonia ei, a și ajuns la el. Jos, situația era cu totul alta. Micul grup format din doctorul Crotos și cei doi băieți nobili, sănătoși și elegant îmbrăcați, care coborâseră de pe cămilă, a fost întâmpinat cu ostilitate. „Ce-or fi căutând între noi?”, se întreba gloata mirositoare, murdară, care se văita, se tăvălea, se chinuia cu diverse boli, și făcea zid înaintea lor. N-au putut avansa nici un pas, iar omul cu cămila plecase.

În stânga lor, curți cu case, ca niște cuburi, vopsite în albastru, având un fel de terasă în loc de acoperiș. Străzile, curțile și casele erau curat întreținute, dar nu se vedea picior de om. Avansând în inima urbei, au întâlnit diverse prăvălii, unde se putea mânca și dormi la nevoie, dar toate erau cu obloanele trase, încuiate. Probabil că oamenii se încuiaseră în casă de frica mulțimii, a cărei margine se termina chiar în fața curților lor.

Așa se prezenta orașul Rama, denumit de romani Arimateea. Toată ziua, au făcut ocolul bolnavilor prin târgul pustiu, dar în zadar. Când s-a lăsat noaptea, au sărit gardul într-o grădină și s-au culcat nemâncați, lângă o șură de paie. La sculare, gloata mai avansase – fie că mai muriseră din ei și deci se mai împuținaseră, fie că unii își găsiseră de dimineată alte căi de acces spre Ierusalim. Ici-colo, lumea îndrăzneală să iasă din curți. Prin mulțime au apărut mici negustori ambulanti, cu burdufuri de apă, ulcele, vase de pământ cu toartă, purtând un lichid dubios la gust și culoare, zis vin dulce, apă amestecată cu miere, pâinițe mici de orz, turte de mei amestecate cu miere, pește

fript, smochine și portocale. Profitând de forfota din jurul acestor negustori, micul grup s-a strecurat aproape până în mijlocul mulțimii.

Pare-se că în spatele mulțimii, în partea dreaptă, i-au ajuns din urmă niște vindecați, cu știrea că Profetul nu este la Ierusalim, ci în Galileea, la Betsaida. Într-o clipă, toată gloata a întors spatele Ierusalimului și a fugit în sens opus, spre Galileea, antrenând în cale-i, într-un urlet și vacarm de nedescris, negustori, schilozi, bolnavi, demonizați și micul grup, lăsând în urmă movile de morți, burdufuri sparte, târgi, paturi, cârje, mâini, picioare, capete și resturi de om.

Cei rămași în viață gemeau, târându-se de sub morți, speriați, striviți, cu hainele sfâșiate, aproape goi, plini de praf, excremente și sânge. Doctorul Crotos și băieții, strigându-se unul pe altul, au ieșit de sub cadavre. Și-au dat seama că au scăpat cu viață numai datorită cadavrelor căzute peste ei și a sacilor cu îmbrăcăminte pe care-i purtau în spate. S-au dus la o fântână și s-au spălat, iar în spatele ei și-au schimbat zdrențele. Au intrat apoi într-un han. Hangiul le-a făcut rost de mâncare și de o cameră de dormit.

Suava voce, egală și neschimbată, îl obseda mereu pe doctorul Crotos. El simțea o sete uscată în piept și bea mereu apă, fără s-o potolească. Seara, după cină, luându-și un vas cu apă cu ei, s-au retras în cameră. În fine, după atâta zbucium, aveau un acoperiș și un loc de odihnă. De când plecaseră de la Roma, luna era pe sfârșite și, neavând nici un rezultat, băieții i-au zis:

– Magistre, noi am spus familiei că într-o lună revenim, ori luna s-a scurs și noi ne întoarcem acasă.

Doctorul Crotos a fost de acord. A spus însă că el nu se întoarce fără secretul vindecărilor făcute de acest Om.

A doua zi, băieții au plecat. Doctorul Crotos a stat de vorbă cu hangiul. Un nepot al hangiului, un băiețel de cinci ani, care se juca pe jos cu un câțel, a zis:

– Auzi? Profetul din Nazaret!

Era vocea pe care o auzea și doctorul Crotos. Deci și copilul o auzea. Întrebând pe hangiul dacă și el o aude, acesta i-a răspuns:

– Nu, n-o aud, dar mi-a vorbit multă lume de ea. Se zice că n-o aud decât cei chemați de El, cei aleși de El, cei care cred în El și copiii până la șapte ani.

În prăvălie a intrat un om. Hangiul l-a întrebat:

– Simone, tu auzi cumva vocea Profetului din Nazaret?

– Da, răspunse Simon, de când m-a vindecat de lepră, o aud mereu.

Doctorul Crotos, mișcat, l-a întrebat:

– Ce ți-a făcut?

– M-a atins cu degetul pe frunte și lepra a dispărut.

– Ce ai simțit?, întrebă doctorul.

– Când m-a atins cu degetul pe frunte, răspunse Simon, m-a ars în piept, arsura s-a întins imediat în tot corpul și a ieșit prin piele.

– Ce limbă vorbește?, se interesă doctorul Crotos.

– Aramaica, limba noastră populară, replică Simon.

– Ce spune?, întrebă doctorul Crotos.

– Pocăiți-vă, că V-am adus vestea cea bună: Împărăția Cerurilor s-a apropiat de voi!, răspunse Simon.

Doctorul Crotos a căzut pe gânduri. De fapt, n-a înțeles nimic din traducerea lui Simion.

– Ce înseamnă numele ăsta: „Profet”?, întrebă Crotos.

– Este alesul lui Dumnezeu, plin de spirit divin, trimis de Dumnezeu oamenilor, ca să le aducă Voința și Porunca Lui. El le vorbește oamenilor în numele lui Dumnezeu. Ceea ce spune nu sunt gândurile Lui, ci ale lui Dumnezeu. Dumnezeu Îl trimite, Îi comandă, pune cuvintele Sale în gura Lui și Îi dezvăluie lucruri secrete. Prin El, Dumnezeu își exercită puterea divină față de om.

Doctorul Crotos era din ce în ce mai nelămurit, nu prea avusesese de-a face cu zeii, nici nu-i înțelegea și cinstit vorbind nici nu credea în ei. Din sumedenia de zei sculptați în marmură, nici unul nu făcuse nimic și n-auzise de profeți care să vorbească în numele lor. Cel puțin acest profet este un reprezentant viu al Dumnezeului lor. Nu înțelegea ce spune, dar îi văzuse pe Naftolios și pe acest Simon și era încredințat de puterea lui miraculoasă. Ajungând la El, va încerca să-L convingă să vină la Roma, să se asocieze cu el, și să lucreze împreună. În fond, pe el îl interesa științific, ca metodă de vindecare, nicidecum ca ideologie sau filozofie.

– Cum s-ar putea ajunge mai ușor la acest profet?, întrebă doctorul Crotos.

Simon i-a răspuns;

– Este greu, că nu stă locului, cutreieră țara de la un capăt la

altul, mărturisind cuvântul lui Dumnezeu și făcând minuni. După voce nu te poți ghida, oriunde ar fi, este aceeași. Știi eu? Poate ar fi mai bine să-L aștepti la Ierusalim. Vine adesea la templu.

– Singur?, se interesă doctorul Crotos.

– Cu prietenii Lui, răspunse Simon.

După plecarea lui Simon, doctorul Crotos și-a luat puținul bagaj, a plătit hangiului care, conducându-l până în stradă, i-a zis:

– Acum că nu mai este gloată, e ușor, o iei înainte pe drumul ăsta și până diseară intri în Ierusalim.

Mulțumindu-i, s-au salutat și s-au despărțit. Acaparât de mulțimea de gânduri și obsedat de vocea care povestea ceva, doctorul Crotos n-a observat o răspântie de drumuri și, în loc să-și urmeze calea drept înainte, a luat-o pe bifurcația laterală. Cât vedea cu ochii, numai lanuri de mei, orz, grâu și in. Se înnopta și nu se vedea nici o casă. În depărtare, o pădure. În fața ei șerpuia un pârâu. Era obosit, fierbințeala din piept îl istovea. S-a dezbrăcat, și-a udat cămașa în pârâu și a pus-o udă pe el. A căutat un loc mai ferit, a pus bagajul jos și s-a culcat pe el, cu fața în sus.

Deasupra lui, cerul de un albastru cristalin își etala puzderia de stele. Deodată, o stea s-a stins, pierzându-se în abis, pe traiectoria ei luminoasă. A tresărit. „Ce-ar fi să mor pe aici? Nici o pagubă, un necunoscut în vastul Imperiu Roman”. L-a deșteptat șoapta pârâului, iar inegalabila voce tot povestea, povestea ceva.

Pe drum trecea un om cu o seceră pe umăr, călare pe un măgar. A alergat la el și i-a zis:

– Țasta-i drumul spre Ierusalim?

– Nu, dădu din cap străinul, spre Emaus. Ierusalimul e dincolo, spuse el, arătându-i cu mâna înapoi, spre dreapta. S-a întors, ajungând la răspântia de drumuri. În chip fatal, în loc s-o ia drept înainte, a luat-o prea spre dreapta, așa că, la drept vorbind, se învârtea în jurul Ierusalimului.

Mergea, mergea într-una, nu mai știa de când. Vocea îl însoțea pretutindeni, îl obseda, îl pătrundea. Deodată, un gând l-a fulgerat. Vocca a apărut împreună cu o sete; apoi căldură uscată din piept. Vocea a rămas aceeași, căldura a progresat, a trecut la fierbințeală, la arșiță și iată cum, în a patra lună de când îl chinuiește, a devenit un pustiu arzător. „Deci e o legătură strânsă între voce și căldura progresivă

din piept.” Mănat de acest gând halucinant, nervos, turbat, nici nu mai știa încotro merge. Într-un târziu, a băgat de seamă că se face întuneric și că noaptea se lasă încet. Abia trăgându-și picioarele, frânt de oboseală, intră în Ierusalim. Pe cer, lună plină; razele se răsfrângeau pe acoperișul aurit al templului. Vântul șuiera ușor printre chiparoși, ca un fâșăit de aripi, iar peste case, templu și întreg orașul domnea o liniște adâncă.

Călăuzit de lună, cu toată istoveala, a parcurs orașul pe strada principală, de la un capăt la altul. La periferie, pe o uliță, a intrat într-o curte fără gard și s-a culcat în grădină, între două oi. L-a deșteptat lătratul furios al unui câine. S-a sculat și, dintr-un salt, s-a pomenit în uliță. Forfota deja începuse, fiecare mergea la treburile lui. La o cotitură de uliță a întâlnit un om cu o tavă de cărbuni aprinși. Frigea pește de mărimea unei palme. A trecut un om, i-a aruncat un ban în poală, el a scos dintr-o traistă o pâinică, a pus pe ea un pește fript și omul s-a dus mâncând. Altul la fel. Un copil la fel. Doctorul Crotos stătea mai departe și privea. Zdrențăros, murdar, flămând, n-avea un ban și nu îndrăznea să se apropie. Văzându-l, omul i-a zis ceva. Dându-și seama că nu l-a înțeles, i-a făcut semn cu mâna să se apropie. S-a așezat jos lângă el, a scos o pâinică de orz din traistă, i-a pus un pește fript deasupra ei și i-a întins-o. Doctorul Crotos a mâncat cu poftă și i-a zis:

– Grecește nu știi?

– Ba da, răspunse omul ce prăjea pește.

– Atunci suntem frați, zise doctorul Crotos.

– Dionisios.

– Sotirios. De unde ești?

– Este o poveste lungă, răspunse Dionisios. Părinții mei sunt țărani dintr-un sat de lângă Pireu. Eu eram mai mare, trei surori mai mici după mine. Nu eram bogați, dar aveam cu ce trăi. Într-o zi (tre-cusem de optsprezece ani), au venit în sat niște legionari romani și au adunat toți flăcăii de la optsprezece ani în sus, pentru armată. Bogații au plătit o sumă mare de bani și-au rămas acasă. Ai mei n-au avut bani și romanii m-au luat cu ei. Am stat un an de zile la Apolonia, într-un lagăr, am învățat să mânuim fel de fel de arme și am plecat să cucerim lumea. Am străbătut amândouă Galiile, Cisalpină și Transalpină, Helveția, Colonia, Hispania, apoi în Asia Mică, Sinai, Arabia, Egipt și ne-am oprit în Palestina. Aici, după zece ani de peregrinări și război,

tribunul ne-a zis: „Să ocupăm și țara asta, iar pe voi, care luptați de zece ani, Cezarul vă lasă o lună la vatră, să vă vedeți familia.” Mi-am spus în mintea mea: „Să mă văd eu acasă, că o sută de ani nu mă mai prind romanii pentru război.”

Mai aveam de înăbușit o răscoală în Samaria, când un iudeu cu o sabie mi-a retezat piciorul drept, de sub genunchi. Rămăsesem cu un ciot sub genunchi. S-au luptat doctorii un an întreg cu piciorul meu. Până la urmă, mi-au cusut ciotul într-o piele de bou și am rămas șchiop. Mi-au dat cârje și meritul „Pro patria”, așa că, după zece ani de război, m-am ales cu cetățenia romană și cu meritul „Pro patria”; dacă erai invalid în urma războiului, solda îți mergea întreagă, deci aveam un fel de pensie de invalid de război.

Ce să fac? Acasă nu puteam să mă întorc fără un picior. M-am aciuit pe lângă o văduvă bătrână, cu doi copii: un băiat de douăzeci de ani, pescar, și o fată de douăzeci și patru de ani, văduvă și ea de război, cu un băiețel de patru ani. Deci mama Șari, o bătrână foarte evlavioasă, pescarul Iacob și Rebeca, văduva tânără cu un copil. Le-am dat toată pensia mea, să aibă grijă de mine.

Întrucât Rebeca a rămas însărcinată, am zis:

– Mama Șari, eu mă însor cu Rebeca.

– Nu se poate, Dionisios. M-am învățat cu tine și-mi ești drag ca și copilul meu, dar tu ești păgân, iar noi credem într-un singur Dumnezeu și în Moise, profetul Lui.

– Lasă, mamă Șari, că eu nu mă fac praf după zei și idoli, mă lepăd de ei și cred în Dumnezeul vostru.

Mama Șari a vorbit cu un rabin (învățător), care a venit la noi, m-a învățat un an de zile să cred în unicul Dumnezeu, Creatorul a tot ce se vede și nu se vede, să-L iubesc din toată inima, să-L îndeplinesc poruncile și legile și să iubesc pe aproapele meu ca pe mine însumi și multe altele. M-a dus la sinagogă și am trecut la religia mozaică. Între timp, în casă cu ei am învățat limba aramaică, așa că m-am făcut iudeu în toată regula. M-am căsătorit cu Rebeca după legea lor și ea l-a născut pe Ionas. Am zis să muncesc și eu ceva. Rebeca a fost cu ideea peștelui fript, mama Șari a vorbit cu stăpânul pădurii din față să mă lase să adun vreascurile căzute și din ele mi-am făcut cărbuni pentru fript. La început m-am chinuit rău, șchiop fiind, să car cu spina vreascuri din pădure. M-a ajutat Rebeca și, întrucât comerțul

mergea, după doi ani de zile mi-am cumpărat un măgar; el m-a scos din încurcătură. Necazul era că sufeream cumplit cu ciotul de picior. Mai ales când mă așezam jos, era îngrozitor de dureros.

Povestind, i-a mai oferit doctorului Crotos o pâiniță cu pește, căci era tare flămând. Din curte s-a strecurat o fetiță de vreo patru ani, dolofană și frumușică ca o păpușă, leit capul lui Dionisios. S-a reze-mat de umărul lui.

– Asta-i Dina, comoara mea.

Dina a ridicat un deget în sus, zicând:

– Auzi? Vorbește Iisus din Nazaret! (Era vocea care-l urmărea pe doctorul Crotos).

– Și tu o auzi?, întrebă el.

– Da, răspunse Dionisios. De când mi-a vindecat piciorul, o aud mereu. Când a apărut Iisus și am aflat de vindecările Lui miraculoase, m-am sfătuit cu Rebeca cum să ajung și eu la El, să mă vindece și pe mine. Mama Șari a fost cu ideea să-L prindem când vine la templu. Am pus pe David, băiețelul Rebecăi, să-L pândească. A venit copilul și ne-a spus, dar n-am putut pătrunde la El din cauza mulțimii – o lume nebună și sălbatică, de era să ne strivească. Am încercat în câteva rânduri, în zadar. Tot mama Șari a spus să mă rog lui Dumnezeu să-L trimită la noi. Am zis: „Mamă Șari, roagă-te tu lui Dumnezeu, căci ești mai tare în credință ca mine.” Și ce să vezi, într-o dimineață, mă pomenesc lângă mine cu un cerșetor foarte bătrân, zdrențaros, flămând și nenorocit, care abia se ținea în toiag. L-am invitat lângă mine, i-am oferit o pâinică cu un pește fript și i-am zis: „Dacă ți-e sete, am apă proaspătă în burduf și-ți dau și o ulcică de apă.” Bătrânul a mâncat și, cât ai clipi din ochi, a dispărut.

În fața mea era Iisus: „Ridică-te, îți spun!” La porunca Lui, dintr-un salt, m-am ridicat în picioare ca un arc. El a dispărut, am vrut să alerg după El, dar ia-L de unde nu-i. Abia atunci mi-am adus aminte de picior. M-am uitat la el; era la fel ca celălalt, încălțat și cu sandală. Am fost așa de fericit, că nu știam încotro să fug. Am alergat în casă și am zis:

– Rebeca, uite piciorul meu. A fost Iisus și m-a vindecat. Am căzut toți cu fața la pământ și, plângând, l-am mulțumit lui Dumnezeu și lui Iisus.

– Ce-ai simțit când Iisus a zis „Ridică-te, îți spun!”?

– Am sărit imediat în sus, m-a ars ceva puternic în piept și repede s-a scurs arsura prin picioare, în pământ. Eu nu m-am lăsat nu-mai cu atât; eram așa de fericit ... Am vrut să-l mulțumesc personal. A doua zi, am luat copiii și nevasta, măgarul încărcat cu merinde și am pornit în căutarea Lui. După vreo două săptămâni, când am ajuns la Nazaret, El abia plecase la Gaza. Ne-am întors acasă. Tot Rebeca a fost cu ideea: „Trebuie să aibă familie, frați, surori, părinți. Mergem la familia Lui și la ai lui”. Ne-am interesat, are numai mamă, la Capernaum. Am hotărât să mergem să-i mulțumim. După vreo trei săptămâni de mers, am ajuns la Capernaum, am găsit-o pe mama Lui și l-am zis: „Maica lui Iisus, Fiul Tău mi-a vindecat piciorul, noi l-am căutat să-l mulțumim, nu l-am găsit și am venit să-Ți mulțumim Ție, pentru El.”

Când vorbeam, a intrat Iisus pe ușă. Am căzut în genunchi în fața Lui și l-am mulțumit. El mi-a zis:

- Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?
- Cine este, Doamne, ca să cred în El?
- E în fața ta, zise El.

Am zis din toată inima: „Cred, Doamne!” Ne-am pomenit cu toții pe malul Iordanului și doi dintre prietenii Lui ne-au botezat. Când am ieșit la mal, Iisus nu mai era. Lângă un pom am găsit măgarul încărcat cu de-ale mâncării și, mulțumind lui Dumnezeu, ne-am întors acasă, botezați. Iacob s-a dus la Ioan Botezătorul și l-a botezat. Mama Șari crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu. Ea nu se botează, de teamă că n-o mai lasă să intre în sinagogă și în templu. Mie, unul, puțin îmi pasă; dacă nu mă mai primește la sinagogă, îl am pe Iisus. Cred în El și mi-e de-ajuns. Aud mereu glasul lui, El mă ajută, mă încurajează și-mi dă putere. Ascult și trăiesc învățătura Lui, și-l mulțumesc neîncetat pentru tot ceea ce face și a făcut pentru mine și pentru familia mea.

Doctorul Crotos și-a zis: „Astea nu mai sunt povești, sunt realități. Pe lângă doctor, este și magistrul.”

- Cum arată?, întrebă doctorul Crotos.
- E un bărbat tânăr și foarte frumos, răspunse Dionisios.
- Dragă Dionisios, dacă ai nevoie, te-aș putea ajuta cumva?
- Sotirios, am nevoie de ajutor, dar n-am cu ce să te plătesc.
- Nu-i vorba de plată. Dacă-mi dai mâncare, un acoperiș și ceva îmbrăcăminte veche, sunt mulțumit. Cum vrei să te ajut?, întreabă Sotirios.

– N-am cărate lemne pentru iarnă, atât pentru casă, cât și pentru mine, aici, răspunse Dionisios.

– Bine, mergi și-mi arată de unde și cum – și sunt gata. La prânz și-a strâns marfa, s-a dus în casă și a zis: „Mamă. Șari, Rebeca, Iacob și voi, copii, v-am adus pe Sotirios, un prieten din Ahaia (Grecia).” Cu toate că doctorul Crotos era zdrențaros și tare murdar, mama Șari a turnat într-o strachină de pe masă puțin vin, a înmuiat o bucată de pâine și i-a întins-o:

– Sotirios, i-a spus, ia și mănâncă. Asta înseamnă la noi „Bine ai venit!” și suntem bucuroși de oaspeți. Pe urmă, mama Șari s-a dus în bucătărie, a pus două vase mari cu apă la încălzit, a pus în mijlocul bucătăriei alt vas mare cu buruieni de frecat și de spălat, i-a dat lui Sotirios o tunică veche și curată de-ale lui Dionisios, o pereche de sandale de-ale lui Iacob și, împreună cu Dionisios, l-au trimis la bucătărie.

Baia a fost prima și marea binefacere pe care a trăit-o Sotirios în patru luni de când era plecat de-acasă. S-a frecat și s-a spălat, mai să-și jupoaie pielea. A făcut curat în bucătărie și, împreună cu Dionisios, s-a urcat pe terasă.

Între timp, mama Șari a aranjat masa. Iudeii iau masa după moda persană, adică culcați. Sufrageria e o cameră mare, în mijlocul căreia era o masă ridicată cam de un cot de la pământ. Împrejurul ei, ceva mai sus, o laviță acoperită cu covoare și pernuțe. Când se așează la masă, se lungesc pe partea stângă; picioarele, unul sub altul, le întind la spate; cotul mâinii stângi și-l pun pe o pernă și cu mâna dreaptă mănâncă; în mijlocul mesei, într-o strachină adâncă și rotundă, se așează mâncarea; în jurul strachinii, din loc în loc, se pun pâinici de făină de orz sau grâu.

Mama Șari le-a pus în strachină o ciorbă de icre, combinată cu diferite buruieni. Fiecare rupea din pâine câte o bucată, o muia în strachină și apoi o ducea la gură. După ce au mâncat ciorba, mama Șari le-a pus în strachină o mâncare de pește cu măsline (peștele e mâncarea națională și de bază a poporului iudeu), apoi le-a pus pe masă un coșuleț cu smochine – iar, ca încheiere, câte o ulcică de apă proaspătă din burduf. Totul a fost delicios. Doctorul Crotos a mulțumit mamei Șari cu câteva complimente, prin Dionisios, și au plecat să-și continue comerțul în uliță. Mama Șari și Rebeca au treburile lor, iar David, băiatul Rebecăi și Ionas au plecat la pășune cu măgarul și

cu două oi. Dina s-a așezat lângă Dionisios, pe iarbă și a ridicat degetul în sus:

– Auzi? Vorbește Iisus din Nazaret?

Doctorul Crotos l-a întrebat pe Dionisios:

– Ce spune vocea lui Iisus?

Traducând pentru doctor, Dionisios a zis: „De aceea zic vouă, nu vă îngrijiți pentru viața voastră, ce veți mânca; nici pentru corpul vostru, cu ce-l veți îmbrăca. Viața este mai mult decât hrană și corpul mai mult decât haină. Vedeți corbii? Ei nu seamănă și nici nu secără, n-au cămară, nici grânar și Dumnezeu îi hrănește. Voi sunteți de mai mult preț decât păsările. Care dintre voi, îngrijindu-se, poate lungi cu un cot statura sa? Deci, dacă voi nu puteți face cel mai mic lucru, de ce vă îngrijiți de celelalte? Vedeți cum cresc crinii? Ei nu torc și nu țes, totuși Eu vă zic că nici Solomon, în toată mărirea lui, n-a fost îmbrăcat ca unul dintre ei. Deci, dacă Dumnezeu îmbracă astfel iarba, care este azi pe câmp și mâine va fi aruncată în cuptor, oare nu cu atât mai mult vă va îmbrăca pe voi, puțin credincioșilor? Și voi nu căutați ce veți mânca și ce veți bea și nu vă îngrijiți, căci toate celelalte vi se vor da vouă. Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă Împărăția.”

Doctorul Crotos a rămas dus pe gânduri:

– În fond, ce spune El, dragă Dionisios, e foarte adânc și totuși foarte ușor. Bagă de seamă: oricât te-ai face praf în lumea asta, din două tot nu faci una, la nevoie. Gândește-te la piciorul tău: dacă nu apărea El, trimis de Dumnezeu, rămâneai tot restul vieții fără picior. Cât te-ai zbatut, cu toți doctorii după tine, hai să zic că până la urmă îți puneau unul de lemn, dar ți-l făcea cineva cum a fost – și încă și încălțat? Răspunde!

– Nu, niciodată, răspunse Dionisios.

– Și tu ce ai făcut ca El să vină la tine? În primul rând, ai crezut că numai El poate să-ți refacă piciorul. În al doilea rând, te-ai rugat lui Dumnezeu să ți-L trimită pe El, așa este?

– Dragă Sotirios, de crezut am crezut din toată inima în puterea Lui de vindecare, dar când e vorba de rugăciune, aici e meritul mamei Șari. Sunt convinși de asta.

– Cum se roagă ea, de nu se mai roagă nimeni astfel?

– Știi cum? Când îi cere ea ceva lui Dumnezeu, puterea ei de

rugăciune e așa de mare, că e sigură că va căpăta ce cere, mă înțelegi? Și rugăciunea are rostul ei – pentru că una e să te rogi unui om și alta e să te rogi lui Dumnezeu. Este o deosebire ca de la Cer la Pământ. În primul rând, orice om te ajută în interesul lui, dar rugăciunea față de Dumnezeu are anumite condiții. În primul rând, trebuie să crezi că El există. El este creatorul a tot ce se vede și nu se vede și, bineînțeles, și al Său. El conduce totul după legile Lui. Tu trebuie să crezi în El. El este cel ce plătește binele ce-l faci. În clipa în care tu crezi că El poate să te ajute, tu ești plăcut Lui. El te atrage la El, te ajută, îți poartă de grijă – deci legătura între tine și El este făcută. Principalul este să ții strânsă legătura cu El și să faci voia Lui, iar legătura cu El n-o s-o ții decât prin rugăciune. Nu știu dacă m-ai înțeles.

– Te-am înțeles prea bine, răspunse doctorul Crotos.

– Totul depinde de credință și eu îți adaug ție că credința este în funcție de voință. Vrei să crezi, crezi – nu vrei să crezi, nu crezi! Vocea lui Iisus spune mai mult: „Când te rogi, intră în camera ta, închide ușa și roagă-te lui Dumnezeu în secret. El știe de ce ai tu nevoie și-ți va da ție.” Adevărul este că trebuie să ceri necesarul, adică de ce ai imperios nevoie, ce tu nu poți face – nu bogăție, sau să fii Cezar! Asta ar mai lipsi!

Vocea lui Iisus m-a învățat multe. „Nimeni nu vine la Mine, dacă nu-l atrage Tatăl și Eu nu-l voi da afară pe acela care crede în Mine și se roagă Mie; cereți și vi se va da, bateți și vi se va deschide, căci cel care cere, capătă și celui ce bate, i se va deschide. Eu am venit nu să pedepsesc lumea, ci s-o ajut și s-o salvez.” Eh! Ce vrei mai mult? Fă voia Lui și roagă-te Lui și ai scăpat de griji, deci ne-am întors la ce-a spus El mai înainte: nu vă îngrijiți de ce veți mânca, ce veți bea și cu ce vă veți îmbrăca.

– Dionisios dragă, asta e o religie cu adevărat umanitară. Dacă prin Iisus Dumnezeu o răspândește în lume, însoțită de vindecări – și dacă lumea crede în ea, fața lumii se va schimba complet. Ca să fii sincer, este o religie vie, se adresează sufletului, este afectivă. Omenirea s-a săturat de zeitățile astea bătute în piatră, neputincioase, cu toate legendele lor. De zei, oricât te-ai ruga, chiar dacă te bați cu capul de ei, nu poți decât să ți-l spargi, dar de căpătat nu capeți nimic de la ei; sunt reci și rămân reci.

Or, e mare lucru când știi că ai pe cineva care îți poartă de

grijă, că la nevoie te rogi Lui cu încredere și că El îți dă. Nu mai ești singur și străin în lumea asta vastă.

În acest moment, arșița din piept și-a făcut iar simțită prezența. S-a sculat, a luat o ulcică de apă din burduf și și-a turnat-o în sân; era îngrozitor, căci pielea pieptului frigea. Când s-a înserat, suava voce a apărut în cuvine scurte.

– Ce zice?

– Vindecă, probabil, bolnavi. Zice: „Mergi în pace”. „Credința ta te-a mântuit.” „Vreau ca pacea să fie cu tine.”

Doctorul Crotos gândea în sinea lui: „Este de neînchipuit. Este absolut contrariul a ceea ce am crezut eu.”

Când au mers în casă, s-au spălat pe mâini și pe picioare, au cântat lui Dumnezeu un psalm de laudă și mulțumire și s-au așezat la masă. Mama Șari le-a pus în față o oală mare, plină cu lapte fierbinte de oaie, două ulcele și o strachină plină cu turte de mei, frământate cu miere. Le-a umplut fiecare ulcica. După ce au mâncat, l-au mulțumit lui Dumnezeu. Mama Șari a strâns tot de pe masă și a luat-o pe Dina cu ea. Băieții s-au lungit pe laviță, învelindu-se cu covoare, iar pentru Ionas, Dionisios a pus un covor jos (când era mic, s-a rostogolit și a căzut de pe laviță; de atunci îi pune un covor pe jos, în care se învâluie și doarme dus).

Doctorul Crotos a fost invitat pe laviță, cu băieții, unde era loc destul. El a preferat să se culce jos, lângă Ionas. Dionisios i-a adus o pătură mare, să se învelească cu ea la nevoie, le-a lăsat burduful cu apă și ulcica și, urându-le pacea lui Dumnezeu, s-a retras.

Sotirios nu putea să doarmă, dar băieții dormeau duși. S-a sculat, a udat cu apă cămașa și și-a încins pieptul; era tare chinuit. Intrase deja în luna a cincea și era fără nici un rezultat. Simțea că nu știe cum, dar că sfârșitul se apropie, că nu mai avea putere. Abia spre ziuă a ațipit, visând că se îmbrățișa cu mama lui. Cum s-a trezit, l-au podidit lacrimile: „Ce-o fi făcând?” Ce fiu ingrat este. Când a fost ultima oară la Atena, chemat de Danielos, nici măcar n-a trecut pe la ea. A plecat grăbit spre Cezareea, în speranța întoarcerii într-o lună de zile. Or, intrase în a cincea lună și nici gând de întoarcere acasă. Când s-a ridicat de jos, Dionisios, Iacob și cele două femei coborau de pe terasă. Făcuseră rugăciunea de dimineață (la asta servea terasa, pentru rugăciunea de dimineață și noapte).

tunetului – cu toate că ei n-au nimic din ce se numește tunet. Când mama lor a fost însărcinată cu ei, s-a dus cu o soră câmp, să culeagă inul. A apucat-o o ploaie cu fulgere și tunete, iar la un tunet mai mare, ea s-a speriat. Născând pe loc, s-a dus acasă cu ei în poală și i-a spus soțului că tunetul i-a dat afară din ea.

Iată-i pe Andrei, Filip, Toma, Natanael, Simon din Cana, Iacov al lui Alfeu, Iuda Tadeul și Iuda ... privirea lui Sotirios s-a oprit lung asupra ultimului Iuda: Ce caută asta printre ei? Toți cei unsprezece sunt galileeni, deci concetățeni cu Iisus. Ce caută asta, venit tocmai din Iscariot, în mica ceată? Elegant, posomorât, mândru, plin de el, privind cu dispreț pe ceilalți, lacom de bani, hoț și trădător. Știindu-l lacom de bani, Iisus i-a încredințat avutul miciei cete.

Iisus a plecat înainte și ei după El. Sotirios mergea la urmă, cu Matei. Când s-a uitat la el, era îmbrăcat la fel cu ei toți. Intrând într-o pădure, l-a întâmpinat un grup de vreo sută de bărbați, adică ucenicii, oameni simpli, plecați de la plug sau năvod, care mergeau după Iisus, credeau în El, erau dornici să-l asculte cuvântul și să-l vadă fapta. Mai departe, la o cotitură, Iisus a fost salutat de alți cinci sute de bărbați, cu femei și copii, așa-zișii familiari, majoritatea chemați de vocea Lui sau vindecați de El. Toți aveau la ei coșuri sau traiste cu merinde. Făceau parte din categoria de oameni care, luându-și merinde cu ei, își iau nevasta și copiii, trag ușa casei și pleacă după Iisus. Sunt ghidați de vocea Lui, îl urmează pretutindeni, din iubire, credință și dorință să-l audă învățătura și să-l vadă fapta. Dacă-i numeri, cinci sute sunt numai bărbați, la care se adaugă femeile și copiii. Sunt modest și curat îmbrăcați, deși printre ei se distinge un număr apreciabil de cărturari, farisei și scribi.

S-au oprit pe un platou la marginea unei păduri. Iisus s-a așezat jos, pe o lespede de piatră, iar pe iarbă, în fața Lui ședeau, ca o coroană, apostolii. În spatele apostolilor, ședeau ceilalți: toți bărbații la dreapta, iar femeile cu copiii și bagajele la stânga, lăsând între ei, ca un fel de coridor, un drum de trecere ce ducea până la El.

Sotirios ședea la dreapta lui Iisus, lângă Matei, ultimul din rândul apostolilor, avându-l drept în față.

Iisus stătea visător, cu mâinile pe genunchi.

– Vai! Ce bărbat frumos!

CAPITOLUL IV

Iisus

Într-o zi, au trecut pe ulița lor persoane vindecate, care le-au spus că Iisus este în Betania. Mama Șari i-a pus într-o traistă câțiva pești uscați, măsline, pâine, smochine și două portocale. Dionisos i l-a dat pe David să-l conducă până la drumul Betaniei, unde a ajuns într-o jumătate de zi. Când a ajuns în Betania, mulțimea deja pleca după El, căci se îndreptase spre lacul Ghenezaret. A mers și el după ei. Se repeta situația de la sosirea în Cezareea. Noaptea l-a prins pe când a ajuns mulțimea din urmă și s-a culcat într-un lan de grâu.

Dimineața l-a deșteptat o ploaie de scurtă durată. În jur nu se mai vedea nimeni. Ca să nu-l bată soarele, s-a așezat la umbra unui fel de munte în miniatură, o movilă în vârful căreia se înălța un colț de stâncă. După ce a mâncat un pește uscat și o portocală, a căutat cu privirea un pârâu sau lac, să-și astâmpere focul din piept. Nimic, absolut nimic. A încercat să se scoale în picioare. Picioarele au refuzat să se miște. Se credea paralizat. L-a apucat un fel de disperare nebună și halucinantă. Vedea în jurul lui o mulțime de umbre negre, rotindu-se. Puterea și nervii îl părăsiră de tot. Era un om sfârșit. Neavând cu cine se ajuta și vorbi, a început să vorbească de unul singur:

„Ești cumva tu, dr. Crotos, cerșetorul ăsta zdrențaros, murdar și plin de păduchi? Tu, președintele Consiliului Medical din întregul Imperiu Roman? Glorificat, adulat, preamărit de cezarii și patricienii romani? Tu, putred de bogat, cu vilă la Roma, în Insula Capri și altă vilă la Atena, mobilate numai cu ce este foarte scump și rar? Tu, cetățean de onoare al întregului Imperiu Roman? Tu, moștenitorul a jumătate din fabuloasa avere a Crotoșilor? Ți mai amintești cine ai fost? Ha! ... Ha! ... Ha!” Un râs batjocoritor, rău și zgomotos, l-a ținut pe loc.

S-a uitat în jur, nimeni. „Eu voi fi râs așa? Atunci, sunt nebun de legat, fără vindecare.”

„Ai părăsit totul pentru un șarlatan, tu, care ai învățat

douăzeci și trei de ani, din care treisprezece numai medicină. Ce vrei să înveți de la fiul unui dulgher, care nici nu știe să scrie și să citească? Dacă cumva ajungi la El, cum vrei tu să vorbești cu El, că nu știe limba greacă? N-are nici un secret, face numai vrăjitorie. Nu-ți pierde vremea cu El, întoarce-te la Roma. Vezi în ce hal ești? Ai să mori aici, ori o să te mănânce corbii și o să putrezești.”

Gândul a tăcut, iar el încerca să-și revină. După câțva timp, același râs obraznic: „Ha! ... Ha! ... Ha! Întoarce-te! Spune-i lui Dionisos cine ești și roagă-l să-ți dea bani să te întorci acasă.” (De unde să știe dr. Crotos că diavolul își băgase bine coada în disperarea lui).

– Nu!!! ... De zece ori nu. Nu mă întorc acasă în halul în care sunt și fără nici un rezultat; ar însemna că nu mai sunt eu, Sotirios.

Uitându-se în vârful movilei, la poalele căreia stătea, se gândea: „Mai bine mă lovesc cu capul de colțul ăsta de stâncă și trec în lumea umbrelor, neștiut și necunoscut, decât să merg înapoi!”. Târându-se, s-a urcat pe movilă, agățându-se de colțul de stâncă. S-a uitat împrejur, să nu-l vadă nimeni și a vrut să se așeze cu ceafa la nivelul colțului, când o putere formidabilă l-a smuls din loc, l-a rostogolit sălbatic de trei ori peste cap și l-a trântit lat, cu fața la pământ, cu gura deschisă în țărână. De frică și groază, un sloi de gheață îi strivea șira spinării; era încheștat de pământ, lipit de el, îl ținea strâns ca un clește, fără nici o putință de mișcare. Pieptul era un cuptor plin de jar. Ar fi vrut să se zbată, să plângă, să strige, să urle. Gura îi era plină de țărână. Nu aștepta decât moartea, care nu mai venea. A stat așa câțva timp – timp care i s-a părut secole.

Într-un târziu, auzi binecunoscuta voce, în limba greacă:

– Ce vrei să-ți fac?

Sloiul de gheață îi încheșta inima, focul îi ardea pieptul, era încătușat de pământ, o groază sălbatică îl zgâlțâia și, pe deasupra, din străfundul întregii lui ființe, un regret imens îl copleșea: „L-am supărat, L-am jignit, L-am insultat!”. Simțea că-L are în față, că este trântit jos, la picioarele Lui, dar nu putea nici vorbi, nici mișca. Într-un târziu, a putut mișca buzele și a scuipat țărâna din gură.

– Doamne, te rog din toată inima să mă ierți; eu cred că Tu ești un trimis al Cerului. De cinci luni de zile vocea Ta mă arde, mă pustiește, mă mistuie, dar nu înțeleg ce spui, că nu știu limba; tare aș vrea să-Ți înțeleg vorba și fapta.

Deci Dumnezeu este un spirit imens, în care are viață, mișcare și ființă întregul Univers. El a făcut totul și El conduce totul, după legile Lui sfinte. Dreptatea Lui e potrivită adevărului, adică „distrugi prin sabie, de sabie mori; distrugi prin foc, de foc mori; distrugi prin apă, de apă mori”. El este atotputernic, atotștiutor, atotvăzător. El este în tot și în toate. Vocea i-a mai comunicat o mulțime de lucruri minunate, pe care nu le poate reda, expune sau scrie, căci nu-i ajung cuvintele pentru expunere – sau, mai bine zis, nu le poate pronunța, însă toate i-au rămas întipărite în suflet.

Adevărul este că întregul Univers – adică ce-a putut el să vadă și să înțeleagă – este o capodoperă demnă de Creatorul ei. Apoi, tot prin revelație, i-a pătruns în suflet tot trecutul religios al omenirii, pe etape, progresiv, adică tot Vechiul Testament.

Când și-a revenit, sau, mai bine zis, când s-a trezit, era pe malul lacului Ghenezaret (Marea Galileei sau Tiberiadei). Iisus Se afla într-o barcă, care se depărtase puțin de la țărm. Lumea toată stătea pe iarbă, în fața Lui. Înainte erau așezați apostolii, ucenicii, familiarii și, mai departe, o mulțime imensă, așezată ca de obicei pe iarbă: bărbații în dreapta și femeile cu copiii în stânga. Sotirios era în al doilea rând, în față, lângă Filip.

Iisus vorbea:

– Toate faptele fariseilor îi fac să fie văzuți de oameni. Poartă filacterii late și măresc ciucurii vestmintelor, le place să stea în primele locuri la ospete și pe primele scaune în sinagogă, le place să fie salutați în piețe și să le zică oamenii Rabi (învățătorule). Dar voi să nu vă numiți Rabi, că unul singur e Învățătorul Vostru, iar voi toți sunteți frați, și să nu dați nimănui pe Pământ numele de tată, căci unul singur este Tatăl vostru – Tatăl Ceresc; nici să nu vă numiți învățători, căci unul este Învățătorul vostru – Iisus Hristos. Cine este mai mare între voi va fi servitorul vostru, cine se va înălța se va umili, și cine se va umili va fi înălțat. Când faci milostenie, nu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii în sinagogă și în stradă, spre a fi slăviți de oameni; Adevăr grăiesc eu vouă, ei și-au luat plata lor. Tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta; milostenia să se facă într-ascuns și Tatăl, Care vede în secret, îți va răsplăti ție. Când vă rugați, nu fiți ca fățarnicii cărora le place să se roage stând în picioare, în sina-

Până ce copiii se sculau și mama Șari punea masa, împreună cu Dionisios, cu o frânghie pe umăr și cu măgarul de căpăstru, au intrat în pădurea vecină, au adunat vreascuri de pe jos, au făcut două sardini mari, le-au pus pe spinarea măgarului și hai acasă. Nu era muncă grea, doar mișcare de înviorare. Le-au descărcat la locul lor, s-au spălat pe mâini și pe față și s-au adunat iar în jurul mesei.

După ce au cântat lui Dumnezeu un cântec de laudă și de mulțumire, s-au lungit pe laviță. Mama Șari le-a adus o strachină cu icre amestecate cu ulei, ceapă tăiată mărunt și măsline, pâinici de orz pentru fiecare și, la urmă, a pus pe masă un coș cu portocale. Fiecare a luat câte o portocală, a curățat-o, strângând toate cojile într-o strachină. După ce au savurat-o, s-au sculat, mulțumindu-l iarăși lui Dumnezeu.

Dionisios și-a luat cele necesare și s-a dus în uliță, la comerțul lui. Doctorul Crotos, însoțit de Ionas care trăgea măgarul de căpăstru, au plecat la pădure. A cărat o săptămână întreagă toată ziua, numai cu întreruperea pentru prânz și a făcut două stive mari cu vreascuri mai groase, în grădină, acoperindu-le cu iarbă uscată, iar în curte, lângă poartă, o stivă pentru Dionisios, să-i ajungă pentru o lună.

Între timp, i-a povestit lui Dionisios ce a pățit în Arimateea, cu cinci luni în urmă. Dionisios a auzit că a fost un adevărat dezastru: trei sute de morți au fost cărați de cai în valea Hinom, pradă corbilor și putrezirii. Nimeni n-a vrut să-i primească în cimitir. Sinedriul a dat poruncă ca, îndată ce Iisus ajunge într-un oraș, localnicii să trimită mesageri la mulțimea de oameni și în toate părțile, anunțând că Iisus este la ei, să nu se mai întâmple nenorocirea din Arimateea.

L-a întrebat pe Dionisios care ar fi cea mai ușoară cale să-L vadă pe Iisus. Dionisios i-a răspuns:

– Acum e mai ușor de ajuns la El.

– Tii! Ce bărbat tânăr și frumos, n-are mai mult de treizeci de ani; așa frumusețe numai în Cer găsești ...

O cărare dreaptă îi brăzdează capul, despărțindu-l fruntea în două. Un păr de aur, adevărate fire de aur, îi atârnă în bucle pe umăr; un barbișon la fel; o frunte mare, albă, pe alocuri pârlită de soare, puțin bombată la tâmpile; un nas drept și frumos, cu vârful puțin acvilin, fruntea și nasul de efiegie denotă un bărbat dinamic, autoritar, voluntar, entuziast, cu spirit de inițiativă, îndrăzneț, răbdător, plin de speranță, eroic și curajos ... idealul masculin.

Ochii mari, negri – două raze de lumină, pline de iubire și milă. Ovalul feței, pur feminin, o gură frumos arcuită, sensibilă, tandră, sentimentală, ce exprimă blândete, capacitate de atașament și foarte mult devotament ... idealul feminin. Fruntea și nasul sunt prin excelență masculine, ochii, ovalul feței și gura, pur feminine. Este o împletire excepțională de masculin și feminin. E cert că, în El, își găsesc idealul ambele sexe, într-o îmbinare armonioasă și perfectă.

Vocea Lui, masculină, cu nuanțe muzicale și catifelate, feminine, spune același lucru. O personalitate conștientă de ea; știe cine este, știe ce vrea Tatăl de la El. Are o misiune mare de îndeplinit, pentru toată rasa umană și o va îndeplini cu orice risc, chiar cu riscul vieții Lui. Altminteri, un om fără griji, fără necazuri, de un calm senin, cu un surâs vesel pe buze.

Este îmbrăcat cu o haină albă de in țesut în casă, lungă, cu mâneci lungi și largi; în jurul pieptului, un brâu de un lat de mână (17-18 cm), care se încheie la spate, tot din in țesut în casă, însă vopsit în albastru, culoarea cerului senin. Pe umeri îi atârnă o manta albastră din același material și culoare ca și brăul, iar în picioarele goale poartă sandale.

Din acest extaz l-a întrerupt vocea Lui:

- Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăția Cerurilor.
- Fericiți cei ce plâng, căci aceia se vor mângâia.
- Fericiți cei blânzi, căci aceia vor moșteni Pământul.
- Fericiți cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, căci ace-ia se vor sătura.
- Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

- Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.
- Fericiți făcătorii de pace, căci aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.
- Fericiți cei prizoniți pentru dreptate, că a lor este Împărăția Cerurilor.
- Fericiți veți fi când vă vor ocări și vă vor prigonii și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind din pricina Mea.
- Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în Ceruri.

„Cu alte cuvinte, și-a zis Sotirios, fericirea cerească este opusă fericirii pământești, pentru că toți cei care aici, pe Pământ, sunt săraci, oprimați, chinuți, flămânzi, suferă sau plâng și rabdă totul în tăcere, vor fi fericiți în Cer, deci în eternitate – iar cei bogați, îmbuibăți, veseli, plini de bani, glorie, care înnoată în lux și fericire, vor fi nenorociți sau nefericiți în Cer, deci în eternitate. Atunci, e de o mie de ori mai bine să rabzi Pământul, cu toate necazurile lui, căci e trecător, când ai în fața ta Cerul cu fericirea lui veșnică, care te așteaptă. Deci, Sotirios, adio avere, bogăție, lux, bani, glorie, onoruri; adio cine ai fost. Dă cu piciorul la tot, ca să ai fericirea veșnică.”

Întâmplător, privirea lui s-a întâlnit cu privirea lui Iisus și o rază de lumină, de o blândete minunată, i-a luminat întreaga ființă.

„Ah! Dacă Tatăl este un bătrân venerabil, tot așa frumos ca Fiul” ... în clipa aceea s-a simțit ușor, plutea. Sufletul lui și-a luat zborul și se pierdea în infinit, se înălța spre lumină și iar, spre altă lumină, și mereu spre altă lumină. O voce l-a oprit:

„Dumnezeu Tatăl nu este un bătrân venerabil, nu este materie, este un spirit imens, în care întreg Universul are viață, mișcare și ființă; expirația Lui este lumină, culoare și sunet, iar inspirația Lui este iubire, adevăr și dreptate. El este unic, sfânt și etern; este începutul și sfârșitul a tot și a toate. Totul e mișcare, vibrație, unde și sunet.”

Vocea a spus: „Privește deasupra ta, o imensitate de corpuri, unele mai mari, altele mai mici, rotunde, ovale sau cilindrice, de diverse culori și lumini, în continuă mișcare, unele mai încete, altele mai rapide, învârtindu-se în jurul lor și în jurul altora, înainte și înapoi, strângându-se sau respingându-se; totul este viu și în mișcare; nimic nu este mort sau static – o ordine, o punctualitate perfectă – și toate acestea, într-o muzică armonioasă, imposibil de redat.”

L-a apucat un plâns convulsiv și spasmodic, iar mai târziu auzi, tot în limba greacă:

– Ridică-te!

Când s-a ridicat, era pe malul unui râu, spălat, gol până la brâu. O cârpă albă îi acoperea coapsele. În jurul lui, câțiva oameni. În fața lui, un bărbat cam de aceeași vârstă cu el, l-a întrebat în limba greacă:

– Crezi tu în Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel Viu și Adevărat?

– O!!! ... Da! ... Cred!

A intrat cu el în râu, i-a turnat apă pe cap și i-a zis:

– În numele lui Iisus Hristos, ești botezat!

În clipa aceea i-au dispărut focul din piept, sloiul de gheață de pe spate și regretul copleșitor. Îi era doar foarte frică. Când a ieșit din apă, la câțiva pași era Iisus. A alergat la El și a căzut la picioarele Lui.

– Îți mulțumesc, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu cel Viu și Adevărat!

Iisus l-a atins cu mâna pe cap și i-a zis în limba aramaică:

– Nu te teme, crede numai!

Imediat a înțeles și vorbit limba aramaică și cu ea o fericire de neînchipuit i-a cuprins întreaga ființă. Dar ce fericire!!! Așa ceva nu există pe Pământ, un fel de fericire luminoasă, caldă și plină de iubire – iubirea lui Iisus. Apoi, i s-a revelat și a înțeles și cunoscut totul așa cum era cu adevărat, fără ca cineva să-i fi spus sau să-l fi învățat.

Iată-i pe cei doisprezece prieteni, ziși și apostoli: uriașul Simon, Petru zis și Marele Pescar, repezit la vorbă și faptă, cu suflet simplu și naiv de copil. Matei Vameșul îl botezase așa. Cu el s-a și împrietenit numaidecât. Iată-i pe gemenii Zebedei, Ioan și Iacob, gemeni la statură și etate, în rest complet deosebiți; Ioan, blond, tot ce poate fi mai blond, parcă ar avea un snop de grâu copt în cap, o barbă la fel, doi ochi mari, albaștri-azurii, care nu-l privesc decât pe Iisus, liniștit, tăcut, visător, sentimental, sensibil, feminin și extrem de contemplativ; Iacob, brun, tot ce poate fi mai brun, ai zice că e arab: păr negru, barbă neagră, piele neagră, o frunte mare, doi ochi mici, câprui, vesel, mereu în mișcare, suflet simplu și bun, gata să ajute pe fiecare. Ca vârstă, au douăzeci și șapte de ani, sunt cei mai tineri din grup. Iisus le zice și *fiii*

gogi și la colțurile străzilor, ca să se arate oamenilor. Adevăr grăiesc eu vouă, ei și-au luat plata lor. Iar tu, când te rogi, intră în camera ta și, închizând ușa, roagă-te Tatălui tău Care este în ascuns și Tatăl tău, Care vede în ascuns îți va răsplăti ție. Când vă rugați, nu spuneți multe cuvinte, ca păgânii. Tatăl vostru, Cel care știe de ce aveți voi trebuință, vă va da vouă; deci, când vă rugați, să ziceți:

«Tatăl nostru, carele ești în Ceruri, sfințească-se numele Tău, vie Împărăția Ta, facă-se Voia Ta, precum în Cer, așa și pe Pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău, că a Ta este împărăția și puterea și mărirea, în veci. Amin.»

Iisus continuă: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați, căci cu judecata cu care judecați, cu aceea veți fi judecați, și cu măsura cu care măsurați, vi se va măsura. De ce vedeți paiul care este în ochiul aproapelui vostru și nu vedeți bârna din ochiul vostru? Când postiți, nu fiți triști ca fărnicii posomorâți, care își întunecă fețele ca să arate oamenilor că postesc. Adevăr vă zic Eu vouă, ei au primit plata lor. Când postești, unge-ți capul și spală-ți fața, ca oamenii să nu vadă că postești. Căci numai Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti ție.”

Așa i-a apucat seara. Iisus a coborât din barcă și apostolii I-au zis să dea drumul mulțimii, să se ducă în satele dimprejur să-și cumpere mâncare și să se adăpostească pentru noapte. Iisus le-a răspuns:

– Dați-le voi să mănânce.

Ei I-au răspuns:

– Noi n-avem decât cinci pâini și doi pești.

Atunci le-a poruncit să-i așeze pe iarbă, în rânduri de câte cincizeci și câte o sută. Și i-au aranjat așa, numai pe bărbați, căci femeile și copiii n-au mai putut fi mișcați din loc. Luând pâinile și peștii, a ridicat ochii spre Cer și le-a binecuvântat, apoi le-a rupt în bucățele și le-a dat apostolilor să le împartă. Apostolii, la rândul lor, au dat ucenicilor bucățelele să le transmită mai departe. Sotirios a fost printre cei care împărțeau aceste bucățele care nu se mai terminau; mereu erau și mereu se înmulțeau în mâinile lor. Afară de asta, în mulțime erau oameni care nu umblau cu mâna goală după Iisus. Ei plecau de acasă, cum s-ar

zice, cu toată casa: nevastă, copii, hrană în coșuri sau în traiste, fie că erau bolnavi de vindecă, fie că veneau să-l asculte învățătura.

Majoritatea iudeilor luau de-ale gurii cu ei, în peregrinările lor după Iisus. Merindele se împuținau, sau se terminau. Așa se explică că unii au avut câte ceva la ei și la binecuvântarea Pâinilor și peștilor de către Iisus au scos și ei ce au avut și au pus pe iarbă, împărțind frățeste cu cei ce nu aveau. Sotirios a mers printre ei să vadă ca nu cumva să rămână vreunul flămând, și a văzut la unii mășline, smochine și faguri de miere. Gestul lui Iisus, nu numai că i-a săturat ca prin minune, dar i-a și înfrățit, determinându-i să împartă totul între ei.

Din curiozitate, lui Sotirios i-a fost ușor să numere bărbații, care erau cincizeci de rânduri a o sută de inși, deci cinci mii de bărbați. Pe femei nu le-a mai putut număra, căci erau prea multe și prea amestecate cu copiii.

După ce s-au săturat, Iisus le-a spus să adune toate resturile și firimiturile, ca nimic să nu se piardă, și unii, având coșurile goale, au umplut douăsprezece coșuri cu resturile și firimiturile rămase.

După ce a anunțat mulțimea că poate pleca, Iisus s-a retras în munte să se roage singur, spunând apostolilor să treacă pe cealaltă parte a lacului, cu barca. Noaptea se lăsase, au mâncat și apostolii și ucenicii. Fiind cald și o noapte frumoasă și senină, lumea n-a mai plecat. Unii și-au întins corturi, alții pături pe jos și s-au culcat sătui, sub cerul liber, în paza lui Dumnezeu. Apostolii și ucenicii au făcut la fel.

După miezul nopții, apostolii s-au suit în barcă și au plecat, spunând ucenicilor pe unde să meargă, ca să-i întâlnească în drum spre Capernaum.

Stând lungit pe iarbă între Ștefan și Nicanor, care dormeau duși, Sotirios încerca să înțeleagă în ce chip s-au îmbogățit cunoștințele lui în privința istoriei Vechiului Testament. A fost cumva răpit în neant? În sferele cerești? A făcut o deplasare sufletească sau cu trup cu tot, în Cer?

Luând totul de la capăt, își amintea perfect că, admirându-L pe Iisus, și-a pus întrebarea dacă cumva Tatăl o fi un bătrân venerabil, tot așa de frumos ca Fiul. Atunci s-a simțit purtat în sus, tot mai sus, până s-a pierdut în marele tot, oprit fiind de o voce. După ce i-a arătat o splendidă imagine a Universului creat de Dumnezeu, a trecut apoi, tot prin revelație, la Scrierile Sfinte, pe care și le-a însușit.

La început a creat Dumnezeu Cerul și Pământul – deci lumea spirituală și materia – iar în a șasea zi l-a făcut pe om. L-a făcut Dumnezeu din pulberea pământului și a suflat în nările lui suflare de viață și așa s-a făcut omul ființă vie și Dumnezeu a poruncit omului, zicând: „Din toți pomii acestei grădini să mănânci, dar din pomul cunoașterii binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca dintr-însul, vei muri”. Și Domnul Dumnezeu făcu să cadă peste Adam un somn adânc și el adormi și luă una din coastele lui și strânse carnea la locul ei și Domnul Dumnezeu, din coasta pe care o luase din Adam, făcu femeia și o aduse la Adam și amândoi erau goi; Adam și femeia sa nu se rușinau. Șarpele a ademenit femeia, ea a mâncat din pomul din care Dumnezeu le-a poruncit să nu mănânce i-a dat și lui Adam și a mâncat și ea. Rezultatul: Dumnezeu a blestemat șarpele, adăugând: „Dușmănie voi pune între tine și femeie și între seminția ta și între seminția ei; aceasta (seminția femeii) va zdrobi capul tău (Satana) și tu vei împunge călcâiul ei.” Și către femeie zise: „Voi înmulți durerile sarcinii tale. Cu durere vei naște fii și dorințele tale vor fi după bărbatul tău și el te va stăpâni.”

Către Adam zise: „Fiindcă ai ascultat de vocea femeii tale și ai mâncat din pomul despre care ți-am spus să nu mănânci, blestemat să fie Pământul din cauza ta. Cu dureri vei mânca dintr-însul. În toate zilele vieții tale; spini și măracini îți vor crește ție. În sudoarea feței tale vei mânca pâine, până ce te vei întoarce în pământul din care ai fost luat, că țărână ești și în țărână te vei întoarce”.

Și Domnul Dumnezeu a făcut femeii și lui Adam haine de piele, i-a îmbrăcat și i-a dat afară din Rai, să muncească pământul din care au fost luați.

Or, de călcarea poruncii divine, femeia s-a făcut vinovată, nu bărbatul. Ea, în loc să gonească șarpele sau să fugă de el și nici să nu-l asculte măcar, s-a lăsat sedusă de el, a mâncat din pomul oprit și a dat și omului, care a mâncat. El a păcătuit prin acceptare. Ea i-a dat și el a mâncat, fără să gândească. Deci făgăduința că i se va ierta acest păcat, Dumnezeu a făcut-o femeii când a blestemat șarpele: „Dușmănie voi pune între seminția ta și seminția femeii. Seminția femeii va zdrobi capul tău.”

Intrucât acest păcat a fost comis în Cer și numai de femeie, seminția care se va naște din ea se va naște prin intermediul divin, fără

amestecul bărbatului. Această seminție se va naște la timpul hotărât de Dumnezeu și va ispăși păcatul ei. În concluzie, femeii, care singură a păcătuit, prin seminția ei îi va veni iertarea la timpul potrivit.

Bietul Adam! Ca un trăznet a căzut pe capul lui mânia divină; pe el și pe femeie, Dumnezeu nu i-a blestemat, că nu putea să blesteme chipul și asemănarea Lui, dar le-a dat destule poveri, atât lui, cât și urmașilor lui. Regretul lui a fost imens și triplu: a pierdut, în primul rând, marea favoare la care îl ridicase Dumnezeu: prezența și familiaritatea Lui, deci sfințenia; în al doilea rând a pierdut viața eternă, purtând în el chipul și asemănarea lui Dumnezeu, pe care le-a căpătat când a fost creat; iar prin cuvintele: „țărăna ești și în țărăna te vei întoarce”, deci „de moarte vei muri”, a pierdut viața fericită ce care o ducea în Paradis.

În Rai toate bunurile abundau. Omul întindea mâna și-și lua hrana. Era fericit și liber, fără suferință, infirmitate sau moarte (moartea i-a fost dată ca pedeapsă a neascultării), muncea de plăcere, fără oboseală, sudoare sau durere; n-avea nevoie de nimic, nici chiar de îmbrăcăminte. Pe deasupra acestui triplu regret, îl copleșea regretul de a-L fi supărat pe Dumnezeu. Toată această fericire a pierdut-o, din cauza curiozității vinovate a femeii.

Fulgerat până în măduva oaselor de mânia divină, cu ochii ridicați mereu spre Cer, alergând în toate părțile în căutarea hranei, a unui adăpost și culcuș contra intemperiilor, ploaie, vânt, furtună, frig, cu care nu era obișnuit, hăituit de tot felul de animale care acum îi deveniseră ostile, de disperare și în speranța iertării, omul a încercat să îmbuneze mânia divină prin sacrificii, manifestare care, potrivit Scrierilor Sfinte, se întâlnește chiar la copiii lui Adam – Cain și Abel – fiecare dintre ei aducând ca dar înaintea lui Dumnezeu ce au avut mai bun din truda lor.

Acest sacrificiu a fost un fel de implorare fără cuvinte, pe care omul a îndrăznit s-o adreseze bunătății divine. A fost un fel de dar pornit din inimă, un fel de rugă mută, pe care omul a adresat-o lui Dumnezeu. Or, Dumnezeu a privit cu bunăvoință darul lui Abel; iar pe al lui Cain nu. Din invidie și ură, Cain a devenit ucigaș, omorându-și fratele.

Iată primul omor pe Pământ; iată răul și ticăloșia. Abia la a doua generație omul a îndrăznit, pe lângă sacrificiu, să invoce mila lui Dumnezeu prin cuvinte, stabilind relația de rugăciune între el și

Creator. Cu toate greșelile lui, Dumnezeu nu l-a abandonat pe om, mai ales că printre ei, ici-colo, s-a mai întâlnit câte unul drept și temător, ascultând întru totul de voia Lui – de exemplu Enoh, al șaptelea după Adam și Noe. Mai târziu, printr-o revelație imediată, Dumnezeu se face cunoscut lui Avraam ca Dumnezeu unic și adevărat, la el acasă, în orașul Ur din Mesopotamia, zicându-i: „Ieși din pământul tău și din țara ta, și du-te în locul pe care ți-l voi arăta și te voi face un popor mare, te voi binecuvânta și voi face numele tău mare, vei fi binecuvântat și se vor binecuvânta în tine toate popoarele Pământului!” El dă apoi porunci și face promisiuni lui Avraam și urmașilor lui, Isaac și Iacob. Ei ridică un altar lui Dumnezeu, întreținând un cult numai monoteist. El se revelează lui Avraam ca Dumnezeu suveran și universal al oamenilor și al Pământului; pedepsește și binecuvântează pe cine vrea și pe cine-l place.

Dumnezeu a încheiat un legământ cu Avraam, zicându-i: „Tu să păzești legământul Meu, tu și urmașii tăi, din generație în generație, toată partea bărbătească dintre voi să se circumcidă: vă veți circumcide în carnea voastră și acesta va fi semnul legământului între Mine și voi.” A fost un legământ în carne. Obiceiul acesta al circumciziei exista și la alte popoare din vechiul Orient, dar se făcea la vârsta pubertății. La Avraam, el este ca un ritual special, sfânt, pus în legătură cu legământul, și se face la opt zile după naștere, consacrand astfel apartenența la Dumnezeu a copiilor abia născuți. Deci monoteismul nu este numai o religie patriarhală, ci are și un legământ special între Dumnezeu și Avraam, plin de promisiuni, că-i va da un fiu, Isaac, care va moșteni aceste promisiuni și binecuvântări.

O altă etapă în istoria religioasă a Israelului, care începe la șase de ani după Avraam, este legământul din Sinai și legislația lui Moise, a cărui figură domină toată istoria Israelului dinainte de Iisus. El este cel care a organizat poporul israelit și a pus baza cultului adevăratului Dumnezeu, care se va numi în viitor, în toate relațiile Lui cu poporul ales, Iahve.

Moise a fost un om pătruns de spiritul divin, favorizat cu daruri cerești și cu puterea de a face minuni. Geniu politic prin excelență, el a adunat mai multe triburi, formând un popor solid organizat, iar ca legislator, el este promulgatorul unei legi a cărei valoare se va menține intactă, până la împlinirea misiunii poporului israelit. Această lege a

fost primită de Moise din Cer, scrisă pe table de piatră și e o lege fundamentală morală:

1. *Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, să n-ai alți Dumnezei în afară de Mine.*
2. *Să nu-ți faci ție chip cioplit, nici vreo asemănare din cele ce sunt în Cer, în apă, sau sub pământ.*
3. *Să nu te închini lor, nici să servești lor.*
4. *Să nu iei numele Domnului Dumnezeuului tău în deșert, că Dumnezeu nu lasă nepedepsit pe acela care va lua numele Lui în deșert.*
5. *Adu-ți aminte de ziua Sabatului.*
6. *Șase zile să lucrezi, iar pe a șaptea s-o serbezi, căci este ziua Domnului Dumnezeuului tău.*
7. *Cinstește pe tatăl tău și mama ta, pentru ca zilele tale să-ți fie multe pe Pământ.*
8. *Să nu ucizi.*
9. *Să nu furi.*
10. *Să nu depui mărturie mincinoasă împotriva aproapelui tău, să nu poftesci casa aproapelui tău, nici femeia lui, nici nimic din cele ce sunt ale aproapelui tău.*

Meritul cel mare al lui Moise, pe lângă cel de legislator și profet, a fost că în mijlocul unei omeniri păgâne și idolatre, l-a făcut lui Dumnezeu un popor monoteist, care de-a lungul mileniilor – prin David, Solomon, profeții mari și mici – să poarte torța mesianismului până la împlinirea în persoana lui Iisus.

După ce și-a terminat misiunea, însoțit de leviți și Iosua, Moise s-a retras într-o peșteră din muntele Neb, spre a-și da sfârșitul. Înainte de a muri, a profetizat venirea lui Iisus: „Când va veni timpul, Dumnezeu va ridica dintre frații voștri un profet ca mine. El va pune cuvântul Lui în gura Lui și acest profet vă va spune tot ce Dumnezeu îi va porunci și cel ce nu va asculta cuvintele Lui va fi pedepsit.”

Cu toată lupta pe care o duce ulterior acest popor înclinat spre idolatrie, cu vicisitudinile vieții și cu influențele păgâne din jur, doctrinele spiritualității divine și a mesianismului s-au luminat și precizat în cursul lungii sale istorii, urmând o cale progresivă.

Când s-au ivit zorile la orizont, ucenicii s-au sculat și au plecat în căutarea lui Iisus. Ca număr, erau vreo două sute, amestecați – majoritatea iudei și apoi greci, romani și alte neamuri. Toți fuseseră botezați și mergeau pe urmele lui Iisus. Mulți dintre ei erau din cei vindecați, sau care auzeau vocea Lui. L-au întâlnit în drum spre Capernaum. Era urmat de o mulțime de lume, o parte fiind dintre cei care fuseseră săturați cu pește și pâine. Găsind mai multe bărci la țărm, s-au suit în ele și L-au ajuns și ei; era o mulțime de n-o puteai cuprinde cu vederea. Când L-au văzut, L-au întrebat:

– Învățătorule, când ai venit aici?

Iisus le-a răspuns:

– Adevăr, adevăr vă zic Eu vouă, Mă căutați nu fiindcă ați văzut minuni, ci pentru că v-ați săturat; lucrați nu pentru hrana care piere, ci pentru cea care rămâne, pentru viața pe care Fiul Omului v-o va da; căci El este acela pe care Tatăl Dumnezeu L-a uns.

Ei l-au răspuns:

– Ce trebuie să facem noi, pentru ca să împlinim voia lui Dumnezeu?

Iisus le-a răspuns:

– Voia lui Dumnezeu este ca să credeți în Cel pe care El L-a trimis.

– Ce minune faci Tu, ca s-o vedem și să credem în Tine? (În ajun săturase cu cinci pâini și doi pești, mai mult de cinci mii de oameni) „Ce minune mai mare vreți?”, și-a zis Sotirios.

– Moise ne-a dat pâine din Cer și am mâncat.

– Adevăr vă zic Eu vouă: Moise nu v-a dat pâine din Cer. Tatăl Meu vă dă adevărata pâine din Cer, căci pâinea lui Dumnezeu este Cel ce a venit din Cer și care dă viață lumii.

Ei l-au zis:

– Doamne, dă-ne mereu această pâine.

Iisus le-a răspuns:

– Eu sunt pâinea vieții. Celui care vine la Mine, nu-i va fi niciodată foame și acela care crede în Mine nu-i va fi niciodată sete. Dar v-am spus, M-ați văzut și tot nu credeți. Tot ce-mi dă Tatăl va veni la Mine și pe cel care vine la Mine nu-l voi da afară, pentru că M-am pogorât din Cer, nu ca să fac voia Mea, ci voia Celui care M-a trimis. Iar voia Celui care M-a trimis este să nu pierd nimic din ceea ce Mi-a

dat, ci să-L înviez în ultima zi. E voința Tatălui Meu ca oricare vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua de apoi.

L-a întâmpinat un ofițer al regelui, rugându-L să vină să-i vindece copilul, care era bolnav. Iisus a zis:

– Voi până nu vedeți minuni, nu credeți deloc.

Ofițerul i-a răspuns:

– Doamne, vino mai repede, până nu-mi moare copilul.

Iisus a zis:

– Du-te, fiul tău trăiește.

Omul a crezut în cuvântul lui Iisus și a plecat. Se adunaseră în jurul Lui o mulțime de farisei, cărturari, scribi din Ierusalim și din Iudeea. Intrând în Capernaum, a tras chiar la El acasă. În curte, lângă casă, era o cameră spațioasă și curată, un fost atelier. Într-un colț erau unelte de dulgherie și în altul un război de țesut, cu pânză în el. Toți fariseii au intrat cu El, cu apostolii și ucenicii. Ceilalți, o mulțime cât vezi cu ochii, blocaseră ușa și rămăseseră afară, umplând tot Capernaumul. Nici n-a apucat Iisus să vorbească și, cu o pârâitură puternică deasupra capului, tavanul s-a spart, iar prin gaură, niște oameni au coborât cu frânghia un pat cu un paralizat, drept în fața Lui. Văzând credința lor, Iisus a zis:

– Omule, păcatele îți sunt iertate.

Fariseii și scribii au început să murmure:

– Cine este acesta care defaimă? Cine poate ierta păcatele, decât singur Dumnezeu?

Iisus cunoscându-le gândurile, le-a zis:

– Ce gânduri aveți în inimile voastre? Ce este mai ușor de zis? Păcatele îți sunt iertate, sau scoală-te și pleacă?

Și rotind privirea asupra lor, a adăugat:

– Dar să știți că Fiul Omului are pe Pământ puterea de a ierta păcatele.

Ridicând tonul, i-a zis paralizicului:

– Îți poruncesc ție, scoală-te, ia-ți patul și du-te acasă.

În fața lor, și-a luat patul pe care era culcat și s-a dus acasă laudându-L pe Dumnezeu.

După el au ieșit imediat o parte din farisei și scribi. Sotirios, fără să vrea, s-a adresat în limba greacă fariseului rămas lângă el:

– Fără îndoială că, pronunțate de Iisus, oricare dintre aceste cuvinte ar fi fost ușor de spus și ar fi avut același rezultat: vindecarea omului. Dar, dacă vreunul dintre ei ar fi îndrăznit să zică chiar toate aceste cuvinte, în veci paralizicul nu s-ar fi mișcat din loc ... Așa este?

Fariseul l-a înțeles, a râs și i-a răspuns tot în limba greacă:

– Da!

Ieșind afară, Sotirios l-a întrebat pe Andrei cine este fariseul cu care a vorbit.

– Nicodim, un șef de-al lor.

– El crede în Iisus, a zis Sotirios.

– Crede, dar se ascunde de frica celorlalți.

– Asta nu înseamnă că crede!

Andrei a adăugat:

– Și noi zicem la fel.

Iisus s-a îndreptat cu toată lumea după El, spre sinagogă. Matei i-a șoptit:

– Sotirios, cât noi suntem la sinagogă, tu poți să faci o vizită mamei lui Iisus; e acasă.

L-a întâmpinat o femeie, care, deși era la aproape cincizeci de ani, era tot tânără și frumoasă. Avea o figură nobilă și foarte distinsă: același oval al feței, aceeași gură, aceiași ochi mari – numai că ai ei erau de un verde luminos – același păr auriu i se vedea pe tâmplă de sub năframa albastră, același surâs, însă pios și umil. Fiind sărbătoare, a găsit-o citind psalmi.

Era îmbrăcată cu o rochie albastră, din în vopsit și țesut în casă, largă, lungă, având drept cingătoare un șnur gros din același material, care se înnoadă în față. Mâncile până la coate erau strânse pe mână. Pe cap purta o năframă la fel cu rochia.

L-a poftit în casă, a turnat într-o strachină de pe masă puțin vin, dintr-o amforă de pământ, a înmuiat o bucată de pâine în vin și i-a oferit-o. Sotirios a luat-o și a mâncat-o. Asta înseamnă la noi „Bucuroși de oaspeți!”, sau „Ești binevenit în casa noastră!” Avea în vorbă aceleași nuanțe feminine, din vocea Lui. L-a întrebat de unde e de fel.

– Sunt grec atenian, dar locuiam la Roma, nu sunt căsătorit, am rude la Atena, tata e mort, mama locuiește cu fratele meu la Atena și e fericită în mijlocul celor cinci nepoți ai ei.

I-a răspuns:

– Cred, sunt tare drăguți, puri și naivi.
Apoi a început să-i povestească din viața ei:

– Eu am fost unicul copil. Am rămas de mică orfană de ambii părinți și tutorele meu m-a încredințat templului, spre creștere și educație. La paisprezece ani, potrivit obiceiului, am fost logodită cu dulgherul Iosif din familia lui David, la optsprezece ani urma să mă căsătoresc cu el.

Înainte de a împlini această vârstă, îngerul Gabriel a intrat la mine, ținând o floare de crin în mână: „Bucură-te, căci o favoare Ți s-a făcut, Domnul este cu tine.” Tulburată de aceste cuvinte, mă întrebam în sinea mea ce o fi însemnând un asemenea salut.

Îngerul mi-a zis: „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har de la Dumnezeu. Tu vei rămâne însărcinată, vei naște un fiu și-i vei da numele de Iisus. El va fi mare și se va numi Fiul Celui Preaînalt și Domnul Dumnezeu Îi va da tronul lui David, părintele Său. El va domni peste casa lui Iacov în veci și împărăția Lui nu va avea sfârșit.”

Atunci l-am întrebat: „Cum mi se va întâmpla mie asta, căci eu nu știu ce înseamnă bărbat?”

El mi-a răspuns: „Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va acoperi cu umbra sa. De aceea, copilul sfânt care se va naște din tine se va numi Fiul lui Dumnezeu.”

Mi-am pus amândouă mâinile pe piept, am plecat capul și, supusă, i-am răspuns: „Eu sunt roaba Domnului; fie mie după cuvântul Său”.

Și îngerul a plecat. Când am împlinit vârsta, a venit Iosif să mă ducă în casa lui, la Nazaret. I-am spus că sunt însărcinată. De altminteri, el a fost înștiințat de înger că sunt însărcinată prin puterea Duhului Sfânt și că trebuie să aibă grijă de mine și de copil.

Sotirios a întrerupt-o:

– Ai avut neplăceri în timpul sarcinii?

– Nimic.

– Ai născut ușor?

– Da, mi-a venit ceasul în timpul recensământului. Toți am primit poruncă să mergem să ne înscriem în locul potrivit familiei din care ne tragem. Iosif fiind din familia lui David, am plecat din Nazaret și ne-am dus la Betleem, în orașul lui David, să ne înscriem. Betleemul era plin de lume. Cu toate că eram însărcinată, la han n-am găsit nici

un loc. Cu mare greutate ne-au adăpostit într-un staul de vite. Atunci mi-a venit ceasul; până s-a dus Iosif și a adus o femeie, deja născusem. L-am înfășat în scutece și l-am aranjat un colț, într-o iesle. La opt zile, după ce am terminat la Betleem, ne-am dus la templu ca să-L taie împrejur și l-am pus numele de Iisus, cum a spus îngerul; apoi ne-am întors la Nazaret.

După ce am născut, lui Iosif i-a apărut în vis îngerul și i-a spus să nu se atingă de mine căci mitra mea s-a deschis să-l primească pe Fiul lui Dumnezeu și după nașterea Lui s-a închis, fiindcă unde a stat Fiul lui Dumnezeu nu mai poate sta nimeni .. așa că eu am născut fiind fecioară și după naștere am rămas tot fecioară. De mic a fost un copil minune. La un an a vorbit și primul cuvânt a fost „Tată” și a arătat cu degetul spre cer; apoi a deschis amândouă mânuțele, m-a îmbrățișat, râzând fericit și a zis „mamă”. I l-am arătat pe Iosif, și-a întins mânuța dreaptă, Iosif a dat mâna cu El și i-a zis: „bătrâne” – și „bătrâne” i-a rămas numele lui Iosif, până a murit.

La patru ani, veneau copiii din vecini să se joace cu El. Ceilalți copii turnau apă pe pământ și din țărână făceau un fel de aluat pe care-l modelau cum se pricepeau ei; în special făceau păsări, ziceau ei – porumbei. După ce le făceau, le dădeau lui Iisus. Cum puneă El mâna pe pasărea de pământ, ea prindea viață și zbură din mâna lui. Copiii se veseleau și se bucurau, bătând din mâini și din picioare.

Tot la patru ani, a citit și a scris singur, neînvățat de nimeni; citea toate cărțile noastre sfinte și știa pe dinafară Legea și Profeții. La șapte ani, Iosif s-a dus cu El la un Rabi bătrân, foarte citit și înțelept, să-L învețe ce trebuie. După o lună, Rabi a venit la noi și a spus că este un copil foarte inteligent și dotat; că are înțelepciunea cea luminată a lui Dumnezeu; că știe mai mult decât el și n-are ce să-L mai învețe. Se ducea la sinagogă și stătea de vorbă cu scribii și cu cărturarii și le puneă mereu întrebări, se contrazicea cu ei și erau uimiți de știința și înțelepciunea Lui.

Sotirios era extaziat de vocea ei caldă, muzicală, emoțională, plină de culoare și farmec – aceeași voce binecunoscută a Fiului ei. Era în dilemă. Nu știa ce să admire mai întâi: simplitatea și sinceritatea cu care-și depăna fericitele amintiri, sau umilința, puritatea și marea credință a acestei femei. Pe loc, și-a zis în sinea lui: în fond, Dumnezeu a ales, pentru nașterea Fiului Lui, superlativul unic al femeii.

– Când a avut șapte ani, a venit o prietenă a mea, în vizită cu două fetițe: Ruth de opt ani și Elisabeta de patru ani. Ruth a cules flori de portocal și a făcut câte o coroană de flori, ei și surorii ei, și a zis să-l facă și lui Iisus una. Pentru El a cules flori de trandafir și când l-a pus coroana pe cap, aceasta s-a prefăcut în coroană de spini. El a început să plângă, iar eu am ieșit repede afară să văd ce s-a întâmplat. Când l-am văzut cu coroana de spini pe cap și însângerat la frunte, abia l-am scos-o. Am certat fata, dar ea nu mi-a spus că l-a făcut o coroană de flori de trandafir. Toată fruntea era însângerată. El a plâns să nu l-o iau, că l-a dat-o Tatăl și este a Lui. Am luat-o și am aruncat-o în foc. Închipuiește-ți că, în loc să ardă, s-a metalizat și s-a întărit. El a luat-o, a agățat-o în cui deasupra laviței unde dormea și mi-a zis s-o las acolo, că e a Lui – Tatăl i-a dat-o. Mai târziu a făcut o cruce de lemn, a pus coroana pe umerii crucii și a pus-o din nou în cui. De câte ori o văd, mi se rupe inima.

Când era de doisprezece ani, ne-am dus, ca de obicei de Paști, la templul din Ierusalim. După terminarea sărbătorilor, am plecat spre casă și n-am observat că El a rămas la Ierusalim. Eram siguri că a plecat cu vecinii noștri și cu copiii lor, înaintea noastră. Am mers cale de o zi și, negăsindu-L printre ei, ne-am întors la Ierusalim, speriați. După trei zile de căutare, l-am găsit în templu, stând de vorbă cu fariseii și doctorii lui Israel, care erau uimiți de răspunsurile și înțelepciunea Lui. Eu l-am dojenit: „De ce ne-ai făcut așa ceva?”

Noi am fost foarte îngrijorați și îl căutam de trei zile cu disperare. El ne-a răspuns: „De ce mă căutați? Nu știți că trebuie să mă ocup de cele ce aparțin Tatălui meu?”

Noi n-am înțeles ce a vrut să spună și ne-am întors acasă foarte tulburați; după asta nu ne-a mai supărat deloc.

Apoi i-a spus lui Iosif că vrea să învețe dulgheria. Iosif l-a luat cu el la lucru. Iosif avea un asociat, pe care-l învățase meseria de dulgher – Lazăr din Betania. Adesea, când aveau de lucru la Ierusalim sau în apropiere, rămâneau zi și noapte la Betania, la Lazăr. El avea două surori: pe Marta, care era mai mare ca Iisus și măritată cu un fariseu bogat, Simon, ce avea două case: una în Betania, unde locuia mama lui, și alta în Ierusalim.

Lazăr fusese căsătorit, îi murise soția și locuia cu Maria, sora cea mai mică, în Betania. După ce Iisus a împlinit șaisprezece ani,

Iosif a murit. Iisus, cunoscând foarte bine meseria de dulgher, a rămas să lucreze în continuare, asociat cu Lazăr, până la treizeci de ani. Cu vreo cinci ani în urmă, murind o rudă de-a lui Iosif, i-a lăsat moștenire lui Iisus casa asta și ne-am mutat din Nazaret, aici, în Capernaum. Nazaretul fiind la poalele muntelui, aerul este mai rece; aici, la malul mării, aerul e blând și cald.

Când avea treizeci de ani am fost invitați amândoi la o nuntă în Cana. Orașul acesta este cunoscut prin nunțile lui. E un oraș de podgorii, cu viță de vie fără sămburi, care crește până și în drum și se întinde pe case și pe copaci; din ea, oamenii fac un vin zemos și dulce. La nuntă, au mers cu noi patru prieteni de-ai Lui. Când nunta era în toi, au terminat vinul. Leia, mama miresei, mi-a zis: „Ce mă fac Maria, că am terminat vinul?”

Eu i-am spus lui Iisus. El mi-a răspuns: „Încă n-a venit cea-sul meu!”

Le-am spus servitorilor să facă ce le-o porunci El. Erau acolo mai multe vase mari, de piatră, curate și goale. Iisus a zis servitorilor: „Umpleți cu apă aceste vase!” Ei le-au umplut până la gură. „Acum luați-le și duceți-le nunului.”

Când a băut nunul apa transformată în vin, l-a certat pe mire că a lăsat vinul cel mai bun la urmă. Am gustat și eu, era un vin dulce și ușor, foarte parfumat, de parcă parfumul tuturor florilor se adunase în el. Asta a fost ieșirea Lui în lume și prima Lui misiune.

Apoi s-a lăsat de dulgherie și a plecat să-și îndeplinească misiunea dată de Tatăl Ceresc.

Mi-a arătat camera Lui, care era foarte sobră și simplă: un covor pe jos, o laviță, un covor pe laviță; deasupra laviței, într-un cui, o cruce de lemn ca de un cot și pe umerii ei o coroană tare de spini; într-un colț, pe un raft, niște rulouri de pergament.

Mărturisesc din inimă că am avut o tresărire dureroasă la vederea crucii cu coroana de spini.

M-a condus apoi până la poartă. Tocmai ieșeau din sinagogă – El înainte și ceilalți după El. A trecut prin fața noastră, i-a aruncat o privire tândră și iubitoare mamei și, cu nelipsitul surâs vesel pe buze, a mers înainte. Eu mi-am luat rămas bun de la Ea, mulțumindu-I și m-am alăturat lui Filip, care trecea pe lângă mine. Chiar în urma noastră mergea Nicodim cu un alt fariseu. L-am întrebat pe Filip:

– De ce e așa de puțină lume? La venire era foarte multă.

Filip a povestit cele întâmplate în sinagogă. Iisus i-a învățat și le-a zis: „Adevăr, adevăr zic vouă, cine crede în Mine, are viață veșnică. Eu sunt pâinea vieții. Părinții voștri au mâncat mană în pustiu și au murit. Eu sunt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer. Dacă cineva mănâncă această pâine, va trăi veșnic, căci pâinea pe care Eu v-o dau este trupul meu, pe care îl voi da pentru viața lumii.”

Iudeii au început să se certe între ei, zicând: „Cum poate El să ne dea trupul Lui să-l mâncăm?”

Iisus le-a zis: „Adevăr, adevăr zic vouă, dacă voi nu mâncați trupul Fiului Omului și nu beți sângele Lui, n-aveți viață în voi înșivă. Acela care mănâncă trupul Meu și care bea sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua de apoi, căci trupul Meu este adevărata hrană, și sângele Meu este adevărata băutură. Acela care mănâncă trupul Meu și care bea sângele Meu rămâne în Mine și Eu rămân în el. După cum Tatăl cel Viu M-a trimis și eu trăiesc prin El, asemenea cel care Mă mănâncă, va trăi prin Mine.”

Mulți dintre ucenicii Lui au zis: „Cuvântul e prea aspru; cine poate să-l asculte?”, și murmurau între ei.

Iisus le-a răspuns: „Asta vă scandalizează? Spiritul este cel care dă viață, trupul nu e bun la nimic. Vorbele pe care vi le-am spus sunt spirit și viață, dar sunt printre voi unii care nu cred deloc. De aceea v-am spus că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu i-a fost dat de la Tatăl.”

Din cauza asta, mulți ucenici s-au retras imediat și au ieșit din sinagogă.

Sotirios a adăugat:

– Probabil că ei au crezut că le spune să taie bucăți din trupul Lui și să-L mănânce, să fie canibali; dar a adăugat că cuvintele Lui sunt spirit și viață. Deci este clar. El a vorbit de învățătura Lui – și nu de trupul Lui. Învățătura Lui e adevărată hrană a spiritului și, dacă ți-o însușești și o trăiești, Iisus rămâne în tine și tu în El; în cazul acesta, ai sigur viață veșnică.

Abia acum s-au lămurit Filip și Nicodim, care mergeau în spate. Cu Iisus înainte, am intrat în Betsaida, pe malul mării.

Bătrânul Zebedei, tatăl lui Ioan și Iacov, spăla năvoadele împreună cu patru băieți tineri. S-au sculat în picioare, ca să-L salute

pe Iisus. Bătrânul Zebedei l-a spus că toată ziua n-a prins nimic, că Iordanul a venit plin de mâl și le-a gonit peștii. Iisus i-a spus să scoată bărcile în larg, să traverseze Iordanul și să arunce năvoadele în partea dreaptă. Și au ieșit cu două bărci în larg, iar Iisus s-a așezat pe iarba mai departe de mal, și noi lângă El.

Iordanul e un râu destul de mare, care izvorăște din munții Antiliban, intră în Marea Galileei sau Tiberiadei – sau lacul Ghenezaret, cum i se spunea înainte – o traversează drept în două, deci trece prin mijlocul ei și, limpede, cu un debit bun de apă, se aruncă impetuos mai jos, în Marea Moartă.

Imediat s-a dus vestea că Iisus e în Betsaida, pe malul mării, și au adus o mulțime de bolnavi la El, între care doi orbi:

Iisus le-a spus:

– Ce vreți să fac?

– Doamne, fă-ne să vedem!

– Ei bine, vedeți!

Și în acea clipă li s-au deschis ochii și au plecat laudând pe Dumnezeu.

A venit un om cu un copil de paisprezece ani, surdo-mut. Când a ajuns în fața lui Iisus, copilul a căzut jos, s-a învinețit și se zvârcolea țipând.

– Demone surd și mut, ție îți poruncesc, să ieși din el și să nu mai intri!

Și a ieșit din gura copilului un animal mic, asemenea unui mormoloc scârbos, murdar și tare mirositor; a căzut pe pământ și, după câteva minute, a dispărut, lăsând o baltă de bale.

O femeie trăgea un cărucior, în care era un om fără ambele picioare.

– Ridică-te, îți spun!

Omul a sărit din cărucior, a căzut la picioarele lui Iisus plângând, i s-a alăturat și femeia și l-au mulțumit.

Un copil de vreo zece ani i-a adus pe bunica lui oarbă. Îi curgea puroi din ambii ochi. Ochii și capul erau plini de muște. A tras-o pe bunică până în fața lui Iisus și i-a zis în genunchi, plângând:

– Iisuse, te rog, fă-o sănătoasă pe bunica mea. Numai pe ea o am.

Surâsul vesel al lui Iisus s-a transformat într-o imensă milă,

a întins degetul și a atins-o pe frunte; femeia a lăsat capul în jos și un tremur nervos i-a străbătut tot capul. Când a ridicat capul, avea ochii curați, lucitori și larg deschiși. Bunica și nepotul au lăudat pe Dumnezeu, mulțumindu-I lui Iisus.

O arătare de om cu picioare mici și subțiri, mâini la fel, un cap mare cât un dovleac și o cocoașă mare în spate, mergea aplecat, cu capul aproape între picioare.

– Îndreaptă-te!

Ca un arc, omul s-a îndreptat și s-a lungit în sus. El l-a mulțumit lui Iisus și a plecat, lăudând pe Dumnezeu.

A urmat un alt om, cu mâinile întoarse la spate.

– Întinde-ți mâinile!

Imediat, omul le-a întins și au devenit normale.

O femeie conducea un om învelit într-un cearșaf. Tot capul și corpul lui erau acoperite.

– Dezvelește-l!

– Doamne, are lepră.

– Dezvelește-l!

Femeia a desfăcut de pe el cearșaful. Era îngrozitor. Numai pete mari, care-i mâncaseră carnea până la os.

– Apropie-l.

Iisus l-a atins cu degetul pe frunte, omul a căzut jos, s-a zdruncinat tot; un fum a ieșit din tot corpul lui și s-a liniștit. Am crezut că e mort.

– Ridică-te!

El s-a ridicat. Corpul îi era curat și nu mai avea absolut nimic.

O frumusețe de fată de vreo zece ani, cu privirea rătăcită, halucinantă, era legată cu lanț la picioare și la mâini.

– Dezleag-o!

– Doamne, fuge.

– Dezleag-o!

A dezleag-o, fata a dat să fugă, s-a împiedicat în părul ei, care-i ajungea până la pământ, și a căzut jos, zvârcolindu-se, neagră toată.

– Demone, ieși din ea și să nu mai intri!

A țâșnit din gura ei tot o gânănie, însă galbenă și scârboasă.

A căzut pe pământ și a dispărut.

– Ridică-te!

Fata s-a ridicat. Privirea ei era calmă, normală și era foarte frumoasă.

Tatăl ei și cu ea au căzut în genunchi în fața lui Iisus și l-au mulțumit, lăudând pe Dumnezeu. Mai târziu, ea s-a întors; culesese niște flori și a venit și le-a împrăștiat la picioarele lui Iisus.

Înainta încet un grup de circa o sută de oameni. Ei însoțeau, legați în lanțuri, vreo patruzeci-cincizeci de copii demonizați. După îmbrăcăminte și ordinea în care înaintau, erau romani. Când s-au apropiat, am recunoscut pe Vitelius Apius, mare latifundiar în Sicilia, foarte bogat. Avea doi băieți tribuni și o fată, Cornelia, o frumusețe de vreo șaisprezece ani, demonizată.

– Și eu m-am ocupat de ea, fără nici un rezultat, timp de șase ani, doar c-o legam cu un lanț de o coloană în Sanatorium. Ca să nu-și rupă pielea de pe ea, căci se sfășia toată și sărea pe noi, o țineam numai cu adormită cu o poțiune făcută din fel de fel de buruieni. Vitelius a cheltuit o avere cu fata lui, care era demonizată de la șase ani: sărea pe oameni, le rupea hainele și carnea și se încleșta de ei.

El a venit în frunte cu Cornelia și după el mai erau încă peste patruzeci de demonizați. Fata avea mâinile legate cu lanț, ca și ceilalți demonizați.

Iisus le-a vorbit în limba latină:

– Eu sunt trimis numai pentru bolnavii din casa lui Israel.

Vitelius l-a zis:

– Doamne, noi ce suntem? Nu suntem și noi oameni? Nu suntem la fel ca ei? De zece ani ne chinuim cu această boală pe la toți doctorii, și n-am făcut nimic. De o lună de zile suntem pe drum. Am venit la Tine tocmai din Sicilia, cu credința fermă că numai Tu ne poți ajuta. Tu poți totul, dacă vrei. Zi numai un cuvânt, să se vindece copiii noștri și nu Te mai supărăm.

Cornelia a început să plângă. Iisus a fost foarte impresionat:

– Fie vouă, după credința voastră.

Cineva a vorbit:

– Iisuse, Fiul Celui Prea Înalt, nu ne trimite înapoi în prăpastie, lasă-ne să ne ducem în lac.

Iisus a zis:

– Duceți-vă!

Toți demonizații au căzut jos, zvârcolindu-se violent, țipând

și rupând lanțurile, negri și albi. Cei care îi însoțeau au fugit cu toții. Numai Vitellus a înclinat al lănga lăta lui. Din gura lor au țâșnit niște ganganii negre și scarbuase. Au călărit pe pământ și, ca un stol de păsări, au zburat drept în lac.

După ieșirea din apă, ei s-au rămasese rășiți pe pământ, negri, cu spume la gură și cu ochi înșelați.

— Ridicați-vă și duceți-vă acasă!

Toți demoralizați și rășiți de jos, sănătoși. Însoțitorii li s-au alăturat și au înghesușețat sfârșind.

— Doamne, îți mulțumim din toată inima.

Credința voastră va rădăci. Mergeți în pace.

Cornelia, trezindu-se din stăteamă, s-a aplecat și l-a sărutat un colț al mantalei. Bătrânul a urmat gestul și după ei toți au făcut la fel. Au plecat, căsind în amiaza o marelă de lanțuri.

Cu toți ei respăși și rășiți.

A asistat la ieșirea din apă a bătrânului Zebedei, care venise să-l mulțumească pe cel care îi dăduse un măr. Au tras la mal trei bărci pline de pești mari și veniseră să-l invite la masă.

Cum a intrat în Betesda, o sumedenie de copii între trei și șase ani l-au ținut în cale. Curtea lui Ioan se umpluse de copii. M-am uitat la El. Avea în totdeauna pe buze un surâs vesel, senin, de bună dispoziție, ca al unui om fără griji. Era stăpân pe sine, iar în fața bolnavilor chipul său exprima o imensă milă. În fața copiilor, radia de fericire.

El s-a așezat jos, cu toți copilașii în jurul Lui. Unul s-a instalat pe un genunchi, o fetiță de vreo patru ani, pe celălalt genunchi, unul mai mic s-a așezat între ei. Bătrânul lui era de-a dreptul fericit. O fetiță i-a adus o prăjitură de miere, pe care i-a pus mâna pe ea: gata capul; altul un miel - o jucărie fără picioare, care i-a săpătat imediat picioare; altul, un câțel fără coadă - gata, i-a crescut coada. Fiecare venea cu doleanțele lui și, când în chipul mamei se repara jucăria, era fericit.

Mamele au venit și cu copii în fașă, să-i binecuvânteze. El îi atinge cu mâna pe umeri și zâmbea fericit. Chiar din Capernaum, numai vreo treizeci de oameni îl urmaseră, pe lângă apostoli și unii ucenici. Restul îl abandonaseră. Printre cei rămași erau totuși câțiva doctori ai lui Israel, farisei, scribi - printre care și Nicodim.

Ne-am lungit pe țevițe, la mese. Bătrânul Zebedei, pe lângă

ea era un bun pescar și făcând peștele peștele, dar amfizion, care știa să organizeze mese. Peștele era peștele în casă și două afară, în curte. Toate mesele erau frumusețate cu țevițe, cu covoare și pernițe pe ele. Ne-am ținut, ca de obicei, pe stânga stângă, am pus cotul stâng pe perniță, picioarele unul peste altul, le-am îndoit în afară puțin la genunchi și cu mâna din capla mâncam.

În mijlocul mesei, a bălat pe pieptul capul lui Ioan, Iisus stătea cu capul pe pieptul lui Petru, care stătea cu capul pe pieptul lui Toma și așa mai departe. Pe pieptul morții capul lui Matei, iar eu stăteam cu capul pe pieptul lui Nicodim, care era doctorul lui Israel, iar la masa cealaltă erau Ștefan, Cleopa, Ieremia, Ieremia, Ieremia, Matia, scribi, farisei și alți ucenici, care erau toți dintr-o dată Iisus. Așa, culcați pe stânga, cu capul unul pe pieptul altuia, erau foarte interesante, ca imagine și colorit.

Ne-a pus pe masă trei țevițe mari cu niște pastă de icre amestecată cu măslină, ceapă mărunță și miez de lămâie, toate pisate și învârtite în untdelemn, și trei coșuri cu pâinițe de orz. Rupeam bucăți de pâine și cu ele luam din pasta delicioasă. A luat țevițe și coșurile complete goale. A adus apoi niște ture cu pește, fără oase, amestecate cu buruienii și prăjite în ulei - și alte coșuri cu pâine.

O soră a lui Ioan, maritata cu un creștin, venită în vizită la părinți, a adus două coșuri cu struguri și un vas plin de vin. Ne-a umplut alte țevițe cu struguri și o ceață cu vin. Ne-a dat niște ulcele mici de pământ pe care vinul și am mâncat pe săturate. Iisus a mâncat foarte puțin - o jumătate de măr și de orz, câte o înbucătură din fiecare fel de mâncare, o boabă de strugure și o gură de vin; apoi s-a retras și a plecat - ngur pe munte, să se roage, punându-i lui Petru unde îl vom întâlni a doua zi.

Deși eram foarte bine instalat pe terasa lui Ioan, jos pe covor, între Marta și Matei - nu puteam dormi deloc; aveam proaspătă în minte conversația cu Maria, mama lui Iisus, care mă a înbogăit cunoașterea și m-a lămurit în ceea ce doream să știu. Încă de când am fost botezat, am crezut că Iisus e Fiul lui Dumnezeu. Nu eram lămurit în ce chip obținuse această filiație, căci toți spuneau că este fiul lui Iosif și al Mariei. Or, El nu este fiul lui Iosif, este Fiul lui Dumnezeu, prin naștere.

„Duhul Sfânt se va pogori peste tine!” - deci este de origine divină și nu numai atât: este o persoană triplă. Este o îmbinare perfec-

tă și armonioasă a masculinului cu femininul și, ca un corolar, radiază lumină de origine divină. În El se împlinesc toate promisiunile făcute de Dumnezeu oamenilor. El este cel promis femeii la gonirea primului cuplu din Paradis, este cel născut din femeie, prin intermediu divin, fără amestec de bărbat.

Maria, prin nașterea lui Iisus, a reabilitat femeia, ridicând-o la nivel de egalitate cu bărbatul, așa cum a fost creată; iar din mamă s-a făcut colaboratoarea sacră a lui Dumnezeu pe Pământ. De altfel, originea Lui divină e bătătoare la ochi. Nu mai vorbesc că e suficient să-L vezi și crezi în el – dar cine altul ar putea face minunile pe care le face El? Puterea asta de vindecare nu este nici șarlatanie, nici vrăjitorie, nici magie, ci este un atribut al originii Lui divine; îi aparține, e un dar cu care s-a născut și El se folosește de el, dăruindu-l cu larghețe tuturor celor care au nevoie de el, fără nici o deosebire.

Aș zice că am ațipit. La drept vorbind, în somn m-am luptat numai cu demoni și m-am trezit când se crăpa de ziuă, foarte tulburat. Ce am crezut noi, Consiliul Medical al Imperiului Roman, că este demonia și, în realitate, ce este ea ... E o distanță ca de la Cer la Pământ. Cum vor fi intrat gângăniile astea scârboase în copil? Cu gândul asta m-am sculat pe furiș, m-am dus la fântâna din curte, m-am răcorit pe mâini și pe față și, ieșind în stradă, am luat-o la vale, pe malul mării, spre Betfaghe. Căzuse o rouă mai abundentă și, în lumina soarelui ce mizea la orizont, totul era presărat cu boabe de argint. Cu toată frumusețea peisajului din jur, eram posomorât. Mă simțeam ca un copil abandonat, îmi venea să plâng – o mâhnire copleșitoare îmi umpluse așa, deodată, inima. Unde o fi Iisus? N-aș vrea să pierd niciodată fericirea pe care ți-o toarnă în suflet prezența Lui. Nu mă mai interesează nimic: nici familie, nici avere, nimic nu mai vreau din tot ce poate da pământul; vreau doar să fiu veșnic cu El; El este totul. El îmi dă totul. Fără El, viața n-are rost.

Ah! Demonii ăștia, ce plagă nenorocită – dar să-i mai ai și în tine! M-a apucat o frică și o scârbă, să nu am și eu vreunul. Tremuram ca varga. De spaimă, m-am așezat jos, pe o movilă.

Am auzit o voce:

– În tine nu poate să fie nici un demon, căci tu ești botezat.

– Ah! Iisusul sufletului meu! Ce fericit sunt că ai venit.

Am căzut la picioarele Lui.

– Ah! Salvarea mea, Tu ești.

– Nu trebuie să te lași biruit de satana, el e mare meșter în ticăloșenie, totul e să-l gonești la timp. Crede în Dumnezeu și crede în Mine, căci Eu nu-l abandonez niciodată pe cel care crede în Mine, așa că el nu se va apropia de tine.

Imediat m-am liniștit și am fost copleșit de fericirea prezenței Lui.

– Doamne, ce sunt acești demoni? Cum s-au băgat ei în copii?

– Dumnezeu i-a trimis în oameni, ca să se manifeste prin ei puterea și gloria Lui.

– Doamne, cum se face că la cuvântul Tău, sau la atingerea Ta, omul se vindecă imediat?

– Nu fac Eu aceste minuni – Tatăl le face. El este Spirit; El este în Mine. El s-a pogorât pe Pământ în Mine, ca să facă pace între El și om. La atingerea Mea, sau la cuvântul Meu, El îi iartă toate păcatele și purifică prin foc ființa cerească a omului – chipul și asemănarea Lui în om, adică sufletul, iar acesta la rândul lui, instantaneu, vindecă trupul. După cum vezi, Dumnezeu vindecă omul dinăuntru în afară. Știința voastră, dr. Crotos (era prima dată când Iisus i se adresa așa), încearcă să cârpească omul din afară înăuntru, or ce este mai de preț? Trupul care nu servește la nimic și se întoarce în pământ, sau sufletul, care este chipul și asemănarea lui Dumnezeu și rămâne veșnic? Ce va da omul în schimbul sufletului său? Sau ce va da omul, dacă-și va pierde sufletul? Pământul cu toate comorile lui nu-i poate sta în față.

Mergând agale, de vorbă, n-am băgat de seamă că eram urmați de apostoli, ucenici și de o mulțime de lume, și că intram deja în Betfaghe. Ne-au întâmpinat o mulțime de doctori ai lui Israel, farisei și scribi, veniți din Ierusalim și din tot cuprinsul Iudeii.

În cale, un om a îngenuncheat în fața Lui:

– Bunule învățător, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică? Iisus i-a răspuns:

– De ce mă numești bun? Numai unul Dumnezeu este bun. Ce citești tu în Lege? Nu face adulter, nu omorî, nu fura, nu mărturisi mincinos, nu nedreptăți, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta.

El i-a răspuns:

– Învățătorule, toate acestea le păzesc deja din tinerețe.

Și Iisus, privindu-l, plăcut l-a iubit și i-a zis:

- Al Vrei să fii perfect? Vinde tot ce ai, împarte săracilor și vei avea o comoară în cer. Ia-ți crucea și urmează-mi Mie.

Omul a plecat încet, foarte întristat, căci era foarte bogat. Iisus, rotind privirea împrejur, a zis:

- Ce greu este pentru cei bogați să intre în Împărăția lui Dumnezeu!

Apostolii și ucenicii L-au privit foarte uimiți.

El a adăugat:

Copii, cât de greu este pentru cei bogați să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Mai lesne este să treacă cămila prin urechile acului, decât bogatul să intre în Împărăția lui Dumnezeu!

Atunci apostolii, foarte uimiți, au zis între ei:

- Cine poate fi mantuit?

Iisus, uitându-se la noi, a răspuns:

Oamenilor le este imposibil, dar nu lui Dumnezeu, căci lui Dumnezeu totul îi este posibil.

La rândul lor, cărturarii și fariseii L-au luat în primire, ispitindu-L dacă-i este permis bărbatului să-și lase femeia.

El le-a răspuns:

Ce v-a rânduit Moise?

Ei i-au zis:

Moise ne-a dat voie să-i scriem o scrisoare de despărțire și s-o lăsăm.

Iisus le-a adăugat:

- Din cauza împietririi inimii voastre, Moise v-a scris această poruncă. Dar la început, când au fost creați, Dumnezeu a făcut om și femeie. De aceea, bărbatul va părăsi pe tatăl său și pe mama sa și se va atașa de femeia lui și cei doi vor deveni un singur trup. Astfel ei nu mai sunt doi, ci sunt o singură carne, deci omul să nu separe ceea ce Dumnezeu a unit.

Ucenicii privind-l întrebător, El le-a răspuns:

Oricine lăasă femeia lui și se însoară cu alta, săvârșește adulter și orice femeie care-și lasă bărbatul și se mărită cu altul săvârșește adulter.

Străbătând Betfaghe, circa zece oameni i-au invitat la ei, oferindu-le casa lor.

Cu Iisus nu mureai de foame și nici fără adăpost nu erai. În

orice oraș sau sat oamenii îi ieșeau în cale, fericiți să L-aibă sub acoperișul lor. În casa în care intra El, pacea și binecuvântarea intrau o dată cu El. Am intrat la un fariseu. Immediat copiii L-au ieșit în cale. Din toate curțile s-au adunat, fiecare cu jucăria lui stricăta. Fericit și cu răbdare, le repara la toți jucăriile, îi binecuvânta și apoi copiii plecau cu mamele lor. Fariseul avea mese dreptunghiulare, cu lavete la fel. Ne-am întins pe lavete, în fața mesei. Cărturarii și fariseii s-au mirat că nu ne-am spălat pe mâini înainte de a ne așeza la masă și L-au spus lui Iisus:

- De ce calcă ucenicii tăi rânduiala bătrânilor; de nu-și spală mâinile când se așează la masă?

Iisus le-a răspuns:

- Voi de ce calcați porunca lui Dumnezeu, pentru rânduiala voastră? Căci Dumnezeu a zis: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să fii fericit și să trăiești multă vreme pe Pământ.” Iar voi ziceți: „Cine va spune tatălui sau mamei, dăruit este Domnului, orice ai folosi de la mine”, acela neapărat nu va cinste pe tatăl său, sau pe mama sa. Deci ați desființat legea lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră. Pățar-nicilor, bine a proorocit despre voi Isaia, zicând: *Poporul acesta cu buzele mă cinstește, dar inima lui departe este de Mine. În zadar Mă cinstesc cu învățături ce sunt porunci omenești.*”

Adresându-se nouă, a adăugat:

- Nu ce intră în gură îl spurcă pe om; ci ce iese din gură.

Petru L-a rugat:

- Explică-ne pilda asta.

- Nici voi n-ați înțeles? Nu știți că orice intră în gură se duce în pântece și pe urmă se aruncă afară? Dar cele ce ies din gură, vin din inimă și acelea spurcă pe om; căci din inimă ies gândurile rele, omoruri, adulter, desfrânare și astea spurcă pe om, nu a mânca cu mâinile nespălate.

Ieșind din Betfaghe, Iisus mergea înainte, iar după noi foarte multă lume. Intrând în Magdala, L-a întâmpinat Maria Magdalena.

Mi-am zis în sinea mea: „Iată o femeie celebră, complet goală.” Fiindcă avea lipită de corp un fel de plasă de năvod negru cu găuri mari. Găurile erau așa de mari încât sânii goi erau afară. Pe cap avea tot o plasă, presărată cu pietre lucitoare; pe spate îi atârna o manta neagră, pe care erau brodați crini albi lucitori. Era într-o trăsurică joasă, romană, trasă de două zebre. S-a oprit la câțiva pași în fața Lui Iisus.

Surâsul Lui vesel s-a transformat în milă. La privirea Lui, din corpul ei, între subsuoară și coapsă, pe ambele părți, au țâșnit afară, pe dreapta, trei demoni, roșu, galben și cenușiu, scârboși, băloși, au căzut pe pământ și au dispărut, iar pe stânga corpului au țâșnit afară tot trei demoni, verde, cafeniu și violet și pe gură a țâșnit unul mare, negru, scârbos și bălos; toți foarte mirositori. Deci șapte demoni au căzut pe pământ, stricând aerul și lăsând o dără de bale.

Ea a coborât din trăsuriică; și-a învelit tot corpul, înfășurându-se în manta și a căzut, plângând, la picioarele lui Iisus.

El i-a zis:

– Ridică-te, și să nu mai păcătuiești.

Ea s-a sculat și a plecat, umilită, lăsând în drum trăsuriica, cu zebre cu tot.

Magdala este un oraș – stațiune balneară – pe malul Tiberiadei, care cândva s-a numit Migdala, fiindcă era într-adevăr un oraș numai cu migdali sălbatici. Romanii i-au altoit și au acolo o distilerie: fac parfum, ulei, unt, cosmetice. Tot orașul e presărat cu vile și vilizoare; printre migdali, o feerie de flori și de parfum. Am luat-o în jos pe malul Iordanului, traversând Samaria – samaritenii deși sunt tot iudei, nu se au bine cu ei – și, în zi de Sabat, am ajuns la Ierusalim.

În afara templului, lângă poarta oilor, este scăldătoarea Bethesda, cu cinci portice. Sub aceste portice zăceau o mulțime de bolnavi, orbi, șchiopi, paralitici, așteptând tulburarea apei – căci, din timp în timp, un înger cobora din cer și în scăldătoare se tulbura apa. Primul care intra după tulburarea apei se vindeca, orice boală ar fi avut. Printre bolnavi era un paraltic, care zăcea acolo în pat de treizeci și opt de ani. O arătare, o epavă de om; te miri cum de mai trăia. Văzându-l Iisus și știind că este bolnav de multă vreme, l-a întrebat:

– Vrei să fii sănătos?

Bolnavul i-a răspuns:

– Doamne, n-are cine să mă arunce în scăldătoare când apa este tulburată; până mă mișc eu, altul se aruncă în scăldătoare.

Plin de milă, Iisus i-a zis:

– Scoală-te, ia patul tău și umblă.

Imediat omul s-a sculat sănătos, și-a luat patul în spate, plecând. L-au oprit fariseii:

– Nu-ți este permis să iei patul, că este Sabat.

El le-a răspuns:

– Cel care m-a făcut sănătos, mi-a zis: „Ia-ți patul și umblă”.

– Cine este omul care ți-a zis: „Ia-ți patul și umblă”?

Omul nu știa, căci Iisus dispăruse din mijlocul lor.

A doua zi, Iisus l-a întâlnit în templu și i-a zis:

– Iată, te-ai făcut sănătos; să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți mai fie rău.

Omul le-a spus fariseilor că Iisus este cel care l-a vindecat. Iudeii voiau să-L omoare pe Iisus, fiindcă încălca Sabatul. La ieșirea din templu, L-au întâmpinat doi oameni: Simon Leprosul și Nicodim și l-au invitat la masă. Lui Simon Leprosul i-a spus:

– Mai e o săptămână până la Sărbătoarea Paștelor și vin la tine cu ucenicii mei.

– Câte persoane, Doamne?

– Douăzeci și una, a răspuns Iisus, și ne-am îndreptat spre casa lui Nicodim.

Vila lui Nicodim, cu un singur etaj și o terasă, era instalată într-un parc de chiparoși, o casă splendidă, luxoasă și de o eleganță orientală. După moartea soției lui, cu trei ani în urmă, Nicodim a rezervat vila lui oaspeților și el și-a clădit o anexă în spatele vilei: cinci camere, pentru el, mobilate modest și sobru, ca pentru un văduv, nobil și intelectual. A concediat tot personalul feminin care-l slujea și a angajat numai bărbați; era singurul în toată Iudeea unde munca menajeră, până și căratul apei de la fântână (care în Iudeea este o muncă specific feminină) se făcea tot de bărbați.

Nicodim l-a pus la dispoziție lui Iisus casa lui. Sala de mese era mare, intrau circa două sute de persoane în ea, cu mese dreptunghiulare și lavițe la fel, cu covoare și perne scumpe din loc în loc. Deja am găsit acolo mai mulți invitați, probabil rude și cunoștințe, numai nobile elegante, dornică să-L cunoască pe Iisus și să stea la masă cu El.

Cu Iisus au intrat în casă, în urma noastră, mai mulți oameni săraci și cerșetori; aceștia îl urmau pe Iisus, știind că unde intră El e rost de mâncare bună. Iisus se comporta în casa lui Nicodim ca și în toate casele unde intra – ca la El acasă. El era acasă la El oriunde intra. I-a zis lui Nicodim, în auzul tuturor:

– Când dai o masă, nu invita rude, prieteni și cunoștințe bogate, ca la rândul lor să te invite la ei și deci să te plătească; invită

întotdeauna săraci, schiopi, schilozi, care n-au cu ce să-ți plătească, și plata ta se va face în cer.

După ce ne-am lungit la masă, în mijlocul mesei, stătea Iisus cu capul pe pieptul lui Petru și Ioan cu capul pe pieptul lui Iisus. Nicodim era cu capul pe pieptul meu și eu cu capul pe pieptul lui Andrei și ceilalți la rând, de o parte și de alta a lui Iisus; la urmă toți vameșii, săracii și cerșetorii. Un fariseu l-a întrebat pe Toma:

– De ce învățătorul vostru mănâncă cu vameșii și cu oamenii de proastă calitate?

Auzindu-l, Iisus i-a răspuns:

– Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi; duceți-vă și învățați ce înseamnă mila. Aceasta îmi face plăcere și nu jertfele. Eu n-am venit să chem pe cei dreți, ci pe păcătoși.

Ieșind de la Nicodim, în poartă Îl aștepta o mulțime de demonizați și de bolnavi. El a gonit demonii prin cuvântul Lui și a vindecat toți bolnavii. Un scrib s-a apropiat de El și l-a zis:

– Învățătorule, cu te voi urma oriunde vei merge.

Iisus i-a răspuns:

– Vulpile au viziuni și păsările cerului au cuiburi, însă Fiul Omului n-are unde să-și odihnească capul.

El a rămas în drum și Iisus împreună cu noi, circa o sută de bărbați, n-am îndreptat spre muntele Măslinilor. Am trecut pâraul Chedron și Valea Iosafat și am intrat în grădina cu măslini. S-a așezat jos și noi împrejur și ne-a vorbit despre Împărăția Cerurilor:

– Ce este această Împărăție a lui Dumnezeu și cu ce o voi asemăna? Este asemenea unui grăunte de muștar, care e mai mic decât toate semințele și pe care, semănându-l un om în grădină, crește și se face pom și păsările cerului se adăpostesc în ramurile lui.

Împărăția Cerurilor este asemenea unui aluat, pe care femeia îl împarte în trei măsuri de făină, până ce s-a dospit.

Împărăția Cerurilor se aseamănă cu omul care a semănat sămânță bună în țarina lui; noaptea a venit vrăjmașul și a semănat neghină printre grâu. Când a crescut, s-a văzut neghina. Slugile care semănașeră sămânța bună au zis: „Doamne, cum de a crescut și neghină, căci noi am semănat sămânță bună. Un dușman a făcut asta. Vrei să ne ducem s-o culegem din grâu?”

„Nu, ca nu cumva smulgând neghina să smulgeți și grăul. Lă-

sați să crească împreună până la seceriș și atunci veți alege mai întâi neghina. Legată în snopi, va fi arsă, iar grăul îl strângeți în grănarul meu.”

Împărăția Cerurilor este asemenea unei comori ascunse în țarină, pe care un om găsimd-o, vinde tot ce are și cumpără țarina.

Împărăția Cerurilor este asemenea unui neguțator, care caută mărgăritare bune și, găsimd un mărgăritar de mare preț, vinde tot ce are și-l cumpără.

Împărăția Cerurilor este asemenea unui năvod aruncat în mare; el prinde pește de tot felul, iar pescarii, trăgând năvodul la mal, pun în vase ce este bun, iar ce e rău aruncă.

Astfel va fi la sfârșitul lumii: îngerii vor despărți pe cei răi din mijlocul celor buni și vor arunca pe dâșii în flacăra focului, unde va fi plânsul și scrâșnirea dinților. Cine are urechi de auzit, să audă.

Apoi s-a retras pe munte să se roage și noi ne-am înfășurat în mantale și ne-am întins pe iarbă. Eu eram între Petru și Andrei.

Andrei mi-a povestit că într-adevăr muntele Măslinilor a fost cândva un munte acoperit numai cu măslini sălbatici. Romanii i-au altoit și, la primul rod bun, au parcelat muntele în terenuri cu câte cincizeci de măslini și i-au vândut populației.

Nicodim și Iosif din Arimateea au câte o parcelă. Un hangiu, Șalum, are trei parcele, pe care le-a îngrădit și a făcut și o casă cu teasc pentru ulei. Grădinii i se zice Ghetsemani, căci la teasc în limba aramaică i se zice Ghetsemani. Este singurul loc îngrădit și singurul teasc. Lumea vine la el și-și tescuiește măslinile, făcându-le ulei.

Aici ne adunăm, de obicei, cu Iisus, cu apostolii și ucenicii, mai ales noaptea. Petru a adormit, iar eu cu Andrei am tot sporovăit. Iosif din Arimateea era cu capul pe pieptul lui Filip.

Nicodim și Iosif sunt amândoi farisei foarte învățați, doctori ai lui Israel. Sunt consilieri în Sinedriu (parlamentul iudaic), sunt nobili și foarte bogați; pe deasupra sunt și rude. Băiatul lui Iosif, Iezehia, magistrul la Templu și în Sinedriu și asistent al savantului în Teologie, Gamaliel, este căsătorit cu Leia, zisă și Leila, unicul copil al lui Nicodim; iar fata lui Iosif, o frumusețe extraordinară, Debora, zisă și Drusila, este căsătorită cu Felix, guvernatorul roman al Cezareii.

A doua zi ne-am îndreptat cu Iisus spre Ierihon. Ne-a ajuns din urmă o mulțime de lume: bărbați și femei cu copii; având coșuri și

traiste pline de mâncare. Printre femei am zărit-o și pe Maria Magdalena, îmbrăcată simplu, purtând un coș în mână. Nu-i dădeai nici douăzeci și cinci de ani și, într-adevăr, era foarte frumoasă, dar îi stătea mai bine așa, simplă și modestă. În gloată se deosebeau destui farisei și scribi. Când să intrăm în Ierihon, pe marginea drumului cerșea un orb și lumea îi zicea fiul lui Timeu, Bartimeu, care, auzind lume multă trecând, a întrebat ce este. I-am răspuns că trece Iisus din Nazaret. Imediat a strigat:

– Fiu al lui David, Iisuse, fie-ți milă de mine.

Cei care mergeau înainte l-au dojenit să tacă din gură, dar el striga și mai tare:

– Fiu al lui David, fie-ți milă de mine.

Iisus s-a oprit și a zis:

– Chemați-l.

L-au îndemnat:

– Scoală-te, că te cheamă!

El a aruncat jos mantaua de pe el și sărind a venit la Iisus.

– Ce vrei să-ți fac?

– Doamne, să văd.

– Vezi, credința ta te-a mântuit.

Imediat a văzut și L-a urmat pe Iisus, laudând pe Dumnezeu.

Intrând în Ierihon, un oarecare Zacheu, șef peste vameși, foarte bogat, voia să vadă pe Iisus. Fiind mic de statură a alergat înainte și s-a urcat într-un dud, ca să-L poată vedea. Iisus, trecând pe sub dud, s-a uitat în sus și i-a zis:

– Zacheu, dă-te repede jos, că astăzi rămân în casa ta.

El s-a dat jos și l-a primit cu bucurie. Fariseii au început să murmure între ei, că a intrat în casa unui om păcătos.

Zacheu, stând în fața lui Iisus, I-a zis:

– Doamne, dau jumătate din averea mea săracilor și dacă am nedreptățit pe cineva, îi înapoiez împătrit. Iisus i-a răspuns:

– Astăzi s-a făcut mântuirea acestei case. Și el este un fiu al lui Avraam, căci Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască ce era pierdut.

Iisus străbătea toate orașele și satele Galileei, intrând în sinagogi, predicând Evanghelia Împărăției Cerurilor, vindecând orice boală și orice infirmitate. Văzând gloatele care-L urmau, I-a fost milă

de ele, căci erau disperate și părăsite ca niște oi fără păstor. Atunci s-a întors și a zis apostolilor și ucenicilor:

– Secerișul este mult, iar lucrătorii sunt puțini. Rugați deci pe Domnul secerișului să trimită lucrători la secerișul său.

Intrând într-o casă, doi orbi s-au apropiat de El:

– Fiu al lui David, ajută-ne.

Iisus le-a zis:

– Credeți că pot Eu să vă dau vederea?

Ei au răspuns:

– Da, Doamne.

Atunci i-a atins cu degetul în frunte pe amândoi.

– Fie-vă vouă după credința voastră.

Imediat li s-au deschis ochii:

– Când plecați, să nu spuneți nimănui cele întâmplare.

Au ieșit și au răspândit în tot ținutul acela vestea despre ce le-a făcut Iisus.

I-au adus un demonizat mut. Demonul ieșind din el, mutul a vorbit, toată lumea a rămas uimită și a zis:

– Niciodată în Israel nu s-a întâmplat așa ceva.

În acest timp, fariseii L-au învinuit că scoate demonii cu ajutorul lui Belzebut, căpetenia demonilor.

Ioan Botezătorul, fiind în închisoare și auzind de faptele lui Iisus, a trimis la El pe ucenicii lui să-L întrebe:

– Tu ești Acela care trebuia să vină, sau să așteptăm un altul?

Iisus le-a răspuns:

– Spuneți lui Ioan ce vedeți și ce auziți. Orbii văd, șchiopii umblă, leproșii se curăță, surzii aud, morții învie și săracilor li se vestește Împărăția lui Dumnezeu. Fericit este acela pentru care Eu nu sunt o sminteală.

Și le-a vorbit despre Ioan:

– El este mai mult decât un profet, este acela despre care s-a scris: „Iată, trimit înaintea Ta pe mesagerul meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta.”

Căci toți profeții până la Ioan au profețit și, dacă vreți să știți, el este Ilie, care trebuia să vină. Cine are urechi de auzit, să audă.

Apoi a certat orașele în care făcuse cele mai multe minuni, pentru că nu s-au pocăit.

– Vai ție, Horazime, vai ție, Betsaida. Dacă s-ar fi făcut minunile care s-au făcut în voi, în Tir și Sidon, de mult s-ar fi pocăit în sac și cenușă. Și tu, Capernaume, care ai fost ridicat până la cer, până în iad vei fi pogorât, căci dacă s-ar fi săvârșit în Sodoma minunile care s-au făcut în tine, ea ar fi rămas până azi; căci adevăr vă zic vouă, în ziua judecății mai ușor îi va fi Sodomei decât ție.

Iată-ne ajunși la Ierusalim, să serbăm Paștele, întrucât Iisus fusese invitat la Simon Leprosul. Simon Leprosul era un fariseu, scrib, învățător la școală. El a fost vindecat de lepră de Iisus. Era căsătorit cu Marta, sora lui Lazăr din Betania. Simon avea două case: una în Betania, unde locuia mama lui și alta la Ierusalim, unde era școala. Marta, o femeie micuță, foarte dinamică, harnică, muncea pentru trei gospodării – cele două ale ei și avea grijă și de fratele ei, Lazăr din Betania, care era singur. Cealaltă soră, Maria, locuia mai mult la Ierusalim.

Veniseră cu toții la Ierusalim, să serbeze Paștele în casa lui Simon. Sărbătoarea Paștelui este o sărbătoare foarte importantă și foarte veche. Tradiția ei începe încă din Egipt; ea ține o săptămână, între 15–22 Nisan (aprilie). De fapt, ea începe din ajun, când oamenii se îmbăiază și curăță casele, căci timp de șapte zile după asta mănâncă numai azimă. Apoi, între trei și șase după-masă, când ziua e socotită ca trecută, se înjunghie mielul de Paște, un miel de un an, mascul, fără cusur. Socotesc că dintr-un miel mănâncă zece persoane.

Mielul îl frig în foc, cu cap, cu picioare și măruntaie, și-l mănâncă cu ierburi amare și azimă. Trebuie mâncat absolut tot. Dacă rămâne ceva, trebuie ars în foc, să nu rămână nimic pe a doua zi, iar cu sângele lui ung balamalele ușii și pragul de sus al casei unde se mănâncă mielul. Căci, potrivit tradiției, când nimitorul a străbătut Egiptul în noaptea Paștelui, ca să-i omoare pe cei întâi născuți ai egiptenilor, sângele a fost un semn.

– Eu voi vedea sângele și voi trece pe lângă voi.

„A trece pe lângă...” înseamnă, în limba ebraică, *pesah* și de aici vine cuvântul *Paște* – deci Paște înseamnă *a trece pe lângă*.

Sărbătoarea acesta a fost dată de Dumnezeu iudeilor prin Moise, în vremea când poporul era în Egipt, în luna lui Abil, adică a spicelor, căci se apropia secerișul. Mai târziu a fost numită Nisan și e cea dintâi lună a anului iudaic, în timp ce anul nou civil începe toamna, la echinocțiu, cam la 21 septembrie, când ziua este egală cu noap-

tea. Ei trebuie să mănânce mielul îmbrăcați și încălțați, cu toiagul în mână, gata de plecare.

Cu vremea, masa de Paști s-a schimbat mult. Acum s-a serbat în chipul următor: Iisus a luat un pahar cu vin, a rostit o rugăciune de mulțumire lui Dumnezeu și cu toții am cântat psalmii 113 și 114. Apoi, a trecut paharul din mână în mână, ca să bea toți mesenii din el. Eram treizeci la masă. Înseamnă că Simon a sacrificat trei miei. După ce am mâncat ierburile amare, toți stând în picioare și gata de plecare, Iisus ne-a povestit despre însemnătatea Paștelui și prima lui sărbătorire și despre ieșirea poporului din Egipt; apoi am cântat prima parte din marele Hallel, adică din psalmii 115–118. Am băut al doilea pahar de vin, la fel cu primul, și Iisus a frânt azima coaptă și a împărțit-o la toți. Am mâncat mielul cu azima și am băut al treilea pahar cu vin. După aceea, am cântat a doua parte a Hallelului (psalmii 115–118) și la sfârșit am băut al patrulea pahar cu vin. Masa trebuia încheiată înainte de miezul nopții și chiar așa s-a și terminat. Iisus S-a îndreptat împreună cu noi spre muntele Măslinilor. Era un cer clar și senin și o lună, plină de toată frumusețea. Lumina era așa de puternică, că puteai citi. Se auzea numai șoapta Chedronului, lină în unda ei, și freamățul ușor al frunzelor de măslini. Iisus s-a așezat pe un tăpșan în fața templului, care era luminat feeric de mulțimea torțelor aprinse în jur, dar mai ales strălucea în văpaia lunii, care parcă se oprixe exact deasupra lui. Filip a exclamat:

– Vai ce frumos e templul!

– Vedeți voi toate astea? Ei bine, Eu vă zic: în adevăr nu va rămâne din el piatră de piatră, care să nu fie dărâmată.

Toți L-am întrebat într-un glas:

– Spune-ne, când se va întâmpla asta?

– Să nu vă lăsați amăgiți! Mulți vor veni în numele Meu, zicând: „Eu sunt Hristos”, și vor induce în eroare mulți oameni. Veți auzi de războaie, dar să nu vă speriați. Trebuie ca acestea să fie mai întâi, însă nu va fi sfârșitul. Un neam se va ridica contra altui neam și o împărăție contra altei împărății. În diverse locuri va fi foamete, ciumă și vor fi cutremure de pământ. Acestea nu vor fi decât începutul durerilor. Înainte de toate, vor pune mâna pe voi și vă vor persecuta, vă vor da sinagogilor și vă vor arunca în închisoare, vă vor târî în fața regilor și a stăpânitorilor, din cauza numelui Meu. Acestea vi se vor întâmpla ca să serviți drept mărturie. Să nu vă gândiți la ce veți vorbi pentru apă-

rarea voastră, căci Eu vă voi da gură și înțelepciune căreia nimeni nu-i va putea rezista sau contrazice. Veți fi dați chiar de părinții voștri, de frați, de rude și prieteni și mulți dintre voi vor fi omorâți. Veți fi urâți de toți din cauza numelui Meu, dar voi nu veți pierde nici un fir de păr din capul vostru. Prin răbdarea voastră, vă veți mântui sufletele. Când veți vedea Ierusalimul înconjurat de oștire, să știți că pustiirea lui s-a apropiat. Atunci cei din Iudeea să fugă în munți și cei din mijlocul lui să iasă afară. Iar cei ce vor fi la câmp să nu intre în oraș, căci acestea vor fi zile de răzbunare pentru împlinirea a tot ce a fost scris.

Iisus s-a dus în grădina Ghetsemani să Se roage, iar noi ne-am înfășurat în mantalele noastre, cu gândul la cele ce ne așteaptă. Binefăcătorul somn ne-a învăluit pe toți. A doua zi, Iisus a apărut în mijlocul nostru, în drum spre Betania.

Betania, cu cei ce locuiau în această casă, era căminul Lui. Aici se simțea la El acasă, între adevărați prieteni. El singur declarase unui scrib că vulpile au vizuini și păsările cerului au cuiburi, dar Fiul Omului n-are unde să-și odihnească capul.

Betania era colțul cald al iubirii, unde se simțea cu adevărat iubit și în siguranță. El era prietenul lor drag și prezența Lui le umplea inima de adevărată fericire. Imediat s-a dus vestea sosirii Lui și copiii au alergat în fuga mare, din toate casele, înconjurându-L fericiți și fiecare prezentându-I doleanțele; păpuși stâlcite și schiloade, fel de fel de jucării dărâmate și ciobite, ieșeau din mâna Lui reparate și noi. Fericirea era reciprocă. În surâsul Lui vesel radia căldura dragostei cu care El îi învăluia pe acești copilași, apoi îi binecuvânta pe toți, iar ei, cu brațele pline de jucării reparate, se întorceau fericiți acasă.

Lazăr, de când a fost vindecat de Iisus, nu mai lucra dulgherie. Își vedea de gospodăria lui, de cei cincizeci de stupi, cu care se lupta zilnic. Mai avea două oi și o capră. Maria locuia la Ierusalim, iar neobosita Marta muncea pentru trei gospodării.

Între timp au sosit și ucenicii, care serbaseră Paștele în familiile lor, iar la poartă venise toată Betania și o mulțime de demonizați, schiopi și infirmi. Iisus i-a vindecat pe toți, trimițându-i acasă. Vecinele, văzând atâta lume pe capul Martei și al soacrei, au venit cu azime și cu mâncare deja pregătită. Au așezat numaidecât mese în cele patru camere și două mese cu lavițe afară în curte. Cu voie bună s-au ospătat în lege circa o sută de bărbați. După-masă au pregătit o cameră pen-

tru Iisus. El i-a adunat pe cei doisprezece apostoli la sfat, dându-le putere să gonească demonii și să vindece orice boală și orice infirmitate.

— Vindecați bolnavii, înviați morții, curățați leproșii și alungați demonii. Fără plată ați primit, fără plată să dați. Nu intrați la păgâni și nici la samariteni. Mergeți, mai cu seamă, la oile pierdute din casa lui Israel, în orice oraș sau sat. Intrând, interesați-vă dacă este un om demn să vă primească și rămâneți la el până ce veți termina. Când intrați, salutați, ca pacea voastră să vină la ei. Dacă vor fi demni, pacea voastră să rămână la ei, dacă nu, pacea se va întoarce la voi.

De nu vă vor primi, plecați și scuturați și praful de pe picioarele voastre. Cel care vă primește, pe Mine Mă primește — și cel care Mă primește, Îl primește pe Cel ce M-a trimis.

Iată, Eu vă trimit ca niște oi în mijlocul lupilor. Fiți deci înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeii. Feriți-vă de oameni, căci vă vor da tribunalelor și vă vor bate cu vergi în sinagogi. Veți fi duși în fața guvernatorilor și a regilor, ca să serviți de mărturie lor și păgânilor. Nu vă temeți de cum veți vorbi și ce veți spune, căci nu voi veți vorbi, ci Spiritul Tatălui Vostriu va vorbi în voi. Nu luați nici aur, nici argint, nici bani cu voi, nici sac pentru călătorie, nici două haine, nici încălțări și nici toiag, căci orice lucrător își merită hrana lui. Mergați și predicați Împărăția Cerurilor. Ea este aproape de voi.

A doua zi apostolii au plecat, iar Iisus, împreună cu ucenicii și o mulțime de lume — bărbați, femei și copii — s-au îndreptat spre Ierusalim.

Eu nu sunt iudeu și nici prozelit (convertit mozaic), sunt ucenic al lui Iisus și, potrivit legii, n-am acces în templu și nici în sinagogă. Asta mi-a spus-o Matei, încă la început. Cu mai multă lume, am rămas afară. Acum, ca și înainte de botez, când nu eram cu Iisus, auzeam mereu vocea Lui, însă acum știam unde e. Oriunde ar fi fost, vocea Lui mă ghida la El. Știam limba aramaică și, în plus, înțelegeam absolut tot ce spune, la justa valoare, potrivit adevărului. Pricepeam lucrurile pentru care apostolii Îi cereau de atâtea ori explicații. Eu înțelegeam numaidecât sensul cuvântului și al faptei Lui. Am înțeles că a fost înconjurat de farisei, care I-au cerut un semn venit din cer. Iisus le-a răspuns:

— Seara voi ziceți că mâine va fi timp frumos, căci cerul este roșu, iar dimineața ziceți: „Azi va fi furtună, căci cerul este roșu în-

chis". Fățarnicilor, știți să deosebiți aspectul cerului și nu sunteți în stare să citiți semnele timpurilor. O generație rea și adulteră cere o minune, dar nu i se va da altă minune decât minunea lui Iona; căci după cum Iona a fost trei zile și trei nopți în pânțele chitului, la fel va fi Fiul Omului trei zile și trei nopți în inima Pământului.

Ieșind din templu, un om l-a căzut în genunchi:

– Doamne, mama e paralizată în pat; te rog, vindec-o.

Iisus a plecat cu el și noi după El. Între timp, o gloată mare de săraci și cerșetori s-au luat după noi. Era vorba despre hangiul Șalum, cu cel mai mare han din Ierusalim. Avea casă mare, etajată și cu terasă, camere multe de locuit și trei săli de mese. Într-o cameră, în pat, era o mogâldeată de femeie, făcută ghem cu genunchii la gură și cu capul între picioare; nici nu bănuiai că mai e om. Iisus ne-a luat cu El în cameră, pe Ștefan, pe mine și Barnaba, pe Șalum, pe nevasta lui, Maria. S-a strecurat în cameră și un băiat de doisprezece ani, Ion Marcu, singurul copil al lui Șalum.

Iisus a atins bolnava pe cap cu mâna și l-a zis:

– Femeie, ești dezlegată de sarcina ta.

Ea s-a întins în pat, s-a făcut dreaptă, s-a înfășurat într-un cearceaf și a venit la picioarele Lui să-I mulțumească. Lângă ea a îngemăncheat toată familia Șalum, mulțumindu-l.

Șalum, ridicând ochii înlăcrimați, l-a zis:

– Doamne, să nu ne treci cu vederea, te rog să rămâi cu noi la masă.

Mi-am zis îndată că sărăcimea și cerșetorii templului, când l-au văzut pe Iisus cu Șalum, au alergat după noi, știind că vor fi bine ospătați. Așa a și fost, căci toți au intrat în casă; abia au încăput în trei săli mari de mese.

Ne-am așezat la masă: Ion Marcu, băiatul lui Șalum, cu capul pe pieptul lui Iisus, iar Iisus cu capul pe pieptul meu, eu cu capul pe pieptul lui Ștefan, iar Barnaba cu capul pe pieptul lui Ion Marcu și așa mai departe. Barnaba era nepotul Mariei, nevasta lui Șalum. Deci Ion Marcu și cu Barnaba erau veri. Bătrâna Estera, mama lui Șalum, îmbrăcată, ne-a servit la masă. N-a fost nici un fariseu și nici un scrib. Am fost numai noi, ucenicii și parte din familiari, care mergeau mereu cu Iisus. În plus, lume de proastă calitate, cerșetori și săraci câți vrei. Fariseii și scribii, când au văzut atâția cerșetori, au strâmbat din nas și

au plecat încă de la ușă.

Când am ieșit de la Șalum, o mulțime de lume, cu bolnavi și infirmi, îl aștepta pe Iisus. El le-a spus vestea cea bună a Împărăției Cerurilor și le-a vindecat bolnavii. Aproape toți l-au urmat. În Arimateea, în poarta casei, l-am întâlnit pe Iosif, care i-a spus lui Cleopa că a sărbătorit Paștele la Cezareea. Portul și tot restul Șaronului e plin de demonizați, de n-ai unde te mișca. Toți demonizații Imperiului Roman au debarcat la Cezareea și vin la Ierusalim. Sunt așa de mulți, zeci de mii de bolnavi. Mi-am zis: „Asta e reclama făcută de Cornelia lui Vite-lius Apius. Ei au auzit de vindecarea ei și acum iau cu asalt Palestina și, cu ea, pe Profetul din Nazaret.”

Iisus s-a oprit la marginea Ghibeonului, s-a așezat jos, pe un platou, cu fața spre noi și în fața ucenicilor și a familiarelor. Era deja foarte multă lume care-l urmărea din Ierusalim.

Ducându-se vestea de sosirea Lui, au venit și cei din Betel, Enians și chiar din Ghibeon, cu bolnavii și infirmii lor. Deodată, în spațele lui Iisus am auzit un strigăt în limba greacă:

– Veniți. L-am găsit, veniți cu toți aici!

Și o gloată dezlanțuită și turbată alerga spre noi, călcându-și bolnavii în picioare, trântindu-se unii peste alții, strigând, plângând; se auzeau numai vaiete și urlete. Era o mulțime sălbatică, fără sfârșit. Iisus a întins mâna spre ei. Ca prin minune s-a făcut liniște și toți au rămas pe loc, adunându-și de pe jos bolnavii și lucrurile împrăstiate. Au stat așa liniștiți, la o distanță apreciabilă de noi. Iisus s-a așezat jos, cu fața la ei.

S-a desprins din mulțime, înaintând încet spre noi, un om cu doi băieți între șase și zece ani, legați de el. Omul, plângând, a făcut semn că nu poate vorbi. Era mut, iar băieții demonizați. Iisus i-a zis:

– Apropie-te!

Omul a căzut în genunchi la picioarele lui Iisus, târând după el copiii. L-a atins cu degetul pe frunte și a zis:

– Demoni, ieșiți din ei și să nu mai intrați.

Copiii s-au zvârcolit, s-au trântit jos, le-au căzut lanțurile și au rămas ca morți lângă tatăl care plângea.

Iisus le-a zis:

– Sculați-vă și duceți-vă acasă!

S-au sculat cu toții și au plecat.

Le-a urmat un tânăr fără picioare; mergea cu niște scăunele în mâini, târându-și trupul. Era însoțit de o femeie în vârstă. Femeia a îngenuncheat înaintea lui Iisus, lângă fiul ei:

– Iisuse, Fiul lui David, fie-ți milă de unicul meu copil!

Iisus i-a spus:

– Mergeți în pace, tu și fiul tău.

Pe loc, tânărul s-a sculat în picioare, a alergat la Iisus și a zis:

– Doamne, vrem să ne botezăm!

Iisus s-a uitat la Cleopa, care a plecat cu ei.

În spatele nostru am auzit tropot de cai, parcă o herghelie întreagă alerga spre noi. S-a oprit și, din partea dreaptă, în fața mulțimii, înainta un grup. Un preot egiptean mergea în frunte, după el venea un om cu o glugă mare, albă pe cap, dus de braț, de o parte și de alta, de câte un eunuc. Preotul s-a dat în lături și a zis:

– Iisuse, Fiu al lui David. aruncă-ți o privire spre ei.

În clipa aceea, omul cu glugă a căzut cu fața la pământ și se învârtea pe burtă. Mi-am zis imediat: boala viermelui rotativ. Eunucii au fugit; omul tot învârtindu-se s-a oprit cu capul drept la picioarele lui Iisus. Iisus a zis preotului:

– Dezvelește-l.

Preotul s-a apropiat și i-a tras gluga din cap cu mâna. În fața noastră a apărut un craniu gol, o tigvă goală, cu două găuri în orbite, în care se învârteau două bile negre. Toată lumea a zis: „Ah!” și și-a pus mâna la gură, să nu strige. Mulțimea din față s-a apropiat să-l vadă mai bine. Iisus a întins mâna și l-a atins cu degetul pe frunte. Un trăznet puternic, însoțit de un cutremur de pământ, a căzut pe capul omului. Toată lumea din față, cât vedeai cu ochii, a fost aruncată, literalmente, la pământ. O frică rece ne-a înghețat trupul la toți și am început să plângem. Din capul omului s-a ridicat un nor roșu ca focul și a plutit încet, peste toată lumea căzută jos, departe, departe, departe, deasupra întregii imensități de oameni. Toți plângeau; până și copiii din brațele mamelor lor au fost pătrunși de un fior rece. Iisus, cu ochii ridicați spre cer, cu două lacrimi ce i se prelingeau pe obraji, i-a zis omului:

– Ridică-te.

Omul s-a ridicat întâi în palme, pe urmă în coate și, când a ridicat capul de la pământ, în locul craniului, era capul unul bătrân venerabil, trecut de șazeci de ani, cu plete albe și barbă albă, o figură

spiritualizată, cu fața radiind de fericire. Îndată mi-am zis: „Unde l-am văzut eu pe acest om? Îl cunosc, dar nu știu de unde să-l iau.”

Noi, cei din față, l-am mulțumit lui Dumnezeu și glorificându-L am respirat ușurați. Omul a rămas în genunchi și a zis:

– Doamne, vreau să mă botez.

Iisus s-a uitat la Ștefan, care a plecat cu el. Mă tot luptam cu memoria mea, să-mi aduc aminte unde l-am cunoscut pe acest om.

Iisus a zis mulțimii împietrite, căzute pe jos:

– Ridicați-vă și duceți-vă acasă.

Toată lumea s-a sculat de jos vindecată și și-a șters lacrimile de pe obraz. Toți au fost făcuți sănătoși. Bunul Dumnezeu, glorie fie adusă în veci numelui Lui Cel Sfânt, a fost cu noi și a făcut, în văzul nostru, o vindecare în masă, căci foarte mulți au fost: mii și chiar zeci de mii de oameni.

Au năvălit la noi localnicii dimprejur, speriați că la Betel, Arimateea și Emaus, unde ajungea sfârșitul mulțimii, au fost cutremurați și trântiți la pământ. Ei au crezut că noi toți am fost arși. Norul roșu a plutit până la ei. Când Iisus a spus: „Ridicați-vă!”, vocea Lui s-a auzit până la ei; așa s-au ridicat toți și au fugit spre noi. Din spusa lui Iosif din Arimateea și a altor bătrâni farisei, cărturari, șefi de sinagogă și scribi, au fost peste douăzeci de mii de oameni. Ei! N-au fost toți bolnavi, căci toți erau cu însoțitori, dar oricum au fost destul de mulți. Localnicii și-au venit în fire, uimiți și foarte impresionați; au îngenuncheat și ei și-au dat glorie lui Dumnezeu, mulțumindu-I că așa ceva n-au văzut niciodată.

Ștefan s-a întors cu omul care a îngenuncheat în fața lui Iisus și l-a zis:

– Îți mulțumesc, Mesia, Fiul lui Iahve (Dumnezeu).

Iisus i-a pus mâna pe umărul drept și i-a răspuns:

– Mergi în pace, Manachen.

Acum îmi amintesc perfect de el, cel căsătorit cu Na-Lotus, sora faraonului. Cum s-o fi îmbolnăvit de boala viermelui rotativ? Dacă s-a botezat, sigur am să mă mai întâlnesc cu el. Iosif din Arimateea a fost foarte surprins când l-a văzut, mai ales că a auzit că s-a botezat și l-a numit pe Iisus, Mesia. Manachen și egiptenii au plecat și mulțimea a început să se risipească. O parte din ei, circa două mii s-au adunat în jurul lui Iisus, cerând să fie botezați. Iisus, împreună cu ei și

cu noi, s-a îndreptat spre Iordan. El s-a retras pe munte, iar noi cu familiarii, am umplut cu ei Iordanul timp de o lună întreagă și i-am botezat. Localnicii din zece sate și trei orașe din jur ne-au hrănit tot timpul. Iisus a apărut a doua zi în mijlocul nostru, spunându-le:

– Pocăiți-vă, că Împărăția Cerurilor s-a apropiat de voi, credeți în Dumnezeu și credeți în Mine, luați-vă crucea voastră și urmați-Mi Mie.

Tot timpul le-a vorbit de Împărăția lui Dumnezeu:

– Mergeți în pace și spuneți tuturor oamenilor ce a făcut Dumnezeu pentru voi.

Apostolii, care s-au întors, I-au povestit lui Iisus tot ce au făcut. El ne-a adunat pe toți și a trecut cu noi într-un loc retras, dincolo de Betsaida. L-a întâmpinat altă mulțime cu bolnavi și infirmi. El i-a primit și pe aceștia, le-a vorbit despre Împărăția lui Dumnezeu, vindecându-i pe toți cei care aveau nevoie de vindecare.

Fiindcă se însera, ne-a zis:

– Mi-e milă de gloata asta, că de trei zile umblă după Mine și n-au nimic de mâncare. Nu pot să-i trimit acasă flămânzi, Mi-e teamă să nu cadă pe drum. Cu ce să saturăm atâta lume? Câte pâini aveți?

– Șapte și câțiva peștișori.

I-am așezat iarăși pe rânduri de câte o sută, ca prima dată, bărbații la dreapta și femeile cu copiii la stânga. El a luat cele șapte pâini și peștișorii, a ridicat ochii la cer, mulțumindu-I lui Dumnezeu și ni le-a dat nouă. Noi le-am făcut bucatele și le-am împărțit la lume. Bucățele de pâine și de pește din mâna noastră nu se mai terminau. S-au saturat cu toții, și noi cu ei. Am adunat resturile în șapte coșuri goale, pe care le aveau cu ei. Am numărat: bărbații care au mâncat au fost patru mii în cap, fără femei și copii.

Iisus le-a dat drumul să meargă să se culce în satele vecine și, cum se lăsase noaptea, s-a întors cu noi la Betsaida. Poposind la Zebedei, ne-a întrebat dacă am mâncat. Cum eram sătui, am băut câte o ulcică de apă din burduf și ne-am întins fiecare pe unde ni s-a oferit. Iisus cu apostolii a intrat la sfat într-o cameră. A doua zi, pe malul Iordanului, am luat-o la vale de-a lungul Galileei.

Galileea a fost făcută înadins de Dumnezeu, ca să fie scena pe care Fiul său să-și desfășoare activitatea. Este situată între Mare In-

ternum (Mediterrana) și râul Iordan, numai șes și dealuri, cu deschidere la mare prin portul Cezareea, cu o climă blândă, lipsită de furtuni și intemperii aspre. Este o provincie agricolă ideală, unde oamenii duc o viață patriarhală. Are două categorii de localnici: pescari și agricultori. Câmpuri întregi de grâu, orz, mei și în dau recolte succesive, iar pe deasupra acestor grâne, ca o mantie multicoloră, cât vezi cu ochii, își ridică capul diverse flori: crini albi, roșii, albaștri, violeți, galbeni, stânjenei albi, galbeni, roșii, albaștri și violet; maci – am numărat douăzeci și una de nuanțe – și o sumedenie de flori al căror nume îmi scapă, sau nu le cunosc. Nu mai vorbesc de parfum, e un balsam, la care se adaugă parfumul florilor de chiparoși, portocali, lămâi, migdali, trandafiri, smochini, viță de vie, curmali, duzi, măslini și alții. Cum ai luat o portocală din pom, dedesubt e un mugur.

Stăteam în lanul de grâu, privind în juru-mi la feeria de culori și inspirând parfumul îmbătător. Nu e de mirare că fiecare casă are câte un țarc cu oi și circa cincizeci de stupi de albine. N-am băgat de seamă de unde au apărut, dar ni s-a alăturat o sumedenie de cărturari, scribi, farisei și doctori ai lui Israel. Botezul lui Manachen și faptul că el l-a numit pe Iisus, Mesia, au zdruncinat Sinedriul și președintele, marele preot Anna, împreună cu acoliții lui, au sărit de șapte coți în sus. Anna a scăpat o insultă deloc mozaică la adresa lui Manachen și jumătate din Sinedriu a părăsit sala. Nu i-am observat pe farisei, dar mergând prin lanurile de grâu, Petru cu noi după el, adunam boabe de grâu și, frecându-le în mână, le mâncam.

– De ce fac ucenicii tăi ce nu se cade să facă sâmbăta?

El le-a răspuns:

– N-ați citit ce a făcut David și cei ce erau cu el, când i-a fost foame? Cum au intrat în casa lui Dumnezeu și au mâncat pâinile punerii înainte, căci nu le era permis să le mănânce nici el și nici cei care erau cu el, ci numai preoții? Sau n-ați citit în lege că preoții calcă sâmbăta în templu și sunt considerați nevinovați? Zic vouă: aici este cineva mai mare decât templul și, dacă ați ști ce înseamnă „milă voiesc și nu jertfă”, nu i-ați fi învinuit pe cei nevinovați, căci Fiul Omului este Domn și al Sabatului.

Ne-am oprit într-un sat și Iisus a intrat în sinagogă. L-au urmat toți fariseii și noi după ei. În sinagogă era un om cu mâna uscată. Ca să-i găsească vină, fariseii L-au întrebat:

– Este permis să vindeci oameni în zi de Sabat?

Iisus le-a răspuns:

– Care dintre voi, dacă-i cade o oaie într-o groapă, sâmbăta, nu se duce să o scoată afară? Și cât de mare este deosebirea între om și oaie! Deci, se poate face bine sâmbăta.

Întorcându-se spre om, i-a zis:

– Întinde-ți mâna!

El a întins-o și s-a făcut sănătoasă, ca și cealaltă.

Fariseii au plecat furioși, sfătuindu-se cum să-L omoare.

Ieșind din sinagogă, Iisus s-a îndreptat spre Nain. O mulțime mare ne urma. Când am intrat în oraș, ne-am întâlnit cu un convoi funebru. Duceau la groapă un tânăr, unicul fiu al unei văduve. Tot orașul îi urma. Mama lui, sărmana, plângea de ți se rupea inima. Surâsul vesel al lui Iisus s-a transformat într-o imensă milă. I-a zis femeii:

– Nu plânge! Și a atins sicriul. Cei ce-l purtau s-au oprit și au așezat jos patul.

– Tinere, ție îți zic, scoală-te!

Și mortul a sărit din sicriu, drept în brațele mamei lui și a început să o mângâie, ca să nu mai plângă. Amândoi au îngenucheat înaintea lui Iisus, mulțumindu-I. Pe toți cei din jur i-a apucat frica, lăudând pe Dumnezeu că a căutat spre poporul său, trimițându-i un așa mare profet.

Părăsind Nainul, s-a oprit într-un crâng, pe malul unui pârau, la poalele muntelui Tabor. Ne-am așezat, ca de obicei, toți în jurul Lui, iar El a grăit următoarea predică:

– Ieșit-a semănătorul să-și semene sâmbăta. Aruncând sâmbăta, una a căzut lângă drum și păsările cerului au mâncat-o. Alta a căzut pe pământ pietros, a crescut puțin și, neavând umezeală, s-a uscat. Alta a căzut între mărăcini și crescând împreună, mărăcinii au înăbușit-o. Una singură a căzut în pământ bun și a dat rod însutit. Cine are urechi de auzit, să audă!

Apostolii l-au rugat:

– Explică-ne această pildă!

El le-a răspuns:

– Vouă vă este dat să înțelegeți tainele Împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți li se dau pilde, pentru ca privind să nu vadă – și auzind, să nu înțeleagă. Iar pentru voi, înțelesul pildei este următorul:

semănătorul este Fiul Omului, iar sâmbăta este cuvântul lui Dumnezeu.

Sâmbăta căzută lângă drum sunt cei care aud Cuvântul lui Dumnezeu, îl primesc în inima lor, dar vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva ei să creadă și să se mântuiască.

Sâmbăta căzută în pământ pietros sunt cei care primesc cu bucurie cuvântul lui Dumnezeu, cred câțva timp, dar nefiind statornici, la prima încercare se leapădă.

Sâmbăta căzută între mărăcini sunt cei ce aud cuvântul lui Dumnezeu, dar având griji și bogăție, sunt sufocați de plăcerile vieții și nu dau rod.

Sâmbăta căzută în pământ bun sunt cei care aud cuvântul lui Dumnezeu, îl primesc și-l păstrează în inima curată și bună, unde rodește cu răbdare.

Apoi, traversând Iordanul, a intrat în Decapole și numaidecât a fost înconjurat de lume și i-au adus un surdo-mut, rugându-L să-l vindece. Luându-l mai la o parte, i-a pus degetele în urechi și scuipând, îi atinse limba. Apoi, ridicând ochii spre Cer, a suspinat și a zis:

– *Efata!* – adică: „Deschide-te!”

Și i s-au deschis urechile, i s-a slobozit limba și îndată a vorbit și a auzit. I-a poruncit omului să nu spună nimănui. Abia i-a zis să nu spună, că el mai tare a strigat la toată lumea ce a făcut Iisus pentru el. Gloata, uimită peste măsură, a zis:

– Pe toate le face minunat. Orbii văd, surzii aud și mușii vorbesc. Lăudat să fie Dumnezeu Cel Mare și Sfânt!

Deja L-au întâmpinat șapte oameni, invitându-L la masă. După ce a mâncat, au trecut în ținutul Gherseilor, care este aproape de Galileea. L-a întâmpinat un demonizat gol, ieșit din morminte – asta era locuința lui – chinuit și târât de demoni și mânat în pustiu. Când l-a văzut, Iisus a poruncit demonului să iasă din el. Omul a căzut la picioarele Lui, strigând cât îl ținea gura:

– Ce este între mine și tine, Iisuse, Fiul Celui Prea Înalt? Te rog mult să nu mă chinuiești.

Iisus l-a întrebat:

– Cum te cheamă?

El a răspuns:

– Legiune, căci suntem mulți – și-L rugau să nu-i trimită în prăpastie.

Ceva mai departe păștea o turmă de porci. Demonii L-au rugat să-i lase să intre în porci. El le-a zis:

-- Duceți-vă!

Ieșind din om, au intrat în porci și toată turma s-a repezit drept în lac. Păzitorii au fugit și au povestit celor din oraș ce s-a întâmplat. Stăpânii porcilor au venit și văzându-l pe demonizat la picioarele lui Iisus, îmbrăcat și sănătos, s-au speriat foarte tare și L-au rugat să plece de la ei. Omul din care ieșiseră demonii L-a rugat să-l lase să rămână cu dânsul. Iisus i-a răspuns:

-- Întoarce-te la casa ta și la familia ta și spune tuturor ce ți-a făcut Dumnezeu.

Plecând, a vestit în tot orașul ce a făcut Iisus pentru el.

Iisus s-a urcat cu noi în bărci și a trecut înapoi în Galileea, cutreierând satele și orașele și vestind tuturor:

-- Pocăiți-vă, căci v-am adus vestea cea bună! Împărăția Cerurilor s-a apropiat de voi!

Era așteptat pretutindeni. Cum ajungea într-un loc, lumea trimitea mesageri că Iisus e la ei și veneau cu toți bolnavii lor la El. Din mulțime s-a desprins șeful sinagogii, Iair, care l-a căzut la picioare, rugându-l să-i vindece unicul copil, o fată de doisprezece ani, care era pe moarte. În drum spre casa lui Iair, tot poporul se înghesuia, care mai de care, să-l atingă măcar haina, ca să se vindece. O femeie s-a repezit pe la spate și l-a atins poala mantalei, și Iisus S-a întors imediat pe loc.

-- Cine M-a atins?

Toți au negat.

Petru i-a răspuns:

-- Învățătorule, toată lumea Te înghesuie și Te strâmtorează și Tu întrebi cine Te-a atins?

El a răspuns:

-- Totuși, cineva M-a atins, căci am simțit o putere ieșind din Mine.

Și se uită împrejur să găsească persoana care L-a atins. Femeia, văzându-se descoperită, a venit tremurând și a căzut la picioarele Lui.

-- Doamne, te rog să mă ierți. De doisprezece ani sufăr de o scurgere de sânge. Toată bruma de avere am cheltuit-o cu doctorii și mi-a mers din ce în ce mai rău. Am crezut că numai Tu mă poți vin-

deca, dacă ajung să pot atinge măcar un colț din haina Ta. M-am atins și m-am vindecat. Îți mulțumesc, Doamne!

Figura ei înlăcrimată, strălucea de fericire.

Iisus i-a zis:

-- Fiică, credința ta te-a mântuit. Mergi în pace!

Și în timp ce femeia vorbea, a venit cineva de-acasă de la Iair, spunându-i că fata lui a murit și să nu se mai deranjeze învățătorul. Iisus, auzind, i-a zis lui Iair:

-- Nu te teme, crede numai, și ea va fi salvată!

Ajungând acasă, a luat cu El numai pe Petru și Zebedei. Noi cu mulțimea am rămas la poartă. În curte, toată lumea plângea și se jalea. El le-a spus:

-- Nu plângeți. Nu a murit, ci doarme!

I-a luat și pe părinții fetei și a intrat în casă, dând afară din cameră pe toți cei care plângeau. A apucat fata de mână și i-a zis:

-- Copilă, scoală-te!

Ea s-a dat jos din pat și a început să meargă. El a poruncit să-i dea de mâncare. Părinții au rămas foarte uimiți și El le-a zis să nu spună la nimeni cele întâmplate. Ieșind de la Iair, I-au ieșit în cale toți copiii orașului. Mai mult de douăzeci de oameni L-au invitat la masă. Nu mai scăpa de ei. Așa că ne-am risipit în tot orașul și ne-am ospătat. După-masă, Iisus a plecat cu noi și S-a oprit într-o vâlcea. A ales dintre noi, ucenicii, șaptezeci de inși, ne-a împerecheat câte doi și ne-a trimis în treizeci și cinci de locuri, unde avea să vină El, ca să vestim Evanghelia. Pe mine m-a unit cu Barnaba și ne-a dat destinația Betleem. Ne-a zis:

-- Secerișul este mult, dar lucrătorii, puțini. Rugați pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul său. Mergeți! Iată, v-am dat putere să călcați peste șerpi și scorpii și peste toată puterea vrăjmașului și nimic nu vă va vătăma. Mergeteți, eu vă trimit ca miei în mijlocul lupilor. Nu luați cu voi nici bani, nici traistă, nici încălțăminte. În casa în care intrați, ziceți: „Pacea să fie cu această casă!” Rămâneți în aceeași casă, mâncând și bănd ce vi se va pune în față, pentru că vrednic este lucrătorul de plata sa. Nu mergeți din casă în casă. În orice oraș intrați, dacă vă primesc, tămăduiți pe cei bolnavi și spuneți-le: „S-a apropiat de voi Împărăția lui Dumnezeu!” Dar dacă nu vă primesc, ieșind în stradă, ziceți: „Și praful din orașul vostru, ce stă lipit de noi, îl scutu-

răm de pe noi, dar vă spunem că Împărăția lui Dumnezeu s-a apropiat de voi!” Adevăr vă zic vouă: „În ziua cea din urmă, mai ușor va fi pentru Sodoma, decât pentru acel oraș. Cine vă ascultă pe voi, de Mine ascultă, și cine vă disprețuiește pe voi, pe Mine Mă disprețuiește – iar cine Mă disprețuiește pe Mine, disprețuiește pe Cel ce M-a trimis!”

Eu și Barnaba am plecat spre Betleem. Ne-am oprit la Ierusalim, la Șalum, și Ion Marcu, fiind în vacanță, ni s-a alăturat. Ajungând la Betleem, am intrat întâmplător la o pereche de bătrâni, zicând: „Pacea să fie cu această casă!” Ei ne-au mulțumit și imediat ne-au ospătat. Le-am spus că venim din partea lui Iisus. Când au auzit, s-au bucurat foarte mult și tot orașul s-a adunat la poarta lor. Bătrânul era bolnav de șale și de un an de zile stătea în pat.

Barnaba i-a zis:

– În numele lui Iisus Hristos, ești vindecat!

Bătrânul s-a sculat și ieșind la poartă, a spus la toată lume că noi l-am vindecat imediat. Le-am spus:

– Nu noi. Iisus din Nazaret te-a vindecat, nu noi!

Am ieșit la poartă și le-am spus:

– Pocățiți-vă, căci Împărăția lui Dumnezeu este aproape!

Când au auzit că bătrânul s-a vindecat, au venit cu toți bolnavii lor la noi. Un păstor a venit cu un băiat demonizat, cu spume la gură, cu fața strâmbă. Barnaba i-a zis:

– În numele lui Iisus Hristos, demone, pleacă din el!

Și demonul l-a trântit, țipând și urlând și i-a țâșnit pe gură o broască în fază embrionară, scârboasă, mirositoare și băloasă, drept la picioarele mele. Am avut ocazia să o văd foarte bine. Era un mormoloc. A dispărut imediat, lăsând o baltă de bale. Copilul a rămas negru, jos, ca mort. L-am apucat de mână și l-am sculat în picioare; era vindecat. Au venit și alți bolnavi. Nu mai dovedeam cu vindecarea lor. Un păstor, când i-am spus că suntem trimiși de Iisus din Nazaret, ne-a răspuns:

– Îl cunoaștem, este al nostru, e din neamul lui David. În mijlocul nostru S-a născut; eu L-am văzut când S-a născut. Îndată mi-au venit în minte spusele Mariei, mama Lui, în ce condiții S-a născut în Betleem, și mi-am spus că e momentul potrivit să le zic ceva betleenilor, chiar după treizeci de ani. Nu m-am putut abține, fiindcă erau foarte mulți, și le-am zis:

– Da, e al vostru, în mijlocul vostru S-a născut, dar nici unul dintre voi n-ați fost în stare să-I oferiți un colț cald în căminul vostru, încât a trebuit, El, fiul lui David, să se nască într-un staul de vite. Rușine vouă!

Iisus mi-a zis să rabd totul, dar de mult doream să am această ocazie să le-o zic. Toți au plecat capul rușinați. Ca să înseninez atmosfera, am adăugat:

– Acum e timpul să vă deschideți inimile, crezând în El și în cuvântului Lui. El vă zice la toți: „Pocățiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția lui Dumnezeu!”

Păstorul ne-a povestit că Betleemul e un oraș de păstori: „Cu treizeci de ani în urmă, era mult mai mic. Îmi amintesc foarte bine ce s-a întâmplat la nașterea Lui. Noi eram nouă păstori și pășteam toate oile Betleemului. Noaptea nu le băgam în țarc, stăteam cu ele, pe rând, și le vegheam pe câmp; stăteam câte trei inși noaptea, de veghe. Într-o noapte, eram eu cu Samson și Aser; stăteam întinși pe iarbă, cu fața în sus, și ne uitam la cer, urmărind o stea mare și luminoasă, care se opri de câțiva timp deasupra Betleemului. Deodată Cerul s-a deschis și ne-a învăluit într-o lumină strălucitoare. Un înger a coborât lângă noi. Ne-am speriat foarte tare. Îngerul ne-a zis: „Nu vă temeți, căci vă vestesc o bucurie mare pentru tot poporul. Astăzi, în orașul lui David, S-a născut Mântuitorul vostru, Domnul Hristos. Ca să vă încredințați, duceți-vă și veți găsi un copil înfășat în scutece, pus într-o iesle.”

După înger a apărut o mulțime mare de oaste cerească și, împreună cu îngerul, cântau, laudând pe Dumnezeu: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe Pământ, pace, iar între oameni, bunăvoință.” După ce îngerii s-au retras în Cer, am zis între noi:

– Hai să mergem la Betleem, să vedem ce se întâmplă acolo.

Am lăsat turmele dormind și am plecat. Am găsit într-un staul pe Iosif și Maria și un prunc culcat într-o iesle. Le-am spus vorbele îngerului și ne-am întors la oi, preamărind și laudând pe Dumnezeu de tot ce am văzut și auzit.

Am rămas uimit. Dumnezeu a preaslăvit nașterea Fiului Lui pe Pământ. După ce am stat o lună de zile, răspândind în tot orașul vestea cea bună a Împărăției lui Dumnezeu, am ținut să-l cunosc pe de-a-n-tregul și înainte de a pleca, după ce i-am lămurit pe toți, am străbătut orașul de la un capăt la altul. E drept, era un oraș de păstori. În centru,

școala, o sinagogă, un han și câteva case mai arătoase; restul numai căsuțe cu staule și țarcuri de oi. Apoi ne-am întors bucuroși, zicând:

– Doamne, chiar demonii ni s-au supus, în numele Tău!

El ne-a răspuns:

– Am văzut pe satana căzând ca un fulger din Cer, dar să nu vă bucurați că demonii vi s-au supus, ci bucurați-vă că numele voastre sunt scrise în Ceruri!

Iisus S-a înveselit în sufletul Său și a zis:

– Te laud, Tată, Doamne al Cerului și al Pământului, că ai ascuns aceste lucruri înțelepților și pricepuților și le-ai făcut cunoscute celor simpli. Așa, Tată, a fost Voia Tă!

Și întorcându-se spre noi, a adăugat:

– Toată puterea Mi-a fost dată de Tatăl Meu și nimeni nu-L cunoaște pe Fiul, decât numai Tatăl și nimeni nu-L cunoaște pe Tatăl, decât numai Fiul, cât și celui căruia vrea Fiul să Îl facă cunoscut. În continuare, a zis:

– Fericiți sunteți voi pentru ceea ce vedeți, căci zic vouă: mulți profeți și împărați au vrut să vadă ce vedeți voi și au vrut să audă ce auziți voi.

În acel moment, s-a apropiat de El un fariseu și I-a zis:

– Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?

– Ce citești tu în Lege?

– Iubește pe Domnul Dumnezeu Tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, cu toată puterea ta și din tot cugetul tău și pe aproapele tău ca pe tine însuși. Iisus i-a răspuns:

– Adevărat ai zis, fă acestea și vei avea viața veșnică!

Ca să-L ispitească, fariseii L-au întrebat cine este „aproapele meu”. Atunci, Iisus a grăi :

– Un om a plecat de la Ierusalim spre Ierihon. Pe drum, a fost atacat de tâlhari, care l-au dezbrăcat, l-au rănit și l-au lăsat jos, aproape mort. A trecut pe lângă el un preot, care, văzându-l, l-a ocolit și s-a dus. La fel a făcut și un levit. În urmă a venit și un samaritean. Acesta, făcându-i-se milă de el, i-a pansat rănila, le-a uns cu ulei și l-a suit pe calul lui și l-a dus la primul han, purtându-i de grijă. A doua zi, a dat hangiuului doi dinari și i-a zis: „Ai grijă de el până mă întorc și ce te va costa în plus îți dau la întoarcere”. Care dintre ei vi se pare a fi aproapele celui căzut între tâlhari?

– Cel căruia i-a fost milă de el.

– Duceți-vă și faceți și voi la fel!

Întrând în Betania, Marta ne-a primit la ea în casă. Sora ei, Maria, s-a așezat jos la picioarele lui Iisus, ascultându-l învățatura. Marta s-a plâns că sora ei n-o ajută deloc. Iisus i-a răspuns:

– Marta, Marta, pentru multe lucruri te frământă și te îngrijești, dar Maria și-a ales partea cea bună, care nu va fi luată de la ea.

Ieșind de la ele, gloata Îl urma.

S-a întors spre mulțime și a zis:

– Veniți la Mine toți cei oboșiți și împovărați și Eu vă voi da odihnă. Luați jugul Meu asupra voastră și învățați de la Mine, că Eu sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihna sufletelor voastre! Jugul Meu este ușor și sarcina Mea este ușoară.

Când a intrat în Ierusalim, L-a întâmpinat un fariseu, invitându-L la masă. Fariseul s-a mirat că nu ne-am spălat pe mâini.

Iisus i-a zis:

– Voi, fariseii, spălați partea dinafară a paharului și a vasului de mâncare și interiorul vostru este plin de furt și răutate. Fățarnicilor, cel ce-a făcut partea dinafară a făcut-o și pe cea dinăuntru. Să dai milostenie celor dinăuntru și totul va fi curat! Vai vouă, fariseilor, că dați zeciuală din izmă și orice legumă și lăsați la o parte judecata dreaptă și iubirea către Dumnezeu! Pe acestea trebuia să le faceți și pe acelea să le lăsați nefăcute. Vai vouă, fariseilor, că iubiți cele dintâi locuri în sinagogi și să fiți salutați în târguri! Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, că sunteți ca mormintele ce nu se cunosc și oamenii umblă peste ele fără să știe! Răspunzând, unul dintre doctorii Legii I-a zis:

– Învățătorule, cu vorbele astea ne faci de râs și pe noi!

– Vai vouă, doctori ai Legii, voi puneți în spinarea oamenilor sarcini grele de purtat, pe care voi nu le atingeți nici măcar cu degetul. Vai vouă, căci voi zidiți mormintele profeților pe care părinții voștri i-au omorât, deci singuri mărturisiți și sunteți de acord cu faptele părinților voștri. Ei i-au omorât pe profeți și voi le zidiți mormintele. De aceea, Înțelepciunea Divină a zis: „Voi trimite la ei profeți și apostoli și-i vor omorî și urmări pe ei, ca să cer înapoi de la neamul acesta sângele tuturor profeților pe care l-au vărsat de la întemeierea lumii și până azi, de la sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia, care a fost ucis între altar și templu”. Vai vouă, doctori ai Legii, voi ați luat cheia

cunoștinței, voi înșivă n-ați intrat și n-ați lăsat nici pe alții să intre!

Privirile lor scăpărau de ură și-L provocau mereu, pândindu-L, doar-doar vor găsi ceva cu care să-L învinuiască. Când am ieșit de la fariseu, zeci de mii de oameni se strânseseră în jurul Lui, încât se călcau unii pe alții. El ne-a vorbit;

– Feriți-vă de aluatul fariseilor, care este fățarnicia, căci nimic din ce este acoperit nu va rămâne nedescoperit și nimic din ce este ascuns nu va rămâne necunoscut. Tot ce ați vorbit pe întuneric va fi auzit la lumină și ce ați vorbit la ureche va fi vestit pe acoperișul caselor!

Un om din gloată I-a zis:

– Învățătorule, spune fratelui meu să împartă moștenirea cu mine!

El i-a răspuns:

– Omule, oare cine M-a pus pe Mine judecător și împărțitor între voi?

Și adresându-se mulțimii:

– Feriți-vă de îmbogățire, căci viața cuiva nu stă în avuția lui!

Și a adăugat o pildă:

– Țarina unui om bogat a rodit foarte mult. El și-a zis: „Ce voi face, că n-am unde să pun atâtea roade? Îmi voi dărâma grânarele și voi face unele mai mari, în care să adun toate bunătățile mele. Apoi, voi zice sufletului meu: Suflete, ai bunătăți pentru mai mulți ani, odihnește-te, mănâncă, bea și veselește-te!” Dumnezeu i-a zis: „Nepriceputule, chiar în astă noapte îți voi cere înapoi sufletul și toate cele adunate ale cui vor fi?” Așa pățește cel care adună comori pentru el și nu are comoară în Cer!

Apoi, intrând în templu, învăța poporul. Mai marii preoților, cu cărturarii și bătrânii lui Israel, s-au adunat în jurul Lui.

– Spune-ne, cu ce putere faci Tu acestea? Sau cine Ți-a dat această putere?

El le-a spus:

– Mai întâi, să-Mi răspunde-ți voi la o întrebare: Botezul lui Ioan a fost din Cer, sau de la oameni?

Ei și-au zis în sinea lor: Dacă zicem: „Din Cer”, o să zică: „De ce n-ați crezut în el?”, iar dacă zicem: „De la oameni”, ne lapidează poporul, care e convins că Ioan a fost profet. Și I-au răspuns că nu știu. Iisus le-a zis :

– Nici eu nu vă spun cu ce putere am toate acestea.

Când a ieșit din templu, I-au trimis înadins alți oameni, care să-L prindă cu vorba și să-L dea pe mâna procuratorului.

– Învățătorule, știm că ești un om drept, nepărtinitor, și că îi înveți pe toți oamenii calea adevărului. E drept să-i plătim Cezarului tribut?

Pricepând viclenia lor, le-a răspuns;

– Fățarnicilor, de ce Mă ispitiți? Arătați-Mi un dinar! Ale cui sunt chipul și inscripția asta?

– Ale Cezarului!

Atunci, El le-a răspuns:

– Dați Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu!

Mirați că le-a închis gura dintr-o dată, s-au strecurat prin mulțime, dispărând. Trecând pe lângă cutia pentru daruri a templului, a văzut mulți bogați aruncând darul lor în cutie. A venit și o văduvă săracă, aruncând două bănuțe. Oprindu-se, El a zis:

– Adevăr zic vouă, această văduvă a dat mai mult decât toți, pentru că ceilalți toți au aruncat din prisosul lor, iar ea a aruncat tot avutul ei.

L-a întâmpinat Simon Leprosul, invitându-L la cină. Pe când sedea la masă, a intrat o femeie purtând un vas de alabastru cu mir, și mergând pe la spate, a început să plângă peste picioarele lui Iisus, udându-le cu lacrimile ei. N-am observat ce face, decât când și-a scos năframa de pe cap și cu o frumusețe de păr blond îi ștergea picioarele, I le săruta și le ungea cu mir. Era așa de frumoasă, de feminină și inocentă în umilința, durerea și regretul ei, că era imposibil să n-o admiri și să n-o compătimești.

Întâmplător, am trecut în revistă figura comesenilor, toți bărbați; privirea blândă și plină de milă a lui Iisus; disprețul lui Simon; totala indiferență a celorlalți; privirea lăcomă și posesivă a lui Iuda m-a scârbit. Privirea lui Iisus, plimbându-se într-o secundă asupra noastră, s-a oprit o clipă la Iuda, care s-a sculat de la masă și a plecat.

Luând cuvântul, El s-a adresat gazdei:

– Simone, am să-ți spun ceva.

– Spune, Învățătorule.

– Un om avea doi datornici. Unul îi datora cinci sute de di-

nari și celălalt cincizeci. Neavând cu ce să-și plătească datoria, i-a iertat pe amândoi. Care dintre ei îl va iubi mai mult?

– Cred că acela căruia i-a iertat mai mult.

– Drept ai judecat.

Întorcându-se către femeie, a adăugat:

– Vezi această femeie? Am intrat în casa ta, iar tu nu mi-ai dat apă să Mă spăl pe picioare. Ea, cu lacrimile ei, Mi le-a spălat, și cu părul ei, Mi le-a șters; sărutare nu Mi-ai dat; dar ea, de când am venit, mereu Îmi sărută picioarele; capul nu Mi l-ai uns cu untdelemn, dar ea cu mir Mi-a uns picioarele. Adevăr zic ție, iertate sunt păcatele ei cele multe; că mult a iubit, iar cine iubește puțin, i se iartă puțin.

Apoi a zis femeii:

– Păcatele tale sunt iertate!

Fariseii din jur au murmurat:

– Cine este acesta, de îndrăznește să ierte păcatele?

Iisus a adăugat femeii:

– Credința ta te-a mântuit, mergi în pace!

A venit cineva din mulțime și I-a zis:

– Mama și frații Tăi sunt afară și vor să Te vadă.

El i-a răspuns:

– Mama și frații Mei sunt cei care ascultă Cuvântul Lui Dumnezeu și-l și fac!

Ieșind de la Simon, se adunase lume multă în jurul Lui. El le-a vindecat bolnavii și despărțindu-Se de gloată, a intrat cu noi în grădina Ghetsemani, ca urcându-Se pe munte, singur, să Se roage. Când S-a întors, ne-a întrebat:

– Cine zic oamenii că sunt Eu?

– Unii zic Ioan Botezătorul, alții, Ilie, sau unul dintre vechii profeți.

– Dar voi?

Petru a luat cuvântul:

– Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel Viu.

– Și eu zic ție, tu ești Petru și pe această piatră voi clădi Biserica Mea și porțile iadului n-o vor birui pe Ea!

Și ne-a poruncit să nu spunem la nimeni. Apoi a coborât din grădină, îndreptându-Se spre templu. Dintr-un grup de farisei și cărturari s-a desprins un om, târând după el o femeie îmbrăcată sumar; a

trântit-o brutal, jos, la picioarele Lui, în mijlocul străzii. Toți aveau pietre în mână.

– Învățătorule, femeia asta, zise el arătând-o cu degetul, a fost prinsă chiar asupra faptului, făcând adulter. Moise ne-a poruncit în Lege să omorâm asemenea femeii cu pietre. Tu ce zici? Ziceau astfel ca să-L învinuiască, și mă tot uitam și eu curios la ei. Iisus le-a răspuns:

– Acela dintre voi care este fără de păcat, să arunce primul cu piatra în ea.

Și, dându-se mai la o parte chiar lângă mine, s-a aplecat jos și cu degetul a început să scrie în țărână. Unul dintre ei s-a apropiat pe la spate, să vadă ce scrie. Iisus a scris „hoț” și acela a aruncat piatra din mână și a plecat. A venit altul și la fel s-a aplecat pe la spatele Lui să vadă ce scrie: „tâlhar”. S-a văzut stigmatizat, a aruncat piatra și s-a dus. S-a uitat altul: „trădător”, a aruncat piatra și a fugit. Altul, când a văzut „ucigaș”, a fugit cu piatră cu tot. „Defăimător de Dumnezeu” – a fugit cât îl țineau tălpile. „Fățarnic” – s-a dus fuga după celălalt, aruncând piatra. Unul, mai bătrân, ținea cu amândouă mâinile un bolovan mare; astuia i-a zis pe nume: „adulter”. Fugind, el a scăpat bolovanul din mână, s-a împiedicat de el și căzând jos, s-a dat peste cap. Cum era și el sumar îmbrăcat, în cădere, s-a dezgolit până la brâu. Cu tot respectul pe care-l avea pentru Iisus, mulțimea nu s-a putut abține să nu facă omul de râs. Ceilalți au renunțat să se apropie de Iisus și au plecat, aruncând pietrele la pământ. Așa că femeia a rămas singură în mijlocul străzii. Iisus, ridicându-se și nevăzând nici un acuzator, i-a zis:

– Femeie, unde sunt cei care te-au învinuit? Nici unul nu te-a osândit?

Ea a răspuns:

– Nu, Doamne.

– Nici Eu nu Te osândesc. Du-te, și să nu mai păcătuiești!

S-a apropiat de El, Șalum, însoțit de Ion Marcu.

– Doamne, peste o lună de zile avem sărbătoarea Paștelui. Te rog, Doamne, s-o petreci cu noi!

Iisus a intrat cu toată gloata în templu.

Șalum mi-a zis:

– Sotirios, te rog, stai cu noi. Ion Marcu vrea să fie cu tine.

– Șalum dragă, eu nu stau locului. Merg după Iisus.

– Merge și el după Iisus, doar să fie cu tine. Nu-l lăsa singur.

I-am răspuns:

– Nu am nimic împotriva.

– M-am dus cu Ion Marcu, mi-au cărat puținul bagaj de la Dionisios și m-am instalat la Șalum; aveam și eu camera mea, știam unde să trag. I-am spus lui Șalum:

– Dacă faci Paștele în onoarea lui Iisus, trebuie s-O inviți și pe mama Lui. Te duci tu și soția ta la Ea, la Capernaum, s-O inviți! Să nu trimiți pe cineva s-O cheme. Ea nu e orice femeie, e Mama lui Iisus și trebuie s-O onorezi. Ca atare, s-O așezi la locul de cinste, lângă soția ta. Și nu-i uita pe farisei, pe cărturari, pe doctorii lui Israel, pe nobilii Nicodim, Iosif, Manachen și alții, pe care tu îi cunoști. Când au să afle că vine Iisus, se vor invita singuri. În plus, trebuie să te aștepti la mulți săraci și cerșetori. Pe toți trebuie să-i primești, să le faci loc și să le dai de mâncare.

Mama Estera a pus în traistă merinde și Ion Marcu a luat traista în spate. Iisus tocmai ieșea din templu și, cu toată gloata după El, S-a îndreptat spre Galileea, lângă Marea Tiberiadei. L-a întâmpinat o mulțime de lume care-L aștepta. După îmbrăcăminte, nu erau iudei. Aveai impresia că toate națiile Imperiului debarcaseră cu bolnavii lor în Palestina. Se prea poate să fi fost iudei, dar nu localnici, ci din cei împrăștiați în toată lumea: Egipt, Siria, Fenicia, Asia, Pont, Galiția, Capadocia, Arabia, Libia și mulți romani. Toți se înțeleg în dialectul comun care se vorbește de-a lungul și de-a latul Imperiului Roman. Au venit cu mulți demonizați, schilozi, orbi, surzi, muți, strâmbi, fără mâini, fără picioare, cu o sumedenie de boli și de infirmități. Doamne, ce adunătură de bolnavi! Câtă mizerie umană! Iisus S-a așezat la poalele muntelui, lângă mare.

A înaintat un grup de romani care veniseră cu demonizați:

– Doamne, suntem foarte mulți, veniți de departe. De o lună de zile te așteptăm, căci numai Tu ești salvarea noastră. Suntem foarte nenorociți, cu bolnavii cu care ne chinuim de ani de zile și i-am târât cu noi. Credem că Tu poți totul, dacă vrei. Știm că Tu nu refuzi pe nimeni care Ți se roagă Ție cu credință. Cu lacrimi în ochi, Te rugăm să ne ajuți și fiindcă suntem foarte mulți, ca să nu Te obosim, lasă-ne să ne atingem de colțul hainei Tale, ca să ne dai sănătate.

Iisus avea ochii în lacrimi. Toată figura Lui exprima o imensă milă. Și-a tras mantaua pe genunchi și a zis:

– Veniți la mine!

Când au ajuns demonizații în fața Lui, au fost trântiți toți la pământ, cu fața în sus. Cineva a zis:

– Iisuse, Fiul Celui Prea Înalt, să nu ne chinuie trimițându-ne iarăși în prăpastie. Lasă-ne să ne ducem în mare!

Iisus a zis:

– Duceți-vă!

Demonizații s-au zvârcolit și înnegrit, rupând lanțurile. Din gura lor a fâșnit pe pământ câte o broască scârboasă și, ca un stol de păsări, au zburat în mare.

Iisus a zis:

– Ridicați-vă!

Ei s-au sculat de jos, au venit, au îngenunchat la picioarele Lui, mulțumindu-I. I-au sărutat colțul mantalei și pe urmă, cu însoțitori cu tot, au mers și s-au așezat pe iarbă, în spatele nostru. Apoi, în ordine, liniștiți, toți I s-au perindat prin față, atingându-și bolnavii de mantaua Lui. Care cum se atingea, se făcea sănătos și mergea în spatele nostru, așezându-se pe iarbă.

Trei zile am stat cu ei, până au trecut toți pe dinaintea Lui. Toată Galileea ne-a adus de mâncare. Noi tot am mai mâncat câte ceva, ne-am mai sculat din loc, însă El a stat permanent, zi și noapte, cu mantaua pe genunchi, până ce s-a vindecat și ultimul. Nici unul n-a plecat. Toți s-au așezat la spatele nostru și au așteptat până s-au vindecat toți. A patra zi s-au adunat toți și au căzut în genunchi la picioarele Lui, mulțumindu-I. El le-a vorbit în dialect:

– Credința voastră v-a ajutat, mergeți în pace!

Apoi S-a retras numaidecât pe munte, să se roage. Noi am rămas cu ei. Toate satele și orașele Galileei au venit cu căruțe cu mâncare și ne-au săturat pe toți. Ei au mulțumit localnicilor și au plecat sănătoși și fericiți, umplând șesul Aronului, până la Cezareea. În aceste trei zile, aproape că n-am știut de e noapte sau zi. Frumoasa lună, plină și luminoasă, a stat și ea cu noi. După plecarea lor, au mai rămas apostolii, ucenicii, în total cam vreo două sute de bărbați și vreo patru sute de băieți între zece și cincisprezece ani. Restul s-au împrăștiat prin vecini și cunoștințe, pentru culcare. Ne-am rugat și am cântat psalmi de laudă și mulțumire lui Dumnezeu. Eram sătui și cum amurgul a căzut brusc peste noi, ne-am lungit pe iarbă și am adormit liniștiți.

Gândul îmi era la Iisus, care a stat permanent cu noi trei zile și nici unul n-am simțit nici un strop de oboseală – nici măcar copiii, care au stat cumiști lângă mamele lor.

A doua zi, când ne îndreptam spre Iordan, El a apărut înaintea noastră și traversând Iordanul cu noi, în bărci, a intrat în Tir și Sidon. O femeie cananeancă a ieșit dintr-o curte și s-a luat după noi, strigând:

– Doamne, Fiul lui David, ajută-mă, fiica mea este rău chinată de demon.

El nu i-a zis nimic. Petru i-a spus:

– Dă-i drumul, auzi cum strigă după noi?

I-a răspuns:

– Eu sunt trimis numai la oile pierdute ale casei lui Israel.

Iisus a intrat într-o casă. Femeia a venit și a îngenuncheat la picioarele Lui.

– Doamne, ajută-mă!

El i-a zis:

– Nu se cade să iei pâinea copiilor și s-o arunci la câini.

Plângând, ea i-a răspuns:

– Doamne, dar și câinii mănâncă firimiturile care cad de la masa stăpânilor lor.

Iisus i-a zis:

– Femeie, mare este credința ta, fie ție cum voiești!

Și fiica ei s-a însănătoșit în acel moment.

Am traversat din nou Iordanul și ne-am întors la Capernaum. L-a întâmpinat un roman veritabil, un bărbat tânăr și frumos, un atlet de casă, sutașul Antonius, pe care-l cunoscusem la Dionisios. S-a oprit în fața lui Iisus, cu salutul roman al cezarilor.

– Doamne, servitorul meu e paralizat la pat și suferă cumplit.

Iisus a zis:

– Merg și-l voi vindeca.

Antonius i-a răspuns:

– Doamne, eu nu sunt vrednic ca Tu să intri sub acoperișul meu. Zi numai un cuvânt și servitorul meu va fi vindecat, căci și eu sunt om sub stăpânire, având sub mine ostași, și dacă zic unuia „Du-te!”, se duce, altuia „Vino!”, și vine, iar servitorului meu „Fă asta!”, el face.

Foarte mirat, Iisus S-a întors cu fața spre noi și a zis:

– Adevăr vă zic Eu vouă, nici în Israel n-am întâlnit atâta credință. Deci zic vouă că mulți de la răsărit și de la apus vor sta la masă cu Avraam, Isaac și Iacov în Împărăția Cerurilor, iar fiii împărăției vor merge în întunericul cel de afară, unde va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

Apoi a zis sutașului:

– Du-te! Fie ție cum ai crezut!

Antonius, mulțumindu-l după salutul Cezarului, s-a retras. Dionisios fusese subalternul lui patru ani, pe front. Era căsătorit cu fiica șefului sinagogii din Capernaum, avea trei băieți și era prozelit mozaic. El le clădise sinagoga și era foarte iubit de iudei. Era șeful gărzii, însărcinat cu paza fortăreței Antonia, unde locuia Pilat, guvernatorul roman al Iudeii. Prin Dionisios am aflat că, la întoarcerea acasă, servitorul lui era vindecat.

Intrând în casă, cei care strâng dajdia templului l-au întreat pe Petru:

– Învățătorul vostru nu plătește jumătatea de siclu (monedă cântărind șase grame)?

El a răspuns:

– Ba da.

Venind în casă, Iisus i-a luat-o înainte:

– Ce părere ai, Simon, împărății Pământului de la cine încasează dajdia, de la fiii lor sau de la străini?

– De la străini.

– Deci fiii lor sunt scutiți. Dar, ca să nu-i scandalizăm, du-te la mare, aruncă undița și primului pește care-ți cade, deschide-i gura și vei găsi un stater (monedă grecească valorând două-patru drahme). Dă-le-o pentru mine și pentru tine.

Tot în zilele acelea, apostolilor le-a venit ideea să afle care dintre ei ar fi mai mare. Iisus, cunoscându-le gândul, a luat un copil lângă El și le-a zis:

– Oricine va primi acest copil în numele Meu, pe Mine Mă va primi și oricine Mă va primi pe Mine, primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine, căci cel care e mai mic între voi toți, acela e cel mai mare.

Ioan I-a zis:

– Învățătorule, cunoaștem un om care gonește demoni în numele Tău și l-am oprit, pentru că nu merge cu noi.

Iisus i-a răspuns:

– Nu-l opriți, căci cine nu e împotriva Mea, este pentru Mine.

Apropiindu-se Paștele, ne-am îndreptat spre Ierusalim. Iisus a vrut să treacă prin Samaria; era drumul mai drept și mai scurt. Samaritenii nu l-au primit, fiindcă mergea la Ierusalim. Iacob și Ioan, scandalizați, au zis:

– Doamne, vrei să se pogoare foc din Cer să-i mistuie, cum a făcut Ilie?

El i-a certat:

– Nu știți de ce duh sunteți stăpâniți, căci Fiul Omului n-a venit să piardă sufletele oamenilor, ci să le scape.

Și a luat altă cale.

Intrând la Șalum, pentru Paște, am întâlnit pe Mama lui Iisus și aproape tot Sinedriul, în frunte cu bătrânul și venerabilul Anania, de nouăzeci și doi de ani, care a fost mare preot șaiszeci de ani. Iosif din Arimateea era cu soția, iar Nicodim, cu fiica și cu ginerele Iezechia. Printre ei erau și Gamaliel și crema intelectualității iudaice și, bineînțeles, Manachen.

Am încercat să citesc în privirile lor ce vor într-adevăr și mi-am dat seama că nu sunt cu gând rău, ci vor să afle mai multe lucruri de la Iisus. Mama lui Iisus, așezată lângă Maria lui Șalum, era fericită că face Paștele cu Fiul Ei. Iisus a vorbit tot timpul și am serbat Paștele așa cum spune tradiția, cântând psalmi, îmbrăcați, stând în picioare și gata de plecare. După terminare, la miezul nopții, Mama lui Iisus s-a retras cu nevasta lui Șalum, iar Iezechia, ginerele lui Nicodim, și-a însoțit nevasta și mama acasă.

Săracii și cerșetorii, după ce s-au săturat, au plecat și ei. Șalum a organizat totul foarte bine, tăind douăzeci de miei, cam pentru două sute de persoane. Iertu cu apostolii și noi ne-am aranjat, în picioare, pe lângă peretele sălii. Iisus a rămas în mijloc, înconjurat de elita intelectualității iudaice. Bătrânul Anania a luat cuvântul:

– Acum, că am rămas între noi, am vrea să știm cine ești Tu. Dumnezeu i-a vorbit lui Moise: „Profet voi scula dintre frații lor asemenea ție și voi pune cuvintele Mele în gura Lui și El va vorbi lor, toate câte voi porunci Lui”. Ești tu acest profet?

Iisus a răspuns:

– Și ce a mai zis Moise în continuare?

Manachen a adăugat:

– „Și va fi că cel ce nu va asculta de cuvintele Mele, pe care Acela le va vorbi în numele Meu, va fi pedepsit.”

Iisus le-a răspuns:

– Ascultați ce vă spun Eu, în numele lui Dumnezeu, ca să nu fiți pedepsiți.

– Ești tu acest profet?

– Eu Sunt cel ce v-am spus de la început.

– Bine, tu vei fi spus altora, nu nouă. E așa de greu să ne spui și nouă?

În clipa asta, toate lămpile s-au stins. Iisus a fost învăluit într-o lumină albă, strălucitoare și înălțat cu un cot de la pământ. Ei au fost îndepărtați cu un pas înapoi de El.

– Duhul Domnului este peste Mine, pentru că El M-a uns să anunț o veste bună săracilor. M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să vestesc iertare celor în robie și să dau orbilor vederea, să-i eliberez pe cei apăsați și să vestesc un an de glorie Domnului. Acesta sunt Eu.

Prin Moise, Dumnezeu a făcut cu strămoșii voștri un legământ în carne, întărindu-vă tăierea împrejur, cerându-vă jertfe, iar cu sângele animalelor jertfite și cu rugăciuni să fie stropite Legea, Tabernacolul, toate obiectele de cult și chiar poporul.

Astăzi, Dumnezeu prin Mine face un nou legământ – nu numai cu voi, ci cu toți oamenii – un legământ în suflet, prin credință, un legământ veșnic. Dumnezeu nu mai vrea de la voi sacrificii, nici ofrande. Nu vrea nici sacrificii în care victima e mistuită prin foc, nici sacrificii pentru păcate. Vrea să faceți voia Lui. Citiți cu atenție Scrierile Sfinte, căci chiar Duhul Sfânt vă spune.

Iisus i-a pus mâna pe umăr și i-a zis: „Iată legământul pe care îl voi face cu ei după zilele acelea. Voi pune legile Mele în inimile lor și le voi scrie în spiritul lor și nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele și de răutățile lor.”

Legământul pe care îl face Dumnezeu cu voi și cu toți oamenii este un legământ spiritual, iertându-vă toate păcatele și răutățile voastre. Legea și profeții au existat până la Ioan (Botezătorul). De la Ioan începe legământul acesta spiritual, pe care Dumnezeu îl face cu voi și cu toți oamenii, prin Mine.

Unul dintre ei a întrebat:

– Ce trebuie să facem noi?

– V-am spus doar, să faceți Voia lui Dumnezeu!

Altul a zis:

– Ce vrea Dumnezeu de la noi?

– Să credeți în Cel pe care El L-a trimis. Eu nu am venit în lume de la Mine, am venit să fac voia lui Dumnezeu.

Gamaliel a luat cuvântul și a zis:

– Și dacă credem în Tine, ce trebuie să facem?

– Să veniți să vă pocăiți și să vă nașteți din nou, din apă și din Duh Sfânt, ca să deveniți o nouă ființă.

Nicodim a întrebat:

– Ce înseamnă „Să vă nașteți din nou?”

Manachen a răspuns:

– Să vă botezați.

Iisus a adăugat:

– Să vă însușiți învățătura Mea cea nouă și s-o trăiți, fiindcă nu se pune vin nou în burdufuri vechi, căci se sparg și conținutul se pierde; se pune vin nou în burdufuri noi. Tot așa și învățătura Mea cea nouă trebuie să fie însușită de o creatură nouă. Pe urmă, fiecare dintre voi să-și ia crucea lui și să-Mi urmeze Mie, ca să devină perfect, cum Dumnezeu cel Sfânt este perfect.

Într-o clipă de răgaz, rotind privirea asupra lor, i-a întrebat:

– Ce părere aveți despre Hristos? Al cui Fiu este?

Ei au răspuns într-un glas:

– Al lui David.

Manachen s-a strecurat în fața lor și a zis:

– Greșiți! Hristos e Fiul lui Iahve (Dumnezeu), nu al lui David. Ei au rămas stupefiați.

Iisus le-a zis:

– Atunci cum se explică că David, inspirat de Dumnezeu, îl numește Domn, când zice: „Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi la dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii tăi sub picioarele tale!” Deci, dacă David îl numește Domn, cum este El Fiul lui?

Nimeni n-a putut să-I răspundă nici un cuvânt și nici unul n-a îndrăznit să-L mai întrebe ceva. Iisus a dispărut din mijlocul lor, lăsându-ne în întuneric. Șalum a dat fuga și a aprins lămpile.

Abia atunci am observat că, o dată cu Iisus, a dispărut și Manachen. Petru și-a luat apostolii și ucenicii și a ieșit. Au rămas ei, cu toții. S-au întins pe lavițe, pentru sfat. Fiind încă noapte, Șalum s-a dus să se culce, iar Barnaba și cu mine ne-am întins pe lavițe, ceva mai departe de ei. Bătrânul Anania a zis:

– Ce părere aveți. Iisus l-a furat pe Manachen, luându-l cu El?

Altul a zis:

– Ce putere trebuie să ai ca să dispari cu totul și încă împreună cu un om?

Altul a spus:

– Cum de i-a dat prin cap lui Manachen că Hristos e Fiul lui Dumnezeu?

Iosif a răspuns:

– Manachen a fost bolnav de o boală foarte rară, viermănoasă. S-a chinuit aproape trei ani, ros de viermi. Sfârșitul lui era să fie ars de viu. Tocmai când pregătiseră rugul să-l ardă și când preotul s-a dus cu doi oameni în camera lui să-l ducă la rug, o mână a scris pe zidul camerei: „Nu-l ardeți, duceți-l la Iisus în Nazaret!” L-au pus imediat într-o cvadrigă trasă de patru cai, schimbați din loc în loc și au ajuns cu el la Iisus.

Iisus l-a vindecat de boală și împreună cu el a mai vindecat și vreo zece mii de bolnavi. Eu eram în poartă, iar mulțimea ajunsese până la mine. A fost un cutremur de pământ și am căzut jos. Când m-am sculat, m-am dus repede să văd ce s-a întâmplat. Manachen tocmai se botezase, era sănătos și a căzut în genunchi în fața lui Iisus, zicându-I: „Îți mulțumesc, Mesia, Fiul lui Iahve!” Iisus i-a pus mâna pe umăr și i-a zis: „Mergi în pace, Manachen!”

Cum să nu-L recunoască Manachen ca Fiul lui Dumnezeu, când l-a vindecat de această cruntă boală? De sute de ani, de când există boala asta în Egipt, este singurul care a fost vindecat și care n-a fost ars de viu.

Bătrânul Anania a adăugat:

– Atunci, noi ce facem?

Nicodim a zis:

– Eu sunt de părere să ne botezăm și să facem ce a zis Iisus.

Gamaliel a zis:

– Prea te grăbești, Nicodim, eu trebuie vorbesc cu Manachen.

Altul a zis:

– După unii dintre profeți, mai ales Isaia, El corespunde foarte bine: „Admirabil Sfătuitor, Dumnezeu, puternic Părinte al veacului ce vine, Prinț al păcii”. Dar după alți profeți, ca Ieremia, și mai ales după Psalmul 21, este numai strigătul unui om în mare disperare și suferință către Dumnezeu. Dacă după Isaia este Mesia, atunci cel în suferință și disperare cine este? Sunt doi, sau este una și aceeași persoană? Este ceva de nelămurit.

Iosif a adăugat:

– Mă întreb care altul ar face minunile acestea în locul Lui. Arătați-mi altul, ca să cred în el. Până atunci, eu cred în Iisus.

Ținând-o tot așa, pro și contra lui Iisus, s-a făcut ziua. Ei au plecat așa cum au venit, după vorbărie multă. Destul de contrariați, numai Nicodim și Iosif s-au hotărât să-l urmeze sfatul, restul s-au dus să se culce.

A doua zi dimineata, eu și Ion Marcu am condus-O pe Mama lui Iisus până la Iordan. Ne-am suit într-o barcă și am dus-O acasă la Capernaum. Ne-a ajuns din urmă, cu altă barcă, Nicodim – care mergea la Antiohia să vadă ce s-a întâmplat cu Manachen.

Acum, ca și la început, eu auzeam vocea lui Iisus. După botez, auzind-o când nu eram cu El, ea mă îndrepta, arătându-mi unde să-L gădesc. După ce ne-am luat rămas bun de la Maria, Mama Lui, îi auzeam vocea; știam că e în drum spre Damasc. Ne-am suit în barcă și, trecând dincolo de Iordan, i-am ajuns din urmă. Intrând în Damasc, Iisus a poposit în casa ucenicului Anania. Învățându-ne, a spus o pildă:

– Un om avea un smochin plantat în via lui. El a venit să caute smochinul și n-a găsit smochine. A zis vierului: „Iată trei ani de când caut fructe în acest smochin și nu găsesc; taie-l, de ce să ocupe locul degeaba?”

Vierul i-a zis: „Stăpâne, lasă-l încă anul ăsta. Am să-l sap împrejur și am să-i pun gunoi. Cred că pe viitor va da fructe, iar dacă nu, îl vei tăia”.

Iisus a intrat apoi în sinagogă. Era Sabat. În sinagogă a întâlnit o femeie care era gârbovă de optsprezece ani și nu putea cu nici un chip să se îndrepte. Când a văzut-o, i-a zis:

– Femeie, ești eliberată de infirmitatea ta!

Și i-a pus mâinile cruce pe cap. În clipa aceea, ea s-a îndrep-

tat, preslăvind-L pe Dumnezeu. Șeful sinagogii, indignat că Iisus vindecase femeia în ziua Sabatului, a zis mulțimii:

– Sunt șase zile lucrătoare, veniți și vindecați-vă în acele zile, nu în ziua de Sabat!

– Fățarnicilor, a răspuns Iisus. În zi de Sabat voi nu adăpați măgarul sau boul? Această femeie, care este o fiică a lui Avraam și pe care satana o ținea legată de aproape optsprezece ani, nu trebuie eliberată de această suferință în zi de Sabat?

Așa a închis gura tuturor dușmanilor, în timp ce poporul se bucura, preaslăvind-L pe Dumnezeu pentru toate minunile pe care le făcea. Apoi a ieșit din Damasc, străbătând orașe și sate, învățând și aducând vestea cea bună a Împărăției Cerurilor.

În Decapole, câțiva farisei L-au invitat la masă și a intrat în casa unuia din ei. Imediat a fost înconjurat de doctori ai Legii și de farisei, care l-au prezentat un om hidropic (cu acumulare de lichid în organism). Cum era Sabat, Iisus i-a întrebat:

– Este permis, sau nu, să vindeci un om în zi de Sabat?

Ei au tăcut din gură. Atunci a întins mâna, l-a atins și l-a vindecat. Apoi le-a zis:

– Care dintre voi, dacă copilul sau boul lui cade într-o fântână, nu se duce repede să-l scoată afară, în zi de Sabat?

Tăcere deplină. Unul l-a zis lui Iisus:

– Fericit acela care va lua masa în Împărăția lui Dumnezeu!

Iisus i-a răspuns:

– Un om a făcut ospăț mare, la care a invitat o mulțime de oameni. La ora mesei, a trimis un servitor la invitați: „Veniți, că totul e gata!” Dar toți, unul după altul, au început să se scuze. Primul a zis: „Am cumpărat o țarină și sunt obligat să mă duc s-o văd; iartă-mă, te rog.” Un altul: „Mi-am cumpărat cinci perechi de boi și mă duc să-i încerc; iartă-mă, te rog.” Altul: „Chiar acum m-am căsătorit și nu pot veni”. Întorcându-se, servitorul a spus stăpânului totul. Atunci, stăpânul casei, supărat, a zis servitorului: „Du-te numaidecât în piețele și străzile orașului. Adu-mi săraci, infirmi, orbi și schiopi.” Servitorul a zis: „Stăpâne, am făcut ce ai poruncit și tot mai este loc.”

Stăpânul a zis: „Du-te la drum și de-a lungul gardurilor și pe toți pe care îi găsești, silește-i să intre, ca să-mi fie casa plină. Căci zic vouă, nici unul dintre invitații mei nu va gusta din ospățul meu!”

O mulțime de lume ne însoțea. Iisus s-a întors spre ei și a zis:
 – Dacă vine cineva la Mine și nu renunță la tatăl sau mama sa, la femeia, copiii, frații și surorile și chiar la propria viață, nu poate fi ucenicul Meu. Și cine nu-și poartă crucea sa și nu Mă urmează, nu poate fi ucenicul Meu. Deci, care dintre voi nu renunță la tot ce are, nu poate fi ucenicul Meu.

Toți vameșii și păcătoșii se apropiau de El ca să-L asculte, dar fariseii și cărturarii au murmurat:

– Acesta îi primește pe păcătoși lângă El și mănâncă cu ei.

Atunci le-a spus altă pildă:

– Care dintre voi, dacă are o sută de oi și pierde una, nu lasă în câmp pe cele nouăzeci și nouă și nu merge să o caute pe cea pierdută, până ce o găsește? Și când a găsit-o, o pune bucuros pe umerii lui și o duce acasă, invitând prietenii și vecinii să se bucure cu el, că și-a găsit oaia pierdută. Deci, zic vouă, în Cer va fi mai multă bucurie pentru un singur păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci și nouă de drepți care n-au nevoie de pocăință. Sau care femeie, având zece drahme și pierzând una, n-aprinde lampa, mătură casa și caută cu de-amănuntul până ce o găsește? Și când a găsit-o, cheamă prietenele și vecinele să se bucure cu ea, că și-a găsit drahma pierdută. Astfel zic vouă, bucurie se face înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un singur păcătos care se pocăiește.

Și iar le-a zis:

– Un om avea doi fii. Cel mai tânăr a zis tatălui: „Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine! Și tatăl le-a împărțit amândurora averea ce li se cuvenea. După câteva zile, cel mai tânăr și-a luat tot venitul și a plecat departe, în altă țară, risipindu-și tot avutul în petreceri și desfrâu. Veni o foamete mare în țară. El cheltuise tot ce avea. Neavând cu ce trăi, s-a angajat ca servitor la unul din locuitorii țării, care l-a trimis la câmp să-i păzească porcii. Bucuros s-ar fi hrănit cu roșcovele pe care le mâncau porcii, dar nimeni nu i le dădea. Venindu-și în fire și-a zis: „Servitorii tatălui meu au pâine în abundență și eu mor aici de foame. Mă voi duce la tatăl meu și-i voi zice: Tată, am greșit în fața Cerului și înaintea ta, nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău; tratează-mă ca pe unul din servitorii tăi.”

Și s-a dus la tatăl lui. De departe, tatăl l-a văzut și făcându-i-se milă de el, i-a alergat în cale, l-a îmbrățișat și l-a sărutat.

Fiul a zis: „Tată, am greșit în fața Cerului și înaintea ta, nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău.”

Iar tatăl zise servitorilor: „Aduceți repede cea mai frumoasă haină și îmbrăcați-l. Puneți-i un inel în deget și încălțămintă în picioare, aduceți vițelul cel gras și tăiați-l, să mâncăm și să ne veselim, că acest fiu al meu, mort a fost și a înviat, pierdut era și a fost găsit.”

Și au început să se veselească. Fiul cel mare era la câmp. Când a venit și s-a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri, a chemat un servitor și l-a întrebat: „Ce înseamnă asta?” Servitorul i-a zis: „Frațele tău a venit și tatăl tău, văzându-l sănătos, a tăiat vițelul cel gras.”

El s-a supărat și n-a vrut să intre. Tatăl a ieșit afară și l-a rugat să intre. El a răspuns tatălui: „Tată, eu de atâția ani îți slujesc și nicio dată nu am călcat porunca ta și nicio dată nu mi-ai dat un ied ca să mă veselesc cu prietenii mei. Și când a venit fiul tău care a mâncat averea ta cu desfrănatelile, ai tăiat pentru el vițelul cel gras!”

Tatăl i-a zis: „Fiule, tu ești totdeauna cu mine și tot ce am este al tău, însă trebuie să ne veselim și să ne bucurăm, pentru că acest frate al tău (Iisus a apăsă pe cuvântul *frate*) mort a fost și a înviat, pierdut era și a fost regăsit.”

Mergând spre Ierusalim, treceam între Samaria și Galileea. Tocmai când am intrat într-un sat, zece leproși l-au ieșit în cale. Ținându-se la distanță, l-au strigat:

– Iisuse Învățătorule, fie-Ți milă de noi!

Cum i-a văzut, le zise:

– Duceți-vă și arătați-vă preoților!

Și mergând, au fost vindecați. Unul din ei, văzându-se vindecat, s-a întors, glorificând cu glas tare pe Dumnezeu. El a căzut la picioarele lui Iisus, mulțumindu-l. Era un samaritean.

Răspunzând, Iisus zise:

– Oare n-au fost zece vindecați? Ceilalți nouă unde sunt? Nu s-a găsit decât acesta, de alt neam, care să vină să-L preaslăvească pe Dumnezeu? Apoi i-a zis:

– Ridică-te și du-te! Credința ta te-a mântuit.

CAPITOLUL V

Răstignirea, Învierea și Pogorârea Duhului Sfânt

Fariseii care-L însoțeau pe Iisus L-au întrebat:

– Când va veni Împărăția lui Dumnezeu?

El le-a răspuns:

– Împărăția lui Dumnezeu nu poate fi văzută cu ochii. Nu se va zice: „Este aici sau este acolo”, căci iată, Împărăția lui Dumnezeu este în mijlocul vostru. Și întorcându-se spre noi, a adăugat:

– Vor veni zile când veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului și nu veți vedea și vor zice vouă: „Este aici, este acolo” Nu vă duceți, nu alergați după El, căci după cum fulgerul strălucește și luminează de la un capăt la altul al cerului, astfel va fi Fiul Omului în ziua Lui. dar mai întâi El trebuie să sufere mult și să nu fie recunoscut de bătrâni, de mai marii preoților și de cărturari, trebuie să fie omorât și să învie a treia zi.

Mergând mai în urmă cu Ion Marcu, între Filip și Natanael, n-am auzit distinct ce-a spus, dar fără să vreau am tresărit și am rămas locului. Filip a tras de mine:

– Te doare ceva, Sotirios? Te-ai îngălbenit tot la față.

M-am mișcat din loc, ținând pasul cu ei. Nu puteam ști ce-a fost cu mine. M-am uitat la figurile lor impasibile și mi-am zis:

„Poate m-am înșelat sau n-am înțeles.” A fost ceva confuz, pe care nu l-am înțeles și totuși m-a zguduit. Ulterior. l-am întrebat pe Petru, care fusese lângă El. Mi-a răspuns că El a zis: „Fiul Omului trebuie să fie omorât.” – dar el n-a înțeles bine, de aceea îi era frică să-L întrebe.

Într-o zi de Sabat, ieșind din templu, a văzut un cerșetor, orb din naștere. Petru L-a întrebat:

– Doamne, cine a păcătuit, el sau părinții lui, de s-a născut orb?

– Născându-se orb, nu înseamnă că el sau părinții lui au păcătuit. S-a născut așa, ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu. Cât

timp sunt în lume, Eu sunt Lumina lumii.

Apoi a scuipat în țărână, s-a aplecat și cu scuipatul Lui a făcut puțin noroi cu care a uns pleoapele omului, zicându-i:

– Du-te și spală-te la râul Siloamului!

S-a dus, s-a spălat și și-a căpătat vederea. Din spusele lui Andrei, el a fost chemat de două ori de farisei și întrebat. Mai mult, ei n-au crezut că el s-a născut orb, până ce n-au vorbit și cu părinții lui. Orbul L-a apărât pe Iisus, iar lor le-a zis câteva cuvinte tari și adevărate, care nu le-au plăcut și l-au dat afară din templu și din sinagogă. Peste câteva zile, Iisus, înconjurat de farisei și scribi, l-a întâlnit pe orbul vindecat și l-a întrebat:

– Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?

El a răspuns:

– Cine este, Doamne, ca să cred în El?

Iisus i-a răspuns:

– Tu L-ai văzut, este cel care-ți vorbește!

El a căzut în genunchi în fața Lui și a zis:

– Cred, Doamne!

Întorcându-se spre farisei, Iisus le-a zis:

– Eu am venit în lume pentru ca cei ce nu văd să vadă și cei care văd să fie orbi.

Fariseii L-au întrebat:

– Și noi suntem orbi?

Iisus le-a răspuns:

– Dacă ați fi orbi, n-ați avea păcat, dar voi singuri ziceți: „Noi vedem!” Din cauza asta păcatul vă rămâne asupra voastră. Lumina mai rămâne încă puțin timp în mijlocul vostru. Cât timp aveți lumină, mergeți, ca întunericul să nu vă surprindă. Acela care merge în întuneric, nu știe unde merge. Cât timp aveți lumină, credeți în lumină, ca să fiți copii ai luminii.

Apoi a plecat și s-a ascuns de ei. Invidia și ura lor neagră îl urmăreau mereu. Totuși, chiar dintre șefi și farisei, mulți credeau în El. Nu se arătau pe față, deoarece Sinedriul a dat poruncă ca cine recunoaște în Iisus pe Hristos să fie exclus din sinagogă și din templu. Mai târziu, apărând iar între ei, Iisus le-a adăugat:

– Cine crede în Mine, crede în cel ce M-a trimis și cine mă vede pe Mine, vede pe cel ce M-a trimis. Eu am venit ca o lumină în

lume, ca cine crede în Mine să nu trăiască în întuneric. Cine aude cuvintele Mele și nu le păzește, nu-l judec Eu; căci n-am venit să judec lumea, ci s-o salvez. Cel care nu primește cuvintele Mele va fi judecat de ele; căci Eu nu vorbesc nimic de la Mine. Tatăl care M-a trimis, Mi-a spus ce trebuie să spun și să anunț. Eu nu fac decât să rostesc cuvintele Tatălui.

Tot străbătând Galileea în urma lui Iisus, într-o zi ne-am întâlnit cu Nicodim și cu Iosif, venind din Antiohia, de la Manachen. Ei mi-au spus că Manachen, după ce s-a botezat, a venit la Ierusalim și a angajat doi scribi care să scrie absolut orice cuvânt și faptă a lui Iisus. El a lichidat complet cu Egiptul și s-a stabilit în Antiohia. Deși zilnic era urmat de un număr apreciabil de farisei, cărturari, doctori ai lui Israel, printre care Iosif și, în special, Nicodim, invidia și ura Sinedriului se făceau tot mai simțite; în jurul Lui se făcuse un zid negru și gros, care-L însoțea pretutindeni. Sigur că, dintre acești intelectuali care Îl urmau, unii erau de bună credință. Erau totuși destule iscoade fătarnice de-ale Sinedriului. Figura lor o spunea deschis.

Într-o zi, Iisus S-a îndreptat cu noi și cu familiarii, urmat și de câteva mii de oameni din popor, spre muntele Efraimului. S-a oprit într-o deschizătură mare a muntelui, drept la hotarul dintre Iudeea și Samaria. S-a oprit pe o pantă a muntelui, așezându-se pe o lespede de piatră, ceva mai sus, iar noi toți, câteva mii, în fața Lui, așezați ca de obicei pe iarbă, într-un pâlce de copaci.

Înainte noastră, o panoramă întreagă, câmpia Șaronului și marea plină de corăbii, pe care ochiul nu le putea cuprinde. Abia se zărea, mișcându-se încet și urcând de pe chei, un furnicar întreg de oameni. Ai fi zis că toate furnicile câmpului au abandonat mușuroaiele, în căutare de hrană. Debarcând la Cezareea, se îndreptau spre Samaria. Bineînțeles că ținta era Galileea și Profetul din Nazaret. Pare-se că samaritenii le-au ghicit intenția și nu i-au lăsat să intre pe la ei, așa că au luat-o lateral spre Iudeea, cu ținta Ierusalim. În gând, chiar mi-am zis: „Aștia, apropiindu-se, vin direct peste noi”. Mulțimea înainta încet, într-un nor de praf și zgomot de lanțuri. O lume foarte pestriță și fără sfârșit, care nici nu se depărtase măcar de țărm, coborând mereu. Văzând în mulțime destui farisei îngâmfați, care priveau cu dispreț poporul din jur, Iisus ne-a spus următoarea pildă:

„Doi oameni s-au dus la templu să se roage, unul era fariseu,

altul vameș. Fariseul, în picioare, se ruga: „Dumnezeule, îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, lacom, nedrept și nu comit adulter. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuiala din averea mea și nu sunt necinstit, ca acest vameș”. Vameșul, în genunchi, cu fața la pământ, nu îndrăzne să ridice ochii spre Cer și se ruga: „Dumnezeule, iartă-mă pe mine, păcătosul!” Zic vouă: „Vameșul a fost mai credincios decât fariseul, căci cine se înalță se va smeri și cine se smerește se va înălța”.

Fără îndoială că ei au zărit ceva, de departe, căci au mărit și grăbit pasul. Tocmai când Iisus voia să vorbească din nou, niște chiote asurzitoare, țipete și urlate, ne-au străpuns urechile. O gloată sălbatică, de fiare dezlănțuite, alerga, într-un nor de praf și zgomot infernal de lanțuri, strivind totul în cale-i. Tii!!! Ce lume haotică și frenetică, ce năvală, ce vaiete, gemete, strigăte. Alergau spre El, provocând un ade-vărat vacarm. Iisus S-a întors cu fața spre ei. Ca prin minune, s-au liniștit, și-au adunat bolnavii de pe jos, târgile, paturile, cărjele, s-au ajutat între ei, venind ordonat și liniștit spre noi.

Iisus avea în spate câteva mii de iudei, iar cei ce înaintau spre El erau cu zecile de mii. Pe măsură ce înaintau, îi deosebeam după culoarea pielii și îmbrăcăminte – ai fi zis că toate neamurile Pământului debarcaseră în câmpia Șaronului. Albi, arămii, negri, îmbrăcați și dezbrăcați, își dăduseră întâlnire în fața lui Iisus, cu bolnavii și schilozii lor (cum erau amestecați cu negri, de departe îți făceau impresia unei lumi perfect pestrițe). Înaintând, s-au organizat, au pus în față demonizații (câteva sute), iar lanțurile lor făceau un zgomot asurzitor. Apoi, toți bolnavii și infirmii cu însoțitori și după ei o mulțime de oameni fără bolnavi. Cam la zece coți de Iisus, s-au oprit. Vai! Ce resturi umane, ce epave, ce monstruoșități! Ca doctor, mă întrebam prin ce minune mai aveau viață în ei.

Iisus S-a sculat în picioare și m-am uitat la figura Lui.

Chipul Lui frumos era o mască a durerii și a suferinței; lacrimi i se prelingeau pe obraz. Un gând m-a fulgerat. „Pentru aceștia a părăsit El Cerul, venind pe Pământ?” Ai fi zis că în trupul Lui a adunat toată durerea și suferința lor. Atâta sensibilitate, atâta iubire și milă de oameni, încă n-am văzut, dar am auzit pe cineva vorbind:

– Iisuse, Fiul Celui Prea Înalt, să nu ne chinuiești, trimițându-ne iar în prăpastie. Lasă-ne să ne ducem în marea cea mare.

Iisus a spus:

– Duceți-vă!

Toți demonizații au fost zvârliți cu fața în sus pe pământ, smucindu-se cu putere și rupându-și lanțurile, iar demonii au tășnit din gura lor și, ca un stol de lilieci negri, au zburat pe deasupra mulțimii, câzând în mare. Ei au rămas vineți, cu spume la gură, întinși în praf. Iisus a întins mâinile spre ei. Toți au căzut în genunchi, iar El, ridicând ochii în lacrimi spre Cer, a zis:

– Tată, preaslăvește numele Tău!

Cerul s-a deschis. O rază în culorile curcubeului L-a învăluit din cap până în picioare și într-un tunet am auzit vocea lui Dumnezeu: „L-am preaslăvit și-L voi mai preaslăvi!”

Tii! ... Tii! ... Ce voce! ... Ce voce! Parcă a venit din străfunduri de milenii, rostogolind totul înaintea ei. M-a împietrit pe loc. Eco-ul ei puternic s-a plimbat pe deasupra întregii mulțimi și mi-a rămas, de neuitat, în urechi.

Iisus a lăsat mâinile în jos și a zis:

– Ridicați-vă și duceți-vă acasă!

Primii s-au sculat demonizații – acum sănătoși. Noi ne-am sculat mai greoi, foarte impresionați de vocea divină. În câteva secunde s-au sculat cu toții. Când s-au văzut sănătoși, au ridicat brațele spre Cer și au îngenuncheat din nou, aplecându-se de trei ori, cu fruntea în țărână. A fost o rugă mută, de mulțumire, izvorâtă din adâncul sufletului lor, ca un vibrant și sublim omagiu adus Doctorului Ceresc.

Iisus era în picioare, cu surâsul vesel pe buze; în toată splendoarea frumuseții Lui cerești, învăluit în raza septicoloră a curcubeului. Un vânt ușor Îi adia părul și mantaua de pe umeri. În fața Lui, această mare de oameni, pe care privirea n-o cuprindea, cu brațele ridicate spre Cer, se înclina ritmic, cu fruntea la pământ, ca niște valuri uriașe, unduind înspumate spre zarea îndepărtată, fără sfârșit și fără țarm. O viziune magnifică, un spectacol grandios, de neînchipuit, imposibil de descris, dar de neuitat.

Apoi s-a sculat și s-a îndreptat direct spre mare. Frumusețea era că toată câmpia era un adevărat du-te-vino. Unii plecau, alții veneau. Iisus îi aștepta. Venind spre noi, îi deosebeam după îmbrăcăminte; erau romani, greci, macedoneni, galateeni, gali, celți, helveți, hispani, germani, nordici, sirieni, egipteni, asiro-caldeeni, fenicieni,

indieni, negri și un număr apreciabil de galbeni, numai bărbați ... câteva mii de oameni. Când au ajuns în fața lui Iisus, au îngenuncheat și un roman a vorbit:

– Doamne, noi am venit să Te vedem; acum credem că Tu ești Fiul lui Dumnezeu și vrem să ne botezăm!

Iisus le-a răspuns:

– Ați crezut, fiindcă ați văzut!

Și întorcându-se spre noi, a adăugat:

– Adevărat, adevărat zic vouă, fericiți vor fi cei ce vor crede, fără să vadă!

El a plecat înainte și noi după El. În drum, iudeii s-au oprit pe la casele lor și Iisus a sosit la Iordan numai cu noi, familiarii. Când am ajuns la Iordan, pescarii făcuseră pe mal vetre cu cărbuni aprinși și pusesea pește la fript. Iisus a plecat singur pe munte să se roage, iar noi cu bărbații familiari i-am băgat în Iordan și patru zile am tot botezat. Localnicii din vecinătate ne-au săturat cu pâine și de-ale mâncării. Care cum ieșea din Iordan, se așeza pe iarbă și era ospătat.

Iisus a apărut a doua zi între noi, învățându-i despre Dumnezeu și Împărăția Cerurilor. Tot botezând, am intrat în vorbă cu ei. Indienii, negrii și galbenii erau însoțiți de câte un bătrân înțelept de-al lor. M-am înțeles perfect cu ei în limba egipteană. Toți o știau – ceilalți vorbeau dialectul comun al Imperiului Roman. Acești trei înțelepți mi-au afirmat unanim același lucru: un oracol i-a anunțat că Fiul lui Dumnezeu s-a pogorât pe Pământ, în Iudeea, și că toți cei ce cred în El și se vor boteza vor merge în Cer cu El. Fiecare dintre ei a venit cu discipolii. De altfel, majoritatea bărbaților erau tineri. I-am întrebat în ce limbă au auzit vocea lui Dumnezeu și mi-au răspuns:

– Am auzit-o în limba noastră.

Noi și toți iudeii am auzit-o în limba aramaică, iar ei au auzit-o fiecare în limba lui. Mai mult, ei au auzit-o de două ori – o dată când a spus „L-am preaslăvit și-L voi mai preaslăvi!” – și încă o dată când toți bolnavii s-au sculat de jos, sănătoși.

Atunci au auzit aceeași voce zicând „Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru, Unic, Viu și Adevărat!”

Ei au întins brațele spre Cer împreună cu toți vindecații și s-au înclinat, în semn de recunoștință și mulțumire, de trei ori, cu fruntea la pământ. Au adăugat:

– Toată ființa noastră a fost zdruncinată și pe loc am crezut că este Unicul cel Atotputernic.

Iisus a stat cu noi o lună de zile, vestindu-le vestea cea bună a Împărăției Cerurilor. Ei au vrut să rămână cu El. Iisus a spus:

– Nu! Întoarceți-vă la casele voastre și spuneți tuturor ce ați văzut și ce ați auzit. Credeți în Dumnezeu și credeți în Mine, căci acolo unde sunteți voi, Eu voi fi întotdeauna în mijlocul vostru, căci nu îi părăsesc niciodată pe cei ce cred în Mine și se roagă Mie.

Ei au plecat botezați și fericiți că L-au văzut pe Fiul lui Dumnezeu. Iisus a plecat pe munte să se roage, familiarii s-au răspândit la casele lor, să-și ia merinde și am rămas apostolii și ucenicii. După ce ne-am rugat și I-am mulțumit lui Dumnezeu prin psalmi și cântece spirituale, am ținut sfat între noi. Cum stăteam lungit pe iarbă, între cei doi Simoni, Petru și Simon din Cana, am zis:

– Petru, ce-ai simțit când ai auzit vocea lui Dumnezeu?

Ei au spus în cor:

– Pulbere ne-am făcut!

Toma, ca ripostă la mania mea de medic, de a-i întreba pe toți ce-au simțit, m-a luat în primire:

– Și tu Sotirios, ce-ai simțit?

– Eu? Piatră m-am făcut.

El a râs în barbă. Natanael m-a consolât:

– Mângâie-te, Sotirios, că piatra e mai mult decât pulberea.

Iar Matei a reluat:

– Așa mi-am dat seama ce nimic e omul.

După o scurtă pauză, a vorbit și Ioan:

– Nimic, nimic, și totuși Dumnezeu iubește foarte mult acest nimic, deoarece a trimis pe Fiul Lui să-l scoată din întunericul satanei, la Lumina Lui.

Tiii! Ce salt frumos a făcut Ioan, direct în ezoterism (știința misterelor religioase), dar nu fiindcă la masă stă totdeauna cu capul pe pieptul lui Iisus, ci fiindcă e dotat cu darul celor puțini aleși, acela de a-L cunoaște și intui pe Dumnezeu mai mult decât noi toți, și de a simți cum în pieptul Fiului bate inima Tatălui. Nu degeaba este el favoritul lui Iisus. Ei dormeau duși, însă eu nu puteam dormi. A rămas puternic în mine vocea divină și, mai ales, ecoul care s-a plimbat deasupra întregii mulțimi.

M-a fulgerat un gând: cât de minunat Își manifestă Dumnezeu puterea Lui. Când L-a vindecat pe Manachen, un trăzneta a căzut pe craniul lui și un nor de foc s-a plimbat pe deasupra mulțimii înge-nuncheate, vindecând-o prin foc. Acum, deși erau de trei ori mai mulți oameni decât atunci, mulțimea a fost vindecată prin ecoul vocii Lui, care s-a plimbat deasupra mulțimii înge-nuncheate. De data aceasta, vindecarea s-a făcut prin sunet.

Se poate să fi dormit ceva timp. În zori, Andrei a tras de mine: „Sus, nimicule!” Avansând în sus pe malul Iordanului, Iisus a apărut în mijlocul nostru când am intrat în Samaria și ne-am oprit la Sihar. Aici erau mulți familiari.

Sunt două categorii de familiari. Unii care-I aud vocea și stau acasă văzându-și de treburile lor și ascultându-I învățătura prin vocea Lui (cazul lui Dionisios, Simon Leprosul și mulți alții), alții care-și iau nevasta și copiii, merinde în coș și pleacă după El, urmărindu-L pretutindeni, dornici să-I vadă totodată și fapta. Ambele categorii Îi aud vocea și sunt din cei vindecați de El, sau chemați de El. Dar cei care umblă după El sunt călăuziți de vocea Lui și știu unde să-L găsească – așa cum sunt și eu călăuzit.

La Sihar, am întâlnit familiari statornici, care imediat L-au invitat la ei. Cum s-a așezat pe scaun, în curte, toți copiii s-au adunat în jurul Lui, ca de obicei, cu jucării stricate. O femeie a venit cu bărbatul ei, purtând în brațe, într-un cearșaf, un copil. L-a așezat pe iarbă la câțiva pași de Iisus; nu i se vedea decât capul, fără vârstă, îmbătrânit și numai suferință, cu lacrimi și roaie pe obraji. Surâsul Lui vesel a devenit iubire – o caldă și imensă milă. I-a zis femeii:

– Dezvelește-l!

Când a dat la o parte cearșaful, doctorul din mine a tresărit și s-a speriat: un cap de vreo opt ani, un trunchi la fel, o burtă roșie și imensă, gata să plesnească. Stătea pe ea, iar mâinile și picioarele de nou-născut erau zvârlite în lături. Aveam în față nimic altceva decât un păianjen uriaș cu cap de om. Iisus i-a întins mâna. Într-un salt s-a sculat în picioarele, sănătoase și normale, și, așa gol cum era, a fugit drept în brațele Lui. Femeia a alergat și l-a acoperit cu cearșaful. O altă femeie i-a adus hăinuțe și l-a îmbrăcat. Era complet sănătos și perfect normal. Femeia și bărbatul au înge-nuncheat în fața lui Iisus, mulțumindu-I și L-au rugat să fie botezați.

Am întrebat-o pe femeie:

– Câți ani are?

– Șase ani.

Acum arăta potrivit vârstei lui.

– Cum îl cheamă?

– Ignatie, mi-a răspuns.

Un gând m-a fulgerat: când s-o face mare, copilul acesta care a stat în brațele lui Iisus va fi un adept zelos al Lui.

După ce s-au botezat, părinții au rămas printre familiari. După ce ne-am ospătat, Iisus a ieșit cu noi pe malul Iordanului, spre Galileea. Poposind într-un sat, toți oamenii l-au ieșit în cale, invitându-L în casele lor. Am intrat într-o curte. El s-a așezat pe o laviță – iar noi toți, împreună cu localnicii, stăteam jos pe iarbă, ca de obicei, în fața Lui.

Ne-a vorbit despre Împărăția Cerurilor.

– Împărăția Cerurilor este asemenea unui stăpân care a ieșit de dimineată să tocmească lucrători pentru via lui, s-a învoit cu ei, cu un dinar pe zi și i-a trimis să lucreze în via lui. Ieșind iară pe la ceasul al treilea, a văzut alții stând fără lucru în piață și le-a zis: „Mergeți și lucrați în via mea și vă voi plăti ce se cuvine!” Și s-au dus. A mai ieșit pe la ceasul al șaselea și al nouălea și a făcut la fel. Mergând apoi pe la ceasul al unsprezecelea, i-a găsit pe alții și le-a zis: „De ce stați aici, toată ziua, fără lucru?” Ei au răspuns: „Pentru că nimeni nu ne-a tocmit.” Iar el le-a zis: „Mergeți și voi în via mea și ce este drept veți primi!”

Făcându-se seară, stăpânul a zis intendentului său: „Cheamă lucrătorii și fă-le plata, începând cu cei din urmă, până la cei dintâi.” Venind cei de la ceasul al unsprezecelea, au primit câte un dinar și au venit și cei dintâi și au primit tot un dinar. Atunci, ei au cârtit împotriva stăpânului, zicând că cei din urmă au lucrat numai un ceas și le plătește la fel ca lor, care au dus greul și arșița zilei. Stăpânul a răspuns: „Prietene, eu nu-ți fac nedreptate, tu te-ai învoit cu mine pe un dinar. Ia ce este al tău și pleacă. Eu vreau să dau ultimului la fel cu tine. N-am voie să fac ce vreau, cu avutul meu? Ori te superi că eu sunt bun?”

Și Iisus a adăugat:

– Astfel, cei din urmă vor fi cei dintâi și cei dintâi vor fi cei din urmă, căci mulți sunt chemați, dar puțini aleși!

Ieșind din Betleem, ne-am întâlnit cu Iosif, venind de la Cezareea. I-am spus că eram uimit că de vreo lună de zile n-am mai văzut

bolnavi și demonizați veniți din Imperiu. Iosif mi-a povestit că a aflat la Cezareea că, după Paști, două corăbii romane, pline cu bolnavi și în special cu demonizați au pornit spre Cezareea. În larg, demonizații, cuprinși de furii, s-au luat la bătaie, s-au încheștat între ei, unul cu altul. Marinarii n-au izbutit să-i despartă și ambele corăbii s-au răsturnat, înecându-se vreo șase sute de oameni, bolnavi și demonizați, cu însoțitori cu tot. N-au scăpat decât marinarii, epuizați de înot, culeși de o corabie egipteană care venea la Roma. Imperiul a dat ordin administrației porturilor și patronilor de corăbii să nu mai primească nici un bolnav pe corabie. Cum nimeni nu se încumetă să pună bolnavii și demonizații în căruță și să plece cu ei de-a lungul Imperiului Roman, spre Palestina, lucrurile s-au liniștit de la sine.

Acum, că nu-L mai îmbulzesc așa de mulți bolnavi, Iisus vorbește mai mult și numai în pilde, despre o mulțime de lucruri. Pildele Lui, foarte simple, scurte, pătrunse de profunda înțelepciune divină, îmbibate de coloritul și parfumul Galileei și transmise oamenilor, vor rămâne în inimile lor de-a pururi.

Îndemnându-ne să ne rugăm și să veghem mereu, să nu ne pierdem niciodată răbdarea, Iisus ne-a spus o altă pildă:

„Într-un oraș locuia un judecător care nu se temea de Dumnezeu și nu-i păsa de nimeni. În același oraș trăia o văduvă, care venea mereu la el și-l ruga să-i facă dreptate față de dușmanul ei. Multă vreme el a refuzat. Pe urmă, și-a zis în sinea lui: „Deși de Dumnezeu nu mă tem și de oameni nu-mi pasă, fiindcă văduva asta mă plictisește, îi voi face dreptate, ca să nu mai vină să mă bată mereu la cap.”

Iisus a adăugat:

– Auziți ce zice judecătorul nedrept: „Oare Dumnezeu nu va face dreptate aleșilor Lui, care strigă la El zi și noapte?” Zic vouă: „Le va face imediat dreptate lor.” Însă când va veni Fiul Omului, va găsi El oare credință pe Pământ?

A doua zi, am traversat Nainul și Iisus s-a îndreptat cu noi spre muntele Taborului. Luând cu el pe Petru și pe cei doi Zebedei, s-a urcat pe munte. Ceilalți apostoli și cu noi am rămas cu familiarii, răspândiți prin curți. La un moment dat, l-am zărit pe orbul din naștere, care, după ce a recunoscut în Iisus pe Fiul lui Dumnezeu, nu se mai despărțea de El. Era mereu cu noi, știam că-l cheamă Isahar și ne cunoșteam din vedere.

Văzându-l stând singur la umbra unui dud, m-am așezat lângă el. L-am întrebat:

– Isahar, când Iisus ți-a uns ochii cu noroi, ce-ai simțit?

– Dintr-o dată pieptul mi-a luat foc, iar capul era ca și cum se prăjea pe jar. Am fugit să ajung mai repede la râul Siloam. Nevăzând și neorientându-mă, m-am lovit de un băiat:

– Hei, chiar nu vezi?

– Nu văd, i-am răspuns. Iisus mi-a uns ochii cu noroi și m-a trimis la râul Siloamului să mă spăl.

– Atunci ce cauți în partea asta? Hai să te duc eu.

M-a luat de mână și i-am zis:

– Să mă duci cât poți de repede.

După câțiva pași, s-a oprit:

– Ține-te de haina mea, că mâna ta mă frige. Ba ține-te de toiagul meu și fugi cât poți.

Când am ajuns, i-am zis:

– Bagă-mă cu capul în apă imediat.

Focul din piept s-a stins și capul s-a răcorit. M-am spălat pe față și pe ochi și am văzut lumina soarelui și pe băiat lângă mine. L-am luat în brațe și am plâns cu el. L-au podidit lacrimile și a izbucnit într-un hohot de plâns și el cu mine. Tu nu știi ce înseamnă să te naști în întuneric și patruzeci și patru de ani să nu vezi lumina soarelui, copacii, florile și nici pe mama care te-a născut! Tot întuneric și iar întuneric, să te lovească și să te batjocorească toți! M-am întors în căutarea lui Iisus și nu L-am mai găsit. M-am dus acasă, mi-am văzut mama și pe abbi (tata). Ea, când m-a văzut, m-a luat în brațe, cât sunt de bătrân și de mare, și nu mai contenea să spună, plină de bucurie:

– Isahar al meu, Isahar al meu vede. Laudă lui Dumnezeu pentru minunea Lui cea mare și sfântă. Eu și cu abbi am crezut întotdeauna că din păcatele noastre te-ai născut orb. Acum, că Dumnezeu ne-a ridicat această povară, glorie numelui Lui cel Sfânt. O să ducem ofrandă la templu.

Atunci a sosit un trimis al Sinedriului, care mi-a cerut să merg la ei. Când am ajuns, au început să vorbească între ei:

– Țăsta e cerșetorul orb?

Unii ziceau: „Seamănă cu el.” Alții: „Nu este el.”

Le-am răspuns:

– Eu sunt, ce vreți de la mine?

– Cum de ți s-au deschis ochii?

– Omul care se numește Iisus a făcut noroi, mi-a uns ochii și mi-a zis: „Du-te la râul Siloamului și spală-te!” M-am dus, m-am spălat și mi-am căpătat vederea.

– Unde e omul ăsta?

– Nu știu.

Unii au zis:

– Omul ăsta nu vine de la Dumnezeu, că nu ține Sabatul.

Alții:

– Cum poate un păcătos să facă asemenea minuni?

Și se certau între ei. M-au întrebat:

– Tu ce zici de El? Este un profet?

N-au crezut, până ce n-au vorbit cu părinții mei.

– Țăsta e fiul vostru care s-a născut orb?

– El este și s-a născut orb, dar nu știm cum și-a căpătat vederea, întrebați-l pe el, singur vă poate spune.

Au răspuns așa, pentru că le era frică că-i dau afară din sinagogă. M-au chemat a doua oară.

– Slavă lui Dumnezeu; noi știm că omul ăsta e un păcătos.

– Eu știu doar un singur lucru: că am fost orb și acum văd.

– Ce ți-a făcut?

– Doar v-am spus. De ce vreți să mai auziți încă o dată? Vreți să vă faceți ucenicii Lui?

M-au înjurat.

– Tu ești ucenicul Lui. Noi suntem ai lui Moise. Noi știm că Dumnezeu a vorbit lui Moise, dar acesta nu știm de unde este.

– E de mirare că voi nu știți cine este – și totuși, El mi-a deschis ochii.

– Niciodată nu s-a întâmplat că cineva să deschidă ochii unui orb din naștere.

– Dacă omul ăsta nu venea de la Dumnezeu, nu putea să-mi dea vederea.

S-au infuriat și mi-au strigat:

– Tu ești născut din păcate și ne înveți pe noi?

M-au gonit, amenințându-mă:

– Vai de tine dacă te prindem la templu sau în sinagogă!

M-am întâlnit pe urmă cu Domnul meu, Iisus, și nu mă mai despart de El până mor. Sinedriul Îl urăște foarte mult.

L-am întrebat:

– De ce?

– Știu eu? Poate fiindcă e un bărbat așa de luminos și frumos, că face lucruri pe care ei nu pot să le facă, sau fiindcă El știe ce este în inima lor și le spune tot, pe față. Asta nu le place deloc. Vor să-L dea pe mâna guvernatorului, să-L omoare.

Pe înserate, s-a lăsat frig. Fiind la poalele muntelui, e mai rece. Lumea ne-a invitat prin case, ne-a ospătat și ne-a adăpostit peste noapte. În partea asta a Galileii locuiesc foarte mulți familiari. A doua zi dimineață, după ce a coborât de pe munte, lui Iisus I-a ieșit multă lume în întâmpinare, să-L salute. Din mulțime s-a desprins un om, care, căzând în genunchi în fața Lui, a zis:

– Doamne, fie-Ți milă de fiul meu, mut și surd, care are demon. Oriunde îl apucă, îl zguduie, îl umple de spume, se înnește, scrâșnește din dinți. De multe ori l-a aruncat în apă sau foc. M-am rugat de apostolii Tăi și n-au putut să-l vindece.

Iisus a zis:

– O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi îngădui? Adu-l la mine pe fiul tău.

Văzând mulțimea alergând spre El, Iisus a zis:

– Demon mut și surd, îți poruncesc: „Ieși afară din el și să nu mai intri!”

Trântindu-se și zvârcolindu-se, a țâșnit din gura lui o gânganie neagră și scârboasă, care, mirosea urât și lăsa bale pe pământ și a dispărut. Copilul a rămas ca mort. Mulți ziceau că a murit. Iisus l-a apucat de mână și l-a sculat în picioare. Intrând cu noi într-o casă, Toma l-a întrebat:

– Pentru ce noi n-am putut să dăm demonul afară?

Iisus a răspuns:

– Asemenea demon nu iese decât prin post și rugăciune.

Ieșind din Nazaret, traversând iarăși Nainul, la intrarea în Endor, nu știu cum am călcat și m-am înțepat într-un spin târător. Nenorocit spin, fără floare, fără frunză, numai niște nuiele elastice, pline cu spini tari foarte ascuțiți, care se întind în tot pietrișul și bolovănișul drumurilor și șanțurilor. Nici nu-l observi, că ți-a și intrat în călcâi. Ce

dureros e! Imediat călcâiul s-a umflat și s-a înnegrit, parcă ar fi fost otrăvit. Ion Marcu mi-a povestit:

– Tu n-ai văzut că abbi (tata) târaie piciorul drept? La douăzeci de ani s-a înțepat într-un spin târător. Un doctor, ca să-l scoată, i-a tăiat tot călcâiul. Piciorul se umflase și se înnegrise până la genunchi. Risca să-i taie piciorul. Altă posibilitate de scoatere a spinului nu este decât cu călcâi cu tot și este îngrozitor de dureros.

Am rămas în urmă de tot, târâind piciorul, sprijinindu-mă de Ion Marcu. Aveam de mers mult până la Ierusalim! Ne-a apucat noaptea la marginea Endorului. Nu era frig. Am udat un colț al mantalei într-un râu, mi-am învelit piciorul, sperând să mai calmez durerea, ne-am învelit în mantalele noastre și ne-am culcat în iarba deasă, sub un copac. Iisus cu ceilalți străbătea Endorul și era departe. Noi am rămas mult în urmă. Ion Marcu dormea dus. Durerea arzătoare mă mistuia, simțeam piciorul greu ca un bolovan.

Când s-a făcut ziua, văzându-l roșu și umflat până la genunchi, nu-mi venea să cred. Ion Marcu s-a speriat. Într-un sat, dincolo de Endor, lângă Șumeu, avea un coleg. Tatăl lui lucra sandale. S-a dus să aducă oameni cu un pat să mă ducă la colegul lui, că nu puteam să pun deloc piciorul în pământ. Ion Marcu a plecat, timpul trecea încet, durerea era foarte mare, iar febra mi-a cuprins tot corpul. În aer se pregătea o furtună. În depărtare se auzeau fulgere și tunete. S-a lăsat întunericul negru și o ploaie rece și iute mă biciuia. Tot auzind vocea lui Iisus, știam că ei au poposit la Betsean. În disperarea mea, mi-am adus aminte de una din frumoasele Lui pilde:

„Un păstor avea o sută de oi. Una din ele s-a rătăcit și el a lăsat cele nouăzeci și nouă de oi la pășune și s-a dus în căutarea celei rătăcite. Găsind-o, a pus-o pe umeri și s-a întors fericit cu ea la turmă.” Atunci mi-am luat piciorul în brațe și plângând, am zis:

– Doamne Iisuse, eu sunt oaia rătăcită. M-au rătăcit de Tine păcatele mele cele mari și multe.

Într-o clipă a apărut lângă mine, luminos și statuar. Toată persoana Lui era învăluită într-o lumină albă, foarte strălucitoare, care lumina ca o splendidă torță vie. Mi-a zis:

– Ești doctor și te-a doborât la pământ un singur spin? Dar să ai patruzeci și doi de spini înfiți în capul tău! Ridică-te!

El a dispărut, iar eu m-am ridicat cu piciorul complet sănă-

tos, și am fugit prin întuneric și ploaie. La prima casă luminată din Endor am nimerit la niște familiari, care m-au ospătat, mi-au dat haine uscate și un culcuș pentru dormit. Le-am povestit pățania cu piciorul și cum m-a vindecat Iisus. M-am uitat la picior, l-am pipăit, parcă n-avusese absolut nimic: nici durere, nici urmă de spin, era la fel ca celălalt. N-am putut să dorm deloc, întrucât eram încă extaziat de apariția Lui luminoasă.

Originea Lui divină mi-a rămas întipărită în suflet până la moarte. A doua zi, mulțumind gazdelor, am plecat în căutarea lui Iisus. Pe drum m-am întâlnit cu Ion Marcu și cu doi oameni cu un pat. Veneau în căutarea mea. Le-am spus că Iisus m-a vindecat; i-am condus la ei acasă și mulțumindu-le, am plecat mai departe. I-am ajuns tocmai când traversau Iordanul la Pella, căci samaritenii n-au vrut să-L lase să treacă spre Ierusalim prin țara lor. Coborând pe malul Iordanului, spre Ghilead și Betabara, a luat lângă El apostolii și ucenicii și le-a zis:

Fiul Omului va fi osândit la moarte de mai marii preoților și ai cărturarilor. Îl vor da în mâna păgânilor, care-L vor răstigni – dar a treia zi va învia.

Ei n-au înțeles aceste cuvinte și le era teamă să-L întrebe. De data aceasta, eu am auzit și înțeles perfect, picioarele mi s-au tăiat și n-am mai putut merge. Ion Marcu plecase la Ierusalim, la școală, și eu, singur, am căzut ca trăznit, în urma tuturor, jos pe iarbă. Corpul meu refuza orice mișcare, mă înecam în valuri de gânduri și nu găseam nici o soluție de ieșire la liman. Mă obseda întrebarea: „Aș fi eu în stare să-L văd, aproape gol, răstignit pe cruce? Nu, categoric nu. Dar oare ce aș putea face pentru El?”

Mi-am lăsat mâncarea pe masă, la Roma, și am venit după El, ca să nu fac nimic pentru El? Asta nu pot s-o cred. Fericirea pe care mi-a dat-o El nu mi-a mai dat-o nimeni. Eu aș vrea să mor cu această fericire. Ce-ar fi să-L rog să mor în locul Lui? Cu acest gând, spre ziua, am ațipit și m-am trezit acoperit de rouă. Soarele era deja sus, gândul m-a liniștit și mi-a dat putere. Sculându-mă în picioare, înaintea mea se vedea o răspântie de drumuri și o fântână în mijlocul ei. Cu apa dintr-o găleată m-am spălat pe mâini și pe față și m-am rezemat de fântână, nehotărât încotro s-o iau. Vocea nu se auzea nicăieri. Deodată l-am simțit prezența și iată-L lângă mine:

– Ce te frământă, Sotirios?

– Ah! Doamne, pentru ce o jertfă atât de prețioasă și sfântă? Este necesar ca Fiul lui Dumnezeu să fie jertfit?

Privirea Lui mi-a pătruns întreaga ființă.

– Sotirios, s-o luăm de la început: Păcatul primordial al femeii a fost comis în Cer. Potrivit justiției divine, el trebuie ispășit sau în Cer, sau de o persoană din Cer. Or, în Cer nu există păcat și nici ispășire. Pretutindenii domnește o ordine sfântă, deci trebuia ca o persoană din Cer să coboare pe Pământ, să ispășească acest păcat. Ca și moartea, acest păcat a fost transmisibil și la ora actuală toată lumea este înglobată în el. Atunci, Eu M-am oferit de bunăvoie să iau asupra-mi acest păcat și să-l ispășesc prin jertfa trupului Meu, pe cruce, o dată pentru totdeauna și pentru toată rasa umană – pentru ca astfel justiția divină să fie satisfăcută și să ridic această povară de pe umerii întregii umanității.

– Doamne, Tu ești Unicul Fiu al lui Dumnezeu, Tu ești numai lumină și iubire, Tu ești Sfânt și fără păcat. Eu sunt un bulgăre păcătos de țărână. Lasă-mă să mor în locul Tău!

Iisus a fost puternic impresionat. Un strop de lacrimă l-a apărut la coada ochiului stâng ... m-a privit adânc ... lung ... încet ... Într-un târziu, mi-a zis:

– Nu se poate, Sotirios. Cum vrei tu să se îplinească Scrierile Sfinte, dacă Eu nu fac voia Tatălui Meu? Tu ai să mori pentru Mine, la timpul tău. Acum este timpul Meu și crucea Mea. Eu n-o dau nimănu. Totodată, Dumnezeu are în vedere să acorde omului Sfîntenia, adoptându-l.

– Doamne, ce trebuie să facă omul ca să merite filiația divină?

– În primul rând, să creadă în existența lui Dumnezeu, că El îi răsplătește pe toți cei care-L caută. Pe urmă, să facă voia Lui, care este să creadă toți în Mine. Celor ce cred în Mine, Eu le zic: „Pocățiți-vă, botezați-vă, ca Dumnezeu să vă ierte toate păcatele personale, să deveniți o nouă ființă și parte a Bisericii Mele pe Pământ”. Apoi, fiecare din voi să-și ia crucea lui și să-Mi urneze Mie, ca să fie frate cu Mine, în Cer și fiu prin adopțiune al lui Dumnezeu și moștenitor al Împărăției Cerurilor.

Dumnezeu vrea ca, până la împlinirea vremii Pământului, toți oamenii să devină copiii Lui. Ce înseamnă împlinirea vremii? Adică timpul hotărât de Dumnezeu, când Pământul cu toți necredincioșii și indiferenții lui, cu toate comorile lui și cu tot ce conține el va fi mis-

tuit de foc. Primul Pământ a fost înghițit de apă, acest al doilea Pământ va fi mistuit de foc. Eu și cu frații mei vom locui al treilea Pământ, Pământul adevărului și al justiției divine. Închipuirea omului nu poate cuprinde ce fericire a pregătit Dumnezeu pentru copiii Lui. În iubirea Lui cea mare pentru om, Dumnezeu însuși a coborât în Mine pe Pământ, să facă pace între El și om. Prin jertfa Mea, i se redeschide omului Cerul, adevărata lui patrie și locuință, în care a fost așezat când a fost creat. Ai înțeles tu toate acestea?

– Da, Doamne.

– Atunci păstrează-le pe toate în inima ta, până la moartea Mea. După moartea Mea, să spui tuturor oamenilor că Eu am murit pentru ei toți și că toți sunt obligați să trăiască pentru Mine și să-Mi urmeze Mie, ca să fie frați cu Mine și copii adoptivi ai lui Dumnezeu.

Acaparat fiind de cuvintele lui Iisus, nici n-am băgat de seamă că El plecase de lângă fântână – și eu cu El. Acum mergeam încet pe drum lângă El, urmați fiind de apostoli, ucenici și familiari și de o mulțime de lume. Așa am ajuns la Betabara. Imediat a fost invitat într-o casă cu cinci oameni. Copiii din toate casele au ieșit în calea Lui, cu doleanțele lor. Nici nu terminase cu copiii, că a și fost înconjurat de o mulțime de cărturari și farisei, veniți din Ierusalim.

Văzându-i, li s-a adresat:

„Un om avea doi fii. A zis celui dintâi: *Mergi și lucrează azi în vie*. El a răspuns: *Nu vreau!* Dar răzgândindu-se, s-a dus.

L-a întrebat și pe celălalt, zicându-i la fel. Acesta i-a răspuns: *Mă duc, Doamne – și nu s-a dus.*”

– Care dintre cei doi a făcut voia tatălui lor?

– Primul!, au răspuns ei.

– Adevăr vă zic Eu vouă, vameșii și desfrânatele vor merge înaintea voastră în Împărăția Cerurilor, căci Ioan a venit și n-ați crezut în el; vameșii și desfrânatele au crezut. Voi n-ați avut nici măcar regretul care să vă facă să credeți măcar la urmă în El!

Ei au plecat așa cum au venit, negri de ură. În timpul cinei, Petru L-a întrebat:

– Doamne, de câte ori să iert fratelui meu, când îmi greșeste de șapte ori?

Iisus i-a răspuns:

– Eu nu-ți zic de șapte ori, ci de șaptezeci de ori câte șapte.

De aceea, Împărăția Cerurilor este asemenea unui împărat care a vrut să se socotească cu slugile lui. I-au adus unul care datora zece mii de talanți, dar neavând cu ce să plătească, stăpânul a poruncit să fie vândut împreună cu femeia și copiii lui și datoria să fie achitată. Servitorul a căzut cu fața la pământ și se ruga, zicând: „Doamne, ai răbdare cu mine și-ți voi plăti tot!” Stăpânului i-a fost milă de el și i-a iertat datoria. Când a ieșit de la stăpânul lui, a întâlnit pe unul care-i datora o sută de dinari. Văzându-l, l-a strâns de gât, zicându-i: „Plătește-mi ce ești dator!” Omul a îngenuncheat în fața lui și l-a rugat să aibă răbdare cu el, că-i va plăti tot. Dar el n-a vrut și l-a aruncat în închisoare, până ce-i va plăti ce-i datora.

Ceilalți servitori, văzând cele întâmplate, au fost foarte întristați și i-au povestit stăpânului. Stăpânul a chemat pe servitorul căruia îi iertase datoria și i-a zis: „Slugă rea, eu ți-am iertat toată datoria fiindcă m-ai rugat. Oare nu trebuia să ai și tu milă de el, cum am avut eu de tine?” Înfuriat, stăpânul l-a dat pe mâna călăilor, până ce-i va plăti toată datoria. La fel vă va face vouă Tatăl meu cel Ceresc, dacă fiecare dintre voi nu va ierta din toată inima pe fratele lui.

A doua zi, traversând Iordanul, ne-am îndreptat spre Ierihon.

Pe drum, ne-a spus o altă pildă despre Împărăția Cerurilor: „Împărăția Cerurilor se aseamănă cu zece fecioare, care, luând candelilele, au ieșit în întâmpinarea mirelui. Cinci dintre ele erau înțelepte, iar cinci nechibzuite, căci luându-și candelilele, n-au luat ulei de-ajuns cu ele. Cele înțelepte au luat cu ele ulei în vase. Mirele întârziind, ele toate au adormit. La miezul nopții, un strigăt le-a deșteptat: „Ieșiți în întâmpinarea mirelui!” Toate s-au deșteptat, pregătind candelilele. Cele nechibzuite au zis celor înțelepte: „Dați-ne din uleiul vostru, că ni se sting candelilele”. Cele înțelepte au răspuns: „Nici gând, pentru că n-o să ajungă nici pentru noi și nici pentru voi. Duceți-vă la cei care vând și cumpărați-vă”. În lipsa lor, a venit mirele și cele înțelepte au intrat cu el la nuntă și ușa s-a închis. Sosind, cele nechibzuite, au zis: „Doamne, deschide-ne!” El le-a răspuns: „Adevăr vă zic Eu vouă, nu vă cunosc!” Deci vegheați, că nu știți ziua când va veni Fiul Omului!

La intrarea în Ierihon, L-a întâmpinat mulțime de farisei, invitându-L la ei la masă. Pe drum, mă întrebam la care dintre ei va intra. A intrat la cel din urmă. Când ședeam la masă, ne-a spus următoarea pildă: „Era un om bogat, îmbrăcat în haine frumoase, foarte scumpe,

și care ducea o viață veselă și fericită. La poarta lui zăcea un om sărac, numit Lazăr, plin de răni, pe care le lingeau căinii. El ar fi fost fericit să se sature cu resturile care cădeau de la masa bogatului. Lazăr a murit și a fost dus de îngeri în sânul lui Avraam. A murit și bogatul și a fost și el îngropat. În timp ce se chinuia cumplit în infern, bogatul, ridicându-și ochii, l-a văzut pe Avraam și, la sânul lui, pe Lazăr. Atunci, el a strigat: „Tată Avraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazăr să-și bage în apă vârful degetului ca să-mi răcorească limba, căci sufăr cumplit în flacăra asta.

Avraam i-a răspuns: „Adu-ți aminte că pe Pământ tu ai dus viața fericită și Lazăr a dus-o numai în suferință și chin. Aici tu suferi, iar el e mângâiat. Afară de asta, între noi și voi este o prăpastie mare și nu se poate trece de la noi la voi și de la voi la noi.”

Atunci, bogatul a strigat: „Tată Avraame, trimite pe Lazăr acasă la tatăl meu, căci am cinci frați, să le spună ce să facă pentru ca să nu vină și ei în acest loc de chin.”

Avraam i-a răspuns:

„Îl au pe Moise și pe profeți. Să asculte de ei.”

„Tată Avraame, numai dacă vreunul din morți se duce la ei și le spune, numai așa se vor pocăi.”

Avraam a răspuns: „Dacă nu ascultă de Moise și de profeți, nu vor fi înduplecați de un mort înviat!”

Mergând spre Ierusalim, Iisus a luat la o parte pe apostoli și ucenici și ne-a zis:

– Iată, mergem la Ierusalim și Fiul Omului va fi prins de mai marii preoților și cărturarilor, și-L vor osândi la moarte, Îl vor da în mâna păgânilor, care-L vor batjocori, Îl vor scuipa, Îl vor biciui, Îl vor răstigni și a treia zi va învia.

Am tresărit așa de tare, că mi s-a părut că inima mi-a stat pe loc. Mi-am zis imediat: „Hotărârea Lui este luată și n-o s-o schimbe niciodată, pentru că El face voia Tatălui, iar Voia Tatălui este de neînduplecat. Deci, Sotirios, trebuie să fii permanent lângă El, ca să-L fii cumva de folos, ajutându-L, că altă cale nu-i. Dar pentru asta, trebuie să fii tare și stăpân pe nervii tăi. Să-L vezi răstignit pe cruce nu va fi ceva ușor de suportat. Zic asta pentru mine ... dar pentru El?”

Am în lădiță, păstrată pentru momentele grele ale bolnavilor, o sticlută fermecată; numai cu o înghițitură îți faci nervi de stâncă pen-

tru douăsprezece ore. Lui nu pot să-L ofer, dar niciodată n-am crezut că am să uzez chiar eu de ea. De data aceasta am să apelez copios la ea; ori crăp, ori mă prostesc, numai cârpă să nu mă fac, atunci când va avea nevoie de mine. Isahar mi-a suflat:

– După Paște, Sinedriul a hotărât să-L dea pe mâna guvernatorului.

Coborând muntele Măslinilor și apropiindu-se de Ierusalim, a trimis doi ucenici, zicându-le:

– Intrând în satul dinaintea voastră, veți găsi la o poartă un mânz de asin legat, pe care n-a șezut încă nimeni. Aduceți-Mi-l! Dacă cineva vă oprește, spuneți că „Domnul are nevoie de el!” și vă va lăsa să-l luați.

Și, aducând mânzul, au pus hainele pe El și Iisus S-a așezat deasupra. Mulți întindeau mantalele pe jos, ca Iisus să treacă pe ele, și rupeau ramuri de palmier și diverși copaci și mergeau în alai mare, înainte și după El. O melodie armonioasă, ca un ecou îndepărtat, s-a coborât din văzduh; parcă tot Cerul cânta. Copiii familiarilor au prins-o imediat și au început să cânte – și noi după ei:

«*Osanna, fiul lui David, Osanna. Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Osanna întru cei de Sus. Binecuvântată este Împărăția viitoare a părintelui nostru David; Osanna întru cei de Sus. Binecuvântat este Împăratul lui Israel, care vine în numele Domnului, pace în Cer și mărire în cele de sus.*»

Osanna, Osanna, acest Osanna a unit Cerul cu Pământul într-o singură melodie cerească.

Paștele se apropia și o mulțime de iudei, veniți din toate colțurile lumii, ne-au întâmpinat, preaslăvind-L pe Iisus.

Toți întrebau:

– Cine este?

Cei dinaintea alaiului răspundeau:

– Este profetul Iisus din Nazaretul Galileei.

Intrând în templu, a dat afară pe cei care vindeau și cum-părau acolo, pe schimbătorii de bani și pe cei care vindeau miei și porumbei, zicându-le: „Scrie este: Casa Mea, casă de rugăciuni va fi, iar voi ați făcut din ea o peșteră de tâlhari”.

Făcându-se noapte, a mers cu noi la Betania. A doua zi, întorcându-se la Ierusalim, I s-a făcut foame. A dat în cale de un smo-

chin, dar, nefiind sezonul fructelor, pomul n-avea decât frunze.

Iisus a zis:

– Rod din tine să nu se facă în veci!

Îndată, smochinul s-a uscat. Toți au rămas foarte uimiți. Într-o clipă s-a uscat! Văzând mirarea noastră, a zis:

– Adevăr vă zic vouă: Dacă veți avea credință și nu vă veți îndoii, orice veți cere, rugându-vă și crezând, veți primi.

Intrând iarăși în templu, L-au înconjurat toți doctorii, cărturarii, fariseii și bătrânii lui Israel. Văzându-i, El le-a spus următoarea pildă: Un om a sădit o vie, a împrejmuit-o cu gard, i-a făcut teasc și turn, a lăsat-o în seama lucrătorilor și a plecat departe. La recoltă, a trimis servitorii săi la lucrătorii viei, să-i dea partea ce i se cuvine din rod. Lucrătorii viei, pe un servitor l-au bătut, pe altul l-au ucis, iar pe unul l-au lapidat. Atunci a trimis mai mulți servitori, care au fost tratați la fel ca cei dintâi. La urmă, a trimis la ei pe însuși fiul lui, zicându-și: „Vor avea respect pentru fiul meu”. Lucrătorii, văzându-l și-au zis: „Iată moștenitorul, hai să-l ucidem, ca să ne rămână moștenirea”. L-au dat afară din vie și l-au ucis. Întrebându-i pe cei ce-L ascultau, le-a zis:

– Ce le va face stăpânul viei acestor lucrători, când va veni?

Ei au răspuns:

– Îi va pierde și via o va da altor lucrători, care-i vor da roadele cuvenite. Ei n-au înțeles că a vorbit despre ei. Atunci Iisus le-a adăugat:

– N-ați citit în Scripturi?

Piatra pe care au aruncat-o zidarii a fost făcută pentru capul unghiului. De la Domnul este ea și e minunată în ochii noștri. De aceea, zic vouă, Împărăția lui Dumnezeu se va lua de la voi și va fi dată unora care vor da roadele ei. Acela care va cădea pe această piatră va fi sfărâmat și acela pe care ea va cădea, va fi spulberat.

Abia acum au înțeles că Iisus vorbise de ei. Și au vrut să-L prindă, dar s-au temut de mulțimea care vedea în El un profet. Au plecat furioși și negri de ură.

La ieșirea din templu, L-a oprit un grup de farisei și scribini, veniți după El.

– Învățătorule, cum să facem voia lui Dumnezeu?

– Voia lui Dumnezeu este să credeți în Cel pe care El L-a trimis.

– Ce minune faci Tu, ca să credem în Tine?

– Dărâmați acest templu și în trei zile îl voi rezidi.

Între timp, s-au adunat mai mulți farisei și cărturari.

Ei l-au zis:

– A trebuit patruzeci și șase de ani ca să se zidească acest templu și au lucrat la ei mii de oameni și Tu singur poți să-l rezidești în trei zile? Cine te crezi Tu?

Și cu toții au luat pietre să-L omoare. Iisus a dispărut din mijlocul lor. El le-a vorbit simbolic. Nu s-a referit la templul lui Solomon, clădit din blocuri de marmură și cu acoperișul de aur, ci la corpul Lui. De fapt, le-a zis „Omorâți-Mi corpul, și în trei zile îl voi învia”. Ei au înțeles ad litteram și au luat pietre să-L omoare. Iisus a apărut înaintea noastră. După ce am trecut Iordanul la Pella, a străbătut toată partea cealaltă a Iordanului, învățând și vizitând toate orașele și satele prin care mai trecuse, vestind Evanghelia Lui. Ajungând la Cezareea lui Filip, am coborât de cealaltă parte a Iordanului, în Galileea. Am avut impresia că făcea drumul de adio prin Galileea, străbătând toate orașele și satele ei.

La Capernaum, a intrat în casa Lui și ne-a vorbit despre Judecata din urmă. Tot Capernaumul se adunase la poarta Sa.

– Când Fiul Omului va veni în mărirea Sa, cu toți îngerii după El, și va sta pe tronul mării Lui, vor fi adunate înaintea Lui toate neamurile Pământului. El le va despărți, cum desparte păstorul oile de capre, punând oile la dreapta și caprele la stânga. Atunci voi zice celor din dreapta mea: „Veniți, binecuvântații Tatălui Meu și moșteniți Împărăția hotărâtă vouă, încă de la întemeierea lumii; căci flămând am fost și M-ați săturat, însetat am fost și Mi-ați dat de băut, străin am fost și M-ați primit, gol am fost și M-ați îmbrăcat, bolnav am fost și M-ați cercetat, în închisoare am fost și ați venit să Mă vedeți”. Atunci vor răspunde cei din dreapta: „Doamne, când Te-am văzut noi flămând și Te-am săturat, sau însetat și Ți-am dat să bei, când Te-am văzut străin și Te-am îmbrăcat, sau Te-am văzut bolnav și în închisoare și am venit la Tine?” Le voi răspunde: „În adevăr, de câte ori ați făcut aceste lucruri unuia dintre frații Mei care erau în nevoie, Mie Mi-ați făcut”.

Și voi zice celor de-a stânga: „Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care a fost pregătit pentru diavol și îngerii lui; căci flămând am fost și nu Mi-ați dat să mănânc, însetat am fost și

nu Mi-ați dat să beau, străin am fost și nu M-ați primit, gol am fost și nu M-ați îmbrăcat, bolnav și în închisoare am fost și nu M-ați cercetat.”

Atunci vor zice ei: „Doamne, când Te-am văzut noi flămând, ori însetat, ori străin, ori gol, ori bolnav, ori în închisoare și nu Ți-am slujit?” Adevăr vă zic vouă, întrucât n-ați făcut nici unuia dintre frații Mei care sunt în nevoie, nici Mie nu Mi-ați făcut!” Și se vor duce aceștia la osândă veșnică, iar cei drepti la viață veșnică.

Ieșind din Capernaum, familiarii se opreau toți pe la casele lor, să se pregătească pentru sărbătoarea Paștelui, așa că toți Îl primeau cu toată dragostea în casa lor, iar numărul celor care-L urmau se micșora. Când am traversat din nou Iordanul la Gadara, să trecem apoi în Iudeea, L-a întâmpinat un om din Betania, trimis de Maria și Marta. anunțându-l că Lazăr e bolnav.

Iisus a răspuns:

– Boala asta nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca Fiul lui Dumnezeu să fie slăvit prin ea.

Deci, după ce a auzit că Lazăr e bolnav, a mai stat două zile la Pella și apoi a zis apostolilor:

– Să mergem în Iudeea.

– Doamne, iudeii voiau să Te ucidă și Tu mergi în Iudeea?

El a răspuns:

– Nu sunt douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă cineva merge ziua, nu se împiedică de nimic, pentru că vede lumina acestei lumi; dacă umblă cineva noaptea, se împiedică, pentru că lumina nu este în el. Apoi a adăugat: Lazăr, prietenul nostru, doarme, dar merg să-l deșept din somn. Apostolii l-au răspuns:

– Doamne, dacă doarme, va fi scăpat?

Iisus a vorbit de moartea lui Lazăr și nu de adormirea prin somn. Atunci le-a vorbit pe față:

– Lazăr a murit. Mă bucur pentru voi, ca să credeți că n-am fost acolo. Hai să mergem la el. Betania fiind aproape de Ierusalim, mulți iudei din Ierusalim veniseră la cele două surori să le consoleze.

Iisus, ajungând în Betania, află că Lazăr era deja de patru zile îngropat. Marta L-a întâmpinat și l-a zis:

– Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit, dar știu că Dumnezeu Ți va da tot ce vei cere de la El.

Iisus i-a răspuns:

– Fratele tău va învia.

– Știu, l-a zis Marta, la Învierea din Ziua de Apoi.

Iisus a adăugat:

– Eu sunt Învierea și Viața. Cine crede în Mine va fi viu, chiar de va fi murit, și oricine care este viu și crede în Mine nu va muri în veci. Crezi tu asta?

Ea a răspuns:

– Da, Doamne, eu cred că Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care trebuia să vină în lume.

Plecând, a chemat-o pe Maria și i-a șoptit:

– Învățătorul este aici și te cheamă.

Maria a venit repede și, plângând, a căzut la picioarele Lui:

– Doamne, dacă Tu ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.

Iudeii care veniseră s-o consoleze, au urmat-o. Văzându-i plângând, pe ea și pe iudeii care o urmaseră, Iisus a fost foarte impresionat. Cu lacrimi în ochi, a întrebat:

– Unde l-ați pus?

l-au răspuns:

– Doamne, vino și vezi.

Era îngropat într-o peșteră, un fel de firidă îngustă în stâncă, și era pus în picioare. O lespede era la gura peșterii.

Iisus a zis:

– Luați piatra.

Marta s-a repezit să spună:

– Doamne, miroase, că e îngropat de patru zile.

El i-a răspuns:

– Nu ți-am spus că, dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?

Îndepărtând lespede, e drept, cam mirosea. Iisus, ridicând ochii spre Cer, a zis:

– Tată, Ți mulțumesc că M-ai ascultat. Eu știu că Tu totdeauna Mă ascuți. Am vorbit însă pentru mulțimea care Mă înconjoară, ca să creadă că Tu M-ai trimis.

Zicând acestea, a strigat cu glas tare:

– Lazăre, vino afară!

Și mortul a ieșit încet afară, cu picioarele și mâinile legate cu fâșii de cârpă și cu capul înfășurat într-un prosop.

Iisus a adăugat:

– Dezlegați-l și lăsați-l să meargă.

Iudeii, văzând cele întâmplare, majoritatea au crezut în El. Coborând apoi muntele Măslinilor, a intrat cu noi în grădina Ghetsemani. Mai erau câteva zile până la Paști. Familiarii și majoritatea ucenicilor se retrăseseră pe la casele sau la familiile lor, să serbeze Paștele. Mai rămăsesem în jurul Lui cei doisprezece apostoli, numai doisprezece ucenici, familiarii și Isahar. S-a așezat cu noi, la locul obișnuit. Toți eram triști și aveam inimile grele.

– Copii, pentru puțin timp mai sunt cu voi. Mă veți căuta, dar unde mă duc Eu, voi nu puteți veni. Poruncă nouă vă dau, ca să vă iubiți unul pe altul, după cum v-am iubit Eu. Așa va cunoaște lumea că sunteți ucenicii Mei, dacă vă veți iubi unii pe alții. Să nu vă speriați, credeți în Dumnezeu și credeți în Mine. În casa Tatălui Meu multe lăcașuri sunt, Mă duc să vă pregătesc un loc și, după ce Mă voi fi dus și vă voi fi pregătit un loc, iarăși voi veni și vă voi lua la Mine, pentru ca, acolo unde sunt Eu, să fiți și voi. Știți și calea unde Mă duc.

Toma a zis:

– Doamne, nu știm unde Te duci și nu știm calea.

Iisus a zis:

– Eu sunt Calea, Adevărul și Viața, nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-l atrage Tatăl la Mine și nimeni nu poate veni la Tatăl, decât prin Mine. Eu sunt Adevărata Cale și Adevărata Viață. Voi Mă cunoașteți pe Mine și cunoașteți și pe Tatăl, M-ați văzut pe Mine și L-ați văzut și pe Tatăl.

Filip I-a zis:

– Doamne, arată-ne pe Tatăl și ne e de-ajuns.

Iisus i-a răspuns:

– Filipe, Eu sunt de atâta vreme cu voi și tu nu M-ai cunoscut. Cine M-a văzut, a văzut pe Tatăl. De ce spui tu „arată-ne pe Tatăl?” Tu nu crezi că Eu sunt întru Tatăl și Tatăl este întru Mine? Cuvintele pe care vi le spun nu le vorbesc de la Mine, ci Tatăl, Care este întru Mine face minunile astea. Credeți Mie! Eu sunt întru Tatăl și Tatăl este întru Mine. Credeți cel puțin pentru minunile pe care le face. Adevărat zic vouă, orice veți cere în numele Meu vă voi da, ca Tatăl să fie slăvit întru Fiul. Dacă Mă iubiți pe Mine, păziți poruncile Mele și Eu voi ruga pe Tatăl și El vă va trimite un alt Mângâietor, ca să rămână în veci cu

voi. Duhul Adevărului, pe care Tatăl vi-l va trimite în numele Meu, vă va învăța tot și vă va aduce aminte tot ce v-am spus. Rămâneți în Mine și Eu voi rămâne în voi. Nu vă voi lăsa singuri în lume, voi veni la voi. Dacă rămâneți în Mine și cuvintele Mele rămân în voi, cereți orice veți vrea și vi se va da vouă. Vă las iubirea Mea. Precum M-a iubit pe Mine Tatăl, așa v-am iubit și Eu pe voi. Rămâneți întru iubirea Mea. Vă las pacea Mea. Să nu vi se tulbure inima și sa nu vă speriați. Ați auzit că v-am zis: „Mă duc și voi veni la voi”. Dacă M-ați fi iubit, v-ați fi bucurat că Mă duc la Tatăl, căci El este mai mare decât Mine. V-am spus toate acestea, mai înainte ca ele să se întâmple, ca atunci când se vor întâmpla, să credeți. Vă las bucuria Mea, care va rămâne cu voi, ca bucuria voastră să fie deplină. Mai am multe să vă spun, dar nu le puteți înțelege acum. Când va veni Duhul Adevărului, vă va învăța calea spre tot adevărul căci nu va vorbi de la Sine însuși, ci de la Tatăl. El vă va vesti vouă cele ce au să vie.

Erau, într-adevăr, cuvinte de despărțire. Simțeam cum Își ia rămas bun de la noi.

– Întristarea a cuprins inimile voastre, dar iar vă voi vedea și inimile voastre se vor bucura și nimeni nu va putea lua bucuria voastră. În ziua aceea nu Mă veți întreba nimic. Adevărat, adevărat zic vouă, orice veți cere de la Tatăl în numele Meu, El vă va da vouă. Până acum n-ați cerut nimic în numele Meu. Cereți și veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină. Nu zic că voi ruga pe Tatăl pentru voi, căci în-suși Tatăl vă iubește, pentru că voi M-ați iubit și ați crezut că de la Dumnezeu am venit, că de la Tatăl am venit în lume. Acum iarăși las lumea și Mă duc la Tatăl.

Înnoptându-se, El s-a retras pe munte să Se roage. Noi am coborât în oraș. Șalum ne-a invitat la el și ne-a ospătat, apoi ne-am întors iarăși în Ghetsemani. Nu era frig, ne-am înfășurat în mantalele noastre și ne-am întins pe iarbă. Nici unul nu îndrăznește să vorbească ceva. Stăteam lungit între Matei și Petru, lângă Petru era Ioan, iar lângă Matei era Filip cel care se îndoia. El a rupt tăcerea.

– Eu văd pe Iisus, dar nu văd în El pe Tatăl.

Fără să vreau, am spus:

– Filipe, Tatăl este spirit și n-ai cum să-L vezi. El este o lumină foarte puternică, ochii noștri nu rezistă și, dacă ar apărea între noi, ne-ar orbi și am muri imediat. De aceea nu-L putem vedea cu

ochii noștri pământești. Iisus a spus: „Tatăl este în Mine”, deci noi trebuie să-L căutăm și să-L vedem pe Tatăl în manifestările spirituale ale lui Iisus. Fii atent la ce vorbim acum!

Am întrebat:

– Iisus este lumină?

Toți au răspuns:

– Este.

– Iisus este iubire?

Iarăși toți au răspuns:

– Este.

– Iisus este milă?

– Este.

– Este iertare?

– Este.

– Iisus este răbdare?

– Este.

– Iisus este bunătate?

– Este.

– Iisus este blândete?

– Este.

– Iisus este adevăr?

– Este.

– Iisus este dreptate?

– Este.

– Iisus este atotvăzător, atotștiutor?

– Este.

– Iisus este atotputernic numai prin minunile, aparițiile și disparițiile pe care le face?

– Este.

– Atunci ce mai vrei, Filipe? Acesta e Tatăl, Care este în Iisus. Nu trebuie să vezi în Dumnezeu un om ca Iisus sau ca noi. Iisus s-a întrupat născându-se ca noi. Dumnezeu, fiind spirit, a intrat în sufletul lui Iisus și trebuie văzut în însușirile spirituale ale lui Iisus. Așa e, Petre?

– Așa e. Și a adăugat: Noi nu-L putem vedea pe Dumnezeu în față, decât numai când vom merge în Cer; căci Îl vom vedea cu ochii sufletului. Numai așa este vizibil și accesibil nouă. Filipe, Soti-

rios are dreptate. Dumnezeu trebuie văzut în cuvintele și faptele lui Iisus. El singur a spus: „Eu n-am venit de la Mine în lume. Tatăl M-a trimis. Eu spun cuvintele Tatălui, iar minunile acestea Tatăl le face”.

Petru l-a întrebat:

– Ai înțeles, Filipe?

– Da.

Andrei a zis:

– Se apropie sfârșitul. Bătrânii și Sinedriul au hotărât ca, după Paști, să-L dea pe mâna guvernatorului roman.

Eu am zis:

– Mă întreb ce vină I-ar putea găsi? Romanii sunt oameni de lege și trebuie să vii la ei cu învinuiri serioase, ca să omoare un om.

A vorbit și tăcutul Ioan:

– Invidia și ura au minciuni de-ajuns ca să omoare un om.

Natanael cel fără vicleșug a adăugat:

– Să îndrăznească ei să se atingă de El. Îi spulberă, nici praful nu rămâne din ei.

Toți cei douăzeci de bărbați care umblau mereu cu Iisus l-au aprobat. Numai Petru, Ioan și cu mine am tăcut. Înainte de a vorbi cu Iisus, și eu am gândit la fel. Chiar m-aș fi bucurat să-i văd făcuți țandări, dar, după discuția cu El, m-am încredințat de contrariu. El va face voia Tatălui. Va suferi totul, murind răstignit pe cruce și a treia zi va învia, așa cum a zis. Petru și Ioan știau mai mult ca ceilalți, dovadă tăcerea lor.

A doua zi, Iisus a venit cu noi spre Betania. El mergea înaintea noastră singur, noi după El. Mai erau două zile până la Paști. Simon Leprosul L-a întâmpinat și a dat o masă în cinstea Lui. La masă era și Lazăr cel înviat din morți. În timp ce Marta și soacra ei serveau, Maria a intrat în cameră, ținând în mână un vas de alabastru, ce conținea parfum curat de nard, foarte scump și prețios. Ea a turnat parfum pe capul lui Iisus și, pe urmă, I-a uns picioarele, ștergându-I-le cu părul capului ei. Toată casa s-a umplut de mirosul puternicului parfum. Iuda Iscarioteanul a întrebat:

– Pentru ce nu s-a vândut acest parfum pe trei sute de dinari, care puteau fi împărțiți săracilor? N-a zis asta din grija pentru săraci, ci fiindcă era hoț și-și însușea tot ce se punea în pungă.

Iisus a zis:

– Lăsați-o, ea a păstrat acest parfum pentru înmormântarea Mea, căci pe săraci îi aveți mereu cu voi și, când voiți, puteți să le faceți bine, dar pe Mine nu Mă aveți întotdeauna. Adevăr zic vouă, în toată lumea, oriunde va fi predicată această Evanghelie, se va spune și ce a făcut femeie asta, spre amintirea ei.

Mulțimea, aflând că Iisus este în Betania, a venit să-L vadă. După două zile, mergând spre Ierusalim, Petru L-a întrebat:

– Unde vrei să pregătim Paștele?

Iisus i-a răspuns:

– Intrând în oraș, veți întâlni un om ce va purta pe umăr un vas cu apă. Mergeți după el și unde intră El, ziceți stăpânului casei: „Domnul a zis: *Timpul Meu s-a apropiat. Vreau să serbez Paștele cu apostolii Mei, în casa ta!*” Și vă va arăta o cameră gata mobilată și vă va pune la dispoziție cele de trebuință să pregătiți Paștele.

Am înțeles imediat că va face Paștele la Nicodim (era singurul din Iudeea care întrebuinta bărbați la căratul apei). Totodată, am luat aminte că vrea să facă acest Paște numai cu apostolii. De obicei spunea „cu ucenicii mei”. Aici intra împreună cu apostolii și ucenicii, gloata din care făceam și eu parte. Așa că, întâlnind-o pe mama Șari care venea de la fântână cu ulciorul de apă, m-am apropiat de ea și i-am spus:

– Mamă Șari, Mă primești și pe Mine să fac Paștele cu voi?

– Cu toată dragostea, Sotirios, chiar aveam nevoie de încă o persoană pentru mielul nostru. Ce-o să se bucure Dionisios. Abia te așteaptă.

Așa că m-am dus să fac Paștele cu grecul meu. Totul era pregătit, potrivit obiceiului. Îmbrăcați, în picioare, gata de drum, ședeam în jurul mesei. Am cântat cântările, ne-am băut paharele cu vin, am mâncat mielul cu buruieni și cu azimă. Iacov și mama Șari ne-au povestit despre Paștele ieșirii din Egipt și ne-a apucat miezul nopții.

Când ne-am risipit fiecare în colțul nostru pentru dormit, eu cu Dionisios ne-am lungit pe covor, pe terasă, în speranța că vom auzi cumva vocea lui Iisus. O noapte liniștită, cu lună plină, învăluiseră Ierusalimul. Ea lumina palatul guvernatorului și casa marelui preot Caiafa, iar razele ei se răsfrângeau pe acoperișul aurit al templului – locul sfânt al lui Israel. Am dormit ceva timp.

Când ne-am trezit, era ziuă de-a binelea. Sculându-ne în pi-

cioare, am văzut lume fugind în susul orașului. Ce-o fi? Ne-am îmbrăcat repede și am coborât în uliță.

O femeie care fugea ne-a strigat:

– L-au arestat pe Iisus.

– Unde e?

Amândoi am întrebat într-un glas. N-am înțeles ce-a zis femeia. A trecut un om:

– L-au arestat pe Iisus și-L duc la guvernator.

Am plecat în grabă spre fortăreața Antonia. În drum, am intrat la Șalum să-mi iau sticluța. Șalum își adăpa vitele. Ceilalți nu se sculaseră. M-am strecurat, am luat sticluța, i-am dat drumul în buzunar și l-am ajuns pe Dionisios. În fața estradei Gabata (locul de judecată, pavat cu pietre), era o gloată de ciomăgari în mișcare, o larmă neîntreruptă și mare agitație. Guvernatorul a ieșit pe stradă împreună cu Iisus, care avea mâinile legate. M-a apucat un tremur nervos și picioarele mi s-au înmuiat. M-am dat după o coloană și, la iuteală, am înghițit cel puțin jumătate din sticluță. Mi-am adunat tot curajul și, târând picioarele cu greutate, am ajuns lângă Dionisios care era cu Antonius, șeful găzii palatului (sutașul din Capernaum, căruia Iisus îi vindecase un servitor paralizat). El fusese de gardă noaptea și, văzându-L pe Iisus, n-a plecat acasă, ca să vadă ce se întâmplă. Guvernatorul Pontiu Pilat, un tip grosolan, cu fire aspră, brutal și sceptic, lacom de bani și dornic de mită, era prost dispus pentru că-l sculaseră din somn:

– Ce învinuire aduceți acestui om?

Nu vedea în Iisus un făcător de rele. Revenindu-mi și calmându-mă, mi-am zis în sine mea: „Treaba începe bine”.

Cineva din gloată a răspuns:

– Dacă n-ar fi fost un făcător de rele, nu ți l-am fi dat prins.

Pilat a răspuns iritat:

– Luați-L voi și judecați-L după legea voastră. (Cu alte cuvinte, plecați de aici și lăsați-mă în pace!) Fariseii și cărturarii, Anna cu cei cinci feciori ai lui erau răspândiți printre ciomăgari și-i instigau. Îl învinuiau, zicând:

– L-am găsit instigând poporul la revoltă, numindu-se Hristos Împărat.

Pilat L-a întrebat:

– Ești Tu regele Iudeilor?

Iisus i-a răspuns:

– Tu zici asta de la tine, sau alții ți-au spus despre Mine?

Pilat s-a răstit la El, plin de mândrie:

– Sunt eu iudeu? Neamul Tău și mai marii preoților Te-au dat prins mie. Ce-ai făcut? Te-ai numit Împărat al seminției Tale?

– Împărăția Mea nu este din lumea aceasta.

– Deci ești împărat?

– Tu zici că sunt împărat. Eu M-am născut și am venit în lume ca să dau mărturie despre adevăr. Oricine este din adevăr, ascultă glasul Meu.

Ridicând din umeri, Pilat L-a întrebat:

– Ce este adevărul?

Iisus a pironit privirea în ochii lui. Am avut impresia că L-a străbătut un fior. (Mi-am zis în sinea mea: „O dată pentru totdeauna, Pilat a avut ocazia să se vadă așa cum este și să-și aprecieze singur valoarea.”). El a zis mulțimii și mai marilor preoților:

– Eu nu găsesc nici o vină în El.

Bătrânii și gloata îl învinuiau mereu. Iisus tăcea. Pilat I-a zis:

– Tu n-auzi de câte lucruri Te învinuiesc?

Iisus n-a răspuns nimic, spre uimirea lui Pilat. El a înțeles că din invidie și ură L-au dat în mâna lui. A zis mai marilor preoților și mulțimii furioase și agitate:

– Eu nu găsesc nici o vină în El.

Gloata, instigată, a scos un strigăt, ca un urlet:

– Răstignește-L, răstignește-L!

Pilat a răspuns:

– Dar ce rău a făcut?

– Noi L-am găsit oprind poporul să plătească bir Cezarului, fiindcă El este Hristos Împărat.

Asta l-a pus pe gânduri pe Pilat. Era vorba de împărat, de cinstirea împăratului, și a intrat cu Iisus în pretoriu (tribunal). Eu, revoltat, am sărit în urma lor pe Gabata și am nimerit drept în camera magistraților. În fața lui Pilat, am strigat în limba latină:

– Totul e invidie, minciună și ură.

Pilat, furios de apariția mea, cred că și-a menținut calmul, numai fiindcă i-am vorbit în limba latină. Mi-a răspuns:

– Știu, dar nu vezi că El tace tot timpul? Nu răspunde nimic

la toate acuzațiile lor. Pot eu să fiu judecător și apărător în același timp? El își vrea crucea.

Coborând de pe Gabata, l-am văzut pe Ioan rezemat de o coloană. I-am întâlnit pe urmă pe Manachen, pe Ștefan și pe Isahar. L-am întrebat pe Ioan:

– Unde e Petru?

– Nu știu.

– Unde e fratele tău, Iacov?

– Nu știu.

– Unde sunt ceilalți apostoli?

Nici nu mi-a mai răspuns, a ridicat doar din umeri. Dintre toți, lipsa lui Petru mă intriga foarte mult. Mă bătea gândul că l-or fi arestat și pe el. Altfel, nu văd de ce n-ar fi aici.

Manachen mi-a șoptit:

– Nu te mai agita, Sotirios. El face Voia Tatălui. El își vrea crucea.

Ioan era sprijinit de o coloană și noi, șase inși, ne adunaserăm toți la un loc, în fața Gabatei. Pilat a ieșit cu Iisus afară.

– Eu nu-I găsesc nici o vină; Îl voi biciui și li voi da drumul. Antonius ne spusese că Pilat fusese generalisim în armată.

În gândul meu, mi-am zis: „Ce fel de general de oști ai fost tu? Ce fel de bărbat ești tu, că-ți lipsește curajul bărbătesc să iei o hotărâre? Până acum ai zis de patru ori că nu-I găsești nici o vină. Atunci dă-I drumul. De ce să-L biciuiești, dacă n-are nici o vină? Dă-I drumul și trimite-i la culcare pe bătrânii ăștia invidioși, plini de ură și instigatori. Pune soldații să trimită ciomăgarii la paza porcilor și tu du-te, că te așteaptă nevastă-ta, să-ți continui somnul, și așa ai terminat în câteva minute cu gloata asta nebună.”

Mulțimea, instigată, striga furioasă și turbată:

– Răstignește-L, răstignește-L, că instigă poporul la revoltă, prin toată Iudeea și Galileea și chiar și aici.

Pilat, auzind că e din Galileea, L-a trimis la Irod, care venise la Ierusalim cu ocazia Paștilor. Irod fusese probabil înștiințat de trimiterea lui Iisus la el, că se gătise de gală să-L primească. Își pusese pe cap o coroană cu trei caturi, se îmbrăcase în haine lucrate cu pietre prețioase, pe fiecare deget de la mână avea câte patru inele și niște unghii lungi ca niște ghiare, vopsite în toate culorile. „Ce tip de om! Ce figu-

ră sinistră, ce vulpe șireată! Cred că pe tot Pământul nu se mai găsește un exemplar la fel.”

Irod L-a primit pe Iisus cu foarte multă bucurie și I-a spus:

– Am auzit că Te-ai făcut împăratul iudeilor, că vrei să-mi iei locul? Cel puțin să fii! I-a luat lui Iisus mantaua albastră și L-a îmbrăcat cu haina albă a regilor Iudeii. Am auzit că știi să faci minuni. Fă-ne și nouă una, aici, ca să vedem ce poți să faci!

Iisus tăcea și-l privea cu multă milă. La obrăznicia lui Irod, s-au alăturat și valetul lui și ceilalți servitori:

– Hai, ce stai, arată-ne ce poți să faci!

Tăcerea lui Iisus l-a înfuriat pe Irod, care L-a tratat cu dispreț. Mai marii preoților erau de față și-L acuzau cu o vehemență diabolică de fel de fel de minciuni. Irod și-a ieșit din fire și a strigat:

– Dacă nu ești bun la nimic, atunci ieși, n-am nevoie de Tine. Cărați-vă cu toții, până nu bagă garda sabia în voi.

Soldatul roman L-a îmbrâncit pe Iisus și am ieșit cu toții afară, respirând ușurați. Ne-am întors la Pilat, străbătând tot Ierusalimul, căci palatul guvernatorului era în nordul orașului, iar locuința lui Irod era în sud de tot. Pe drum, o imensă gloată s-a atașat mulțimii, în urma lui Iisus. Pilat a ieșit iar cu Iisus:

– Mi-ați adus pe omul acesta că tulbură poporul. Eu L-am cercetat înaintea voastră și nu găsesc în El nici o vină din câte spuneți voi și nici Irod n-a găsit, căci ni L-a trimis înapoi, după ce L-a biciuit. Îi voi da drumul. Și a adăugat: Voi aveți obiceiul ca la Paști să dau drumul unui ocnaș. În închisoare era un ucigaș și tâlhar vestit – Baraba. Pilat i-a întrebat:

– Vreți să eliberez pentru voi pe regele iudeilor?

Bătrânii și mai marii preoților au ațâțat poporul să-i dea drumul lui Baraba și gloata nebună a strigat să-i dea drumul lui Baraba.

Pilat le-a zis:

– Ce vreți să fac cu regele vostru?

– Răstignește-L, răstignește-L!

– Ce rău a făcut? Eu nu găsesc nici o vină de moarte în El.

Deci, biciuindu-L, îi voi da drumul.

Mai marii preoților vociferau și-L învinuiau sălbatic. Pilat

I-a zis:

– Nu răspunzi nimic? N-auzi ce zic ei împotriva Ta?

Iisus tăcea. Atunci Pilat a pus să-L biciuiască și ostașii au luat spini târători, au împletit din trei nuiiele foarte spinoase o coroană, l-au pus-o pe cap și-I dădeau pumni și palme peste față. Pilat a venit iarăși cu El afară:

– Iată, vi-L aduc, ca să știți că eu nu găsesc nici o vină în El.

Iisus a ieșit afară, purtând coroana de spini pe cap și o haină roșie de purpură. Pilat a zis în limba latină:

– Iată omul!

Toată gloata a urlat ca o fiară furioasă:

– Răstignește-L, răstignește-L!

Pilat le-a zis:

– Luați-L voi și răstigniți-L, căci eu nu-L găsesc nici o vină.

– Noi avem o Lege și după Lege El trebuie să moară, căci S-a făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu, dar nouă nu ne este îngăduit să omorâm pe nimeni!

Atunci Pilat L-a întrebat pe Iisus:

– De unde ești Tu?

Iisus nu i-a răspuns. Pilat I-a zis:

– Mie nu-mi vorbești? Nu știi că am putere să-Ți dau drumul, sau să Te răstignesc?

Iisus i-a răspuns:

– N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dată de Sus.

Pilat făcea toate eforturile să-I dea drumul. Mai marii preoților i-au strigat:

– Dacă-i dai drumul, nu ești prieten al Cezarului. Oricine se face pe sine împărat este împotriva Cezarului.

Atunci, Pilat a cerut un vas cu apă, s-a spălat pe mâini înaintea lor, zicând:

– Sunt nevinovat de sângele acestui om. Vă privește.

Tot poporul, într-un glas, a răspuns:

– Sângele Lui să cadă asupra noastră și a copiilor noștri!

Apoi, așezându-se pe scaunul lui de judecător, Pilat a zis iudeilor:

– Iată împăratul vostru!

Ei strigau:

– Ia-L, Ia-L, răstignește-L!

Pilat a adăugat:

– Să-L răstignesc pe împăratul vostru?

Bătrânii și mai marii preoților au zis:

– Nu avem alt împărat decât pe Cezarul.

Atunci Pilat L-a dat lor, ca să fie răstignit.

Ce popor, ce popor, ce popor! Ei au cerut lui Samuel: „Dă-ne și nouă un rege, să fim ca celelalte neamuri!” Dumnezeu le-a dat rege pe propriul Lui Fiu. Ei L-au răstignit, alegându-și rege pe regele păgânilor (Cezarul), și cu asta bătrânii și mai marii preoților au călcat în picioare dorința de veacuri a lui Israel, cea mai sfântă nădejde a lor – aceea de a-L avea pe Mesia.

Porțile fortăreței Antonia s-au deschis larg și și-a făcut apariția un tribun roman. În spatele lui veneau un sutaș și doi soldați, fiecare soldat cu un bici în mână. Urma convoiul lui Iisus, care purta crucea în spate, încadrat de doi tâlhari, ce-și purta fiecare crucea. De gâtul fiecărui osândit era legată, cu o sfoară, o tăbliță de lemn pe care era scrisă osânda. Pe cea a lui Iisus era scris: „*Jesus Nazareus Rex Iudeorum* (Iisus Nazarineanul, Regele Iudeilor)”. Era scris în latină, greacă și ebraică. Tot convoiul era încadrat de șaisprezece soldați, opt pe marginea dreaptă și opt pe marginea stângă, cu paloșele în teacă. La urmă, convoiul se încheia iarăși cu un sutaș și doi soldați, cu bice.

Ioan mergea alături de Iisus. Noi, cei șase prieteni, ne-am alăturat convoiului, mergând drept în spatele Lui (Antonius, Dionisios, eu, Ștefan, Isahar și Manachen). În urma noastră venea foarte mult popor și o mulțime de femei; printre ele era și mama lui Iisus. La un moment dat, am observat lipsa lui Manachen. I-am întrebat pe Ștefan:

– Unde e Manachen?

– A rămas în urmă.

Am ieșit repede din convoi. Era căzut în mijlocul drumului.

L-am ajutat și încurajat.

– Hai, Manachen, hai cu mine!

– Sotirios, picioarele nu vor să meargă, nu mă pot mișca.

Fără să vreau, am lovit cu mâna sticluta din buzunar. I-am dat-o repede:

– Bea asta.

A pus-o imediat la gură.

– Stai, omule, că înghiți și sticla.

– Vai, Sotirios, tare vreau să-I duc și eu crucea.

– Hai, ridică-te, că și eu vreau. Impune-ți voința și ridică-te în picioare, să te pot căra în spate, că rămânem mult în urma convoiului.

– Lăudat să fie bunul Dumnezeu!

S-a sculat în picioare, l-am luat în spate și târându-l, am ajuns convoiul.

– Acum, lasă-mă că merg și singur. Tocmai când ne-am încadrat în rândul celorlalți, Iisus a căzut sub cruce și i-am făcut semn lui Ștefan:

– Ce stai?

– Nu vrea, a mai căzut de două ori, nu vrea, zice că e crucea Lui. Nu vrea să-L ajut deloc.

– Atunci să-L lăsăm în pace; când n-o mai putea, tot noi o s-o ducem.

Manachen își revenise și ținea trist pasul cu noi. Iisus făcea doi pași și cădea, făcea doi pași și cădea; la urmă, făcea numai un pas și cădea. Ne apropiam de o răspântie de drum. În fața noastră venea un car cu boi. La răspântie, omul a coborât din căruță și, neputând înainta din cauza convoiului, s-a oprit și s-a așezat cu mâinile la brâu, în fața boilor, să nu se sperie.

Drept la picioarele lui, Iisus a căzut pentru a paisprezecea oară și nu se mai putea ridica de sub cruce. Era sleit de puteri. Soldatul roman a spus omului:

– Pune mă, țărănoiule, mâna pe cruce, nu vezi că nu mai poate să se ridice?

Omul, indiferent și impasibil, nici nu s-a mișcat din loc. Soldatul l-a amenințat cu biciul. El s-a aplecat, a pus umărul sub cruce și a luat-o în spate. Dionisios îl cunoștea, era vecinul lui, Simon Grecul din Cirene. Avea doi băieți, pe Alexandru și Rufus. Când l-a văzut pe Dionisios, i-a șoptit că Alexandru e bolnav și nevastă-sa îl așteaptă să-i aducă de la câmp niște buruieni de leac. Dionisios atâta a așteptat. Simon a pus crucea pe umărul lui Dionisios, s-a strecurat prin mulțime și dus a fost. De acum încolo, am dus-o noi. După Dionisios, a luat-o Antonius, după Antonius am luat-o eu. Într-adevăr, crucea era foarte grea și asta m-a făcut să arunc o privire asupra lui Iisus.

„Vai! Părinte Ceresce! Ce au făcut din frumusețea Ta, barbarii ăștia sălbatici!” Obrajii vineți, umflați și strâmbi de pumni și palme,

șiroaie de sânge curgând de pe frunte pe mâini și pe picioare, barba plină de scuipați, buzele crăpate și însângerate. Era un om al durerii, spatele nu se vedea și mergea abia târându-și picioarele. Mai mult nu L-am putut privi. Cu tot ajutorul sticlutei, cred c-aș fi căzut și eu sub cruce. Părea un om sleit, un om sfârșit. Crucea era foarte grea. Convoul se deplasa foarte încet, nu numai din cauza lui Iisus, dar și a celorlalți doi osândiți care abia se mișcau. După mine a luat crucea Ștefan, după el a luat-o Isahar (orbul din naștere) și după Isahar, Manachen și iar am luat-o de la capăt. Femeile care veneau în urma noastră îl boceau. El s-a întors și le-a zis:

– Fiice ale Ierusalimului, nu mă plângeți pe Mine, plângeți-vă pe voi și pe copiii voștri, căci vor veni zile în care vor zice: „Ferice de cele sterpe și de pântecel care n-au născut și de țâțele care n-au alăptat”. Atunci vor zice muniilor: „Cădeți peste noi!”, iar dealurilor: „Ascundeți-ne!” Dacă ei cu copacul verde fac asta, ce va fi cu cel uscat?

Purtând crucea lui Iisus m-a fulgerat un gând: întrucât din șapte câți am dus crucea în urma Lui, doi sunt iudei și cinci păgâni, înseamnă că Iisus va avea foarte puțini adepți dintre iudei, și că majoritatea adepților Lui erau dintre păgâni. Iudeii L-au născut, în mijlocul lor a trăit, le-a făcut cunoscut pe Dumnezeu, le-a transmis cuvântul și voia Lui, le-a vindecat bolnavii, le-a înviat morții, a răspândit în jurul Lui numai lumină și iubire, dar ei nu L-au recunoscut și L-au osândit la cea mai cruntă și josnică moarte – moartea pe cruce, între doi tâlhari. Păgânii îl vor primi cu brațele deschise, își vor însuși Evanghelia Lui, o vor trăi și L vor iubi până la sfârșitul Pământului, murind pentru El. În viitor, ei n-au decât să rămână cu Moise al lor, ca și până acum; Iisus va fi al nostru și va rămâne cu noi, în vecii vecilor ...

Când ne-am rănduit a treia oară, Manachen a ajuns cu crucea la picioarele Golgotei. Noi, cei șase, am suit-o pe munte. O dată ajunși, le-au luat de la gât tăblița cu osânda și au bătut-o sus, în capul crucii. Pe urmă le-a dat să bea vin amestecat cu smirnă, cea mai puternică narcoză a timpului (un fel de morfină). Iisus n-a vrut să bea. Răstignirea se face așa: În afară de faptul că ți se smulg cu sălbăticie hainele de pe tine și că ți le aruncă jos, lăsându-te aproape gol, numai cu o cârpă în jurul coapselor, în afară de faptul că te trântesc pe cruce ca pe o bucată de lemn, îți și leagă mâinile la încheieturi, de cruce, cu o frânghie, ca să-ți poată bate cuiele în palmă. Cu altă frânghie îți leagă piep-

tul de cruce, pe sub subsuori, iar în ambele picioare îți bat un piron mare. Pe urmă îți dezleagă frânghiile de la mâini și de la picioare. Când îi băteau piroanele în mâini, Iisus a zis:

– Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac!

Bătându-ți piroanele în mâini și în picioare, cu sângele tău stropești pe proprii tăi călăi. Însă adevăratul calvar al răstignirii începe atunci când pun crucea în picioare. Simți atunci cum tot corpul tău se sfărâmă, se rupe, se deșiră într-o sumedenie de bucățele, unele infinit de mici, și tu mori agonizând cu fiecare bucătică, minut cu minut, timp de șase ore. Nu mai zic de arșița îngrozitoare care-ți arde tot interiorul corpului.

Noi, cei șase, ne-am așezat pe o pantă a Golgotei, în dreapta lui Iisus. La același nivel, pe aceeași pantă, la stânga, s-au așezat femeile, toate îndoliate, care mergeau de obicei cu noi, în urma lui Iisus. Maria Magdalena avea lângă ea un coș cu crini albi. La piciorul crucii era mama lui Iisus, îndoliată, cu Ioan lângă Ea. În vale, în partea dinspre oraș, se adunase o mulțime de popor, cârturari, farisei, mai marii preoților. Veniseră toți la spectacol. În dosul crucii, pe o pantă, era un burduf cu vin și o ulcică, darul Sinedriului pentru călăii lui Iisus. Soldații se înghesuiau de zor să ajungă la ulcică. Tribunalul cu cei doi sutași și cu un soldat s-au așezat jos, în dosul crucii lui Iisus, împărțind hainele Lui între ei. Cămașa au tras-o la zaruri și a câștigat-o tribunalul. Hainele celorlalți doi le-au împărțit călăii între ei; era dreptul lor. Nouă ni s-au alăturat Iosif și Nicodim. Au venit cu două căruțe încărcate cu cele necesare înmormântării. Soldații s-au așezat jos și îi păzeau. Iisus, văzând pe mama Lui și pe Ioan lângă Ea, a zis:

– Femeie, iată fiul Tău!

Și lui Ioan i-a zis:

– Iat-o pe mama ta!

Atunci, Ioan a coborât cu ea la grupul femeilor. Astfel, plin de iubire și gingășie pentru Ea, a dezlegat legătura rudeniei pământeste. După coborârea lui Ioan și a mamei lui Iisus, a început să urce Golgota lume din popor. S-au apropiat de cruce ca o haită de fiare și au înconjurat-o:

– Huoo! ... tu care dărași templul și în trei zile îl zidești ...

– Huoo! ... dacă ești Fiul lui Dumnezeu, dă-te jos de pe cruce!

– Huoo! ... pe alții i-ai mântuit, mântuiește-Te pe Tine Însuși!

– Huoo! ... dacă ești regele lui Israel, dă-Te jos de pe cruce, să credem în Tine.

Mai marii preoților și bătrânii s-au târât sus, pe Golgota, să zică și ei ceva:

– Huoo! ... s-a încrezut în Dumnezeu. Să-L scape acum, căci a zis: „Sunt Fiul lui Dumnezeu.”

După ce și-au golit toată ura și batjocura, aruncându-le asupra lui Iisus, mai rămăsese un fariseu, mult și burtos:

– Hai, pogoară-te, să credem în Tine!, a urlat el.

Soldatul de pază a spus sutașului:

– Am o poftă sălbatică să bag paloșul în burta umflatului ăsta. Nici să moară nu-L lasă.

Sutașul l-a îmbrâncit spre burduful cu vin. După plecarea umflatului, l-a luat în primire tâlharul de pe crucea din stânga:

– Nu ești Tu Hristos? Mântuiește-Te pe Tine și mântuiește-ne și pe noi!

Tâlharul din dreapta l-a certat:

– Nu ți-e frică de Dumnezeu, că ești în aceeași osândă? Noi suferim pe dreptate, pentru omorurile și tâlhăriile pe care le-am săvârșit, dar Acesta n-a făcut nici un rău. Și a adăugat, privind rugător la crucea din mijloc: Iisuse, adu-Ți aminte de mine, când voi veni în Împărăția Ta.

Figura lui Iisus s-a luminat de iubire și i-a răspuns:

– Adevărat grăiesc ție, azi vei fi cu Mine în Rai!

Din simplă curiozitate, m-am apropiat de crucea fericitului tâlhar, căruia Iisus îi promisese că-l va duce în Rai. Am vrut să știu cum îl cheamă. Pe tăbliță era scris: *Adam, ucigaș și tâlhar din câmpia Șaronului*. Mi-am zis în sinea mea: „Ce coincidență de nume cu Adam, primul om! Noroc că ăla n-a fost ucigaș și tâlhar! Ce-ar mai fi avut lumea de ispășit din cauza lui!”

Pe la ora șase, cerul a devenit de smoală. Un întuneric apăsător s-a lăsat peste întreaga fire. Totul a amuțit. Fulgere mari brăzdau bolta de la un capăt la altul. Nori cumpliti umpleau cerul. Tunete puternice și foarte zgomotoase zgâlțâiau parcă întreg Universul. Un vânt suierător, biciuitor și vijelios, însoțit de o furtună glacială, ne ardea fața și mâinile, înghețându-ne șira spinării. Era un vacarm apocaliptic.

Golgota, cu cruci cu tot, era zguduită din adâncuri și din

clipă în clipă așteptam să ne prăbușim cu toții. Poporul a fugit, bătându-se cu pumnii în piept. Mai rămăseseră jos numai vreo trei-patru umbre, așteptând sfârșitul.

Trei ceasuri am stat între viață și moarte, într-un zgomot infernal, negru și catastrofal. Deodată, pământul s-a cutremurat, pietrele s-au despicat și Iisus a scos un strigăt sinistru, sfâșietor de dureros și lugubru, însoțit de un fulger care a tăiat cerul în două:

– Eli! Eli! Lama sabahtani?

Din aceste patru cuvinte rostite de Iisus, primele două sunt în limba sfântă a Cerului, iar ultimele două sunt în limba pământească a lui Israel. Traduse, înseamnă: „*Eli! ... Eli – Tată! Tu M-ai născut! Tată! Sunt Ființă din Ființa Ta!*”, iar „*Lama sabahtani – De ce m-ai părăsit?*”

Or, cu un sfert de oră înainte de a muri, Divinul L-a părăsit, căci Dumnezeu e nemuritor. El e veșnic viu și ca atare nu putea să moară pe cruce. În acest sfert de ceas, Iisus a băut cupa amară a răstignirii numai ca om. Ars de chinurile mistuitoare, a zis:

– Mi-e sete!

Un soldat a muiat un burete în ulcica cu vin și punându-l într-un băț, l-l-a atins de buze și El a supt. După câteva minute s-a făcut liniște. O rază de lumină a străbătut cerul și s-a oprit pe crucea din mijloc. Trupul, chircit și cramponat de durere, într-un spasm puternic de relaxare, s-a destins și Iisus a scos un strigăt triumfal, plin de o imensă bucurie și victorie:

– Săvârșitu-s-a!

Apoi, destins complet și liniștit, cu ochii ridicați spre Cer, a adăugat:

– Tată, în mâinile Tale încredințez duhul Meu!

A închis ochii și a lăsat capul încet, pe piept.

Așa a murit pe cruce, Iisus Omul, fiul Mariei.

Într-o clipă, totul s-a liniștit: norii cumpliti s-au retras, vântul, zgomotul și furtuna au dispărut, iar razele soarelui au învăluit Golgota într-o pace deplină. Calmul din jur s-a furișat și în sufletele noastre. Nu mai rămăsese pe pământ decât șoapta ușoară a frunzișurilor și undeva, în apropiere, murmurul unui izvor ...

Ne-am trezit ca din infern. Iosif a rupt tăcerea:

– Mă duc la guvernator, să cer trupul lui Iisus.

Și a plecat.

Al doilea a vorbit sutașul:

– Cu adevărat, acest om era Fiul lui Dumnezeu.

Ah, Israel, Israel, popor ales, istoria ta s-a terminat pe Golgota și ultima filă ai scris-o tu, însă cu sângele lui Iisus ...

M-am apropiat de cruce. Am pipăit corpul. Murise. Tâlharii nu muriseră. Soldații au venit cu ordin să le strivească picioarele, ca să moară mai repede, să nu-i apuce noaptea și Sabatul pe cruce. Le-au strivit picioarele la amândoi. Când au venit la Iisus, noi cu toții ne-am opus, spunând că e mort. Soldatul, după ce a pipăit corpul, nu s-a lăsat până n-a aruncat o sulită între coastele Lui. Sulita a pătruns între două coaste și a făcut o rană adâncă, din care, spre marea mea mirare, a curs sânge și apă. De uimit ce-am fost, am încercat cu degetul. Adevărat! A curs sânge și apă. Am examinat amănunțit tot corpul. Era o masă în-sângerată. Pe urmă, ne-am dus cu toții cu Nicodim, să cărăm de la căruțe cele necesare înmormântării: un pat, un lînțoliu foarte mare pentru coborât în groapă, un burduf mare cu apă de aloe, două mai mici cu vin și untdelemn, unsori, aromate și mirodenii, un giulgiu alb, de în, foarte fin, în care să-L înfășurăm, o scară și trei saci cu cărpe curate, de diverse mărimi. Le-am cărat pe toate sus, la îndemână.

L-am întrebat pe Nicodim:

– Unde Îl îngropăm?

Mi-a povestit că, cu un an în urmă, la Paștele trecut, Iisus i-a spus lui Iosif: „În grădina ta de lângă Golgota vei găsi o stâncă. În ea să sapi un mormânt, pentru că, la Paștele viitor, timpul Meu s-a împlinit și voi muri răstignit pe Golgota. În acest mormânt să-Mi pui trupul!”

Nicodim mi-a arătat într-o grădină, chiar la poalele Golgotei, un mormânt săpat în stâncă. Tâlharii au murit, soldații i-au smuls de pe cruce, au legat trupurile de coada unui cal și i-au dus în valea Hinom, pradă păsărilor și putrezirii. Atât iudeii, cât și romanii, consideră trupurile celor răstigniți ca blestемate și, de obicei, le cară în valea Hinom. Dacă se întâmplă că vreo rudă să ceară corpul unui răstignit, romanii îi fac favoarea, contra unei sume foarte mari de bani.

Iosif s-a întors cu biletul de învoire de la Pilat. Sutașul a luat biletul și a plecat. Pilat, știind că Iosif este socrul lui Felix, guvernatorul roman al Cezareii, i-a eliberat corpul, fără să-i pretindă bani, deși Iosif era pregătit să-i dea oricât ar fi cerut. Iosif a pus scara pe un braț

al crucii și voia să coboare trupul de pe cruce. M-am așezat în fața crucii și am zis:

– Nu așa, nu așa, că este foarte fragil și delicat. Tot spatele e lipit de cruce prin sângele încheșat și-l rupeți de tot. Nu așa.

Manachen s-a așezat între noi.

– Dar cum, Sotirios?

– Eu zic să întindem pe jos niște cărpe curate, să scoatem cu toții crucea din locul ei și s-o punem pe ele și facem două lucruri o dată: Îl desfacem de pe cruce și-L și spălăm, că n-o să-L îngropăm plin de sânge!

– Asta durează mult și intrăm cu totul în Sabat, a zis Iosif de pe scară.

I-am răspuns:

– Iisus e Domn al Săbatului.

Noroc că Manachen se bucura de multă autoritate printre ei și a decis:

– Atunci, hai cu toții!

Am scos crucea și am întins-o pe jos, pe cărpe. Din lînțoliu am făcut împrejurul ei un paravan, susținut de bărbați. Am rugat pe Maria Magdalena să-și ia crinii în brațe și să ne dea coșul, ca să strângem în el cărpele în-sângerate. Nicodim să-mi dea la mână cărpe muiate în apă de aloe și vin, pentru spălat, iar Iosif să-mi dea ulei, unsori aromate și mirodenii.

Antonius a scos tăblița cu osânda și a luat-o. Am scos frânghia care-l lega pieptul de cruce și a luat-o Ștefan. Am scos un piron de la o mână, l-a luat Iosif. Am spălat mâna și am uns-o. Am scos pironul de la cealaltă mână, l-a luat Nicodim. Coroana de spini era tare îndesată pe cap. Am zis în gând: „Doamne, ajută-mă!” Mi-a dat în gând să torn pe cap, de jur împrejurul ei, pe dedesubt, ulei. Am turnat, și cele trei nuiiele de spin târător au ieșit, lăsând spinii înfiți în cap. Coroana fără spini a luat-o Manachen.

Doamne Dumnezeule, tot capul era numai cheaguri de sânge, amestecate cu păr. I-am spălat capul; l-am masat cu ulei de migdale și am cules ușor toți spinii, lăsând în urma lor găuri, cu totul patruzeci și doi. I-am băgat în buzunar. L-am uns cu uleiuri aromate și mirodenii, L-am pieptănat. Fața și gâtul erau numai șiroaie de sânge, iar barba plină de scuipat.

Ah! Spatele, tot spatele, de la umeri până la brâu era o masă de carne. În douăzeci și șase de ani de practică a medicinei am întâlnit bolnavi rupți, flagelați, arși de vii, cu ochii scoși, ciopârțiți, bătuți, jupuiți, dar n-am întâlnit un spate așa de sfârâmat și de fărâmițat.

Vai! Câtă durere a putut să rabde, fără un murmur. Nu e de mirare, că la fiecare pas, cădea. Toți bărbații plâneau, până și încercatul Antonius. Numai eu cu Manachen, grație sticlulei, am fost tari.

Le-am șoptit:

– Întoarceți capul spre noi, să nu vă vadă mama Lui plângând, c-O omorâți de tot.

Manachen L-a ținut, l-am spălat spatele, L-am aranjat cu un sori și mirodennii și am pus pe El o cârpă. Pe urmă, am pus între El și cruce un alt așternut de cârpe și am trecut mai departe. Tot corpul era numai șiroaie de sânge închegat. În picioarele așezate unul peste altul îi bătuseră un piron gros cât degetul cel mare de la mână și foarte lung, pe care a vrut să-l ia Dionisios. I-am șoptit:

– E al tău, dar nu acum. L-am băgat în buzunar.

Ocupat fiind, n-am băgat de seamă că se înnoptase. Când Manachen mi-a spus să mă uit în sus, drept deasupra capului nostru era o splendoare de nor, în formă de disc, mare cât roata carului, în culorile curcubeului, care răspândea o lumină calmă și difuză.

Mi-a șoptit:

– Prezența lui Dumnezeu e cu noi! Curcubeul e simbolul Cereului!

Vai ce frumos mai era, o feerie de culori! Făceam ce făceam și aruncam privirea în sus. Cu toții (și femeile cu noi) eram extaziați, privind-L. După ce L-am spălat și L-am înfășurat în giulgiul cel fin de in, l-am lăsat pe Iosif să-l panseze, după obiceiul lor, cu mirodennii, rănile de la mâini, picioare și coastă.

M-am ridicat în picioare să privesc mai de aproape feericul nor. Atunci, în urechi mi-a vibrat o melodie armonioasă, ca un ecou îndepărtat. Nu puteam să disting dacă era o voce, sau sunet de instrument. Știu că-mi încânta urechea și că percepeam ceva mai tare doar refrenul: „*Osanna, Osanna, Osanna*”. În același timp, m-a întâmpinat un parfum de balsam, de parcă aș fi intrat într-o grădină cu multe flori și toate s-ar fi întrecut să mă primească cu parfumul lor proaspăt și suav. Norul cel frumos era nu numai luminos, ci și muzical și parfumat.

Nicodim m-a trezit din reverie. Am pus pe pat lințoliul și pe el am așezat corpul înfășurat în giulgiu. Am luat cu toții patul și, urmați de femei, am pornit spre groapă. Feericul nor s-a plimbat cu noi și s-a așezat drept deasupra gropii. Am pus patul lângă groapă. Mama Lui s-a apropiat de pat, a îngenucheat, și noi odată cu Ea. Mă uitam la Ea, o adevărată Mater Dolorosa. Câtă umilință, supunere și ascultare la voia lui Dumnezeu și, în același timp, câtă decență, demnitate și noblețe de regină, în imensa Ei durere! Sufletul Ei plânea. Plânsul sufletului nu se manifestă material – nu sunt lacrimi, nici bocet, nici geamăt – dar el este așa de puternic și de cumplit, că-ți spintecă inima în două. Ea a băgat mâna peste giulgiu, pe la ceafă, și l-a ridicat puțin capul. S-a aplecat și a atins obrazul Ei de-al Lui. I-a dat sărutul sufletului. Sărutul trupului se face, obișnuit, pe buze. De multe ori, el este pornit din tentație, poftă sau voluptate, adeseori are ca scop posesia. Sărutul sufletului este pură atingere de la obraz la obraz, este sărutul îngerilor în Cer. I-a pus capul la loc și s-a retras în colțul stâng al gropii, lângă Ioan. Până ce Nicodim a făcut ultimele pregătiri pentru coborârea în groapă, am aruncat o privire de ansamblu asupra înmormântării.

La fiecare colț de groapă era câte o Marie îndoliată. Lateral, la cap, era Ștefan cu Isahar, așteptând la colțurile lințoliului Lui. Lângă ei era Ioan. În dreapta gropii, lateral, era Antonius și cu Manachen. În fața lor, pe stânga, eram eu, Nicodim și patul cu Iisus. La picioare erau Dionisios și Iosif, iar în spatele lor era mama Zebedeilor, cu Irina și Suzana.

O înmormântare foarte simplă, foarte sobră, căreia cerescul disc îi adăuga o maiestate divină. Nicodim l-a pus o cârpă de mătase pe față, L-a aranjat bine în giulgiul cel fin, a dat colțurile lințoliului la toți și corpul a fost așezat ușor pe fundul gropii. Nicodim și cu mine am tras lințoliul în sus și cu toții am pus deasupra grotei o lespede de piatră. Maria Magdalena și cu mama Zebedeilor au rămas să împodobească lespede cu crini.

Noi am suit Golgota. Norul a rămas încă deasupra gropii, peste cele două femei, însă lumina lui puternică, ca un far, ne-a condus și pe noi. Când am ajuns sus, am ridicat crucea s-o punem la loc. În clipa când am pus-o în picioare, la locul ei, a devenit luminoasă, iar cerescul nor a dispărut. Am rămas cu toți fascinați lângă ea.

Manachen a zis:

– Iat-o cum luminează Sabatul pascal! De acum încolo, Sabatul pascal rămâne în urmă, iar noi, cu crucea luminoasă a lui Iisus, mergem să cucerim lumea pentru El. În viitor, deviza lumii întregi trebuie să fie: „Iisus înainte și toată omenirea după El!”

Ne-am strâns toate lucrurile. Maria Magdalena a luat coșul cu cârpele murdare, au așezat totul în cele două căruțe și au plecat, iar noi, tot grupul, privind mereu înapoi, am coborât Golgota. Așa, deodată, m-a apucat o dorință arzătoare de plâns. I-am dat lui Dionisios pironul de la picioarele lui Iisus și, sub pretextul că mă duc în căutarea apostolilor, m-am despărțit de grup. Am intrat în grădina lui Iosif și, pe altă cale, am ajuns tot la Golgota. Am urcat pe ea, am luat piciorul crucii în brațe și, căzând jos, am început să plâng.

Nervii mei s-au dezlănțuit și am plâns, un plâns care nu se mai sfârșea, un izvor nesecat de lacrimi. Puteai să-mi storci hainele de ude ce erau și nu mă mai săturam de plâns. Cât timp o fi fost, nu știu, ude ce erau și nu mă mai săturam de plâns. Cât timp o fi fost, nu știu, dar mereu aveam impresia că nu este de ajuns și am plâns astfel plânsul omenirii întregi – de la Adam, până la Iisus. Nu puteam în nici un fel să pun capăt unei asemenea dezlănțuiri de suferință. Atâtea ore de încordare a nervilor au declanșat această ușurare. Într-un târziu, târziu de tot, voce bine cunoscută mi-a șoptit la ureche: „Pacea să fie cu tine!” și m-am liniștit, tocmai când un ropot de cai urca spre Golgota. Repede, m-am rostogolit la vale, agățându-mă de o tufă după care m-am ascuns. Un călăreț urca Golgota. Era Antonius, care făcea navața călare, de la fortăreața Antonia, acasă la Capernaum.

El s-a apropiat de cruce și a atins-o cu degetul, probabil să vadă dacă sângele s-a uscat pe ea. Văzut de jos, de la mine, mi-a dat o imagine splendidă și simbolică de efigie: un călăreț viteaz ținând în brațe o cruce luminoasă. Un gând m-a fulgerat: de acum încolo crucea nu va mai fi obiect de ocară, căci ea a fost sfințită și luminată de sângele lui Iisus vărsat pe ea. Pe viitor, regii și popoarele, cu ea în brațe, sau sub semnul ei, vor învinge pe asupritorii, cotropitorii și vrăjmașii lor, răspândind victoria și pacea pe Pământ.

El a făcut înconjurul crucii și a coborât în grabă, pierzându-se în noapte, cu ropot de cal. Am mai întârziat pentru că mă încerca o amețeală, semn că puterea calmantului din sticlă se terminase și o durere formidabilă de cap și de stomac, cu vomă puternică, m-a întors pe dos. M-am întins pe iarbă, ușurat, cu fața în sus. Cerul – cu

puzderia sa de stele – mă încânta. Cu ochii ațintiți asupra lui, eram dornic să descopăr în el farmecul și necuprinsele dimensiuni ale Universului. Din valurile de gânduri m-a trezit realitatea: un cocoș răgușit, anunțând miezul nopții, s-a luat la întrecere cu alți cocoși, marcând astfel sfârșitul unei zile și începutul alteia.

Orașul poate să doarmă în pace, căci de acum încolo nimeni n-o să-i mai tulbure liniștea. M-am sculat și m-am dus la izvorul din apropiere, mi-am spălat mâinile și fața și am plecat în căutarea apostolilor. Pașii m-au condus spre Ghetsemani. Poarta era dată în lături. La locul unde ne adunam era un om îngenuncheat, rugându-se cu capul sprijinit de piatra pe care, de obicei, ședea Iisus. Vrând să-l ocolesc, la licărul luminii crucii, prin frunziș, l-am recunoscut: era uriașul Petru, care nu se ruga, ci plângea cu sughițuri de copil. L-am atins pe umăr.

– Ce ai, Petru, ce ți s-a întâmplat?

A ridicat spre mine o figură numai lacrimi:

– Ah! Sotirios, Iscarioteanul L-a trădat și eu L-am tăgăduit de trei ori. Cât am stat la cină, îmi amintesc că tot timpul El a vorbit, ne-a sfătuit, ne-a încurajat, ne-a iubit, ne-a dat porunci, ne-a zis cuvinte de rămas bun. După primul pahar a zis: „Adevăr vă zic vouă, unul din voi mă va vinde!” O zguduire a trecut prin noi, toți ne-am întristat și neavând încredere în noi, fiecare L-am întrebat: „Nu cumva sunt eu, Doamne?” Cum stăteam cu capul pe pieptul lui Iisus, privirea mea s-a întâlnit cu a lui Ioan. I-am făcut semn să-L întrebe cine este. Iisus i-a răspuns: „Este acela căruia îi voi da această bucată de pâine.” Și a dat bucata de pâine Iscarioteanului, zicându-i: „Ce ai de făcut, fă mai repede!” El a băgat pâinea în gură și a ieșit afară.

La al doilea pahar ne-a zis: „Adevăr vă zic vouă, vine ceasul” – și el a și venit – „când voi veți fugi în toate părțile și Mă veți lăsa singur. Dar nu sunt singur, căci sunt cu Tatăl”. Eu l-am zis:

– Chiar dacă toți Te vor părăsi, eu niciodată nu Te voi părăsi. Eu merg cu Tine la închisoare și la moarte!

El mi-a răspuns:

– Tu? ... Adevăr zic ție, astă noapte, înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine.

– Nu se poate, Doamne, eu îmi voi da viața pentru Tine.

Toți au zis la fel. Apoi am cântat cântări de laudă lui Dumnezeu și El a mers cu noi în Ghetsemani. La poartă, a zis celorlalți:

– Stați aici până Mă voi ruga!

M-a luat pe mine și pe Zebedei cu El.

– Sufletul Meu e întristat de moarte. Rămâneți aici și vegheați cu Mine.

S-a dus până mai la o parte și, ridicând mâinile spre Cer, se ruga. Apoi a plecat fruntea și mâinile, rugându-se mereu; nu auzeam ce spune, fiindcă era cu fața la pământ. Când a ridicat ochii și mâinile spre Cer, a zis:

– Tată, toate Îți sunt cu puțință, îndepărtează de la Mine acest pahar, dar nu voia Mea să se facă, ci Voia Ta.

Pe urmă a venit la noi. O toropeală ne apucase și am ațipit.

El a zis:

– Simone, tu dormi? Un ceas n-ai putut veghea cu Mine? Vegheați și rugați-vă, să nu cădeți în ispită!

Și iar S-a depărtat de noi, și căzând cu fața la pământ, se ruga puternic. Când Și-a ridicat fața, un înger a coborât din Cer, încurajându-L și întărindu-L. Luptându-se cu durerea, se ruga mai stăruitor și sudoarea Lui s-a făcut ca broboane de sânge, care cădeau de pe frunte pe pământ, și iar a zis:

– Tată, de voiești, treacă de la Mine acest pahar, dar facă-se voia Ta, nu a Mea!

A venit iar la noi și ne-a găsit luptându-ne cu o ameteală de somn. Din cauza întristării, iar ne-a zis:

– N-aveți putere să vegheați un ceas cu Mine? Vegheați și rugați-vă! Sufletul e fără preget, dar trupul e neputincios.

A mers a treia oară și S-a rugat la fel:

– Tată, dacă voiești, treacă acest pahar de la Mine, însă facă-se nu voia Mea, ci voia Ta!

A venit pentru a treia oară la noi:

– Sculați-vă, să mergem, iată, vine cel ce Mă va vinde!

Și veni Iuda, în fruntea unei gloate de ostași și de ciomăgari, cu făclii, felinare și arme. Iisus i-a întrebat:

– Pe cine căutați?

– Pe Iisus din Nazaret, au răspuns ei.

Iisus le-a zis:

– Eu sunt!

Iuda le dăduse un semn:

– Pe cel pe care-L voi săruta să-L prindeți, căci El este.

S-a apropiat să-L sărute.

Iisus i-a zis:

– Iuda, cu o sărutare vinzi tu pe Fiul Omului?

Ei au rămas locului. Iisus i-a întrebat a doua oară:

– Pe cine căutați?

Ei au răspuns:

– Pe Iisus din Nazaret.

Iuda s-a apropiat și L-a sărutat. Îndată, soldații și slujitorii iudeilor l-au legat mâinile și L-au dus la Anna; l-am întrebat pe Petru:

– Anna e mare preot?

– Nu, dar a fost, și romanii l-au îndepărtat. A rămas numai conducătorul Sinedriului. Cu bani mulți dați romanilor, a făcut mare preot pe ginerele lui, Iosif, din satul Caiafa. Am adăugat:

– Anna cu cei cinci feciori ai lui și cu câțiva farisei au instigat tot poporul înaintea lui Pilat, să-L răstignească pe Iisus.

– Eu și cu Ioan mergeam după El, iar ceilalți toți au fugit. Ioan a intrat cu El în casa lui Anna. Anna îl cunoștea pe Ioan, fiindcă îi ducea pește. Eu am rămas în curte cu soldații și servitorii, în jurul unui foc. Ușa fiind deschisă, l-am văzut pe Anna șezând la masă, iar Iisus era cu mâinile legate, în picioare, în fața lui. Nu auzeam ce vorbesc cu El, căci vedeam numai spatele lui Iisus, însă Ioan a auzit tot. Stând lângă foc, o slujnică s-a uitat la mine, zicându-mi:

– Și tu erai cu Iisus din Nazaret?

Eu i-am răspuns:

– Femeie, nu-L cunosc.

A mai trecut un timp și altul mi-a zis:

– Și tu ești de-ai Lui, căci și vorba și îmbrăcămintea te dau pe față că ești galileean. Atunci m-am jurat că nu-L cunosc. Unul dintre servitorii marelui Preot a adăugat:

– Nu te-am văzut eu în grădină la El?

Eu iar am tăgăduit și mi-am jurat. Atunci, un cocoș care dormea într-un pom, lângă poartă, a cântat. Domnul, întorcându-se cu fața, s-a uitat la mine. Deși era departe de mine, n-am să uit niciodată privirea Lui. Mi-am adus aminte de cuvintele Sale: „În noaptea asta, înainte de a cânta cocoșul, te vei lepăda de Mine de trei ori.” Și am venit aici, plângând amarnic. După această mărturisire, Petru a pus

iarăși capul în mâini, plângându-și durerea și rușinea. I se zguduia tot trupul, suspinând. Ca să-l mângâi, i-am zis:

– Nu mai plânge, Petre. El i-a iertat și pe călăii care-I băteau piroanele în mâini și în picioare. În iubirea Lui cea mare pentru oameni, fii încredințat că te va ierta și pe tine. Iată, se face ziua. Hai să vezi mormântul și crucea luminoasă de pe Golgota. Apropiindu-ne de Golgota, am intrat prin grădina lui Iosif și, auzind lume vorbind, ne-am uitat împrejur. Anna, cu câțiva farisei și soldați, coborau Golgota spre mormânt. De la noi nu se vedea ce fac. Petru mi-a zis:

– Urcă-te într-un pom și vezi ce fac.

Era gata să cad din pom de uimit ce eram, și i-am făcut semn lui Petru să tacă. Mă uitam la prostia lor. După câțva timp, Anna cu fariseii au plecat și au rămas opt soldați de pază la mormânt. M-am dat jos:

– Nici nu-ți trecea prin cap ce-au făcut. Au sigilat mormântul și au pus soldați de pază. Le e teamă că Iisus fuge din groapă. Prostia omenească e mai adâncă ca marea; ei cred, poate, că Iisus n-o să învie, din cauza sigiliului lor.

De jos, am admirat încă o dată crucea, împreună cu Petru. Era ziua de-a binelea, Sabatul pascal. Lumea auzise de crucea luminoasă și urca în grupuri mici spre ea. Petru a plecat în valea Iosafat, în căutarea apostolilor. Eu m-am dus la Șalum. L-am găsit lungit pe o laviță, cu capul în palme. La zgomotul pașilor mei, a ridicat capul și mi-a zis:

– Ion Marcu, fiul meu își dă duhul.

Dintr-un salt am fost în camera lui. Mama Estera și cu Maria plâneau lângă el. L-am consultat cu privirea și imediat mi-am dat seama că are o febră care îi primejduia viața.

– Nu mai plângeți, dați-mi ce vă spun eu și lăsați-mă cu el, că lângă mine nu moare nimeni. Între timp, abbi Șalum (tata Șalum) s-a apucat să stoarcă niște portocale și să le treacă prin cârpă, să n-aibă deloc sămburi sau coji, ca să facă o ulcică mai mare de suc. Tot doftoricindu-l și înfășurându-l, mă întrebam cum de-o fi răcit în halul ăsta. Așa o febră puternică nu mai văzusem încă. Bine c-a rezistat. Lăudat fie Domnul! A deschis ochii cu o privire amețită și nici nu m-a recunoscut. După ce i-am deschis gura și i-am turnat picături și ceaiuri, i-am dat puțin câte puțin zeamă de portocale și m-am lungit pe o laviță lângă el, ca să-l veghez. Abbi Șalum m-a întrebat:

– Ce zici, Sotirios, scapă?

– Mai întrebi? Nu vezi că deja și-a revenit?

În gândul meu mi-am zis: „nu și-a revenit deloc”, dar minciuna medicală a fost pusă, din obișnuință, înaintea adevărului. Ei, ce să-i faci? E greu să-i spui unui tată îndurerat să mai aibă răbdare.

Răbdarea trebuie să fie a doctorului și speranța a lui abbi Șalum.

– Du-te la culcare, că ești rupt de oboseală!

Și eu eram nedormit, dar el era prăpădit de tot. Înfășurându-l mereu, febra părea că se retrage, culoarea în obraji îi revenise, iar inima își relua bătaia regulată; însă, nu-mi făceam iluzii, pentru că mai aveam de luptat cu febra.

Sabatul se sfârșise. Ziua era pe sfârșite și hanul s-a umplut de zarva cosmopolită a iudeilor împrăștiți în toată lumea, care veniseră să petreacă Paștele la Ierusalim și erau găzduiți la Șalum. Eu n-am ieșit din cameră, ca nu cumva să întâlnesc vreun iudeu în han. Poți să știi? Deși sunt sigur că nu m-ar fi recunoscut. Veghindu-l pe Ion Marcu, am scos din buzunar cei patruzeci și doi de spini târători. Ce ascuțiți și duri sunt! Mi-am adus aminte de spinul târător din călcâi și de cuvintele lui Iisus:

„Pe tine te-a doborât la pământ un singur spin în picior, dar să ai patruzeci și doi înfiți în capul tău!” Așa e, numai unul mă doborâse și eram disperat. Câtă durere a fost pe capul Lui, cu patruzeci și doi – și El n-a zis nimic.

M-au vizitat Dionisios, Antonius și Isahar. Le-am dat la fiecare câte unul, că aveam de gând să dau și apostolilor și femeilor care au fost la înmormântare și să împart câte unul tuturor celor care i-au fost apropiați lui Iisus. I-am spus lui Dionisios că mâine, în prima zi a săptămânii, Iisus trebuie să învie. Nu știu când, dar fiind a treia zi de la înmormântare, ar fi ziua învierii. M-am înțeles cu el că, dacă se întâmplă ceva, să vină la mine, ca să mergem amândoi la mormânt. Au venit Maria și mama Estera și mi-au adus de mâncare. Am mai schimbat feșele și am rămas cu el, de veghe. Lăudat să fie Bunul Dumnezeu! Își revenea. A deschis ochii, m-a cunoscut și a zis că îi e sete. A venit Maria, a strâns vasele și i-am spus lui abbi Șalum să mai facă o ulcică cu zeamă de portocale. Hanul, cu toți cei adăpostiți acolo, se liniștise. A venit abbi Șalum cu ulcica de zeamă de portocale. După ce a mai

înghițit din zeamă, l-am înfășat din nou și a adormit. I-am spus lui abbi Șalum să-l lase să doarmă, că are nevoie de somn, întrucât a scăpat de primejdie, dar să nu se dea deloc jos de pe laviță.

M-am furișat afară, în stradă, spre ulița lui Dionisios. Nu pot să explic de ce și cum, dar toată ființa mea era în așteptarea marelui eveniment: Învierea lui Iisus. Gândul că am să-L revăd și că o să pot vorbi cu El m-a transpus într-o stare de adevărată fericire. Când am ajuns la Dionisios, câinele Goliat m-a întâmpinat dând din coadă. Am aruncat o pietricică pe terasă. Dionisios mi-a făcut semn să urc la el pe scara din curte. Abia ne-am întins pe covor și cocoșii ne-au luat în primire de miezul nopții. Cred că amândoi am adormit, dar nu mult, că un cutremur puternic de pământ a aruncat în stradă, îmbrăcat sumar, tot Ierusalimul. Am sărit în picioare.

– Iisus a înviat!

Se crăpa de ziuă când am pornit, în grabă, spre grădina lui Iosif. Zorile își revărsau lumina și culoarea peste întreaga fire. O femeie urca grăbită Golgota, venind de la mormânt. Era Maria Magdalena, și cu aceeași grabă a coborât Golgota prin fața crucii, spre oraș. Noi, venind direct prin grădină, nu ne-am văzut și nici nu ne-am întâlnit cu ea, dar ne-am întrebat ce s-o fi întâmplat de e așa grăbită.

Ajungând la mormânt, piatra era prăvălită la o parte. Soldații erau aruncați în toate părțile și zăceau ca morți, lungiți pe pământ. Plecând capul și uitându-ne în groapă, am văzut că benzile de pânză cu care Iosif îi bandajase mâinile și picioarele erau jos, în mormânt, iar cârpa pe care Nicodim l-o pusese pe față era înfășurată în locul unde stătuse capul. Când am ridicat privirea, pe piatra prăvălită, cu picioarele învelite într-un nor alb, stătea o creatură splendidă: avea o haină luminoasă din care ieșeau raze ca niște fulgere, făcută dintr-o materie fină și diafană, parcă ar fi fost boabe de rouă, capul îi era blond și luminos și purta în spate două aripi mari, presărate cu stelute în culorile curcubeului, iar un brâu din aceleași culori îi încingea mijlocul. Toată ființa lui radia lumină.

Dionisios m-a apucat de cotul drept și mi-a șoptit: un înger. Am rămas uimit, plin de admirație. Dacă nu mă ținea Dionisios, înghețeam în fața lui. Îngerul, cu un surâs frumos, ne-a zis:

– Hristos a înviat!

Noi am răspuns într-un glas:

– Adevărat a înviat!

Apoi, desfăcând ambele aripi, într-o feerie de culori, și-a luat în zborul spre soarele care răsărea, lăsând în urma lui o dâră de stele în culorile curcubeului. În oraș ne-am despărțit. Dionisios s-a dus acasă, iar eu am intrat la Șalum. Ion Marcu se trezise și se certa cu mama Eștera să-i dea de mâncare, căci îi era foame. Am rugat-o pe mama Eștera să-l trimită pe abbi Șalum.

– Ei, mortule, abia ai revenit din Șeol și te iei la ceartă cu lumea? Ce glas ai căpătat!

Ion Marcu a început să râdă. Tocmai a intrat abbi Șalum. Inima lui abbi a tresărit de bucurie:

– Tai o găină, o cureți bine, o cureți și de grăsime și o pui la fiert, cu toate verdețurile cu care faci de obicei ciorbă. După ce a fiert, strecorei zeama prin cârpă și îi dai să bea, caldă, câte puțin, alternativ cu zeama de portocale îndulcită cu miere.

Ion Marcu a pus capul pe pernă spunând:

– Sotirios, eu te mănânc și pe tine și pe abbi de foame și tu-mi umpli burta cu apă ? Așa frate-mi ești?

De data asta am râs eu:

– Da, băiețel, pentru că nici abbi și nici eu nu putem să mergem după tine, să te tragem din Șeol. Ai răbdare, febra intră în tine în câteva minute, dar de ieșit, iese încet, în cel puțin zece zile.

Abbi a plecat și a venit Maria cu o ulcică de zeamă de portocale amestecată cu miere. I-am dat puțin, să bea.

– Ai să vezi că mierea te satură și că n-o să-ți mai fie foame.

Mariei îi râdea toată fața de bucurie. După ce a plecat ea, i-am povestit de apariția splendidei apariții îngerești și de Învierea lui Iisus. Ca să mai uite foamea, l-am întrebat:

– Ce-ar fi să-mi spui cine te-a procopsit cu așa o febră? El a zâmbit și a privit trist în tavan. Într-un târziu, a răspuns:

– Îți spun, dacă nu-i spui lui abbi.

– Ce amestec are abbi aici? Vorbim între noi doi: să știi că l-ai speriat foarte tare.

– După ce am mâncat mielul de Paști, ne-am împrăștiat fiecare la culcare. Eu am venit aici. Mi-era cald, cred că din cauza vinului. Am deschis fereastra, m-am dezbrăcat. Când să schimb cămașa, am auzit vorbă în stradă. M-am înfășurat în cearșaf și m-am uitat pe

fereastră. Trecea o gloată de vreo douăzeci de bărbați, unii cu arme, alții cu bâte și ciomege, cu lanterne, făclii și felinare. În fruntea gloatei, cu o făclie în mână, am recunoscut pe Iuda. Am sărit jos în stradă și m-am furișat după ei. La grădina cu măslini, apostolii erau la poartă. Când i-au văzut, toți au fugit. Ei au înaintat la locul adunării, unde L-au găsit pe Iisus cu Petru, Ioan și Iacov. M-am ascuns după o tufă.

Iisus i-a întrebat:

– Pe cine căutați?

Ei au răspuns:

– Pe Iisus din Nazaret.

– Eu sunt!

Când a zis „Eu sunt!”, toți au fost aruncați jos la pământ.

S-au sculat și s-au apropiat iar. I-a întrebat a doua oară:

– Pe cine căutați?

Ei au răspuns:

– Pe Iisus din Nazaret.

– V-am spus că Eu sunt!

Iar au fost zvârliți și tăvăliți pe pământ. Când s-au sculat, Petru avea la el o sabie. A lovit cu ea și a tăiat urechea unuia din ei. Iisus s-a plecat și a lipit urechea la loc, vindecând-o. Iuda s-a apropiat și a zis:

– Salut, Rabi! Și L-a sărutat.

Iisus i-a zis:

– Iuda, cu o sărutare vinzi tu pe Fiul Omului?

Apoi s-a întors către Petru:

– Bagă-ți sabia în teacă! Crezi că nu voi bea paharul pe care Mi l-a dat Tatăl? I-au legat mâinile și L-au luat. Iisus a mai vorbit cu ei, însă n-am auzit ce, că unul dintre ei m-a descoperit și a tras cearșaful de pe mine și am fugit gol. Am venit acasă tot furișându-mă după colțuri și garduri. Abbi nu se culcase. Pusese o lampă jos, în sală, și una sus, pe scară. L-am pândit până a intrat în grajd la vite și am fugit pe scară, în camera mea, înghețat sloi. Am închis repede fereastra, nici nu știu când m-am spălat pe picioare, m-am îmbrăcat și m-am aruncat pe laviță. Dinții îmi clănțăneau de frig și eram zgâlțâit de frisoane și în fugă am mers în sala de mese. Am luat cinci covoare de pe lavițe, m-am suit pe laviță și m-am acoperit cu toate. Nu-mi mai era frig. Târziu de tot, m-am încălzit, dar nu știu ce a mai fost până te-am văzut pe tine.

– Îți dai seama ce greșală ai făcut?

– Acum da, dar atunci nu, nu m-am gândit deloc.

– Nici nu știi că în săritura de pe fereastră puteai să-ți rupi șira spinării și să rămâi pe loc mort, sau să ai o cocoșă mai serioasă ca a mamei Estera? Ai fi fost infirm pe viață.

– Ai dreptate, Sotirios, am fost un prost. Dacă ar ști Abbi, m-ar biciui.

– Asta-ți lipsește acum.

I-am spălat tot corpul cu apă caldă, amestecată cu oțet, l-am primenit, nu l-am mai înfășurat, i-am dat să bea din zeama de găină adusă de abbi și i-am spus să doarmă. A mai vrut și zeamă de portocale cu miere și apoi a adormit liniștit.

– Acum, lăsați-l să doarmă, am zis, că e în urmă cu somnul.

Mama Estera mi-a adus și mie de mâncare și, după ce am mâncat, mi-a spus că-și ia lucrul și-l veghează ea.

– Du-te, Sotirios, să mai răsuflă și tu, că te-ai luptat destul cu boala lui.

În grădina cu măslini, deasupra teascului, la primul etaj, Șalum zidise trei camere mici, o bucătărie și o odaie foarte mare, unde să se adăpostească oamenii care veneau de departe cu căruțele pline de burdufuri cu măslini pentru tescuit. Într-o odaie dormea tescuitorul Ab-Salam; în alta, fiica sa, Rhoda, care făcea mâncare și curățenie; în a treia odaie, își păstra Șalum actele și socotelile, iar uneori mai și dormea. Odaia era foarte mare, pregătită pentru cei ce zăboveau noaptea la tescuit. Acolo mâncau și dormeau. Nefiind sezonul măslinilor, Petru îmi spusese că se vor aduna acolo sus, în odaia cea mare, pentru sfat. Era un loc retras și nu știa nimeni că sunt acolo. De fapt, după Înviere, eram sigur că Iisus li se va arăta, așa că m-am gândit să fiu mereu cu ei, să-L văd și eu. Lăsând-o pe mama Estera cu Ion Marcu și văzându-l pe Ab-Salam în grădina hanului, la stupărie, m-am dus și l-am întrebat dacă n-a văzut cumva vreun apostol. Mi-a răspuns:

– Când ieșeam din Ghetsemani, intrau Ioan și cu Andrei.

Mi-am zis imediat: „Unde e Ioan, acolo sunt Petru și ceilalți” și am plecat spre Ghetsemani. M-am urcat în odaie. Rhoda mi-a deschis și i-am găsit pe toți, în afară de Toma. Le-am povestit întâmplarea cu îngerul și i-am dat fiecăruia câte un spin. Petru a spus că L-a văzut, dar n-a vorbit cu El. Între timp, seara, au sosit Barnaba și Cleopa, care

ne-au povestit cum, ducându-se la Emaus, Domnul li s-a alăturat pe drum. Ei nu L-au cunoscut. El a vorbit cu ei și, poposind într-o casă, L-au invitat să rămână noaptea cu ei. S-au așezat la masă, a binecuvântat pâinea, a rupt-o și le-a dat câte o bucată. Atunci L-au cunoscut, dar El a și dispărut de lângă ei. S-au întors repede la Ierusalim, să spună tuturor că L-au văzut înviat. Cleopa nu terminase de vorbit și, deși ușa era încuiată, El a apărut în mijlocul camerei:

– Pacea să fie cu voi!

Toți am sărit în picioare și ne-am speriat. Și eu m-am speriat la auzul vocii bine cunoscute. Nu mă așteptam să-L văd așa, deodată, când ușa era încuiată. Ei s-au înspăimântat și le-a fost frică, crezând că e un spirit, sau o fantomă.

El a zis:

– De ce v-ați speriat și aveți în inima voastră asemenea gânduri? Eu sunt. Vedeți mâinile Mele, picioarele și coasta Mea. Pipăiți-Mă!

Ei tot n-au crezut și, uimit de necredința lor, ne-a întrebat dacă avem ceva de mâncare. Cum Toma lipsea, rămăsese pe masă un pește fript, o pâinică de orz și un fagure de miere. I le-au dat. El a mâncat de față cu noi, zicând:

– Când am fost cu voi, v-am spus că trebuie să se întâmple cu mine toate cele scrise despre Mine în legea lui Moise, în prooroci și în psalmi. Este scris că Hristos trebuie să sufere și să învie din morți a treia zi. Voi mergeți și predicați în numele Meu, începând din Ierusalim, la toate neamurile, pocăința spre iertarea păcatelor și rămâneți la Ierusalim, până ce veți fi dăruți cu putere de Sus, căci Ioan a botezat cu apă, iar voi veți fi botezați în Duh Sfânt! Apoi a dispărut.

Ei au rămas foarte uimiți și nu știau ce să creadă, dacă este El sau nu. Eu L-am privit tot timpul. Atunci m-am amestecat în discuția lor și am zis tare:

– El este, dar n-are nimic pământesc, este numai Iisus divin, ceresc. El este, dar este transcendent. Picioarele l se aflau într-un nor alb, nu mergea, plutea ca pe o undă. Toată ființa Lui emana o lumină albă foarte strălucitoare, vibratorie, îmbrăcat într-o haină albă, dantelată, diafană și de asemenea făcută din lumină. Mijlocul l era încins cu un brâu în culorile curcubeului, iar pe umeri l atârna o hlamidă imperială, tot în culorile curcubeului.

Era așa de frumos, că nu puteam să-mi iau privirea de la El.

Eu și cu Barnaba ne-am întors la Șalum. Ei au rămas, discutând în continuare.

Ion Marcu mai băuse din zeama de găină și adormise iar. Mama Estera s-a dus la treburile ei, și eu m-am întins pe o laviță lângă el, cu sufletul plin de Iisus cel înviat din morți. „Nu, n-avea nimic, adică oase, piele și corp omenesc, era dintr-o materie fină și subtilă, care unduiește și plutește fără aripi.”

Peste trei-patru zile, a venit la Șalum, Maria Magdalena, cu un coș plin cu ouă roșii. Era coșul în care adunaserăm cârpele murdare de sângele lui Iisus. Ea a strâns cârpele într-un sac alb, de mătase și sacul s-a înroșit. A pus ouă în coș, ouăle s-au înroșit. Șalum, ca bun gospodar, i-a dat ideea întâi să le răscoacă și pe urmă să le pună în coș, ca apoi să le cojească și să le mănânce. E o lipsă de respect față de Iisus să le întrebuițezi roșii, la bucătărie. I-am dat și ei un spin din coroana de spini a lui Iisus. Ea ne-a povestit cum, în prima zi a săptămânii, nici nu se făcuse ziuă și s-a dus la mormânt. A găsit piatra prăvălită și mormântul gol. S-a întors la Petru și la Ioan și le-a spus ce a văzut. Ei au venit la mormânt și negăsindu-L, s-au întors acasă.

După plecarea lor, ea a rămas plângând pe marginea gropii. Cineva s-a apropiat de ea și a întrebat-o:

– De ce plângi?

– Fiindcă L-au luat pe Domnul și L-au dus în altă parte.

Atunci Iisus i-a zis: „Maria!” Ea s-a întors și a vrut să-I îmbrățișeze picioarele. Apoi a zis:

– Rabuni (învățătorule)!

Iisus i-a răspuns:

– Nu mă atinge, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Du-te și spune fraților Mei că mă sui la Dumnezeu Meu și la Dumnezeuul vostru. Totodată, a adăugat că El S-a arătat și fratelui Său, fariseul Iacov, și l-a numit episcop al bisericii din Ierusalim.

La drept vorbind, rudenii iudeilor e foarte elastică. Ei sunt frați și rude până la a șaptea generație. Dar, potrivit adevărului, Iisus nu este deloc rudă cu acest Iacov. Iacov este primul fiu al lui Cleopa și al Mariei, vara dulgherului Iosif, tutorele lui Iisus. Cum iudeii îl consideră pe Iisus fiul lui Iosif, din neamul lui David și al Mariei, mama lui, după ei, Iisus e rudă cu Iacov. Eu aproape că nu-l cunosc, știu numai că aceste pretinse rude ale lui Iisus nu credeau în El.

Coșul Mariei Magdalena a umplut Ierusalimul cu ouă roșii. Toți le răsroc și le duc la ea, să le pună în coș. După ce devin roșii, le mănâncă cu azimă.

Ion Marcu se însănătoșea pe zi ce trecea. Eu mă duceam zilnic în grădina cu măslini, la apostoli. Când i-au spus lui Toma că au văzut pe Domnul, el a răspuns:

– Până nu voi pune eu degetul în palmele, picioarele și coasta Lui, să-l pipăi mâinile, nu cred!

După opt zile, eram iarăși cu toții adunați în același loc. Cu cei unsprezece erau și Ștefan, Barnaba, Cleopa și cu mine. Iisus a venit iarăși, tot prin ușa încuiată, a stat în mijlocul nostru și a zis:

– Pace vouă!

Apoi s-a adresat lui Toma:

– Vino și pune degetul tău pe mâinile Mele și pe coasta Mea și nu fi necredincios, ci crede.

Toma, rușinat, l-a răspuns:

– Domnul meu și Dumnezeuul meu!

Iisus a adăugat:

– Tu ai crezut, fiindcă M-ai văzut. Fericiți sunt cei care n-au văzut și au crezut! Duceți-vă, predicați Evanghelia în toată lumea! Cine va crede și se va boteza va fi mântuit, iar cine nu va crede va fi osândit!

În a treizeci și opta zi de la Înviere, Petru ne-a spus să ne adunăm cu toții în valea Iosafat, că Iisus va fi cu noi. Au venit apostolii cu familiile lor, toți ucenicii cu familiile lor, familiarii cu ai lor, Nicodim și Iosif cu ai lor, Antonius, Dionisios, Șalum, Lazăr cu toți ai lor, Manachen, femeile cu familiile lor și o mulțime de lume, foarte multe femei. Printre ele, Antonius mi-a arătat-o și pe Claudia-Procula, nevasta lui Pilat, îmbrăcată în rochie iudaică, împreună cu două femei. Pare-se că ea era deja prozelită iudaică. Ne-am așezat, ca de obicei, bărbații într-o parte și femeile cu copiii în cealaltă parte, lăsând între noi un drum, un fel de coridor pe care să se circule. El a apărut în mijlocul nostru, în toată splendoarea Lui cerească și imperială. Plutind pe același nor alb, ne-a zis:

– Datu-Mi-s-a toată puterea, în Cer și pe Pământ. Mergeți și faceți ucenici din toate neamurile, botezați-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățați-i să păzească toate câte v-am poruncit

vouă. Iată, Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacurilor.

Apoi a dispărut.

Cu această ocazie, Manachen mi-a spus că anul trecut, când a sărbătorit Paștele la Șalum, Iisus a dispărut cu el și l-a investit ca, după Înălțarea Lui la Cer, să ia conducerea Bisericii creștine între păgânii din Antiohia, numindu-l totodată episcop al creștinilor dintre păgâni. El a lichidat absolut tot în Egipt și s-a stabilit, modest, în Antiohia. În acest interval de timp, cât Iisus a stat între oameni după Înviere, anume patruzeci de zile, iudeii s-au luptat cu topoare, târnăcoape, ferăstraie și lopeți, să scoată crucea de pe Golgota. N-au izbutit nici într-un fel s-o miște din loc. S-au luptat cu crucea și ea i-a învins. După apariția lui Iisus în Valea Iosafat, din porunca Lui, noi, cei șase, și apostolii, ne-am dus, am scos crucea din pământ de pe Golgota, și am pus-o în Ghetsemani. Acolo stă, luminând tot Muntele Măslinilor.

Timp de patruzeci de zile, Iisus a fost mai mult cu apostolii, învățându-i și vorbindu-le mereu despre Împărăția lui Dumnezeu. În a patruzecia zi, fiind numai cu ei și coborând Muntele Măslinilor spre Ierusalim, a ridicat mâinile, i-a binecuvântat, apoi s-a despărțit de ei și, învăluit în norul cel alb, s-a înălțat la Cer. În a patruzeci și cincea zi de la răstignirea lui Iisus, i-a venit rândul și lui Baraba.

Baraba are un nume foarte semnificativ. În limba aramaică, „bar” înseamnă fiu, iar „abba” înseamnă tată, adică fiul tatălui pământesc, fiul lui Adam. Pentru că era un ucigaș vestit, un tâlhar și bandit primejdios, poporul îi prescurtase numele și-i ziceau scurt, Cain. Tuturor le era frică de el, nu fiindcă era fioros la vedere, ci fiindcă îl știau de ucigaș.

Deci, au fost puși alături Baraba – fiul tatălui pământesc, un ucigaș și tâlhar renumit, și Iisus – singurul Fiu al Tatălui Cerească, Mântuitorul lumii – Mesia. Iudeii au slobozit pe Baraba și au trimis la răstignire pe Iisus. Pilat se lupta de mult să pună mâna pe Baraba și acum a fost prima ocazie să-l răstignească și să scape de el. A rămas uimit când a văzut că iudeii cer slobozirea lui și moartea lui Iisus. S-a răspândit vestea că, atunci când soldații i-au dat drumul din închisoare, însuși Pilat i-ar fi dat lui Baraba un picior, zicându-i: „Bestie, acum te-a scăpat Iisus, dar a doua oară nu-mi mai scapi”.

După eliberarea sa și răstignirea lui Iisus, îl obseda gândul să-L răzbune pe Iisus, ucigându-l pe Pilat. L-a întâlnit pe Petru și i-a

propus să se unească cu el, ca să-L răzbune pe Iisus. Petru i-a spus: „Pleacă mai repede de lângă mine, că eu n-am ce vorbi cu tine. Iisus l-a iertat pe toți și tu n-ai nimic de răzbunat.”

Baraba nu s-a lăsat convins și, furișându-se în fortăreața Antonia, în a patruzeci și patra seară, a fost găsit de un soldat, ascuns după o perdea, chiar în camera de dormit a guvernatorului, având în sân un cuțit.

Pilat nici nu l-a mai judecat. Numai a strigat: „La cruce cu el!” Așa că a patruzeci și cincea zi a murit și Baraba, pe cruce, târât apoi de coada calului în valea Hinom. Lumea s-a liniștit. Dar nici lui Pilat nu i-a mers prea bine. Privirea și nervii lui s-au răcicit de tot. Ieșea în oraș cu gardă de doi soldați, se oprea la toate fântânile pe care le întâlnea, se spăla pe mâini, arătând celor de față că mâinile lui sunt curate și că nu sunt pătate de sânge, apoi, cu o privire răcicită și halucinantă, îi întreba pe toți: „Ce este adevărul?”

Întâlnind-o pe mama Șari la fântână, ea i-a turnat apă și el s-a spălat pe mâini și pe urmă i le-a arătat că sunt curate și nepătate de sânge. Apoi a întrebat-o:

– Ce este adevărul?

Mama Șari, femeie credincioasă, i-a răspuns:

– Adevărul e la Dumnezeu, în Cer.

Apoi a întâlnit-o pe Maria lui Șalum și, petrecându-se lucrurile la fel, când a întrebat-o ce este adevărul, ea i-a răspuns:

– Numai Dumnezeu știe ce este adevărul.

Întâlnindu-se pe stradă cu Nicodim, i-a arătat mâinile curate și nepătate de sânge și l-a întrebat ce este adevărul. Nicodim, mai filozof, i-a răspuns:

– Caută-l în tine!

S-a despărțit de Nicodim și l-a întâlnit pe Simon Leprosul, pe care l-a întrebat ce este adevărul, iar acesta i-a răspuns:

– Nici într-un caz nu poate fi în tine.

La drept vorbind, chiar dacă Pilat ar fi avut nervii sănătoși, numai cu atâtea răspunsuri care se bat cap în cap, s-ar fi răcicit. Vrând-nevrând, femeile s-au obișnuit să-l vadă cum își spală mâinile pe la fântâni și încearcă să dezlege enigma adevărului, în timp ce bărbații se amuzau, răspunzându-i tot pe dos. Și eu l-am întâlnit în câteva rânduri, dar l-am ocolit, traversând strada.

După Înălțarea lui Iisus la Cer, apostolii se adunau în odaia cea mare de sus, deasupra teascului: cei unsprezece, împreună cu noi, ucenicii, cu Iacov, noul episcop, cu frații lui și cu mama lui Iisus. Eram peste o sută de inși. Petru s-a sculat în picioare și a zis:

– Iuda, unul dintre noi s-a făcut trădător și vânzător al Domnului Iisus și, luându-și plata fărădelegii, a căzut cu capul în jos, s-a rupt în două prin mijloc și toate măruntaiele s-au vărsat și risipit. Asta toată lumea o știe. Scris e în cartea psalmilor ca altul să-i ia însărcinarea. Noi trebuie să alegem în locul lui pe unul dintre bărbații care au mers după Domnul Iisus, începând de la botez până la Înălțarea Lui la Cer.

Au pus înainte pe bătrânul Iustus Barsaba și pe păstorul Matia și, trăgând la sorti, Matia a fost ales cu cei unsprezece. Matia, un băietan de douăzeci și trei de ani, era originar din Betleem. Tatăl lui fusese păstor. De mic, rămânând orfan de ambii părinți, păstorii, prietenii tatălui lui, l-au luat să-l crească și, când avea șaptesprezece ani, în timp ce păzea turma de oi împreună cu ei, o oaie a căzut într-o prăpastie. El fiind cel mai tânăr, subțirel și ușor, l-au legat cu o funie și i-au dat drumul în prăpastie, să scoată oaia. A coborât, a legat oaia de funie și ei au scos-o afară, apoi au dat drumul la funie din nou. El s-a legat de subțiori și l-au tras în sus. Pe la mijlocul prăpastiei, funia s-a rupt și el a căzut în prăpastie, zdrobindu-și ambele picioare. Au coborât după el, l-au ridicat la suprafață cu picioarele zdrobite.

Trei ani s-au chinuit păstorii cu el, purtându-l într-un căruț și cărându-l cu ei la păscutul oilor. Când au auzit de vindecările lui Iisus, l-au pus într-un sac, pe spinarea unui măgar, și l-au dus la El. Sărmanul Matia! La douăzeci de ani era pipernicit și schilod, iar când au ajuns în fața lui Iisus, El a zis:

– Scoate-ți-l din sac!

Aproape că nu avea picioare, după trei ani de chin.

Iisus i-a zis:

– Ridică-te!

El s-a ridicat în picioare, sănătos, s-a repezit la Iisus și, plângând, l-a sărutat picioarele. Cum erau pe malul Iordanului, Filip l-a botezat și el n-a mai vrut să plece de lângă Iisus și mergea cu noi, ca ucenic. Plăpând și pipiriu, ars de zel și iubire pentru Iisus, era nedespărțit de El.

În a cincizecea zi de la Învierea lui Iisus, eram adunați cu to-

ții în odaia mare de la etaj. Deodată, a venit un zgomot mare de sus, zdruncinând toată casa și un vânt puternic a dat ușa și ferestrele la pereți. Din tavan au coborât niște benzi roșii, ca de foc, care s-au așezat pe fiecare din noi. Așa m-a zguduit și m-a ars, parcă un fulger ar fi intrat în mine; încet s-a liniștit, lăsându-mi în corp o putere binefăcătoare și foarte plăcută, un elan și un entuziasm dinamic, ce mă făcea plin de încredere și curaj.

Cert e că, dintr-o dată, am devenit alt om. Din cauza zgomotului, toată grădina cu măslini se umpluse cu fel de fel de lume.

Eu am simțit imediat imensa schimbare făcută în mine, dar să fi văzut apostolii și, în special pe Petru! Erau de nerecunoscut. Înainte se încuiaseră în cameră, de frica iudeilor, și acum coborâseră jos, la mulțimea adunată, să-i vorbească fiecăruia în limba lui, despre Iisus.

Localnicii adunați râdeau de apostoli, zicând:

– Chiar așa de dimineată v-ați îmbătat?

Atunci Petru a luat cuvântul.

Avea o voce tunătoare, dominatoare și cu putere de pătrundere, care-ți dădea fiori:

– Nu suntem beți! Duhul Sfânt ne trimite la voi să vă spunem ce am văzut și ce am auzit.

Se vedea la el ardoarea de a câștiga cât mai multe suflete pentru Iisus.

CAPITOLUL VI

Evangelhia

Două mari fapte domină începutul Bisericii din Ierusalim: Învierea lui Iisus și Pogorârea Duhului Sfânt. În urma acestor două fapte, apostolii au devenit cu totul alți oameni. Cu un ceas înainte erau încuiați în casă, de frica iudeilor. Deodată, coboară în stradă și predică cu putere pe Iisus, cel răstignit și înviat din morți. Ierusalimul a fost zdruncinat din temelii, iar Sinedriul a fost desființat; din șaptezeci de membri, câți trebuia să numere, mai rămăseseră doar Anna cu doi saducheii și Rabi Gamaliel.

Apostolii, purtând în priviri pe Iisus cel înviat, se aruncau cu un curaj nemărginit în lupta cea mare, să câștige cât mai multe suflete pentru Iisus. Petru, cu statura lui impunătoare și vorba autoritară, plină de un zel arzător pentru Iisus, și-a început predica: „Noi vă spunem vouă ce am văzut și ce am auzit.” Această mărturisire a lui Petru și, după el, a celorlalți apostoli, a fost piatra de temelie pe care s-a clădit Biserica lui Iisus și „porțile iadului n-o vor birui pe ea”.

Cu toate că ei continuau să meargă la templu și la sinagogă ca să se roage, încet-încet se distanțau de mozaism. Iar când Petru a constatat că Duhul Sfânt se pogoară și peste păgâni pentru credința lor ca și peste iudei, nu le-a impus păgânilor respectarea Legii. Pe zi ce trecea, Biserica incipientă, mică, asemenea unui grăunte de muștar, a căpătat un elan și avânt formidabil, ajungând la o comunitate de aproape zece mii de suflete.

Într-o zi, Petru și Ioan, mergând la templu să se roage, au văzut la poarta templului un cerșetor schiop din naștere.

Petru i-a zis:

– Noi n-avem argint și nici aur, dar ce avem îți dăm. În numele lui Iisus Hristos, scoală-te și umblă!

Și, apucându-l de mâna dreaptă, l-a sculat și omul s-a făcut sănătos. Sărind și laudând pe Dumnezeu, a intrat cu ei în templu.

Văzând minunea, tot poporul s-a adunat împrejurul lor. Atunci Petru le-a zis:

– Oameni israeliți, vă uitați așa la noi, ca și cum noi am fi făcut această minune. Dumnezeuul părinților noștri a glorificat pe robul Lui, Iisus, pe care voi L-ați tăgăduit în fața lui Pilat, deși el voia să-I dea drumul. Voi ați tăgăduit pe Cel Sfânt și Drept și ați cerut să vă dăruiască un ucigaș. Voi ați omorât pe Prințul Vieții, pe care Dumnezeu L-a înviat din morți, noi suntem martori. Credința în El a vindecat pe acest om înaintea voastră, a tuturor. Fraților, noi știm că voi și mai marii voștri ați comis aceste fapte din neștiință. Deci, pocăiți-vă, botezați-vă, ca păcatele voastre să fie iertate de Dumnezeu. Înviind pe Iisus, Dumnezeu L-a trimis întâi la voi să vă binecuvânteze, ca fiecare să se întoarcă de la răutăți.

Nici nu terminase Petru de vorbit, că au și fost înconjurați de preoți și de căpitanul templului. Preoții le-au interzis să mai învețe în numele lui Iisus și amenințându-i le-au dat drumul. Petru a răspuns:

– Noi nu putem să nu vorbim ce am văzut și ce am auzit.

În altă zi, cei doisprezece erau în templu. Învățând lumea lângă porticul lui Solomon. Văzându-i, poporul a adus la ei bolnavi de diverse boli, să fie vindecați. Marele Preot și cu cei din sinedriu, plini de invidie, i-au băgat în închisoarea obștească, rămânând ca a doua zi să-i judece. Spre ziua, îngerul Domnului i-a scos din închisoare și le-a zis să se ducă în templu, să învețe poporul.

A doua zi, adunându-se Sinedriul și găsindu-i în templu propovăduind, au fost aduși în fața lui. Marele preot le-a zis:

– Nu v-am poruncit să nu mai vorbiți poporului în acest nume? Și voi ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră și vreți să faceți să cadă asupra noastră sângele acestui om?

Într-un glas, toți au răspuns că trebuie să asculte de Dumnezeu și nu de oameni. Sinedriul era hotărât să-i omoare pe apostoli, și numai intervenția lui Rabi Gamaliel i-a scăpat. I-au biciuit și le-au dat drumul.

Bătaia cu biciul este o pedeapsă atât romană, cât și iudaică. Singura deosebire este că iudeii dau treizeci și nouă de lovituri, iar romanii patruzeci de lovituri. Biciul este legat de un lemn scurt și gros și are trei sau cinci șuvițe de piele împletită, iar la capătul fiecărei șuvițe este legată câte o ghiulea de plumb de mărimea unei alune. În

curtea templului este așa-zisul stâlp al infamiei. Partea de sus a trupului celui pedepsit se despoaie până la brâu, brațele i le pun pe după cap și apoi e prins să stea cu pânțele pe stâlp și legat. În felul acesta, spatele gol e întins ca o piele de tobă. Doi soldați se așează față în față, unul ia capul, altul la spatele celui legat. Ei au ordin să lovească cu putere. Când bicele usturătoare cad pe spinarea goală întinsă, la a treia sau a cincea lovitură pielea crapă, iar cele treizeci și cinci de lovituri cad pe pielea care deja sângerează. Cu timpul, pielea se transformă în fâșii rupte, așa că, până la urmă, tot spatele, de la umeri până la mijloc, devine o masă de carne însângerată.

Văzând că spinările apostolilor erau făcute fâșii, deși erau țărani rezistenți și obișnuiți cu greul, mi-am adus aminte de spatele fragil și delicat al lui Iisus. M-am îngrozit și am plâns. Erau fericiți că au fost învredniciți să sufere pentru Iisus.

Ion Marcu s-a însănătoșit complet și mi l-a luat Petru, ca să-l însoțească în călătoriile lui.

Episcopul Iacov a dat dispoziție ca toți cei care cred în Iisus și în Evanghelia Lui, dacă nu sunt botezați, să se pocăiască și să se boteze, ca să fie primiți în Biserica lui Iisus. Apostolii i-au lăsat să se organizeze și s-au împrăștiat să predice pe Iisus, în diverse părți. Eu am plecat cu Matei. Am trecut, la Betabara, râul Iordan și am intrat în ținutul Galaditis. Pretutindeni am găsit familiari, care ne-au întâmpinat cu toată dragostea, găzduindu-ne și ospătându-ne. Le-am spus tuturor tot ce am văzut și am auzit din vorbele și faptele lui Iisus și, pe măsură ce credeau, se pocăiau și-i botezam. Toți ne-au rugat să scriem învățătura și faptele lui Iisus, ca s-o citească și s-o învețe în lipsa noastră. Am stat două luni de zile printre ei și ne-am urcat mai sus, la Ghilead, apoi la Pella, pe malul Iordanului. Aici erau și mulți ucenici. În numele lui Iisus s-au făcut și multe vindecări. Le spuneam din pildele Lui, le tălmăceam cu ei și cântam împreună cântece spirituale și psalmi. Am stat și la ei câteva luni și am mers mai departe, pe urmele lui Iisus, prin Gaddara, Decapole, Damasc, și așa am ajuns deja în Siria.

Când le-am povestit că Iisus, vorbind despre Judecata de Apoi, zicea: „Veniți, binecuvântații Tatălui meu, și moșteniți Împărăția Cerurilor, căci flămând am fost și M-ați săturat, însetat am fost și Mi-ați dat de băut, gol am fost și M-ați îmbrăcat, străin am fost și M-ați primit, bolnav am fost și M-ați cercetat.”, ei au zis: „Doamne, când ai fost

flămând, însetat, gol, bolnav și în închisoare și Te-am ajutat?” Și El le-a răspuns: „De câte ori ați făcut acestea unui frate de-al Meu care era în nevoie, Mie Mi-ați făcut!”

Potrivit acestor cuvinte ale lui Iisus, apostolii dăruiau cu toată dragostea milă și ajutor la toți cei lipsiți, căci o făceau pentru Iisus: „Mie Mi-ați făcut!” Ei ne-au rugat să scriem despre Iisus, să le rămână totul scris, ca să citească mereu. Ne-au găzduit, ne-au îmbrăcat, ne-au pus hrană în traistă, iar unii ne-au însoțit mai departe în predica noastră. Ne-am oprit în Tir și apoi în Sidon. Femeia cananeană, căreia Iisus îi vindecase frica de demon, ne-a invitat la ea. Foarte multă lume se adunase în jurul nostru. Când au auzit că am venit să-L mărturisim pe Iisus, le-am vorbit de învățătura Lui, despre pildele și minunile Lui, zicându-le:

– Pocăiți-vă, că Împărăția Cerurilor s-a apropiat de voi!

Mulți se pocăiau de păcatele lor și i-am botezat în Iordan. Ne-au adus bolnavi și schilozi și, în numele lui Iisus, se vindeau de orice boală ar fi suferit și ei ne-au spus că sunt foarte dornici să aibă învățătura Lui Iisus, scrisă.

Și iată-ne, cu câteva zile înainte de Paști, ajunși la Antiohia. Manachen ne-a întâmpinat cu foarte mare bucurie. În Antiohia, adepții lui Iisus se numeau deja creștini. Ei se pregăteau să vină la Ierusalim, să serbeze moartea și Învierea lui Iisus, împreună cu Biserica mamă. Era primul Paște fără Iisus. M-a surprins enorm că erau foarte puțini iudei, însă mulți greci, egipteni, sirieni și foarte mulți romani. L-am întrebat pe Manachen. El mi-a răspuns:

– Asta e populația Antiohiei. Sunt foarte puțini iudei, restul greci (Antiohia a fost făcută colonie de Alexandru Macedon), sirieni, egipteni și o legiune romană, toți creștini. Noi facem adunările chiar în fosta sinagogă. Șeful sinagogii și familia lui sunt creștini.

Printre creștini am cunoscut un oarecare doctor Luca, sirian din Samosata. Era cu mama lui, pe care Iisus, prin Manachen, o vindecase de o boală gravă de piele. Cum Manachen nu spusese nimănui că sunt doctor, spre norocul meu, am rămas în anonim. Ei și-au adus multe bărci și, pe rând, s-au suit în ele și au luat-o la vale, până în Iudcea. Tet descărcând, am așteptat pe malul Iordanului, până au coborât toți. Manachen, răsând, mi-a zis:

– Mă întreb, ce va face capul rătăcit al lui Pilat, când o să se

vadă invadat de atâtea romani?

Când am ajuns la Ierusalim, Iacov cu frații știau și ne-au ieșit în întâmpinare. Dintre apostoli nu erau decât Ioan și Matei. Pilat, când i-a văzut, a întrebat ce e cu ei. I s-a răspuns:

– Sunt romani creștini, veniți din Antiohia să serbeze Învierea lui Iisus la Ierusalim.

O dată pentru totdeauna, capul lui bolnav a făcut un mare serviciu creștinilor. A dat ordin Sinedriului să nu se întâmple nici un fel de persecuție sau răscoală, că întinde pe cruci tot Sinedriul, așa că ne-am bucurat de o liniște deplină. Nicodim și Iosif se botezaseră între timp, alături de o mulțime de farisei cu familiile lor, printre care Șalum cu familia lui și Antonius cu toți ai lui. Toți creștinii din Ierusalim s-au oferit să-i găzduiască. La fel și cei din Betania, Arimatea și satele apropiate, deși toți aveau corturi la ei și puteau să se adăpostească în ele.

În dimineața primei zile, după mielul pascal al iudeilor, exact cu un an în urmă, Iisus a mers cu crucea în spate, de la fortăreața Antonia la Golgota. Am pornit cu toții în pelerinaj, de la fortăreața Antonia, nemâncați și îndoliați, cu flori în mână. Antiohienii au numit pe loc această cale „Via Dolorosa”.

Ajungând la Golgota și la mormânt, am depus flori și ne-am așezat jos, spre reculegere. Urcat pe aceeași pantă pe care am stat în fața crucii, cu un an în urmă, Manachen a vorbit despre moartea pe cruce a lui Iisus. Toți au plâns cu lacrimi grele.

Totodată, aducându-mi aminte de plânsul meu la piciorul crucii, mi-am zis: „Deosebirea între iudei și păgâni se simte deja. Iudeii, neamul Lui, L-au răstignit și huiduit, iar păgânii, care nici nu L-au văzut, I-au adus flori și îl plâng.”

Am stat împreună până s-a înnoptat, apoi am coborât cu toții în grădina cu măslini, la crucea luminoasă. Antiohienii și-au întins imediat corturile și n-au mai vrut să plece din grădină. Era lună plină și cald afară. N-au vrut să mai intre prin case. Creștinii din Ierusalim le-au adus coșuri și căruțe cu mâncare și băutură și au stat toată noaptea în admirația crucii. Noi toți am rămas cu ei, încheind ziua cu rugăciuni, psalmi și cântece de preamărire.

A doua zi, în Sabatul pascal, știam de la Manachen că el și Iacov sunt trimiși de Iisus la templu, să le vorbească iudeilor despre Mesia. Tot Ierusalimul era la templu. M-am întâlnit cu Nicodim și

Iosif, le-am spus că tare aş vrea să-l aud şi eu pe Manachen vorbindu-le. M-au luat între ei şi am intrat în templu. După ce am cântat psalmi şi cântece pline de credinţă, din gură şi la diverse instrumente, a luat cuvântul Manachen, cu figura lui frumoasă, de bătrân venerabil, spiritualizat. Toată faţa îi era luminată, ca de înger. Era vestit în oratorie şi cu o ținută elegantă, de foarte mare distincție, a luat cuvânt cu cuvânt, citate din Scrierile Sfinte despre Mesia şi le-a demonstrat cum toate s-au întrupat în persoana lui Iisus. Toate, absolut toate, făceau trimiteri la El. Dovezile erau așa de grăitoare şi de covârşitoare, încât nu exista nici un dubiu şi nu mai era nimic de adăugat: Iisus cel răstignit pe cruce a fost Mesia. Cine Îl va mai aştepta de acum încolo pe Mesia, Îl va aştepta în zadar ...

Am trecut în revistă figurile cărturarilor, a lui Rabi Gamaliel şi ale altor învăţaţi iudei, precum şi ale bătrânilor din sinedriu, care erau fără grai în faţa probelor doveditoare ale Scrierilor Sfinte, care toate se refereau la Iisus, ca fiind Mesia. Abia acum poporul şi-a dat seama că, ascultând ce le-a spus Sinedriul, singur şi L-a ucis pe Mesia.

A fost o stupeoare şi o consternare generală. Toată lumea a fost profund impresionată că a fost indusă în eroare. Manachen n-a făcut absolut nici o învinuire şi nici un reproş nimănui. El numai a expus şi demonstrat că Iisus era Mesia, potrivit Scrierilor Sfinte.

După ce şi-a terminat cuvântarea, templul a fost cuprins de o tăcere apăsătoare. Nimeni n-a îndrăznit să zică ceva. Anna cu Iosif Caiafa şi cu trei-patru farisei l-ar fi omorât pe Manachen chiar în templu, dacă n-ar fi fost ameninţarea lui Pilat. După Manachen, a vorbit episcopul Iacov, un om foarte pios, modest şi umil, dar pătruns de credinţa în Dumnezeu şi de convingerea că Iisus era Mesia – plin de zel şi devotament pentru cauza creştină, dornic să aducă cât mai mulţi oameni în Biserica lui Iisus. A făcut apel la ei, că este timpul să se pocăiască, că Dumnezeu le iartă toate păcatele, să se boteze ca să devină oameni noi, să-şi ia fiecare crucea şi să-L urmeze pe Iisus, ca să fie fraţi cu El în Cer şi fii adoptivi ai lui Dumnezeu.

Nici el n-a făcut nici un reproş nimănui, numai le-a arătat posibilitatea de a fi împăcaţi cu Dumnezeu şi iertaţi de greşelile lor, demonstrându-le totodată imensa favoare pe care le-o face Dumnezeu, adoptându-i. S-au mai cântat psalmi şi cântări religioase. Nimeni n-a mai zis nimic şi, cu capetele plecate, au ieşit din templu.

După ce s-a botezat, Nicodim, şi-a dat toată averea bisericii din Ierusalim şi adunările creştinilor se făceau chiar în fosta lui casă. În a treia zi – ziua Învierii lui Iisus – a apărut şi Petru cu Ion Marcu, însoţiţi de nişte creştini din Iafa şi Seforis. M-am bucurat foarte mult, în special că l-am văzut pe Ion Marcu, pârlit de soare, maturizat şi voinic. Abba Şalum era de-a dreptul fericit. Am mers cu toţii la biserică. Creştinii din Ierusalim i-au aşezat pe antiohieni în faţă, iar ei s-au răspândit prin săli sau prin curte. Eu cu Ion Marcu eram în curte şi am auzit perfect tot ce a vorbit Petru când şi-a început predica ca de obicei cu: „Eu vă spun vouă ce am văzut şi ce am auzit”. Vocea lui puternică şi convingătoare îi mergea direct la inimă şi erai convins că tot ce spune e purul adevăr. Totodată te îndemna ca acest adevăr să fie activ în tine, trăindu-l şi mărturisindu-l mai departe. A vorbit despre iubirea lui Dumnezeu şi cum El şi-a sacrificat propriul şi unicul Fiul pentru salvarea lumii.

Şalum, fiind anunţat de Iacov că vin creştinii din Antiohia, n-a primit spre găzduire trei zile nici un iudeu venit din altă parte, aşa că, a treia zi, când am ieşit de la adunare, creştinii din Ierusalim i-au invitat pe antiohieni la masă la Şalum şi la ceilalţi creştini. Au fost întâmpinaţi cu câteva mii de ouă roşii, făcute de coşul Mariei Magdalena, pâinici de orz, miel fript, peşte fript, pâinici de mei amestecate cu miere, portocale, struguri, smochine, faguri de miere şi vin.

După masă ne-am întors la crucea luminoasă şi antiohienii ne-au cântat chiar cântecele lor religioase şi din psalmi. Lucia Tuscus, fiica fostului şef al sinagogii, a cântat splendid, din gură şi din harfă, psalmi ai lui David. A fost mai mult decât înălţător, nu fiind că avea o voce de un lirism profund şi nostalgic, ci fiindcă mi-am dat seama că adevărata melodie a psalmilor trebuie interpretată şi cu acompaniamentul harfei. Numai aşa poţi să înţelegi că muzica lor a fost compusă prin inspiraţie divină. Îmi mai rămăseseră trei spini din coroana de spini a lui Iisus, pe care i-am dat lui Manachen. El le-a arătat o nua de spin târător, spunându-le că în cele trei nuiete care au format coroana au fost patruzeci şi doi de spini şi i-a arătat pe cei trei pe care i-am dat. S-au îngrozit cât sunt de tari şi ascuţiţi. Ei au denumit acest spin „spina Cristi” (spinul lui Hristos), apoi ne-am sărutat cu toţii, spunând „Hristos a înviat!/Adevărat a înviat!” şi au început să plece în convoi, aşa cum au venit.

Manachen mi-a spus că-mi trimite un burduf cu cerneală și o barcă plină cu hârtie, să scriu vorba și fapta lui Iisus în greacă, latină, egipteană și aramaică. I-am condus la Iordan, unde îi așteptau bărcile. Au plecat, ducând cu ei coșulețe și trăistuțe pline cu ouă roșii. A doua zi, Iacov, cumnatul lui Dionisios, m-a anunțat că pe malul Iordanului am un burduf cu cerneală și două baloturi mari de hârtie. Șalum a trimis un om cu căruța cu boi și le-a adus acasă. Matei, Ion Marcu și cu mine le-am făcut bucăți bune de scris și ne-am umplut călimărilor cu cerneală. Matei și cu mine, singuri și separat, fiecare în felul nostru, ne-am apucat să scriem vorba și fapta lui Iisus. Pentru mine n-a fost greu, căci am extras din întâmplările mele vorba și fapta lui Iisus.

Când a terminat și Matei, am constatat că lucrarea mea e mai lungă decât a lui. Eu m-am lățit ca o plăcintă grecească. Pe ici, pe colo, am mai adăugat și câte ceva din întâmplări. Amândoi eram în dilemă: nu știam care e cea mai potrivită pentru popor și ce titlu să-i dăm. Seara le-am lăsat pe amândouă pe masă și ne-am rugat Domnului Iisus să hotărască El. A doua zi dimineața, când ne-am sculat, pe cartea lui Matei era scris: *«Evanghelia lui Iisus Hristos, scrisă de apostolul Matei»*. Domnul Iisus a hotărât care e cea mai bună și i-a pus și titlul cuvenit.

Întâmplările mele le-am lăsat pentru mine. Ne-am apucat de copiat, întâi în aramaică. Ion Marcu s-a așezat și el cu noi și am copiat, pentru început, treizeci și două de bucăți. El și-a oprit una, eu una, și Matei a plecat să predice, luând treizeci de bucăți scrise în aramaică.

Am rămas scribi copiatori. Eu și Ion Marcu ieșeam din casă doar ca să mergem la adunările bisericii. Restul timpului, vorba lui Ioan: „scrieți, copii, scrieți, tot în aramaică”. I-am dat și lui Iacov vreo treizeci de bucăți. Nicodim, Iosif și mulți farisei au auzit că scriem și se înghesuiau lângă noi, așa că Evanghelia lui Matei pleca proaspătă din mâinile noastre în mâinile fariseilor și ale cărturarilor iudei. După ce am trecut de o sută de bucăți în limba aramaică, l-am lăsat pe Ion Marcu să continue în această limbă, iar eu m-am apucat de cele în greacă.

Ion Marcu mai făcea, din timp în timp, escapade prin oraș, pe la colegii și prietenii lui, iar eu rămâneam cu capul în hârtii. Prin el am aflat de moartea lui Ștefan prin lapidare și de decapitarea lui Iacov, fratele lui Ioan, de către Irod.

Într-o seară, l-au arestat și pe Petru. În timpul nopții, un înger al Domnului l-a scos din închisoare și Petru a plecat, cu o destinație

necunoscută. Ion Marcu a rămas cu mine. Persecuțiile se întetiseră. Chiar în primul Sabat, după plecarea antiohienilor, Sinedriul a dat ordin scribilor să anunțe poporul în sinagogă că Iisus a fost un profet ca toți ceilalți și că a fost condamnat la moarte de bătrâni, fiindcă a îndrăznit să se numească Fiul lui Dumnezeu, Mesia. Poporul a fost de acord și atât a rămas în inima mozaicilor din tot ce a făcut El pentru ei. Deci Sinedriul a indus a două oară în eroare poporul. După părerea mea, s-au făcut creștini și au mers pe urmele lui Iisus numai cei aleși de Dumnezeu; restul a rămas la religia mozaică.

A urmat un vârtej de persecuții. Era un oarecare fariseu, Saul, fost student al lui Rabi Gamaliel. Din auzite, știam că are o bandă de vreo zece inși, zeloși, înrăiți ca și el, și că merge prin casele creștinilor. Arestând cu predilecție femei și copii, îi ducea într-o casă, la marginea orașului, și-i bătea cu biciul, punându-i să-L blesteme pe Iisus. Toate acestea, cu asentimentul marelui preot Alexandru. Mi-am zis: „Ce cumplit! Să ai slăbiciunea să bați femei și copii! O fi vreun scelerat.” Ajunsesem la a treizeci și doua carte cu greaca mea. Ion Marcu cu aramaica lui o lăsase mai încet. Făcea dese escapade în oraș. Într-o zi, când toată casa era în liniște deplină, am auzit în săli pași venind în goana mare. Ion Marcu, cu sufletul la gură, a închis ușa și s-a trântit pe scaun. Fără să ridic ochii de pe carte, l-am întrebat:

– De ce faci exerciții de maraton?

Nici n-a apucat să-mi răspundă, că ușa a fost dată la perete și o stârpitură de om, îmbrăcat ca un fariseu, a pus mâna pe Ion Marcu și l-a tras de pe scaun. L-am întrebat:

– Ce ai cu el?

– E creștin.

– Și eu sunt creștin.

M-am sculat în picioare, înfruntându-l cu privirea.

Ion Marcu s-a speriat.

– Dă drumul copilului, până nu mă supăr, i-am zis, stăpânindu-mi nervii. El a dat drumul băiatului, a scuipat la picioarele mele și plecând, a trântit ușa. Așa am făcut cunoștință cu fariseul Saul, din Tarsul Ciliciei.

Ulterior, Ion Marcu mi-a povestit că David și Ionas ai lui Dionisios l-au rugat să meargă cu ei în grădina cu măslini, să-și caute crăcane pentru praștie. Li s-au alăturat și cei doi ai Cirineanului și alți

doi din vecini și s-au dus toți în grădină. Saul, cu încă unul au dat peste ei. Pe ceilalți i-a arestat. Ion Marcu a fugit sus, la Rhoda. Ei au plecat cu ceilalți copii, care plângeau. Apoi s-a furișat și s-a dus la Dionisios și i-a spus că a venit fugind acasă, fiindcă Saul l-a văzut și l-a urmărit.

M-am sculat și i-am zis:

– Hai amândoi la Dionisios, să vedem ce s-a întâmplat.

Îi era frică să iasă.

– Hai cu mine, că nu îndrăznește când te vede cu mine.

La Dionisios am găsit-o pe Rebeca și pe nevasta Cirineanului plângând. Bărbații lor se duseseră în căutarea copiilor. Dupămasă târziu, a sosit Dionisios cu toți copiii. Cirineanul a rămas să se răfuiască cu ei. Ai lui Dionisios erau mărișori, de zece și cincisprezece ani, ai Cirineanului erau de șase și zece ani și ceilalți doi cam de aceeași vârstă. Ce să înțelegi de la asemenea copii? Ce om nebun!

N-apucase să le facă nimic, doar le-a lăsat semne, că-i legase pe toți cu o funie de mâini. Nu știu cum s-a răfuit Cirineanul cu ei, cert e că Saul și-a schimbat câmpul de activitate prin provincie, lăsând femeile și copiii Ierusalimului în pace.

După o scurtă pauză, m-am apucat iar de scris. Până la Paști, am tradus și copiat treizeci și cinci de evanghelii în greacă, cincizeci în latină, vreo cinci în aramaică și vreo zece în egipteană și, împreună cu Barnaba și cu Ion Marcu, am încărcat cărțile într-o barcă și am pornit pe Iordan în sus, să facem Paștele cu antiohienii. Cum s-ar zice, le întorceam vizita de anul trecut. Ne-au primit cu mare bucurie și cu brațele deschise. I-am dat lui Manachen cărțile și i-am promis să mai scriu încă atâtea până la anul. Aici era cu totul altă atmosferă, foarte bine organizată. Creștinii strângeau de zor bani să-și facă local propriu pentru biserică. Aveau foarte puțini săraci. Manachen era ajutat de șapte diaconi, trei diaconese și trei părinți (preoți), fiecare cu districtul lui.

Prima zi a săptămânii, ziua când Domnul Iisus a înviat, o numeau „Dies Domini” (Ziua Domnului), iar copiii cei mărunței, care se joacă cu cuvintele, o numeau scurt „Dominica” și ziceau „Dominica mergem la biserică” (De ziua Domnului mergem la biserică) – și Dominica i-a rămas numele primei zile a săptămânii. Fiind iudei puțini, n-au avut deloc persecuții și s-au putut organiza în liniște.

Manachen, cunoscut în Egipt, în toată Siria, Fenicia și în toate țările din jur pentru talentul lui în oratorie și pentru vasta lui cultura

religioasă, mai ales ezoterică (știința misterelor sau secretelor religioase), știind și unsprezece limbi, era pe drept cuvânt numit episcopul intelectualilor și al patricienilor romani din Antiohia, Cezareea, Samosata și Egipt.

În Imperiul Roman, după un oarecare timp de pax romana, printre intelectualii tuturor țărilor supuse și idolatre se făcea simțit un curent filozofic care-și punea întrebarea: „Care este adevărul? Mergem înainte cu acești zei de piatră, sau există o putere creatoare, foarte activă și vie, care a făcut și conduce totul.” Gândirea și chiar morala erau la o răscruce de drum. Manachen dădea magistral răspunsul la această întrebare, ca un geniu în oratorie, neînchipuit, cu o covârșitoare documentare despre un Dumnezeu Unic, Atotvăzător, Atotștiutor, Atotputernic – Creatorul și Conducătorul Viu al întregului Univers. El satisfăcea pe deplin setea de adevăr a tuturor, vorbind fiecăruia în limba lui. Veneau la el, nu mai zic din Imperiul Roman, ci și din India, China, Asiria, Tibet, Persia, Fenicia, pentru ca să cunoască adevărul religios.

Pe lângă faptul că era un creștin convins, aparținând trup și suflet lui Dumnezeu și Fiului său Iisus, studiasse în Egipt, timp de treizeci de ani, istoria tuturor religiilor, cunoscând perfect și scrierea hieroglifică (scrierea sfântă).

După o lună de zile de petrecere și bucurie în mare frăție, ne-am întors la Ierusalim, la munca noastră de tradus și copiat. Grație lui Dumnezeu, petrecusem Paștele în liniște, mai ales că persecuția luate cu totul alt drum. Tot ca o persecuție, Sinedriul a dat ordin negustorilor mozaici să nu mai vândă nimic creștinilor. Atunci, Șalum, cel mai mare negustor din Ierusalim, creștin, i-a încurajat și ajutat pe creștini să-și deschidă prăvălii. Însă dezastrul a fost că negustorii creștini nu vindeau cu preț de speculă ca negustorii mozaici și toată lumea mergea să cumpere de la negustorii creștini, unde era mai ieftin, mai curat și mai frumos prezentat. De la un capăt la altul al Imperiului Roman, evreii erau cunoscuți cu deviza lor: „Do ut des”, adică „îți dau, ca să-mi dai” – ori creștinii aveau deviza: „îți dau ca să nu-mi dai”, căci ei dădeau pentru Domnul Iisus și dacă ar fi fost în pagubă, El le dădea.

Într-o Duminică, sărbătoare a creștinilor, prăvăliile lor toate erau închise. Nu se lucra nimic, întrucât mergeau cu toții la biserică. Ghideon, un negustor mozaic care avea o stradă întreagă de prăvălii, împreună cu altul, a spart geamurile și ușile prăvăliilor creștinilor,

luându-le marfa. Creștinii n-au zis nimic. A doua zi s-au reorganizat. După câteva zile, Ghideon fiind la o nuntă în orașul Cana, propriul lui copil, jucându-se cu focul, a aprins o prăvălie și de la ea au luat foc și celelalte. Creștinii au sărit să stingă focul. A fost zadarnic. Când s-a întors Ghideon de la nuntă, toată averea lui era o movilă de cenușă.

Galileea era grânarul Iudeii. Galileenii fiind creștini, au făcut asociații ca să vândă produsele lor prin creștinii din Ierusalim. Ei nu se înșelau unul pe altul. Sinedriul nu putea să-l atace pe Șalum, cel mai mare negustor, deși era creștin, fiindcă le aducea pește proaspăt din Galileea pe Iordan și o mulțime de alte produse, până și cosmetice din Magdala. Dar invidia, ura și persecuția se simțeau mereu. Timpul trecea și ne-am obișnuit cu toate. Pilat își spăla mereu mâinile și se lupta cu adevărul, apostolii, în peregrinările lor, unul venea și altul pleca, iar eu rămăsesem la masă, copiind și traducând Evanghelia lui Iisus.

Am serbat a treia Înviere a lui Iisus, acasă la Șalum. Încet-încet, creștinii s-au depărtat de Sabatul pascal și serbau numai Răstignirea și Învierea lui Iisus – una cu lacrimi, rugăciuni, post și durere, în amintirea suferințelor Lui, alta cu bucurie mare, cu „Hristos a înviat!” și cu ouă roșii. După ce am serbat a treia Înviere a lui Iisus, Pilat a fost chemat la Roma de împăratul Tiberiu – pare-se că spălătul mâinilor ajunsese la urechile lui – și nu s-a mai întors. Am mai copiat și tradus trei sute de evanghelii în greacă, latină, aramaică și egipteană și le-am trimis lui Manachen. Până la a patra Înviere am mai copiat și tradus încă trei sute de evanghelii și am petrecut Învierea în Betania.

Tot timpul am avut impresia că Iisus a fost cu noi. Tot aici am aflat că Anna a pus la cale un complot, cu vreo patruzeci de inși, care aveau deviza să-i ucidă pe toți cei care au fost martori la moartea lui Iisus. În fruntea listei era Manachen, iar printre alții era și grecul Sotirios. „Ăsta sunt eu!”, am zis. Dă Doamne să fie! Abia mă duc mai repede la Domnul Iisus al meu.

Am cam terminat cu tradusul și copiatul și am de gând să fac ordine în întâmplările mele, să adaug și întâmplările din tinerețea petrecută în Egipt, când l-am cunoscut pe Manachen, deși el ne-a rugat foarte insistent, pe Matei și pe mine, să nu scriem absolut nimic despre el. Matei s-a ținut de cuvânt, dar eu, în întâmplările mele, am scris destul despre el. Nici n-aș fi putut altfel. El este prietenul meu cel vechi, din tinerețe și, afară de asta, nu puteam să-l ocolesc sau să-l scot

din amintirile mele, mai ales că le-am scris pentru mine.

Iată-l pe Petru revenit între noi, același uriaș, cu același zel arzător pentru Iisus. Câteva zile mai târziu, după o absență de trei ani de zile, a apărut din nou în mijlocul nostru, așa, deodată, fariseul Saul din Tars. Femeile și copiii, de spaimă, s-au încuiat în casă. Barnaba ne-a încredințat pe toți că „Saul e creștin, deci nimeni să nu se teamă.” Ieșind cu Ion Marcu prin oraș, am întâlnit într-un loc lume adunată, mai mulți greci. Cineva le vorbea foarte frumos, într-o greacă literară și curgătoare, despre Iisus. Cine o fi? Ion Marcu s-a strecurat prin mulțime și, cu inima la gură, a venit și mi-a șoptit:

– Saul din Tars.

– Ce spui?

M-am zdruncinat tot de uimire. Nu-l vedeam din cauza mulțimii care se tot aduna, dar vorba lui era plină de iubire adâncă pentru Iisus, ruptă parcă dintr-un ideal sfânt. Am rămas fără grai. Când a terminat, am plecat să nu-l vedem, dar vocea lui mi-a lăsat o rezonanță foarte plăcută în urechi.

În prima Duminică a săptămânii, Saul a vorbit în adunare, la biserică.

Tii! ... Ce schimbare, ce schimbare! În mic, nu era altceva decât un rival al lui Manachen. Tânăr, inteligent și instruit, îmbrăcat ca un simplu iudeu de rând, fără filacteriile fariseului, era mult mai reușit. Uscățiv, negricios, cu ochii mari, albaștri, expresivi și o voce cu un timbru deosebit, capabilă să dea o noblețe emoțională expunerii, cu darul de a-și utiliza, modela și armoniza vocea după împrejurări, imagini și cuvinte, dar mai ales după sentimente – și să-i dea intonații muzicale, datorită unei temeinice cunoașteri a dicției: aici triumfală, aici sfâșietoare, aici tunet și vifor, aici frântă, aici fărâmițată, ori în șoaptă, ca un murmur de izvoare. Extraordinar! Glasul lui te uimește, te face să-l ascuți, te cucerește, iar când pronunță numele lui Iisus, zici că o lampă i se aprinde în cap și tot sufletul lui, arzător de iubire și zel, îi luminează fața, dându-ți impresia că vorbește de El cu toată ființa lui.

Dacă ar fi rămas în lume, ar fi fost un actor de excepțională clasă, făcând epocă în istoria teatrului. Sunt convins că glasul lui va face să răsunе vorba și fapta lui Iisus, de-a lungul și de-a latul Imperiului Roman.

CAPITOLUL VII

Jurnalul

Între timp, Manachen mi-a trimis vorbă să mă stabilesc la el, că are nevoie de mine; Ion Marcu urma să plece cu Petru. Mi-am strâns toate ale mele și, înainte de plecarea definitivă din Ierusalim, le-am făcut la toți câte o vizită. Intrasem în al șaptelea an de viață cu ei și voiam să-mi iau rămas bun de la toți.

Am început cu Mama lui Iisus, deși o vedeam zilnic la biserică, cu Ioan. După moartea Lui, n-am avut puterea necesară să-l vorbesc, n-aș fi știut ce să-l spun. Durerea Ei era prea mare și cuvintele prea goale. Acum, când am vorbit cu Ea, mi-am dat seama de marea schimbare. Tot îndoliată, ființa Ei se micșorase, se spiritualizase și se sanctificase. Același zâmbet, aceeași voce, care venea de departe, din trecutul Ei. Pe drept cuvânt, profetul Samuel a zis despre ea: „Inima Ei a murit în Ea”. I-am spus că părăsesc pentru totdeauna Ierusalimul, căci Manachen mă cheamă să-l ajut la ceva. Mi-a mulțumit pentru tot ce am făcut pentru fiul Ei și, cu lacrimi în ochi, mi-am luat rămas bun de la Ea. În sufletul meu, Ea a rămas de neuitat. „Mater Dolorosa”.

După vreo două săptămâni în care mi-am luat rămas bun de la toți și ne-am îmbrățișat, în pacea lui Iisus, am mers să depun flori pe lespede de piatră a mormântului Lui și am stat o noapte întreagă lângă crucea luminoasă. A doua zi dimineată, Șalum, Nicodim și Ion Marcu m-au condus la Iordan, unde mă aștepta o barcă. În barcă, reze-mat de lopoți, era Saul din Tars. Nicodim a dezlegat barca de țărușul de pe țărm, a aruncat funia în barcă și a împins-o în larg. Saul a vâslit în susul Iordanului. Vremea era ceva mai răcoroasă, iar vântul adia ușor. Vibrau frunzele copacilor, atinși de aripa multicoloră a toamnei. Stăteam față în față. Saul a zâmbit și a început să recite o poezie grecească foarte veche: „cu barca, pe un țărm necunoscut ...”, o poezie scurtă, ușoară, de vreo douăsprezece versuri. Eu am închis ochii, ascultându-l. Pe urmă a mai recitat o elegie din Sofocle și a trecut apoi

la Antigona. Mi-a declamat, pe rând, toate rolurile și, în fine, s-a oprit la „Oedip Rege”.

Tragedia aceasta a fost slăbiciunea mea din totdeauna. Ea a marcat apogeul lui Sofocle și oriunde, la Atena, Roma și chiar Alexandria, când am văzut pe afiș „Oedip Rege”, m-am dus, nu atât pentru piesă, pe care o știu pe dinafară, cât pentru interpretarea lui Oedip. Nici un actor n-a izbutit să-mi dea simțirea și trăirea adevărată a lui Oedip, în special când a rămas orb. Ei bine, Saul a fost deasupra tuturor, chiar sus de tot, pe cele mai înalte culmi. S-a identificat cu Oedip, m-a fermecat, zguduit și transportat, încât am sărit în picioare, aplaudându-l. Perspicace, a ținut puternic barca pe loc. Altminteri, după o jumătate de secundă ne scăldam amândoi în Iordan. El a râs cu lacrimi. Eu, încurcat, am rămas uimit ce repede a trecut de la tragedie la comedie:

– Te-am speriat? Te rog să mă ierți că am luat-o razna!

– Nu, nici gând!, i-am răspuns.

În sinea mea, eram foarte nedumerit: „Ăsta e fariseul Saul din Tars, sau mă înșel eu? Să fie altul? Eh, am greșit. Sofocle m-a făcut să mă întorc în trecut”.

– Ai fost cumva actor?

– Nu, deloc. Din copilărie mi-au plăcut poeziile și literatura și mi-am îmbogățit cunoștințele cu câte puțin din toate.

În gândul meu am zis: „Nu vrei să te lauzi, dar ți-ai făcut o cultură temeinică, nu o spoială din toate.” Ca să schimb vorba, l-am întrebat:

– Unde ai fost trei ani?

– În deșertul Arabiei, într-o grotă, cu Iisus – și toată fața i s-a luminat.

Chiar dacă tot Iordanul s-ar fi deșertat pe capul meu, nu m-ar fi răcorit mai mult. Mi-am zis în sinea mea: „Ori își bate joc de mine, ori mă poartă dintr-un contrast în altul.”

– Știi care a fost purtarea mea în Ierusalim, acum trei ani?

Am încuviințat din cap.

– Am plecat cu prietenii la Damasc, ca să aducem la Ierusalim creștini legați în lanțuri. Pe drum, o lumină ca un fulger puternic m-a trântit cu fața la pământ și o voce mi-a zis: „Saule, Saule de ce Mă prigonești?”

I-am zis: „Cine ești, Doamne?”

„Sunt Iisus, pe care-L prigonești.”

Tremurând și speriat, I-am răspuns: „Doamne, ce vrei să fac?”

„Ridică-te, intră în oraș și ți se va spune ce să faci.”

Prietenii mei au rămas încremeniți: auzeau glasul, dar nu vedeau pe nimeni. M-am sculat de jos, orb. Aveam ochii larg deschiși dar nu vedeam nimic. Prietenii m-au luat de mână și m-au dus la Damasc. Trei zile nu am văzut, nu am mâncat, nu am băut nimic. A patra zi, a venit la mine ucenicul Anania, trimis de Domnul Iisus. El a pus mâinile pe capul meu, zicându-mi: „Frate Saule, Domnul Iisus, Cel ce ți s-a arătat pe drumul Damascului, m-a trimis ca iar să vezi și să te umpli de Duh Sfânt.”

De pe ochi mi-au căzut un fel de solzi și am văzut. M-a botezat și mi-am schimbat numele în Paul. Apoi am intrat în sinagogă, să predic pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu. Toți erau uimiți și nelămurii. Știau ce făcusem la Ierusalim și pentru ce venisem la Damasc. După vreo cincisprezece zile, iudeii s-au hotărât să mă omoare. Păzeau porțile Damascului, să pună mâna pe mine. Într-o noapte, frații m-au pus într-un coș și m-au trecut dincolo, peste zidul cetății. Din porunca Domnului am plecat în deșertul Arabiei, m-am oprit lângă o apă și m-am instalat într-o grotă. Acolo L-am văzut prima dată pe Domnul Iisus cel luminos. Toată fața I s-a luminat când I-am pronunțat numele. Am stat cu El trei ani, luminându-mă și învățându-mă Evanghelia Lui, așa cum I-a învățat trei ani de zile pe Petru și pe ceilalți apostoli. El m-a numit apostol al neamurilor, să duc numele Lui înaintea tuturor păgânilor, împăraților și fiilor lui Israel. După trei ani, am venit în Antiohia, trimis de Domnul Iisus, ca să fac cunoștință cu Manachen. Am să lucrez cu el, căci este episcop al creștinilor printre păgâni. Tot în Antiohia, am întâlnit o veche cunoștință, pe Barnaba, tot creștin. Am revenit la Ierusalim să fac cunoștință cu Petru, Iacov și cu ceilalți. Chiar după trei ani, în chip firesc toți fugeau de mine. Cu Barnaba, am mers la apostoli și am stat la Petru cincisprezece zile. Acum mă opresc câteva zile în Antiohia și apoi merg acasă, în Tars, ca să-i creștinez pe toți ai mei.

L-am întrebat:

– În deșertul Arabiei, chiar în munte, sunt grote?

– În tot deșertul, din loc în loc, sunt niște oaze cu un pârau și un pâlc de arbori: smochini, curmali, măslini, portocali. Pe lângă ace-

te oaze, în stâncă, sunt o sumedenie de grote, unde poți să te adăpostești și, cu un pumn de curmale și trei pumni de apă zilnic, cum am trăit eu, poți să trăiești și o sută de ani. Rareori trec caravane sau beduieni, dar eu n-am avut nimic cu ei. Am fost numai cu Domnul Iisus al meu și cu păsările cerului. A fost un timp unic și fericit al vieții mele și el îmi va lumina calea cât mai am de trăit.

Cred și eu, cine nu-și dorește așa ceva? Am rămas pe gânduri. „Nu, omul nu minte, spune adevărul, dar cât îl invidiez!”

Ajungând la Antiohia, frații și Manachen ne-au primit cu mare bucurie. Paul s-a dus la frați, iar eu la Manachen. Am intrat la el în casă. M-a instalat într-una dintre camerele lui de lângă bibliotecă, ca la mama acasă. Tot acolo locuiește Ali, bătrânul servitor egiptean, care a venit din Egipt odată cu el. Când ne-am așezat la vorbă, l-am întrebat cum se face că Paul nu l-a cunoscut pe Iisus pământesc. Manachen a răspuns:

– Gamaliel căuta de vreo zece ani, printre generațiile lui de studenți, unul cu talent oratoric, ca să și-l facă asistent și să vorbească frumos la templu. Găsindu-l pe Saul, l-a trimis pentru trei ani la Memnon, în Egipt, la Alexandria, să studieze știința dicției.

– Deci, tu-l cunoști mai demult?

– Deloc, a sosit în Egipt în ziua când trebuia să fiu ars pe rug. Eu am venit la Iisus și El m-a vindecat. După aceea, am lichidat cu Egiptul și am venit aici, iar Saul s-a întors din Egipt, imediat după înălțarea lui Iisus la Cer și, din ordinul marelui preot Alexandru, a început persecuțiile. După convertirea pe drumul Damascului, care cred că ți-a povestit-o, a plecat în Arabia. Acolo, Iisus l-a chemat la apostolat, așa că Gamaliel trebuie să-și caute pe altul.

– Memnon mai trăiește?

– E fiul lui Memnon al II-lea, care moștenește pe tatăl său la Academie, în știința dicției, în arta actoriei și în cea a mimicii. Așa se explică că Paul se joacă cu vocea. Nu mai vorbesc de mimică și gestulația care o însoțește. Fără îndoială, glasul lui e un fenomen. Cu vocea lui, o să-l convingă de creștinism până și pe Cezar.

Am râs. N-ar fi de mirare.

– Vezi, Sotirios, cum își alege Dumnezeu oamenii? Ce zici de marea deosebire dintre el și Petru, cu „Noi vă spunem vouă ce am văzut și ce am auzit.”?

– Ei, Manachen dragă, Petru e predicatorul poporului simplu, mozaic, al Israelului. Nu uita că Paul merge la păgâni idolatri și, pe deasupra, și pretențioși. Ai observat stigmatul lui Iisus pe figura lui? Când îi pronunță numele, parcă se aprinde în capul lui un far luminos? Nu știi de ce, Manachen, dar eu găsesc că asta e normal, după trei ani de ședere împreună cu Iisus transcendent.

Tot discutând, bătrânul Ali ne-a invitat la masă. În timpul prânzului, l-am întrebat pe Manachen:

– Spune, cu ce pot să-ți fiu de folos?

– Romanii și grecii îmi cer insistent să citească și ei din scrierile noastre sfinte. Eu am tradus în latină și în greacă câte un exemplar, însă ei sunt obișnuiți cu scrisul tău citeț și literar, așa că te rog mult să copiezi în mai multe exemplare, în latină și greacă, începând cu Geneza lui Moise.

– Perfect, dă-mi cele necesare și-mi reiau meseria de scrib copiator.

– Aș vrea să-i dau procuratorului vechea Scriptură, să o citească. Procuratorul Antiohiei este Sergius Tuscus, un roman integru, bun legislator și, pe deasupra, foarte înștruit. Este fiul senatorului Tarquinius Tuscus. După moartea primei soții, s-a recăsătorit cu Lucia, fiica șefului sinagogii din Antiohia. Ei au un băiat, Flavius, care s-a născut cu picioarele moi. Era de șase ani și avea picioarele unui nou-născut. Nu se schimbaseră absolut deloc de la naștere. Erau disperați, îl purtau în căruț. Era un copil mare, inteligent, precoc ... dar schilod. La apariția lui Iisus cu vindecările Lui, Lucia a împins căruțul copilului la drum și a pornit în căutarea lui Iisus, însoțită de un soldat și de o servitoare bătrână. După două luni de alergătură, s-a întors acasă plângând, cu copilul tot în căruț, fiindcă nu izbutise să ajungă până la El. În drum, au întâlnit un izvor. Soldatul care împingea căruțul a mers înainte, dar ea cu servitoarea s-au descălțat, răcorindu-și picioarele în apă. Dinspre Cezareea lui Filip se apropia un grup de bărbați. Servitoarea i-a atras atenția că niște soldați vin peste copil. Lucia, uitându-se mai bine, i-a răspuns: „Nu sunt soldați, sunt niște galileeni, se cunosc după mantale. Nu fac nici un rău copilului.” Și a rămas mai departe, cu picioarele în apă. Ajungând în dreptul căruțului, unul dintre bărbați a ridicat copilul din căruț și l-a pus în picioare. Lucia a alergat repede la ei. Flavius a făcut înconjurul căruțului. Omul s-a aplecat.

Flavius L-a luat de gât și L-a sărutat, tocmai când ea a ajuns la el.

Chiar în clipa aceea, tot grupul de bărbați a dispărut. Flavius, cu picioarele normale și încălțate cu sandale, i-a sărit în brațe.

„Mamă, a fost Iisus și m-a vindecat. Am fost așa de fericit. Plângând, L-am rugat să mă lase să-L sărut. El Și-a aplecat obrazul și L-am sărutat.”

Până acasă și-a împins singur căruțul gol. Când a ajuns la Antiohia, a lăsat căruțul în stradă și a alergat în pretoriu, a dat la o parte soldatul de la ușă și fugind în sala de ședință până la Tuscus, i-a căzut în brațe. Tuscus a suspendat ședința și s-a retras cu el în camera de sfat. Flavius i-a povestit întâlnirea cu Iisus. Sergius Tuscus mi-a vorbit despre vindecare, cu lacrimi în ochi, și a zis că în viața lui n-a auzit o muzică mai frumoasă decât zgomotul pașilor lui Flavius de-a lungul sălii de ședințe.

Când Manachen și-a început misiunea, Lucia cu tatăl ei, Rabi Simion, șeful sinagogii din Antiohia și cu Flavius, s-au botezat, devenind creștini. Sergius Tuscus crede în Iisus. El i-a spus lui Manachen că ar vrea să citească din Scrierile Sfinte ale lui Israel. După ce a citit Geneza în limba latină, m-a convocat la o discuție. Când m-a văzut, m-a luat în primire:

– Tu ai scris cartea asta?

– Nu, eu numai am copiat-o, după traducerea lui Manachen.

– Atunci Episcopul a scris-o?

– Nici el. A scris-o Moise, inspirat de Duhul Sfânt.

– Adică vrei să mă faci să cred că Dumnezeu a făcut întregul Universul cu om cu tot, în șase zile?

Mie mi-a venit să râd.

– Asta e nelămurirea ta? În primul rând, trebuie să-ți atrag atenția că Scrierile Sfinte sunt inspirate de Duhul Sfânt și nu se admite nici critică, nici discuție, nici vreo schimbare în cuprinsul lor, căci ele exprimă, fără nici un fel de dubiu, purul adevăr. Scrie acolo că Dumnezeu a făcut întreg Universul, cu om cu tot în șase zile? Ei bine, așa este!

– Asta n-ai decât s-o crezi tu! Eu, fără dovezi, nu cred!

– De vreme ce eu sunt numai un trunchi, fără ambele picioare și El îmi spune „Ridică-te!” și mă scol cu ambele picioare sănătoase și încălțate cu sandale, de ce n-ar avea putere să poruncească să

se facă – nu în șase zile, ci numai într-o zi – tot ce se vede, dacă El face cu materia ce vrea? Dacă sunt bolnav de lepră, mă atinge cu degetul pe frunte; într-o secundă mă curăță perfect de lepră, iar El dispare. Ce părere ai? Îți vorbesc de lucruri văzute de mine, nu de alții. Vine un orb și El îl întreabă: „Ce vrei să-ți fac?” Și orbul îi spune: „Doamne, fă-mă să-mi capăt vederea!”. „Ei bine, capătă-ți vederea!” și omul pleacă, văzând. Mai mult, vine la El un orb din naștere, de patruzeci și patru de ani. El scuipă, face puțin noroi cu scuipatul Lui, îi unge pleoapele, și-l trimite să se spele pe ochi la un râu; omul se duce, se spală pe ochi și vine, văzând. Mai ai ceva de obiectat? Un mort e îngropat de patru zile, deja mirosea. El îi strigă: „Vino afară!”. Mortul se ridică și iese afară din grotă.

– Viu?

– Tu crezi că un mort putea să se scoale din groapă?

– Ai văzut așa ceva?

– Dacă-ți spun. Am stat apoi și la masă cu mortul înviat. Dar vindecarea picioarelor lui Flavius nu ți-a zis nimic? Și acum, să revenim la ceea ce te frământă: că Dumnezeu a făcut Universul, cu om cu tot, în șase zile. Când citești Scrierile Sfinte, totdeauna să vezi întâi scopul pentru care au fost scrise.

În cazul de față, scopul lui Moise a fost ca, dintr-o adunătură de oameni ignoranți și idolatri, să-l facă lui Dumnezeu un popor monoteist – adică, în mijlocul unei lumi păgâne și idolatre, să facă un popor bine organizat, care să creadă numai într-un singur Dumnezeu, atotputernic, atotștiutor, atotvăzător; și care să-L adore, să-L iubească numai pe El, Unicul, și să nu aibă alți Dumnezei în afară de El. „Eu sunt Domnul Dumnezeul tău, să n-ai alți Dumnezei în afară de Mine, să nu te închini lor și nici să servești lor.” Acest Dumnezeu le dă porunci; și dacă le ascultă, îi recompensează. Dacă nu le ascultă, îi pedepsește aspru.

Ăsta a fost scopul lui Moise: într-o lume idolatră și păgână, Dumnezeu să aibă poporul Lui, care să creadă, să se roage și să-L adore numai pe El. Dacă ne oprim la zile, află că zilele în care Dumnezeu a făcut tot ce se vede n-au fost zilele noastre de azi, ci au fost zile de-ale lui Dumnezeu. „Dumnezeu zise: Să fie lumină, și lumină se făcu și Dumnezeu despărți lumina de întuneric și Dumnezeu numi lumina zi și întunericul noapte; și fu seară și fu dimineață și a fost ziua

întâi”. Deci au fost zile – lumină și nopți – întuneric, fără limită, cât a vrut Dumnezeu. Ține seama că, în felul acesta, au fost deja primele trei zile și trei nopți.

Abia în ziua a patra a făcut pe întinsul cerului, tot prin cuvânt, soarele, luna și stelele, făcând o limită și despărțind ziua de noapte, prin soare, lună și stele, ca să servească de semne pentru timpuri – pentru zile și ani. Acestea sunt zilele și nopțile Universului – zile și nopți cosmice. Or, dacă azi, preoții eipteni, asiro-caldeenii, tebani și savanții actuali îmi spun mie că o zi cosmică are cinci mii de ani de ai noștri, fă-ți și tu idee ce fel de zile au fost acelea? Dar n-au fost, propriu-zis, numai zile, ci și nopți, fiindcă repetă mereu: a fost seară, a fost dimineață, ziua doua, a treia, a patra și așa mai departe.

– Atunci n-au fost zile, ci epoci?

– Eu zic că au fost etape succesive în formarea Universului. Noi așa trebuie să le socotim, dacă le comparăm cu zilele noastre. Este? Au fost sau nu șase zile?

– Zile, zile, au fost, dar ce fel de zile? Așa da, sigur, au fost șase zile.

– Ești de acord cu mine că scopul lui Moise n-a fost să facă cosmogonie cu o adunătură de popor ignorant și idolatru? Asta mai lipsea! Scopul a fost să-i inspire frica și credința într-un singur Dumnezeu, spunându-i totodată adevărul. Dacă lăsăm la o parte primele trei zile-lumină și trei nopți-întuneric ale lui Dumnezeu, căci sunt fără limită, și ne referim numai la zilele și nopțile a patra, a cincea și a șasea, ai dintr-o dată ziua de cinci mii de ani de-ai noștri și noaptea la fel, deci, într-o zi și o noapte, zece mii de ani de-ai noștri, înmulțit cu 3 (4, 6) ai deodată treizeci de mii de ani de-ai noștri, mai mult decât un an cosmic, căci anul cosmic numără douăzeci și cinci de mii de ani de-ai noștri. Ei, Tuscus, dacă intri în cifre, te pierzi cu totul în ele.

Afară de asta, unele au fost zilele lui Dumnezeu, altele sunt zilele Universului sau cosmice, altele au fost zilele Pământului în care a fost gonit omul cu femeia lui (care va fi Pământul înghițit de potop) și altele sunt zilele celui de-al doilea Pământ (după potop), adică ale Pământului locuit de noi. Iisus a zis că Dumnezeu a scurtat zilele Pământului nostru, pentru cei aleși ai Lui. Asta înseamnă că, înainte de potop, zilele erau foarte lungi. Mai ai ceva de lămurit?

– Da, poate că n-am înțeles eu că făcând iarba și animalul din

pământ a făcut și omul din același pământ și nu știu de ce dar mă tem că, într-o bună zi o să mă apuce sau un zbieret ca al măgarului, sau un nechezat precum al calului – sau și una și alta și voi mirosi a grajd.

Râzând, i-am răspuns:

– Calul, în special, e un animal nobil, de elită și nu vād de ce nu-ți place. La fel se întâmplă și cu zilele. Încă de la început trebuie să-ți atrag atenția că n-a fost pământ de-al nostru, în care cresc grâu, plante și copaci. Dacă suntem de acord că zilele au fost etape succesive, asta înseamnă că între materia incipientă și a treia etapă, au trecut deja două etape succesive, în care pământul a evoluat, s-a afânat și a fost apt să primească viață, plante și copaci, pe care Dumnezeu le-a făcut prin Cuvânt: „Să producă pământul iarbă, plante, copaci, arbori”. Iar în a cincea, tot prin Cuvânt, a poruncit ca apele și pământul să producă fel de fel de păsări și animale, care să crească și să se înmulțească. Iar în ziua a șasea, a făcut pe om din pulberea pământului, i-a insuflat în nări viață și așa s-a făcut că omul a devenit ființă vie. Acesta a fost Adam, strămoșul nostru, pentru care Dumnezeu a făcut grădina Paradisului și l-a pus în ea să lucreze și s-o păzească.

Din moment ce Dumnezeu i-a suflat viață pe chip, purtăm și noi chipul și asemănarea Lui, însă învelit într-un veșmânt de pământ. Întrebarea e, ce fel de pământ? Nu e materia incipientă, nu e pământul zilei a treia, apt să primească viață – deci plante, copaci, arbori – nu e pământul zilei a patra și nici al zilei a cincea, apt să primească simțire și instinct – adică păsările și animalele acvatice și terestre – ci este pământul zilei a șasea, ajuns la ultima evoluție, cel mai rafinat și subtil, e pulberea fină a pământului ceresc, apt să primească în el chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Pământ, pământ, dar ce fel de pământ?

Una e materia fără viață, alta e glia cu viață în care crește grâul, altul e pământul din care s-au făcut animalele cu simțire și instinct, altul e cel mai fin, în care Dumnezeu a învelit propriul lui chip și asemănare. Una e materia, una e glia, una e marmura, altul e cristalul: toate sunt pământ, dar deosebirea între ele e colosală. Iar, ca să vorbim între noi, bunul simț ne spune că Dumnezeu a pus chipul și asemănarea Lui numai în pământul cel mai bun. Ești de acord?

– Cu prisosință.

Paul s-a întors din Tars, împreună cu Barnaba. Manachen i-a organizat și le-a dat mai multe evanghelii de-ale lui Matei, în greacă și

latină și, din porunca lui Iisus, i-a binecuvântat și au plecat în lumea păgână, să răspândească vorba și fapta Lui.

Tot copiind mereu Ceneza în greacă și latină, pe niște pergamente sosite din Egipt, l-am rugat pe Manachen să-mi dea și mie unul, să scriu amintirile mele. Mi-a întins unul, în piele neagră, cu un cerc alb pe el și o cruce albă în mijlocul lui.

– Acesta e cel mai bun, poți să adaugi la urmă hârtie câtă vrei. Aceasta e emblema bisericii noastre. Ai grijă, te rog, ca în amintirile tale să nu scrii ceva despre un nimic ca mine.

I-am răspuns:

– Scriu întâmplările mele cu Iisus.

Printre picături, am transcris la început întâmplările mele din tinerețe: cele din copilărie le-am uitat de mult. Am început la propriu, cu întâmplările din Egipt, întoarcerea la Atena, apoi la Roma și la ele voi adăuga cele mai scumpe amintiri, centrul vieții mele, întâmplările petrecute alături de Fiul lui Dumnezeu, Unic, Viu și Adevărat.

Între timp, și-au făcut apariția mozaicii din Ierusalim, care intră prin casele creștinilor, spunându-le că sunt creștini din Ierusalim și că trebuie să țină legea lui Moise, că fără ea nu pot fi creștini, inducând lumea în eroare. Manachen a dat ordin ca toți creștinii să poarte pe mâneca dreaptă a hainei cusută o cruce albă și creștinii să nu primească în casă decât pe cei ce poartă pe mâna dreaptă o cruce albă. Mozaicii s-au retras, nu le convenea să poarte crucea nici măcar pe mânecă.

Mă întâlnesc cu Manachen numai la prânz și seara, restul timpului e la biserică, sau printre creștini. Adesea sunt vizitat de Nicodim, Antonius și dr. Luca. Le povestesc mereu discuțiile mele cu Iisus și, în special, învățătura și minunile Lui. În Evanghelia lui Matei lipesc o parte din ele.

Într-o zi, doctorul Luca a venit cu filosoful Teofil, care era concetățean de-al lui, din Samosata. Teofil e de origine sirian, prin cultură e grec și, după cetățenie, e roman. Are la Roma o sală unde le predă copiilor patricienilor învățătura lui Socrate și Platon. Îl cunoaște pe Manachen din Egipt și a venit să vorbească cu el. Amândoi s-au înfundat în bibliotecă. Doctorul Luca a rămas cu mine. Printre altele, mi-a povestit că evreii au două căi de a face prozeliti, adică convertiți.

Romanii aveau un alt procedeu: când ocupau un popor,

cereau să li se prezinte în scris religia, obiceiurile și legislația lor, ca să le respecte. Ei nu cer decât dașdia sau birul, în bani și alimente, în rest nu se amestecă (zic ei) printre legile lor. Evreii le-au spus că religia lor nu le permite să facă stagiul militar și nici ca tinerii lor să lupte în armata păgână.

Romanii le-au respectat acest punct și n-au înrolat evrei în armata lor. Aflând aceasta, tinerii din Grecia, Siria, Fenicia, Egipt, au dat goană în Palestina, ca să nu fie înrolați în armata romană. Evreii le-au zis: „Noi vă acoperim, dar trebuie să vă faceți prozeliti mozaici.” Fiind idolatri, toți s-au lepădat de idoli și s-au convertit la mozaism – cazul doctorului Luca, Ștefan, Nicanor, Filip și al multor altora.

A doua cale de convertire era prin femei. Ajunși în Palestina, romanii s-au încurcat cu evreice, femei orientale, lascive și pioase. Acestea i-au prins în mrejele lor și gata copilul. Romanii au o lege strictă: un copil făcut cu orice femeie e cetățean roman și trebuie neapărat legitimat. Odată ce s-a născut copilul, romanii voiau să se căsătorească cu ele – fie că le îndrăgeau, fie, mai ales, pentru copil.

Evreicele spuneau: „Nu se poate, religia noastră nu permite căsătoria cu un idolatru”. Omul se lepăda de zei și iată-l prozelit mozaic. Când eram la Ierusalim, mi s-a părut ciudat că toți romanii erau prozeliti mozaici: Antonius, Dionisios Cirineanul, până și Felix, guvernatorul roman al Cezareii, căsătorit cu fata lui Iosif din Arimateea, era prozelit. Fără să-și dea seama, evreii au pregătit creștini, căci aceștia, în marea lor majoritate, s-au botezat.

După Geneză am început să copiez Exodul, tot în greacă și latină. Romanii erau foarte dornici să cunoască trecutul monoteist și influența covârșitoare a lui Dumnezeu asupra acestui popor. Sergius Tuscus a citit și recitat Geneza și s-a oprit, nelămurit, asupra gonirii din Rai, provocându-mă încă o dată la discuție.

– Curiozitatea culpabilă a femeii a avut urmări atât de dezastruoase pentru amândoi?

– Pentru amândoi, zici tu? Iisus zice: „Pentru toată rasa umană, care venea după ei, căci acest păcat a fost transmisibil ca și moartea”.

– Ce spui? Vrei să zici că și noi îl moștenim?

– L-am moștenit. Acum nu mai avem nimic de moștenit, fiindcă Iisus a scăpat toată lumea de el

– Pentru asta a venit Iisus?

– Pentru asta și pentru altele. În Geneză este scris că Dumnezeu, întrebându-l pe Adam, a primit următorul răspuns: „Femeia pe care Mi-ai dat-o a luat mărul și mi-a dat și mie”. Femeia a răspuns: „Șarpele m-a amăgit și am mâncat”. Dumnezeu, blestemând șarpele, i-a zis: „Dușmănie voi pune între tine și femeie și între seminția ta și seminția ei, iar aceasta, adică seminția femeii, va zdrobi capul tău”. E clar că de la gonirea lor din Rai, Dumnezeu a făgăduit femeii că seminția ei va ispăși acest păcat, salvând omenirea de povara păcatului, deoarece acest păcat este numai al femeii și a fost comis în Cer. Posteritatea care-l va ispăși se va naște din femeie cu ajutor divin, fără amestecul bărbatului, căci Adam a greșit fără să-și dea seama. Ea i-a dat mărul și el a mâncat.

– Ce vrea să spună cuvântul „ispășit”?

– Adică posteritatea va lua asupra-și această greșală, reparând-o în locul ei prin sacrificiul personal al lui Iisus.

– Când?

– La timpul hotărât de Dumnezeu. Și fiindcă am început, să mergem până la sfârșit. Această posteritate s-a întrupat în persoana lui Iisus. Acum îți repet cuvânt cu cuvânt chiar vorba lui Iisus, lăsându-L pe El să-ți vorbească: „Păcatul primordial al femeii a fost comis în Cer. Potrivit justiției divine, el trebuia ispășit sau în Cer, sau de către o persoană din Cer. Or, în Cer nu există păcat și nici ispășire. Pretutindeni domnește o ordine sfântă, deci trebuia o persoană din Cer să vină pe Pământ, să ispășească acest păcat. Ca și moartea, acest păcat a fost transmisibil și acum toată lumea este înglobată în el. Atunci, Eu M-am oferit de bunăvoie să iau asupra-mi acest păcat și să-l ispășesc prin jertfa trupului Meu, pe cruce, o dată pentru totdeauna și pentru toată rasa umană. Astfel, justiția divină este satisfăcută și ridic această povară de pe umerii întregii omeniri. Totodată, Dumnezeu are în vedere să acorde omului sfințenia, adoptându-l.”

Eu L-am întrebat: „Doamne, ce trebuie să facă omul, ca să merite filiația divină?”

„În primul rând, să creadă în existența lui Dumnezeu și că El îi recompensează pe toți cei care-L caută – și să facă voia Lui. Voia Lui este să creadă toți în Mine. Celor ce cred în Mine, eu le zic: *Pocățiți-vă, botezați-vă, ca Dumnezeu să vă ierte toate păcatele personale, să*

deveniți oameni noi și parte a Bisericii Mele pe Pământ. Apoi, fiecare dintre voi să-și ia crucea lui și să-Mi urmeze Mie, ca să fie frate cu Mine în Cer și fiu adoptiv al lui Dumnezeu și moștenitor al Împărăției Cerurilor. Dumnezeu vrea ca, până la împlinirea vremii Pământului, toți oamenii să devină copiii Lui."

L-am întrebat din nou: „Ce înseamnă împlinirea vremii?”

„Adică timpul hotărât de Dumnezeu, când Pământul cu toți necredincioșii și indiferenții lui, cu toate comorile lui și cu tot ce conține el, va fi mistuit de foc. Primul Pământ a fost înghițit de apă. Acest al doilea Pământ va fi mistuit prin foc. Eu și frații Mei vom locui al treilea Pământ, Pământul adevărului și al justiției divine. Minte omului nu poate cuprinde ce fericire a pregătit Dumnezeu pentru fiii Lui. În iubirea Lui cea mare pentru om, Dumnezeu însuși a coborât pe Pământ să facă pace între El și om. Prin jertfa Mea, i se redeschide omului Cerul, adevărata lui patrie și locuință, în care a fost așezat când a fost creat. Ai înțeles tu toate acestea?”

„Da, Doamne!”

„Atunci păstrează-le în inima ta până la moartea Mea. După moartea Mea, să spui tuturor oamenilor că Eu am murit pentru ei toți și că ei toți sunt obligați să trăiască pentru Mine și să-Mi urmeze Mie, ca să fie frați cu Mine în Cer și copii adoptivi ai lui Dumnezeu.”

– Ce înseamnă „să-și ia fiecare crucea”? mă întrebă Tuscus.

– Povara vieții pământești, soarta în sine. Fiecare are durerea lui, ori o boală grea și gravă, ori un necaz mare, ori suferă prin soția sau prin copilul lui, ori sărăcie, ori o umilință mare, o povară grea care-ți stă pe suflet, sau o nemulțumire care te roade. Trebuie suferit în liniște, deci fără murmur, cu răbdare și ascultare, fiindcă aceasta este soarta sau crucea dată ție de Dumnezeu. Trebuie să te lupui și s-o rabzi.

– Și altul nu poate să ispășească în locul Lui?

– Nu, căci trebuia să fie o persoană din Cer; nici un om n-are pretenția că e ceresc.

– Tu crezi că Pământul acesta va fi ars, deci mistuit prin foc? Când?

– Întâi trebuie ca Evanghelia Lui să fie predicată tuturor popoarelor de pe Pământ, ca toată lumea să știe, să n-aibă nimeni de zis: „N-am știut!” – și când toată lumea va cunoaște cuvântul lui Dumnezeu, Pământul va lua foc și va arde.

– Când?

– Dă-ți și tu seama cât de mare e Pământul, câte neamuri îl locuiesc și cât sunt de răspândite aceste neamuri. Evanghelia lui Iisus abia este la început; trebuie să-și facă biserici în toate părțile lumii și evanghelia să fie cunoscută de toți. Or, știi eu? Poate până în anul 1800 sau 2000 tot Pământul va afla de Iisus, să știe cine a fost El și ce a făcut El pentru om. În viitor, aceasta e datoria Bisericii, să-i aducă pe toți oamenii la Iisus – mai ales că, la Dumnezeu, timpul n-are limită. El e etern și are răbdare cu toți oamenii și-i primește cu toată iubirea pe toți. Chiar și în ceasul al unsprezecelea al Pământului, Iisus ne-a dat cu prisosință exemplu despre iubirea și răbdarea lui Dumnezeu.

Sergius Tuscus a rămas pe gânduri. Într-un târziu a replicat:

– Depinde de om să ardă o dată cu Pământul, sau să fie frate cu Iisus, în fericirea Lui veșnică, nu-i așa?

– Eu ce spun? Să fii sigur că Dumnezeu o să-Și adune din vreme copiii de pe Pământ și n-o să-i lase să ardă de vii. De ars, Pământul o să ardă, fără îndoială, că așa a spus Iisus, și tot atât de sigur îți spun: „Noi n-o să trăim să vedem așa ceva.”

Tuscus a rămas foarte impresionat.

Seara, am reluat discuția cu Manachen. I-am povestit spaima lui Tuscus, care a întrebat de trei ori: „Când?” Manachen a răspuns:

– Dacă Iisus nu știe, cum vrei tu să știe oamenii? Numai Dumnezeu știe. El hotărăște. Printre oracolele încredințate de Dumnezeu strămoșilor noștri, este și zodiacul. El se găsește la templu, în Sfânta Sfintelor. Acolo sunt: candelabru cu șapte brațe, sau cele șapte spirite puse de Dumnezeu să conducă lumea, masa cu Zodiacul și pâinile punerii înainte. Pe urmă e un vâl și după el intri la Sfânta Sfintelor, conținând altarul acoperit cu aur, pentru parfumuri – cele treisprezece parfumuri care se găsesc pe pământ, în mare și sub pământ și Chivotul Legământului, acoperit tot cu aur, așezat pe vârful unei stânci în miniatură, reprezentând muntele Sinai. El conține un vas de aur cu mană, toiagul lui Aron înflorit și tablele legii. În partea din față intră preotul tot timpul, iar în partea din spate numai marele preot, o singură dată pe an, stropind totul cu sângele jertfelor de animale, pentru iertarea păcatelor lui și ale întregului popor.

Revenind la Zodiac, preoții egipteni, asirieni, tebani și toți înțelepții lumii spun că o catastrofă în Univers nu arde doar o țară sau

un imperiu, ci arde o întreagă planetă, nu? Face o mare perturbare sau dezechilibru în Univers, unde este o ordine așa de mare și de precisă! Toți înțelepții sunt de acord. Catastrofele universale nu pot avea loc decât între zodii, nici într-un caz pe parcursul lor. O zodie sau o căsuță zodiacală numără două mii de ani de-ai noștri. Cu nașterea lui Iisus a început zodia Peștilor, adică Zodia lui Hristos, a persecuției lui Christ și a persecuției celor care cred în Hristos. Noi suntem abia la începutul ei. Normal, ea trebuie să dureze două mii de ani de-ai noștri. Potrivit afirmației înțelepților, arderea Pământului nu s-ar putea întâmpla decât către sfârșitul anului 2000, ca să fie, cum zic ei, între zodii.

Cu anul 2001–2002 și așa mai departe, începe altă zodie, Zodia frăției și a iubirii ca frații între oameni. Ca să fiu sincer, mi-e imposibil să cred că la începutul anului 2000, pământeni vor fi toți o familie, iubindu-se ca frații. Dacă tu-mi vei spune că în anul 2000 se vor sfâșia între ei ca fiarele, te-aș crede, dar să se iubească ca frații, formând o singură familie, nu pot să cred. Dacă-mi ceri părerea, începutul altei zodii, cu familia iubirii frățești, o vom trăi, fără îndoială, pe al treilea Pământ, în frăția lui Iisus și în calitate de copii adoptivi ai lui Dumnezeu. Dar noi trebuie să zicem, cum spune Iisus: „Numai Dumnezeu știe. El hotărăște.”

Manachen pusese bazele unci școli de catehism (misionari), care era deja în al treilea an de învățământ. Biserica are nevoie de preoți și episcopi, de oameni cu cultură religioasă temeinică. Când se va întoarce Paul din călătorie, plecând a doua oară, va lua cu el absolvenți, să-i pună preoți sau episcopi la tinerele biserici creștine create între păgâni. Filosoful Teofil era încântat de noua religie și a rămas să asiste la adunările noastre. L-a impresionat enorm personalitatea lui Iisus, învățătura și misiunile Fiului lui Dumnezeu cel Viu și Adevărat. A rămas un an de zile printre noi și s-a botezat. Între timp, unul dintre creștini donase loc pentru clădirea bisericii, așa că, după cum spera Manachen, într-un an de zile se va pune fundația ei.

Iată că s-au scurs trei ani de la plecarea lui Paul și Barnaba. Ei s-au întors cu o colecție foarte bogată, adunată de creștinii aflați printre păgâni, pentru frații lor cei lipsiți. Manachen a trimis totul la Ierusalim, prin Barnaba și încă doi frați. Antiohia n-are săraci, Ierusalimul, dimpotrivă, are foarte mulți. Paul a mai slăbit și s-a mai înnegrit, așa că numai albul ochilor a mai rămas din el. L-am întrebat:

– Unde vrei să ajungi? Să treci prin uși ca o fantomă?

A râs și a zis:

– Mă cert mereu cu stomacul, nu-l pot îmblânzi deloc.

– Fiindcă ții seama de el. Nu e bine să-ți stăpânești nervii; devin violenți și agresivi și te domină. Eu, în locul tău, m-aș încuia un ceas în casă și aș da drumul la mai multe șiroaie de lacrimi. În gândul meu: „Ești prea nervos și te superi din nimic. De aceea cred că lucrul cel mai bun sunt numai lacrimile.”

După un popas de o lună de zile, serbând Răstignirea și Învierea lui Iisus împreună cu mine, Paul s-a hotărât să treacă în revistă bisericile întemeiate. De Paști l-am avut și pe Ion Marcu cu noi, așa că Barnaba a plecat cu Ion Marcu spre Cipru. Paul și-a luat câțiva însoțitori dintre catiheți, împreună cu diaconul Sila, iar Manachen i l-a dat pe dr. Luca, să aibă grijă de sănătatea lui.

După plecarea lor, ne-am reluat cu toții vechea activitate, eu continuând să copiez Exodul în limba greacă și latină. Printre pauze, transcriam de zor întâmplările mele pe pergamentul cel luxos și încăpător și am ajuns cu transcrierea deja la Iisus, retrăind totul de la început. Pe rând, îl văd frumos și gânditor, cu surâsul vesel pe buze, vorbindu-ne de fericirea cerească, opusă fericirii pământești; apoi, puternic, dinamic, luminos, plin de iubire și de milă, stăpânind și poruncind materiei să facă mâini, picioare, văz și auz, redând, numai prin atingere, sănătatea deplină tuturor celor care aveau atâta nevoie de ea.

La primul Paște, Iisus era în Betania, căminul inimii și iubirii Lui pământești. Pe urmă, al doilea Paști, l-a petrecut la Șalum, radiind de lumină, lângă mama Lui, când ne-a amintit tragedia patimilor. Apoi, judecata și biciuirea de către Pilat, căderea însângerată de paisprezece ori, sub povara crucii, pe Via Dolorosa și, în fine, punctul culminant reprezentat de suferințele pe Golgota.

Și-a trăit viața pământească în mijlocul unui triumf, având la fiecare unghi câte un mare G – Ghetsemani, Gabata și Golgota. După atâta lumină și iubire, răspândite între oameni, ei l-au dat calvarul crucii, iar Dumnezeu l-a dat Apoteoză Învierii, luându-L la Cer. În trei ani petrecuți cu Iisus, am trăit în fericirea luminii și iubirii Lui, mai mult decât șapte vieți ce n-aș fi vrut să se termine niciodată. Acum n-am decât o dorință: să mai pot vorbi cu El măcar o dată.

Manachen m-a anunțat că senatorul Tarquinius Tuscus a

decedat și că Sergius Tuscus a plecat cu familia la Roma, ca să asiste la funeraliile tatălui lui. Ei vor lipsi cam o săptămână, timp în care mă roagă să merg în fiecare dimineață la școala copiilor, până se întoarce Lucia Tuscus. A doua zi m-a întâmpinat veselia și fericirea copiilor. Ei au fost clipele fericite pământești ale lui Iisus. La drept vorbind, eu n-am prea avut de-a face cu ei, dar sunt așa de drăguți, naivi și simpli, că e imposibil să nu-i iubești. Lucia Tuscus e o foarte bună pedagogă, căci știe foarte multe lucruri, mai ales despre Iisus. I-am lăsat pe copii să-mi povestească tot ce știu despre Iisus. Când cântă, cu vocile lor îngerești, cântece religioase, nu știu pe care să-l iubești mai mult. După o săptămână, seara, Manachen mi-a spus:

– Măine vine Lucia, dar nu știu la ce oră. Să te mai duci și mâine să-ți trăiești copilăria.

Amândoi am râs. I-am spus:

– Sunt așa drăguți, naivi și curați sufletește! Lumea lor te purifică.

A doua zi la prânz, venind spre casă, m-a întâmpinat un soldat, ținând în mână o mână tăiată de la umăr, cu crucea albă pe ea. Mi-a întins-o, spunând că a găsit-o aruncată într-o latrină publică. Zguduit, tremurând, am luat-o să mă lămuresc cu Manachen a cui o fi.

Când am deschis ușa de la intrare, o suviță subțire ca un mic pârau de sânge ajunsese la ușă. Am înaintat ocolind-o, până în bibliotecă. Manachen zăcea într-o mare de sânge, trântit la pământ, cu fața în sus, cu ochii încinși, și din umărul drept încă se scurgea sânge. Îngrozit am strigat:

– Ce faci, Manachen?

El a deschis ochii mari și zâmbind, a ridicat mâna stângă în sus, răspunzându-mi:

– Mă duc la Domnul Iisus.

A închis ochii și mâna stângă i-a căzut pe piept. Când mi-am dat seama că mâna ce-o purtam în brațe era mâna lui și văzându-mă stând cu picioarele în sângele lui, s-a învățit toată casa cu mine și nu știu ce-a mai fost. A doua zi, m-am trezit la părintele Simion, iar lângă mine erau Nicodim, Dionisios și Flavius. Am întrebat:

– Ce s-a făcut cu Manachen?

Nicodim mi-a spus că e depus pe catafalc în biserică și că egiptenii vor să-l ia, să-l îngroape în cripta faraonului, lângă nevasta lui.

Flavius a spus că tatăl său e în bibliotecă, căutând testamentul lui. L-am trimis să-mi aducă cutia cu chei, să-i spun unde își ținea hârtiile. A venit chiar Tuscus cu cutia și i-am indicat cheia secretă, precum și cum s-o folosească. Sergius a găsit toți banii bisericii și testamentul lui, în care lăsa bisericii casa cu tot ce e al ei, pentru episcopul ce-l va urma, precum și o mare sumă de bani, ai lui personali, ca adaos la clădirea bisericii.

Dorința lui era să fie îngropat în partea dreaptă, lângă zidul bisericii, să nu se țină nici o cuvântare și nimeni să nu vorbească sau să scrie ceva despre el. Tuscus a luat cheile și testamentul și imediat a pus gardă de soldați în jurul bisericii și al catafalcului.

Sosind egiptenii cu mare pompă să-l ridice, sutașul le-a spus că are ordin să omoare pe cine se apropie de catafalc. Preotul egiptean și reprezentantul faraonului au discutat cu Tuscus. În zadar, testamentul era clar și trebuia respectat. Le-a permis totuși să umple Antiohia cu ghirlande de flori, cu urne fumegânde, pline de mirodenii, pe la toate colțurile de stradă și să decoreze în alb tot orașul.

Când m-am sculat și am văzut orașul plin de egipteni, aducându-i ultimul omagiu, mi-am zis: „Egiptenii, toți egiptenii, sunt oameni cu adevărat civilizați.”

La îngropare nu s-au lăsat; i-au făcut niște funeralii faraonice, tocmai contrariul a ce-și dorise umilul Manachen, care nu voia nici măcar să i se pronunțe numele. Deși în testament era stipulat să nu se țină nici o cuvântare și să nu se scrie nimic, egiptenii nu au ținut cont și trei preoți au ținut la rând câte un panegiric, unul în egipteană, altul în latină și altul în greacă.

Așa am aflat cine a fost Manachen. Vai! Ce om de valoare a fost! Ținuse prelegeri de știință ezoterică lunar, la cele șapte centre ezoterice monoteiste care există pe întreg Pământul, fiecăruia în limba lui. La plecarea din Egipt, a lăsat Bibliotecii din Alexandria trei sute din operele lui, scrise în limba egipteană și o sută treizeci de cărți scrise în aramaică, greacă și latină, care au rămas în Biblioteca din Antiohia, precum și o mulțime de pergamente și epistole.

Creștinii i-au respectat dorința, nimeni n-a vorbit, nici nu a scris despre el. În schimb, l-au plâns foarte mult, în tăcere. Toată Palestina venise la Antiohia, nu puteai să te miști de popor. A fost o jale neînchipuită.

În fine, l-au îngropat conform dorinței, i-au pus pe mormânt o cruce, la cap – așa cum a vrut – și o candelă aprinsă.

Sergius Tuscus a citit și Exodul și m-a vizitat pentru discuție. Mi-a mărturisit că a fost profund impresionat de martiriul lui Manachen și mai ales ce om de valoare am pierdut. Printre altele, și-a exprimat admirația pentru Moise, ce personalitate genială, voluntară și tenace a fost, cât a luptat el cu organizarea acestui popor, făcând minuni mai mari și mai multe decât Iisus. I-am răspuns:

– Tuscus, greșești foarte mult! În toată activitatea lui, Moise a fost călăuzit și îndrumat de Dumnezeu; el personal n-a făcut nici o minune. Dumnezeu le-a făcut prin el. Moise a fost servitorul lui Dumnezeu, cu misiunea să-l facă lui Dumnezeu un popor care să-L servească, să l se închine, să-L adore și să asculte numai de poruncile Lui. Iisus nu suportă nici un fel de asemănare, deosebire sau comparație absolut cu nimeni. El este Fiul lui Dumnezeu, Unicul lui Fiu, născut din El, de aceeași ființă cu El. Misiunea lui Iisus, pe lângă faptul că a scăpat omenirea de păcatul strămoșesc, a fost să-i facă lui Dumnezeu, din toți oamenii, copii adoptivi – deci frați cu El. El s-a pogorât pe Pământ, făcându-se la fel cu noi, ca să ne facă pe noi toți la fel cu El și să ne ducă pe toți în Cer. A și spus: „După înălțarea Mea la Cer, voi trage toți oamenii în Cer.”

Deviza noastră, a tuturor, trebuie să fie:

„Iisus înainte și noi toți după El, ca să devenim frați cu El și copii adoptivi ai lui Dumnezeu.”

– Extraordinar! Ce mult a iubit Dumnezeu oamenii, că și-a sacrificat pentru ei singurul Fiu.

I-am răspuns:

– Nu „i-a iubit” – ci, îi iubește. Cum să nu-i iubească, Tuscus? Oamenii sunt capodopera Lui. Poți să-mi spui ce anume din câte a creat El a creat cu propria-I mână, în afară de om? L-a creat după chipul și după asemănarea Lui și îngerii poartă chipul și asemănarea Lui, dar i-a creat prin Cuvânt, fără să le fi suflat în față ființă din ființa Lui. Pe om l-a creat din iubire pentru Fiul Lui, ca Fiul Lui să nu fie singur și să fie primul în tot și toate și primul între mai mulți frați. De aceea L-a făcut în chip special, rezervându-i ultima zi întreagă. L-a creat cu înțelepciunea Lui cea sfântă, cu iubire, răbdare și migală, punând în El întreg Universul.

Trebuie să-ți atrag atenția că, atunci când L-a creat, n-a fost omul cel de azi, de câțiva coți, ci a fost uriaș. Trebuie să-L privești la scara Universului. De atunci, încet-încet, de-a lungul miliardelor de milenii, cum la Dumnezeu timpul n-are limită, totul s-a micșorat, deci și omul. În concluzie, omul este o infimă miniatură a Universului întreg și, suflându-i Duh Sfânt în față, l-a introdus în familia Lui, ca mărturie stând filiația de care s-a bucurat omul înainte de păcat. În filiera divină este Tatăl, Fiul, Sfântul Duh și imediat vine omul, ca fiu și frate adoptiv.

După ce Și-a admirat cu mândrie opera, faptul că i-a suflat în față ființă din ființa Lui, înseamnă că Tatăl Cerească S-a așezat El Însuși în opera Lui. Privit la justa valoare, omul este o infimă miniatură a Universului întreg, cu Dumnezeu cu tot. De aceea ți-am spus că el este capodopera Lui desăvârșită, care a încoronat Creația Lui de șase zile – căci a șaptea zi S-a odihnit, consfințind Sabatul.

Dar să ne întoarcem la marea Lui iubire pentru om: fie vorba între noi, ai văzut vreun sculptor care să nu-și iubească statuia? Din contră, o finisează, o retușează, o aranjează mereu, doar-doar o va face perfectă. Așa și Dumnezeu cu omul: cu ajutorul Fiului, vrea să-l aducă la perfecțiunea primordială, ca să-l poată adopta.

După plecarea lui Tuscus, am rămas pe gânduri. M-a fulgerat o idee: cine poate să-și dea seama mai bine decât un doctor, ce operă de artă înțeleaptă și rară este corpul omenesc?

E suficient să-l deschizi, și îți pleci fruntea la pământ în fața Creatorului, văzând în ce ordine perfectă sunt așezate toate organele, cum se îmbină, se ajută, se apără – suferind și bucurându-se împreună, cooperând toate, pentru ca mașina umană să gândească, să vorbească, să lucreze și să circule în folosul ei și al fraților ei, spre gloria și lauda lui Dumnezeu.

Luni de zile în șir, Antiohia s-a luptat să intre în viața ei normală, dar exista un mare gol: se simțea enorm lipsa episcopului Manachen. De mine nici nu îndrăznesc să vorbesc. L-am pierdut pe singurul meu frate pământesc. Am rămas stingher, sau mort între vii. Nu am decât o dorință: să pornesc, cât timp mă mai țin picioarele, în deșertul Arabiei, și acolo, într-o grotă, să mă rog zilnic Domnului Iisus al meu, să fie cu mine.

Însă sunt foarte încurcat, pentru că nu știu ce să fac cu cartea

mea. Mă hotărâsem să-i spun doctorului Luca că și eu sunt doctor, să i-o las lui și la moartea sa s-o încredințeze cui o vrea. Zilele trec și eu mă simt din ce în ce mai pierdut. Afară de asta, am două nelămuriri și vreau să le prezint Domnului meu Iisus.

După bestiala asasinare a lui Manachen, despre care sunt convins că e opera complotiștilor lui Anna, care, profitând de absența procuratorului Tuscus, și-au pus planul în aplicare, am o asemenea fobie de oameni, că nu-i mai pot vedea pe nici unul. În ciudățenia mea, văd în fiecare om un ucigaș.

Stau tot timpul în casă, completându-mi întâmplările, în speranța că dr. Luca se va întoarce curând și că Domnul Iisus îmi va asculta ruga fierbinte: să mă învrednicească măcar o dată și pe mine cu prezența și cu ajutorul Lui cel Sfânt. Totodată, am încheiat copia-tul Exodului. Am încă vreo două sute șaptezeci de bucăți scrise, în afară de cele răspândite de Manachen. Și iată-L, într-o noapte, apărându-mi în vis, în toată splendoarea Lui transcendentă. „Ce te frământă, Sotirios?”

„Ah, Doamne, Domnul Dumnezeu sufletului meu, nu mă părăsi!” Imediat, m-am liniștit. Fericirea Lui m-a invadat și mi-am revenit. „Doamne, cum se face că din coasta Ta a curs sânge și apă?”

„Când în inima unui om se întâlnesc două sentimente contrarii, dar de egală putere, inima omului nu rezistă și se rupe în două. Atunci, tot pieptul lui se umple de sânge și apă. După cum din coasta lui Adam Dumnezeu a făcut femeia, tot așa din coasta Mea va ieși biserică Mea și porțile iadului n-o vor birui pe ea.”

„Doamne, este vreo legătură între Adam, primul om, și Adam, osânditul pe cruce?”

„După cum Ilie a venit în persoana lui Ioan Botezătorul, tot așa, primul om, Adam, a venit în persoana lui Iisus, osânditul pe cruce. El și-a recunoscut păcatele, a recunoscut justetea osândei, M-a recunoscut pe Mine. Tatăl Mi-a poruncit să vin cu el în Rai. Când am ajuns cu el în Rai, a zis: „Iată Omul”. În clipa aceea a fost reintegrat în viața lui primordială, așa cum a fost creat. Bucurie mare s-a făcut la toți îngerii din Cer, pentru revenirea omului în Rai.”

„Doamne, ce să fac cu cartea mea?”

„Nu-i duce grijă, păstrează-o la tine, va veni și timpul ei. Timpul tău se apropie, tu să ieși pe drumul Iordanului în sus și, la capătul

lui, vei găsi o deschizătură în stâncă. Acolo să te adăpostești zilele toate câte le mai ai de trăit, veghind și rugându-te, căci iată, Eu sunt cu tine, până la sfârșitul tău.”

M-am trezit luminat, liniștit și hotărât.

În sinea mea, mi-am zis: „Lăudat fie Domnul Iisus al meu, că drumul indicat de El nu mă duce departe în deșertul Arabiei, cum hotărâsem eu, ci aici, aproape, în munții Liban. Sigur, Domnul Iisus știe mai bine ca mine de ce am eu nevoie și El m-a îndreptat spre drumul cel mai potrivit mie.”

Azi, toată ziua, termin și-mi pun la punct cartea. Pe urmă, o așez pe fundul lădiței și după miezul nopții, cu lădița în spate, plec pe drumul indicat de Domnul Iisus. Glorie, laudă și mulțumire aduc Tatălui Ceresc, cât mai trăiesc, că m-a chemat și pe mine lângă Fiul Lui, să-I aud vorba și să-I văd fapta, timp de trei ani de zile.”

Închei aceste întâmplări cu primele cuvinte auzite prin vocea lui Iisus:

„Pocăiți-vă, că v-am adus Vestea cea Bună. Împărăția Cerurilor s-a apropiat de voi!”

Nu știm când și cum a murit doctorul Sotirios Crotos.

Potrivit afirmației botanistului, că a văzut și a îngropat în grotă un schelet uman, căruia îi lipsea mâna dreaptă, cert este că el a fost găsit de unul din complotiștii marelui preot Anna și a avut parte de aceeași moarte de martir ca și episcopul Manachen.

Serva Christi

Cărți editate de EDITURA FOR YOU

Monica Vișan	
Metodă rapidă de învățare a gramaticii limbii engleze	65.000 lei
Exerciții de gramatică engleză	55.000 lei

Neale Donald Walsch	
Conversații cu Dumnezeu, volumul I	65.000 lei
Conversații cu Dumnezeu, volumul II	65.000 lei
Conversații cu Dumnezeu, volumul III	80.000 lei
Prietenie cu Dumnezeu	80.000 lei
Comuniune cu Dumnezeu	60.000 lei
Momente de grație	60.000 lei
Cei ce aduc lumina	30.000 lei
Întrebări și răspunsuri la Conversații cu Dumnezeu;	90.000 lei
Conversații cu Dumnezeu pentru adolescenți și părinți	80.000 lei
Paul Ferrini	
Iubire fără condiții, Reflecții ale Minții Christice	35.000 lei
Liniștea inimii, Reflecții ale Minții Christice, partea a II-a	60.000 lei
Miracolul iubirii, Reflecții ale Minții Christice, partea a III-a	50.000 lei
Cuvinte de înțelepciune pentru fiecare zi	55.000 lei
Debbie Ford	
Partea întunecată a căutătorilor de lumină	60.000 lei
John J. Falone	
Frecvența Geniu, instrucțiuni de accesare a Minții Cosmice	100.000 lei

ET 101. Manual cosmic cu instrucțiuni pentru evoluție planetară	30.000 lei
Suzanne Ward	
Matei, vorbește-mi despre rai	60.000 lei
Revelații pentru o nouă eră.	75.000 lei
Jasmuheen	
A trăi cu lumină	60.000 lei
Ken Keyes și Penny Keyes	
Rețete pentru fericire	30.000 lei
Russ Michael	
Sufletul pereche te cheamă	60.000 lei
Tom Kenyon și Virginia Essene	
Învățătura Hathor; Mesaje de la o civilizație înălțată.	65.000 lei
Deepak Chopra	
Vindecarea sufletului de frică și suferință	60.000 lei
Ram Dass	
Rânduri pentru suflet	45.000 lei

Shirley MacLaine	
Camino	85.000 lei
Lee Carroll și Jan Tober	
Copiii Indigo	90.000 lei
James F. Twyman	
Emisarii luminii	80.000 lei
Emisarii iubirii	70.000 lei
Bruce Davis	
Izvorul vindecării e iubirea	75.000 lei
Marianne Williamson	
Iubire magică	75.000 lei
Dr. Doreen Virtue	
Copiii Indigo: cum să-i hrănim și să-i îngrijim	80.000 lei
Copiii de cristal	35.000 lei
Jasmuheen	
În rezonanță	120.000 lei
Hrană pentru zei	120.000 lei
Sotirios Crotos	
Ucenicul lui Iisus Hristos	

În pregătire:

Tobias	
Seria Noului Pământ	
Anthony de Mello	
Conștiința	
Neale Donald Walsch	
The New Revelations	
Paul Ferrini	
Reîntoarcerea în grădină, Reflecții ale Minții Christice, partea a IV-a	
Fructul oprit	
Deepak Chopra	
Calea iubirii	
Întinerește și trăiește mai mult	
Îngerul e aproape	
Bruce Davis	
Mănăstire fără ziduri	
Viața spirituală a Sfântului Francis de Assisi	
Jasmuheen	
Radianța Divină	
Gregg Krech	
Naikan	
Suzanne Ward	
Iluminarea	
Gregg Braden	
Efectul Isaia	
Joan Borysenko	
Profesor ne e vinovăția, iar lecția e iubirea	

Lisette Larkins
De vorbă cu extraterestri
Robert Rabbin
Pune suflet în ceea ce faci

Iată și prezentarea acestor cărți deosebite:

Conversația pe care Neale Donald Walsch o poartă cu Dumnezeu este inclusă în nouă volume și încă nu s-a terminat! Acestea sunt: *Conversații cu Dumnezeu, vol. I, II, III, Prietenie cu Dumnezeu, Comuniune cu Dumnezeu, Momente de grație, Cei ce aduc lumina, Conversații cu Dumnezeu pentru tineret și părinți și Conversații cu Dumnezeu, Întrebări și răspunsuri*. Din toate cărțile se revarsă asupra noastră, a cititorilor, o dragoste nelimitată și necondiționată cu care Dumnezeu ne învăluie în permanență și care ne face să înțelegem că nu suntem singuri, exemplificând, mai mult decât orice, vorbele spuse în Noul Testament (Ioan X, 30): „Cu toții Una suntem”.

CEI CE ADUC LUMINA, de Neale Donald Walsch, o carte despre care se vorbește foarte mult în celelalte volume scrise de același autor, în special în *Momente de grație*, și care ne va aduce multă lumină și bucurie în suflete.

CONVERSAȚII CU DUMNEZEU PENTRU TINERET ȘI PĂRINȚI, de Neale Donald Walsch. Autorul discută cu Dumnezeu, în aceeași manieră deschisă și plină de umor, probleme care sunt de mare actualitate pentru tineret și nu numai, probleme ridicate de cititorii tineri, în urma lecturii volumelor scrise anterior de N. D. Walsch.

CONVERSAȚII CU DUMNEZEU, ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI, de Neale Donald Walsch. Întrucât primele volume din seria CONVERSAȚII CU DUMNEZEU au apărut în tiraje impresionante, în 30 de țări, cititorii i-au pus autorului un număr enorm de întrebări, iar cartea include răspunsurile date de autor, răspunsuri care lămuresc multe neclarități și oferă o gamă nelimitată de idei de mare valoare.

IUBIRE FĂRĂ CONDIȚII, LINIȘTEA INIMII ȘI MIRACOLUL IUBIRII de Paul Ferrini aduc mesajul iubirii lui Dumnezeu față de noi, transmis prin mintea Christică. Ele sunt un balsam pentru suflet, un mesaj al iubirii, atât de necesar sufletelor noastre, acum la început de mileniu III.

CUVINTE DE ÎNȚELEPCIUNE PENTRU FIECARE ZI reprezintă un instrument care ne îndrumă să înțelegem lecțiile spirituale conținute în fiecare zi a vieții noastre. Subiectele abordate sunt foarte variate, iar autorul nu ne oferă răspunsuri gata făcute, ci ne face să înțelegem că în fiecare întrebare pe care o punem se află deja răspunsul, iar noi nu avem nevoie decât de o busolă care să ne arate încotro să o luăm. Folosind această carte ca pe o busolă, vom ajunge la propria noastră înțelepciune intuitivă – iar acest drum ne duce spre limpezime interioară, pace și legătură directă cu divinul din noi.

PARTEA ÎNTUNECATĂ A CĂUTĂTORILOR DE LUMINĂ, scrisă de Debbie Ford, psihiatru și psiholog, scoate la lumină aspectele întunecate ale firii noastre, pe care le ascundem sau le negăm și ne învață să le cunoaștem și să le iubim.

FERCENȚA GENIU, de John Fallone, o carte de mare excepție, care

prezintă științific modul nostru de a funcționa ca entități pământene și cosmice. NUMAI SIMPLA LECTURĂ A CĂRȚII RIDICĂ foarte mult coeficientul de inteligență, prin racordarea la FRECVENȚA GENIU. Vă sfătuim să citiți această carte. NU O SĂ VĂ PARĂ RĂU!

E.T. 101, MANUAL COSMIC DE INSTRUCȚIUNI PENTRU EVOLUȚIE PLANETARĂ. Citind aceasta carte, veți descoperi singuri dacă este vorba de S.F. sau de ceva mult mai serios și important pentru noi toți.

A TRAI CU LUMINĂ, de Jasmuheen, o doamnă din Australia, care este vizionară și clarvăzătoare și se hrănește de zece ani numai cu lumină. Experiența ei este deosebită și de mare interes pentru oamenii din lumea întreagă. Cunoștințele ei de spiritualitate pe care le împărtășește cu bucurie tuturor sunt extrem de valoroase pentru evoluția noastră, a tuturor.

ÎN REZONANȚĂ, folosește înțelepciune acumulată de secole. Cartea a fost scrisă de Jasmuheen ca un manual etern, atât pentru întărirea Sinelui, cât și pentru a căpăta stăpânire asupra propriei ființe. Cartea conține informații acumulate din cercetările personale, cât și ghidări de la Maeștrii Înaltați. Cartea oferă uneltele practice ce pot fi folosite în meditațiile simple, cât și în cele complexe, tehnici specifice de programare pentru acordare și stăpânirea minții, pentru a crea o realitate și o existență pasionante și care au un scop precis.

HRANA ZEILOR, este ultima carte scrisă de Jasmuheen, iar cercetările de spiritualitate pe care le cuprinde, cât și sfaturile din ea, totul este valabil pentru toți cei care tânjesc după iubire sau sănătate, fericire și/sau pace și prosperitate. Cartea oferă instrumente practice, meditații și ghidări pentru a atinge o stare de fericire, pace și prosperitate.

MATEI, VORBEȘTE-MI DESPRE RAI ȘI REVELAȚII PENTRU O NOUĂ ERA, de Suzanne Ward. Cele două volume conțin mesajul pe care doamna Suzanne Ward le-a primit de la fiul ei, Matei, care a murit de curând și care face o prezentare foarte detaliată a vieții de după moarte și a lumii de dincolo. Este cea mai exactă și amănunțită prezentare a acestui subiect atât de controversat – viața de după moarte, viața care se dovedește a nu fi câtuși de puțin atât de înspăimântătoare cum ni s-a părut, poate, până acum. Al doilea volum tratează probleme globale ale omenirii, explicate de entități superioare, prin Matei sau direct, iar comunicările sunt transmise până în ianuarie 2002. Multe lucruri inexplicabile ne sunt revelate, multe nelămuriri ne sunt clarificate, într-un mod plăcut și inedit.

REȚETE PENTRU FERICIRE, de Ken Keyes. În mai puțin de 100 de pagini, autorul oferă trei rețete prin care să putem deveni fericiți, făcându-i, în același timp, fericiți și pe cei din jurul nostru.

SUFLETUL PERECHE TE CHEAMĂ, de Russ Michael. Fiecare dintre noi avem un suflet pereche, iar cartea ne învață, printre alte cunoașteri de mare spiritualitate, cum să-l găsim și, astfel, să ne simțim împliniți.

ÎNVĂȚATURA HATHOR, de Tom Kenyon și Virginia Essene. O carte despre o civilizație intergalactică ce a existat pe Pământ cu foarte mult timp în urmă și care, acum, ne transmite învățăturile ei, pentru a ne ajuta, cu multă iubire, să evoluăm și să trecem în cea de-a cincia dimensiune.

VINDECAREA SUFLETULUI DE FRICĂ ȘI SUFERINȚĂ, de Dr. Deepak Chopra este prima carte a acestui mare învățat și învățător editată în România. Medic, psiholog și specialist în medicină ayurvedică, Chopra ne ajută

să ne vindecăm de o boală mult mai gravă decât toate celelalte la un loc – și anume de frică și suferință.

COPILII INDIGO, de Lee Carroll și Jan Tober, prezintă copiii de excepție care s-au născut după anul 1980 și care sunt atât de deosebiți de ceilalți copii de până acum, încât părinții, profesorii și medicii trebuie să se adapteze și să învețe cum să se comporte cu ei și cum să-i înțeleagă. Această carte este un ajutor neprețuit pentru orice persoană care are de-a face, într-un fel sau altul, cu un asemenea copil. Subiectul este de maxim interes în lumea întreagă, iar cei doi autori, care sunt nu numai scriitori, dar și psihologi și conferențieri pe teme de auto-cunoaștere și modalități de auto-ajutorare, îl tratează cu cea mai mare seriozitate, împreună cu medici, psihologi și ziariști.

CAMINO este ultima carte scrisă de Shirley MacLaine, renumită actriță, care pe lângă talentul binecunoscut are și o mare cunoaștere și deschidere spirituală. Camino este una dintre cele mai importante cărți ale mileniului III, în care ne este prezentat pelerinajul făcut de Shirley la Santiago de Compostella, Spania. Pe parcursul celor 500 de km. cât durează pelerinajul, autoarea are ocazia să-și cunoască viețile trecute și să afle cine este ea cu adevărat. Stilul deosebit al cărții și informațiile inedite pe care le conține, îl fac pe cititor să o considere drept carte de căpătâi și să nu o poate lăsa din mână.

RÂNDURI PENTRU SUFLET, de Ram Dass, este ultima carte scrisă de acest mare autor, una dintre cele mai iubite personalități spirituale ale Americii. După ce și-a întâlnit gurul în India – pe Neem Karoli Baba, pe care noi, occidentali, l-am numit Maharajji – și a primit inițiere și cunoaștere în practicarea meditației, devoțiunii și Hatha Yoga, el a transmis publicului occidental aceste învățături, prin conferințe, ateliere și cărți. Urmând îndemnul gurului său de „a iubi și a se pune în slujba oamenilor”, Ram Dass și-a dedicat viața pentru a pune în practică și a-i învăța pe ceilalți transformarea conștiinței, a muri în mod conștient și a acționa în mod conștient pe plan social. În prezent, locuința sa este în California.

EMISARII LUMINII, de James Twyman este prima dintr-o serie de cărți scrise de James F. Twyman, care merge în lumea întreagă, în zonele de conflict și dă concerte prin care mobilizează oamenii într-o rugăciune uriașă și inedită pentru pace. Ultimul loc în care a fost în luna martie este Irakul. Cartea este relatarea unei aventuri spirituale – fiind deci un roman inițiativ. Ea îl conduce pe cititor într-o țară zguduită de război, împreună cu un bărbat care duce un rucsac și o chitară. Acest bărbat este Jimmy Twyman, un trubadur al păcii. Scopul său era să cânte la un Concert al Păcii pentru Bosnia, iar pe parcursul drumului a descoperit un secret căruia i-a venit timpul să fie revelat. Aflat în Bosnia, Jimmy este condus la o comunitate de înaltă spiritualitate, cunoscută sub numele de Emisarii Luminii. Emisarii sunt o societate foarte veche, care se stabilește întotdeauna în acea parte a lumii în care conflictele și agresivitatea sunt deosebit de puternice. Ei își unesc forțele pentru a implementa pacea, acolo unde oamenii au uitat ce înseamnă pace. Emisarii îl invită pe Jimmy să li se alăture în meditații și îl învață modul lor de a transmuta frica în iubire. Aceasta a fost pentru Jimmy o experiență care i-a schimbat viața într-o asemenea măsură, încât acum dorește să împărtășească lumii întregi nouă perspectivă asupra păcii. De fapt, destinul lui este să facă acest lucru și începe cu cartea EMISARII LUMINII.

Cuvintele pe care James Twyman le-a scris pentru noi sunt profetice și

profunde. Prin ele, noi putem învăța cum să devenim Emisari ai Luminii și să schimbăm lumea în bine.

EMISARII IUBIRII descrie întâlnirea lui James Twyman cu copii cu capacități paranormale și mesajul pe care ei îl transmit omenirii.

IZVORUL VINDECĂRII E IUBIREA, de Bruce Davis, este o carte inițiativă, scrisă de doi vindecători care au descoperit, în decursul călătoriei lor de spiritualitate, că nici un vindecător nu poate vindeca decât cu iubire și cu credință totală și absolută în Dumnezeu. *Izvorul vindecării e iubirea* este povestea adevărată a doi oameni care se întâlnesc în vis și întreprind o călătorie cu un șaman din Alaska și apoi cu vindecătorii mediumi din Insulele Filipine, într-o lume a smereniei, a credinței și a miracolelor.

IUBIRE MAGICĂ, de Marianne Williamson, este una dintre cele mai frumoase cărți despre relația de cuplu, despre cum să ne înțelegem partenerul de viață și să-l facă fericit. Iată un citat din acest imn adus, cu duioșie și multă sensibilitate, relației dintre un bărbat și o femeie: „Există un tărâm al magicului romantic, ce face ca lumea obișnuită în care trăim să nu mai pară atât de importantă – și nici chiar atât de reală. Pe acel tărâm se intră doi câte doi. El nu este doar un loc de vacanță emoțională, ci cea mai recentă frontieră spirituală a noastră. Este, de fapt, locul în care ar trebui să trăim. Și, în acel loc, noi nu doar trăim. În acel loc, trăim pentru todeauna.”

Cărțile noastre pot fi găsite în București la Librăria Orfeu, str. N. Tonita; Librăria Celestina, str. Râul Doamnei nr. 6A; Librăria Noi, sala Dales; centrele Miracol, la puncte de vânzare de carte și în librării din toate orașele din țară.

EDITURA FOR YOU

BUCUREȘTI, str. Hagi Ghiță nr.58, sector 1
Tel/fax, 665.62.23; 0744.352.963
E-mail: monica.visan@fx.ro
<http://www.editura-foryou.ro>

Imprimarea s-a făcut la tipografia Excelsior Trade
Director General: Marcel Desculțu. Tel.: 0723.292.510
Director Producție : Cătălina Desculțu. Tel.: 0723.547.555
Sef de productie :
Laurențiu Pîrjol. Tel.: 0724.564.685
Adresa: Str. Calea Plevnei nr. 204-206, sector 6, București

B.C.U. "M. EMINESCU" IAȘI

le' L... 13/03/00

Jurnalul Doctorului Sotirios Crotos, cu titlul lui adevărat „*Întâmplări din viața dr. Sotirios Crotos, ucenicul lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel Viu, Adevărat*” a fost găsit, sub formă de papirus, într-o grotă din Munții Libanului de către un botanist în căutare de plante medicinale. Acesta, s-a cățărat pe stâncă, ca să ajungă la o plantă ce-l interesa, stânca s-a sfărâmat, iar el a căzut în grotă, viu și nevătămat. Acolo, întins pe pământ, era un schelet uman, având lipsă mâna dreaptă. Uitându-se mai atent, a remarcat craniul, care era ceva mai ridicat decât restul scheletului. A dat la o parte totul și a scos o lădiță îmbrăcată în piele neagră, deosebit de fină, cam de 50/30 cm.

Când a deschis-o, și-a dat seama, din conținutul ei, că are în față o trusă medicală, cum aveau medicii în Antichitate. Totul era în perfectă stare. Înăuntrul lădiței erau mai multe punguțe de pânză albă ... Sub aceste cârpe, a găsit un rulou de papirus, înfășurat în piele neagră, foarte fin, intact conservat, având pe o copertă un cerc alb, cu o cruce albă în centru.

Neavând timp să-l desfacă, l-a aruncat în sacul ce-l purta în spate, pe lângă plantele strânse; a vrut să ia și lădița, dar, fiind prea încărcat, a renunțat, în speranța că va reveni a doua zi, s-o ridice. A făcut însă o groapă mai mare și mai adâncă în grotă, a pus lădița în ea și, deasupra ei, craniul și scheletul, așa cum l-a găsisse. Le-a acoperit cu pământ și cu sfărâăturile de stâncă și, întrucât ziua era în declin, și-a notat în memorie grota și împrejurimile ei și a plecat. A doua zi, oată ziua și, în continuare, o lună în șir, a căutat grota fără s-o mai găsească, așa că s-a ales numai cu papirusul.

Întorcându-se în țară și cunoscând limba greacă, l-a tradus în limba latină și l-a stilizat cu un specialist, care i-a spus că trebuie difuzat, deoarece conținutul aparține întregii lumi. Botanistul a fost de acord, cu condiția ca numele lui să nu fie divulgat. Conținutul cărții a rămas intact, dar s-au făcut schimbări stilistice ca să fie mai ușor de citit și înțeles.